

Na temelju članka 17. stavka 3. alineje 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15 i 118/18) i članka 60. stavka 1. točke 9. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18 i 23/18), gradonačelnik Grada Zagreba, 30. srpnja 2019., donosi

PLAN **djelovanja civilne zaštite Grada Zagreba**

UVOD

Osnova za izradu Plana djelovanja civilne zaštite Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: Plan) je Procjena rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19).

Plan se sastoji od općeg i posebnog dijela.

Opći dio sastoji se od sljedećih dijelova:

- upozoravanje,
- pripravnost,
- mobilizacija (aktiviranje) i narastanje operativnih snaga sustava civilne zaštite,
- opis područja odgovornosti nositelja izrade Plana,
- grafički dio.

Posebni dio Plana sadrži:

- razradu mjera civilne zaštite iz Državnog plana djelovanja civilne zaštite (koji još nije donesen) koje su relevantne za Grad Zagreb, a osobito postupanje u nesrećama u postrojenjima ili području postrojenja s opasnim tvarima,
- postupanje operativnih snaga sustava civilne zaštite Grada Zagreba u otklanjanju posljedica ugroza iz Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) (poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela, potres, epidemije i pandemije, ekstremne temperature, tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima),
- način zahtijevanja i pružanja pomoći između različitih hijerarhijskih razina sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi,
- osiguranje specifičnih potreba osoba s invaliditetom,
- sadržaj operativnih planova pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu,
- grafički dio.

Sastavni dio Plana su grafički dio (mape) i prilozi u kojima se nalaze podaci o odgovornim osobama i tvrtkama koje su od interesa za sustav civilne zaštite Grada Zagreba te njihovi kontakt podaci koji će se redovito ažurirati.

Plan je operativni dokument namijenjen potrebama djelovanja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba kao stručnog, operativnog i koordinativnog tijela za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama.

Obzirom da u trenutku proglašenja velike nesreće ili katastrofe rukovođenje Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba preuzima gradonačelnik Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: gradonačelnik) (odnosno osoba koju on za to ovlasti), Plan je osnovni dokument za reagiranje i postupanje gradonačelnika s ciljem ublažavanja štetnih posljedica događaja, spašavanja ljudi, imovine i okoliša te asanacije terena.

Pri izradi Plana korišteni su sljedeći izvori podataka:

- Procjena rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19);
- Odluka o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/17);
- Zaključak o imenovanju pripadnika upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/18);

- Zaključak o imenovanju pripadnika upravljačke skupine Postrojbe civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija) (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/18);
- Zaključak o osnivanju i imenovanju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 18/17, 19/17, 5/18 i 14/18);
- Odluka o osnivanju postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 11/18);
- Odluka o osnivanju postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 11/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Stenjevec (Službeni glasnik Grada Zagreba 7/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Podsused - Vrapče (Službeni glasnik Grada Zagreba 7/18 i 9/19);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Gornji grad - Medveščak (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Trešnjevka - sjever (Službeni glasnik Grada Zagreba 5/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak (Službeni glasnik Grada Zagreba 5/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Donji grad (Službeni glasnik Grada Zagreba 5/18);
- Odluka o donošenju Prostornoga plana Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 8/01, 16/02, 11/03, 2/06, 1/09, 8/09, 21/14, 23/14 - pročišćeni tekst, 26/15, 3/16 - pročišćeni tekst, 22/17, 3/18 - pročišćeni tekst);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Črnomerec (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Trnje (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Trešnjevka - jug (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Podsljeme (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Novi Zagreb - zapad (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Novi Zagreb - istok (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Maksimir (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Gornja Dubrava (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Donja Dubrava (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Brezovica (Službeni glasnik Grada Zagreba 1/18);
- Zaključak o imenovanju članova Stožera civilne zaštite Gradske četvrti Sesvete (Službeni glasnik Grada Zagreba 2/19);
- Zaključak o osnivanju stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 21/17);
- Poslovnik o radu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 18/17);

- Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Grada Zagreba za razdoblje od 2016. do 2019. (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/15);
- Odluka o načinu postupanja na nestabilnim padinama na zemljištu u privatnom vlasništvu (Službeni glasnik Grada Zagreba 21/14);
- Plan zaštite i spašavanja za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 19/11);
- Shema mobilizacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (KLASA: 804-09/17-01/16; URBROJ: 251-03-02-17-2 od 01.09.2017.; KLASA: 804-09/17-01/19, URBROJ: 251-03-02-17-2 od 12. 10. 2017.; KLASA: 804-09/18-01/3, URBROJ: 251-03-02-18-2 od 15.2.2018.; KLASA: 804-09/18-01/11, URBROJ: 251-03-02-18-2 od 24.5.2018.).

U nastavku su navedeni zakonski i podzakonski akti temeljem kojih je izrađen Plan:

- Zakon o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15 i 118/18);
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 49/17);
- Pravilnik o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite (Narodne novine 69/16);
- Pravilnik o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite (Narodne novine 37/16 i 47/16);
- Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (Narodne novine 69/16);
- Pravilnik o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi (Narodne novine 37/16);
- Pravilnik o postupku primanja i prenošenja obavijesti ranog upozoravanja, neposredne opasnosti te davanju uputa stanovništvu (Narodne novine 67/17);
- Pravilnik o ustrojstvu, popuni i opremanju postrojbi civilne zaštite i postrojbi za uzbunjivanje (Narodne novine 111/07);
- Pravilnik o načinu rada u aktivnostima radijske komunikacije za potrebe djelovanja sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama (Narodne novine 53/17);
- Uredba o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima civilne zaštite (Narodne novine 33/17);
- Uredba o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite (Narodne novine 27/17);
- Standardni operativni postupak za uzbunjivanje stanovništva od 12. rujna 2017.
- Provedbeni plan obrane od poplava branjenog područja SEKTOR C - Gornja Sava; branjeno područje 14: Središnji dio područja maloga sliva Zagrebačko Prisavlje, ožujak 2014.;
- Nacionalni plan pripremljenosti za pandemiju gripe (Zaključak Vlade Republike Hrvatske KLASA: 322-02/05-02/02, URBROJ: 5030108-05-07 od 26. listopada 2005.).

OPĆI DIO

1. UPOZORAVANJE

Rano upozoravanje označava pružanje pravodobnih i učinkovitih informacija na temelju kojih nadležne institucije pokreću operativne snage i pojedince izložene opasnostima na poduzimanje mjera za izbjegavanje ili smanjenje rizika i provođenje pravodobnih priprema za učinkovit odgovor na prijetnje.

Državni hidrometeorološki zavod, inspekcije, operateri, središnja tijela državne uprave nadležna za obranu i unutarnje poslove, sigurnosno-obavještajna agencija, druge organizacije kojima su prikupljanje i obrada informacija od značaja za civilnu zaštitu dio redovne djelatnosti kao i ostali sudionici sustava civilne zaštite, dužni su informacije o prijetnjama do kojih su došli iz vlastitih izvora ili putem međunarodnog sustava razmjene, a koje mogu izazvati katastrofu i veliku nesreću, odmah po saznanju dostaviti Ministarstvu unutarnjih poslova, a koje ih dalje koristi za poduzimanje mjera iz svoje nadležnosti te provođenje operativnih postupaka. Područna ustrojstvena jedinica Ministarstva unutarnjih poslova nadležna za poslove civilne zaštite Zagreb dobivene podatke dostavlja, putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, gradonačelniku ili osobi koju on za to ovlasti, koji potom nalaže pripravnost operativnih snaga i poduzima druge odgovarajuće mjere propisane Planom.

U slučaju bilo koje vrste ugroza, Državni hidrometeorološki zavod, Hrvatske vode, Vatrogasna zajednica Grada Zagreba, Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar", Veterinarska stanica Grada Zagreba te operateri koji prevoze opasne tvari dužni su o tome dostaviti podatke Županijskom centru 112 Zagreb koji dalje informacije prosljeđuje Uredu za upravljanje u hitnim situacijama.

Gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama informacije o mogućim ugrozama dobiva od:

- Županijskog centra 112 Zagreb,
- područne ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova nadležne za poslove civilne zaštite Zagreb,
- pravnih subjekata, središnjih tijela državne uprave, zavoda, institucija, inspekcija,
- građana

te neposrednim stjecanjem uvida u stanje i događaje koji bi mogli pogoditi područje grada Zagreba.

Informacije kojima je cilj upozoravanje stanovništva, operativnih snaga i drugih pravnih osoba s obzirom na moguće prijetnje, gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti) će putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, dostaviti upravljačkim skupinama operativnih snaga sustava civilne zaštite, a sukladno potrebama i pravnim osobama iz Odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/17), dok će Ured za upravljanje u hitnim situacijama uz Stožer civilne zaštite Grada Zagreba biti zadužen za prikupljanje i diseminaciju informacija prema stanovništvu na ugroženom području.

1.1. Upozoravanje u slučaju poplava

Radi učinkovite provedbe operativne obrane od poplava Hrvatske vode su, sukladno Državnom planu obrane od poplava (Narodne novine 84/10), postavile i automatizirale dio vodomjera, na koji način su podaci o vodostaju u realnom vremenu dostupni centrima obrane od poplava. Uspostavom mreže automatskih kišomjera i meteoroloških radara u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom i Hrvatskim vodama stvoreni su uvjeti za efikasniju

operativnu obranu od poplava na manjim slivovima s kratkim vremenima koncentracije otjecanja.

Dva su osnovna **izvora upozoravanja** operativnih snaga sustava civilne zaštite u slučaju poplava (ovisno o mogućem uzroku poplavlivanja): Državni hidrometeorološki zavod i Hrvatske vode. U slučaju **bujičnih poplava** uzrokovanih velikom količinom oborina najmjerodavniji izvor upozoravanja je **Državni hidrometeorološki zavod** koji u svojim prognozama izdaje upozorenja na opasne vremenske pojave odnosno mogućnost bujičnih poplava na određenom području. Iako se ne može točno precizirati koji dio grada Zagreba će u takvim situacijama biti poplavljen, na temelju prijašnjih iskustava mogu se odrediti kritične točke (npr. poplavlivanje podvoznjaka - mogućnost zatvaranja prometa na određenim dionicama prometnica). Upozoravanje stanovništva se u takvim situacijama vrši redovnim načinima (TV, radio), a Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira se samo ako je bujičnim poplavama ugroženo veće područje grada Zagreba te postojeće vatrogasne snage nemaju dovoljno kapaciteta za adekvatan odgovor.

Najmjerodavniji izvor upozoravanja u slučaju poplava uzrokovanih **visokim vodostajem rijeka** su **Hrvatske vode** koje redovito prate stanje vodostaja i vremenske pojave u susjednim državama koje mogu doprinijeti porastu vodostaja rijeka na području Hrvatske. Uz navedeno, održavaju i sustav zaštite od poplava grada Zagreba koji se temelji na sustavu zaštite od velikih voda rijeke Save i sustavu zaštite od poplava na bujičnim vodotocima obronaka Medvednice. Budući da je na području grada Zagreba izgrađen sustav za zaštitu od poplava, vrlo je mala vjerojatnost poplavlivanja područja grada Zagreba, osim u slučaju iznenadnih situacija poput pucanja nasipa. U tim slučajevima prvi će situaciju dojaviti građani te se automatski nakon dojave Županijskog centra 112 Zagreb aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.

Ključne informacije koje je potrebno dostaviti Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba **u slučaju pucanja nasipa su:**

- na kojoj lokaciji je došlo do pucanja nasipa,
- koje područje grada je najugroženije zbog nadiranja vode,
- koje su potrebe za ljudstvom i mehanizacijom.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba sukladno Planu aktivira sve raspoložive resurse, prikuplja informacije od Županijskog centra 112 Zagreb te donosi odluke o postupanju s ciljem zaustavljanja prodora vode na osnovu prosudbi stručnjaka iz Hrvatskih voda. Istovremeno, daje nalog za aktiviranje kapaciteta pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu te na osnovu prosudbe stanja na terenu izloženom poplavlivanju (razmještaj ranjivih skupina, lokacije bolnica, škola i sl.) definira prioritete zone za evakuaciju stanovništva.

Osobe u Stožeru zadužene za komunikaciju sa stanovništvom preko Ureda za upravljanje u hitnim situacijama upozoravaju stanovništvo te ga informiraju osobito o sljedećem:

- lokaciji pucanja nasipa,
- smjerovima evakuacije,
- postupanju u slučaju da je već došlo do poplavlivanja i da je razina vode tolika da je samevakuacija nemoguća (isključivanje struje i plina, bijeg na više katove zgrada/krovove kuća do dolaska snaga civilne zaštite),
- informacije o promjenama situacije (dinamika poplavlivanja, poduzete akcije za sprječavanje prodora vode i sl.).

Mogući izvori upozoravanja i sadržaj upozoravanja u slučaju poplava prikazani su u Tablici 1.

Tablica 1. Izvori upozoravanja u slučaju poplava

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Državni hidrometeorološki zavod	- upozorenje na opasne vremenske pojave odnosno mogućnost bujičnih poplava	- Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- pojačana spremnost službi - detaljno praćenje stanja - po potrebi stavljanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba u stanje pripravnosti
Hrvatske vode	- visina vodnog vala, očekivani vodostaj, vrijeme dolaska vodnog vala, kritične dionice obrane	- Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- praćenje stanja - po potrebi stavljanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba u stanje pripravnosti
Glavni rukovoditelj obrane od poplava	- informira o situaciji pucanja nasipa, predlaže da Grad Zagreb proglasi izvanredno stanje i aktivira plan civilne zaštite na svom području nadležnosti	- Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- proglašavanje izvanrednog stanja - aktiviranje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Rukovoditelj branjenog područja	- detaljniji opis situacije i lokacije na kojoj je došlo do pucanja nasipa - informacije o području grada Zagreba koje je najugroženije zbog nadiranja vode - potrebe za ljudstvom i mehanizacijom - predviđanje razvoja događaja	- Županijski centar 112 Zagreb - Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	- aktiviranje svih raspoloživih namjenskih resursa pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba - upućivanje postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene sukladno uputama rukovoditelja branjenog područja i prosudbi Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Županijski centar 112 Zagreb Građani	- informiranje o događaju (lokacija pucanja nasipa i opis situacije)	- Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- proglašavanje izvanrednog stanja - aktiviranje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
			<ul style="list-style-type: none"> - aktiviranje svih raspoloživih namjenskih resursa pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba - upućivanje postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene sukladno uputama rukovoditelja branjenog područja i prosudbi Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama	<ul style="list-style-type: none"> - lokacija pucanja nasipa - smjerovi evakuacije - lokacije zbrinjavanja stanovništva - upute stanovništvu o postupanju u slučaju da je već došlo do poplavlivanja i da je razina vode tolika da je samoevakuacija nemoguća - informacije o promjenama situacije (dinamika poplavlivanja, poduzete akcije za sprječavanje prodora vode i sl.) - ostale informacije od interesa za stanovništvo 	- građani Grada Zagreba	<ul style="list-style-type: none"> - samoevakuacija građana u područjima gdje je to moguće - poduzimanje sigurnosnih mjera (isključivanje struje i plina, odlazak na više katove zgrada/krovove kuća do dolaska spašavatelja) - uključivanje građana u poduzimanje mjera civilne zaštite (punjenje vreća s pijeskom, stavljanje na raspolaganje građana s potrebnim znanjima i vještinama - roniaci i sl.)
Sredstva javnog informiranja	- praćenje razvoja situacije (događaja) na nesenzacionalistički	- građani Grada Zagreba	- postupanje stanovništva po uputama nadležnih službi

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
	i konstruktivan način - prenošenje priopćenja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba		

Temeljem primljenih informacija gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, o prijetnjama i rizicima koji bi mogli izazvati katastrofu ili veliku nesreću upozorava sljedeće subjekte:

1. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
2. operativne snage sustava civilne zaštite Grada Zagreba,
3. pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba,
4. udruga građana od interesa za sustav civilne zaštite,
5. gradske četvrti, mjesne odbore i stanovništvo potencijalno ugroženih područja.

Upozorenja o mogućem nastupanju štetnog događaja moraju sadržavati sljedeće informacije:

- vrstu i intenzitet prijetnji,
- najugroženije područje i lokacije,
- što je najugroženije (ljudi, imovina, okoliš),
- koje preventivne mjere treba poduzeti.

Pri upozoravanju navedenih subjekata koriste se sljedeći prilozi ovog Plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 02. Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene Grada Zagreba,

Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji,

Prilog 05. Pregled operativnih snaga za provedbu mjera i aktivnosti civilne zaštite,

Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu na području Grada Zagreba,

Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,

Prilog 08. Pregled gradskih četvrti i mjesnih odbora na području grada Zagreba,

Prilog 09. Pregled medija (radio i TV) sa sjedištem na području grada Zagreba,

Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite.

1.2. Upozoravanje u slučaju potresa

U svijetu nisu razvijeni pouzdani sustavi niti metode ranog upozoravanja nastajanja potresa te se ne može provesti sustav ranog upozoravanja. Osnovna zadaća seizmološke službe u Republici Hrvatskoj je neprekidno instrumentalno praćenje seizmičke aktivnosti, obrada i analiza prikupljenih podataka. Izvor upozoravanja u slučaju potresa je sam događaj. Sustav seizmoloških postaja služi tek za obradu podataka o potresu. Ponašanje građana za vrijeme samog potresa i nakon potresa regulira se prethodnom edukacijom i uputama o ponašanju za vrijeme i nakon potresa.

Upozoravanje u slučaju potresa možemo razlikovati ovisno o jačini potresa koji se može dogoditi pa tako razlikujemo **upozoravanje u slučaju jačeg potresa** koji može prouzročiti značajniju materijalnu štetu i stradanje određenog broja ljudi u slabije građenim objektima, ali

ne dovodi do potpunog prestanka funkcioniranja društva i **upozoravanje u slučaju razornog potresa** koji dovodi do potpunog paraliziranja i ispada funkcija kritične infrastrukture, odnosno do sveopćeg pustošenja i uništenja. Pod upozoravanjem u ovom kontekstu podrazumijevamo komunikaciju koja se ostvaruje nakon samog događaja sa svrhom informiranja o nastalim rizicima i situaciji budući se nastanak potresa (vrijeme i točno mjesto) ne može predvidjeti.

Razlike u specifičnosti ostvarivanja komunikacije u slučaju jačeg potresa (od VI° do VII° MCS ljestvice) i razornog potresa (od VIII° do IX° MCS ljestvice) vidljive su u Tablici 2.

Tablica 2. Razlike u segmentu ostvarivanja komunikacije ovisno o jačini potresa

Segment komunikacije	Jak potres (od VI° do VII° MCS)	Razoran potres (od VIII° do IX° MCS i više)	Alternativne mogućnosti
Komunikacija hitnih službi međusobno	- pojačan opseg komunikacije - ne očekuje se prestanak rada VHF analogne i TETRA mreže	- očekuje se prekid veza zbog rušenja dijela repetitora/ odašiljačkih objekata i nestanka električne energije	- satelitska komunikacija - pomoć radio-amatera - kratki val
Komunikacija Županijskog centra 112 Zagreb i Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	- komunikacija se ostvaruje redovnim sredstvima veze	- očekuje se prekid veza zbog rušenja dijela repetitora/ odašiljačkih objekata i nestanka električne energije	- satelitska komunikacija - pomoć radio-amatera - kratki val
Komunikacija građana međusobno (GSM, telefonske veze)	- očekuje se zagušenje veza/linija - mogući kraći prekidi u komunikaciji	- očekuje se prekid veza zbog rušenja dijela repetitora/ odašiljačkih objekata i nestanka električne energije	- komunikacija CB stanicama/PMR uređajima/radio-amaterskim vezama do popravka GSM mreže i telefonskih vodova
Komunikacija Stožera civilne zaštite Grada Zagreba prema upravljačkoj skupini postrojbi specijalističke i opće namjene i pripadnicima postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene	Pozivanje/ mobilizacija telefonskim putem, putem SMS poruka i e-maila	Okupljanje pripadnika na zbornim mjestima nakon samog događaja bez poziva	- pozivanje teklićem
Komunikacija Stožera civilne zaštite Grada Zagreba prema građanima (radio i TV)	Redovita priopćenja o stanju u gradu, informiranje građana o koridorima za evakuaciju, upute o ponašanju za vrijeme i nakon potresa	- očekuje se prekid radio i TV signala zbog rušenja dijela repetitora/ odašiljačkih objekata i nestanka električne energije	- korištenje rezervnih/mobilnih FM odašiljača/ korištenje satelitskih reportažnih kola

Segment komunikacije	Jak potres (od VI ^o do VII ^o MCS)	Razoran potres (od VIII ^o do IX ^o MCS i više)	Alternativne mogućnosti
	uobičajenim medijskim kanalima		

Razlike u načinu upozoravanja o događaju/posljedicama događaja i načinu rada Stožera civilne zaštite Grada Zagreba ovisno o jačini potresa vidljive su u Tablici 3.

Tablica 3. Upozoravanje o događaju/posljedicama događaja ovisno o jačini potresa

Događaj	Način upozoravanja i rada Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Način upozoravanja i rada postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene	Komunikacija Stožera civilne zaštite Grada Zagreba prema građanima
Jak potres (od VI ^o do VII ^o MCS)	<ul style="list-style-type: none"> - aktiviranje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba redovnim načinima (telefon, SMS poruke, e-mail) - donošenje odluke o aktiviranju raspoloživih namjenskih resursa pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite po potrebi - mobilizacija postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene s određivanjem konkretnih zadaća - prikupljanje podataka i informacija te donošenje odluka sukladno situaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - mobilizacija postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene redovitim putem (SMS, telefon, e-mail) - priprema šatorskih naselja i logistička podrška za građane koji odluču prespavati izvan svojih domova - potporne aktivnosti gotovim snagama (policija, hitna pomoć, vatrogasci) - intervencija specijalističkih postrojbi za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija) u objektima koji su srušeni ili teško oštećeni - koordinacija s komunalnim službama radi brzog otklanjanja 	<ul style="list-style-type: none"> - informiranje o događaju i posljedicama događaja - davanje uputa građanima o ponašanju nakon jakog potresa - informiranje građana o poduzetim mjerama i načinima zbrinjavanja onih koji su ostali bez domova, čiji su domovi nesigurni ili onih koji odluču prespavati izvan svojih domova zbog mogućih jačih naknadnih podrhtavanja tla

Događaj	Način upozoravanja i rada Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Način upozoravanja i rada postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene	Komunikacija Stožera civilne zaštite Grada Zagreba prema građanima
		kvarova/prekida pružanja usluga	
Razoran potres (od VIII ^o do IX ^o MCS ljestvice)	<ul style="list-style-type: none"> - nakon događaja okupljanje na lokaciji rada Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (Ulica kneza Branimira 71b) ili na ostalim zbornim mjestima u slučaju da je lokacija zbog prekida cestovne infrastrukture nedostupna - korištenje teklića u slučaju potrebe - upućivanje zahtjeva Ministarstvu unutarnjih poslova za dodatnim snagama i traženje međunarodne pomoći - aktiviranje svih raspoloživih namjenskih resursa pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite - mobilizacija postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene s određivanjem konkretnih zadaća - prikupljanje podataka i informacija te donošenje odluka sukladno situaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - nakon događaja okupljanje pripadnika postrojbi civilne zaštite na zbornim mjestima i postupanje po uputama upravljačke skupine postrojbi civilne zaštite - priprema šatorskih naselja i pružanje logističke potpore - određivanje najkritičnijih zona i planiranje evakuacije stanovništva - evakuacija ranjivih skupina stanovništva - intervencija specijalističkih postrojbi za traganje i spašavanje iz ruševina u objektima koji su srušeni ili teško oštećeni - koordinacija s komunalnim službama radi brzog otklanjanja opasnosti odnosno kvarova/prekida u pružanju usluga - osiguravanje razorenog područja uz suradnju s policijom radi sprječavanja pljački 	<ul style="list-style-type: none"> - osiguravanje alternativnih FM odašiljača/načina prenošenja informacija stanovništvu sukladno Operativnom planu pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu u segmentu komunikacija - informiranje o događaju i posljedicama događaja - davanje uputa građanima o ponašanju nakon razornog potresa - informiranje građana o poduzetim mjerama, evakuacijskim koridorima i mjestima za zbrinjavanje stanovništva i prihvata pomoći

Događaj	Način upozoravanja i rada Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Način upozoravanja i rada postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene	Komunikacija Stožera civilne zaštite Grada Zagreba prema građanima
		- izvršavanje ostalih aktivnosti sukladno odlukama Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	

Temeljem primljenih informacija o potresu gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, o prijetnjama i rizicima informira sljedeće subjekte:

1. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
2. operativne snage sustava civilne zaštite Grada Zagreba,
3. pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba,
4. udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite,
5. gradske četvrti, mjesne odbore i stanovništvo potencijalno ugroženih područja.

Pri upozoravanju navedenih subjekata koriste se sljedeći prilozi ovog Plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 02. Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene Grada Zagreba,

Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji,

Prilog 05. Pregled operativnih snaga za provedbu mjera i aktivnosti civilne zaštite,

Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu na području Grada Zagreba,

Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,

Prilog 08. Pregled gradskih četvrti i mjesnih odbora na području grada Zagreba,

Prilog 09. Pregled medija (radio i TV) sa sjedištem na području grada Zagreba,

Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite.

Za provođenje ove mjere upozoravanja nužno je koristiti sve raspoložive sustave veza i načine komunikacije, informiranja i uzbunjivanja te planirati alternativne sustave veza u slučaju otkazivanja primarnih (radio-amateri, satelitske veze, rezervni mobilni FM odašiljači).

1.3. Upozoravanje u slučaju tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća s opasnim tvarima u stacionarnim objektima

Pravovremeno upozoravanje u slučaju tehničko-tehnoloških katastrofa s opasnim tvarima važan je čimbenik u sprječavanju nastanka velikih nesreća i katastrofa kao i posljedica koje u pravilu imaju pogubno djelovanje na stanovništvo i okoliš. Naime, pojedini operateri raspolazu opasnim tvarima koje u kratkom vremenu djelovanja mogu izazvati teške posljedice na zdravlje stanovništva, stoga je od velike važnosti da se nadgledaju procesi proizvodnje i da se o mogućim opasnostima pravovremeno obavijeste nadležne službe, kako bi se pravovremenom intervencijom i provedbom zaštitnih mjera posljedice svele na minimum.

Sukladno zakonskim odredbama, svi operateri koji koriste opasne tvari dužni su instalirati sustave uzbunjivanja, kako za potrebe uzbunjivanja o nesreći unutar postrojenja tako i za uzbunjivanje stanovništva u radijusu unutar kojeg su moguće posljedice industrijske

nesreće. Sustavi za uzbunjivanje mogu se, ovisno o dojavi o nesreći, procjenama razvoja izvanrednog događaja, nalogima odgovornih osoba i Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, koristiti i za potrebe govornog upozoravanja o nastaloj industrijskoj nesreći te o mjerama zaštite koje treba žurno poduzeti.

Izvori upozoravanja na području Grada Zagreba u slučaju tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće prikazani su u Tablici 4.

Tablica 4. Izvori upozoravanja u slučaju tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Operater	- o kakvoj se opasnosti radi, lokacija, vrsta opasne tvari, moguće posljedice za stanovništvo i okoliš, mjere zaštite, područje ugroženosti i smjer kretanja opasnih tvari, područje koje je potrebno evakuirati	- Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- aktiviranje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba - postupanje po Vanjskom planu zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari
Sustav za uzbunjivanje operatera (sirena)	- zvučni signal opasnosti	- građani u okolici postrojenja	- evakuacija ili zaklanjanje stanovništva iz kontaminirane zone odnosno zone pod utjecajem događaja
Županijski centar 112 Zagreb	- o kakvoj se opasnosti radi, lokacija, vrsta opasne tvari, moguće posljedice za stanovništvo i okoliš, mjere zaštite, područje ugroženosti i smjer kretanja oblaka, aktualne meteorološke prilike, područje koje je potrebno evakuirati	- Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- aktiviranje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba - postupanje po Vanjskom planu zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari - praćenje meteoroloških prilika i planiranje provođenja evakuacije ugroženog stanovništva sukladno situaciji

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Građani	<ul style="list-style-type: none"> - dojava o požaru, eksploziji, ispuštanju opasnih tvari, neobičajenom smradu ili zdravstvenim problemima građana 	<ul style="list-style-type: none"> - Ured za upravljanje u hitnim situacijama - Županijski centar 112 Zagreb 	<ul style="list-style-type: none"> - aktiviranje Vanjskog plana zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari tijekom ozbiljne situacije, praćenje meteoroloških prilika i provođenje evakuacije stanovništva iz ugrožene zone
Državni hidrometeorološki zavod	<ul style="list-style-type: none"> - pružanje informacija o meteorološkim prilikama (vlažnost zraka) te strujanjima (smjer i brzina vjetra) 	<ul style="list-style-type: none"> - Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama 	<ul style="list-style-type: none"> - planiranje smjera i zona evakuacije sukladno meteorološkim prilikama
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama i uz suradnju s operaterom u čijem pogonu je događaj nastao	<ul style="list-style-type: none"> - lokacija tehničko-tehnološke nesreće - ugroženo područje - mjere civilne zaštite koje je potrebno provesti (zaklanjanje/evakuacija) - upute stanovništvu vezane uz način provođenja evakuacije - lokacije zbrinjavanja stanovništva - informacije o zdravstvenim posljedicama izloženosti i mjerama samopomoći prije odlaska liječniku - ostale informacije od interesa za stanovništvo 	<ul style="list-style-type: none"> - građani Grada Zagreba 	<ul style="list-style-type: none"> - provođenje propisanih mjera civilne zaštite - sudjelovanje u evakuaciji sukladno uputama nadležnih tijela
Sredstva javnog informiranja	<ul style="list-style-type: none"> - praćenje razvoja situacije (događaja) 	<ul style="list-style-type: none"> - građani Grada Zagreba 	<ul style="list-style-type: none"> - postupanje stanovništva po

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
	na nesenacionalistički i konstruktivan način - prenošenje priopćenja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba		uputama nadležnih službi

Suradnja i usklađivanje napora u ovladavanju krizom nastalom izvanrednim događajem s opasnim tvarima koje imaju potencijal ugroze izvan perimetra postrojenja operatera ili je ugroza već nastala, odvijati će se, nakon obavješćivanja Županijskog centra 112 Zagreb, sa:

- gradonačelnikom Grada Zagreba, Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba i Uredom za upravljanje u hitnim situacijama,
- interventnim snagama žurnih službi (policija, Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba, Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i drugi),
- postrojbama civilne zaštite opće namjene kao potpori procesu evakuacije,
- inspekcijskim službama i drugim upravnim tijelima,
- specijaliziranim tvrtkama za sanaciju i komunalnim službama,
- Nastavnim zavodom za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar",
- pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite za područje Grada Zagreba.

Osnovni cilj suradnje i koordinacije operatera s gore navedenima je da im se omogući stručna i druga pomoć u ovladavanju krizom izvan perimetra postrojenja operatera, radi umanjenja posljedica i sprječavanja eskalacije ugroze. Tehnički, koordinacija će se odvijati telefonima i mobitelima, a najčešće neposrednim kontaktom na lokaciji operatera u sigurnom okruženju.

Operater vrši interno uzbunjivanje u području postrojenja za svoje potrebe (el. sirenom, mobitelom, glasom), a uzbunjivanje na širem području vrši se sustavom sirena za javno uzbunjivanje dostatne čujnosti kojom upravlja Županijski centar 112 Zagreb. Policija (u suradnji sa Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Zagreba i dobrovoljnim vatrogasnim društvima) na prometnicama i dijelovima ugroženih područja brzo ograničava promet, odnosno nalaže evakuaciju iz zone stvarne ili potencijalne ugroze opasnom tvari korištenjem razglasta, rotirajućih svjetala i sirena.

Uzbunjivanje na području grada Zagreba može provesti Županijski centar 112 Zagreb i Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba, a informacije o događaju na temelju priopćenja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i operatera prenositi će mediji.

Temeljem primljenih upozoravanja gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, o prijetnjama i rizicima koji bi mogli izazvati veliku nesreću upozorava sljedeće subjekte:

1. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
2. operativne snage sustava civilne zaštite Grada Zagreba,
3. pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba,
4. udruge građana od interesa za civilnu zaštitu,
5. gradske četvrti, mjesne odbore i stanovništvo potencijalno ugroženih područja.

U cilju podizanja učinkovitosti uzbunjivanja, mediji prosljeđuju upute građanima o postupanju u slučaju katastrofa i velikih nesreća s opasnim tvarima.

Pri upozoravanju navedenih subjekata koriste se sljedeći prilozi ovog Plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

- Prilog 02.** Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene Grada Zagreba,
Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji,
Prilog 05. Pregled operativnih snaga za provedbu mjera i aktivnosti civilne zaštite,
Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu na području Grada Zagreba,
Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,
Prilog 08. Pregled gradskih četvrti i mjesnih odbora na području grada Zagreba,
Prilog 09. Pregled medija (radio i TV) sa sjedištem na području grada Zagreba,
Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite.

1.4. Upozoravanje u slučaju pojave toplinskog vala

Upozoravanje u slučaju pojave toplinskog vala provodi Državni hidrometeorološki zavod koji o tome obavještava Županijski centar 112 Zagreb, Ured za upravljanje u hitnim situacijama, ali i javnost. Svrha upozoravanja je pripremiti stanovništvo na opasne vremenske prilike koje će uslijediti, posebno starije osobe i kronične bolesnike. U slučaju dugotrajnog toplinskog vala ili osobito visokih temperatura (iznad 40 °C) koje će biti prisutne duže od jednog dana, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba se aktivira i postupa po planu djelovanja u slučaju pojave toplinskog vala. U slučaju prognoze koja predviđa takav razvoj događaja, Stožer se stavlja u stanje pripravnosti i počinje vršiti pripremu za provođenje mjera civilne zaštite u slučaju pojave toplinskih valova.

Izvori kao i sadržaj upozoravanja u slučaju pojave toplinskih valova prikazani su u Tablici 5.

Tablica 5. Izvori upozoravanja u slučaju pojave toplinskih valova

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Državni hidrometeorološki zavod	- upozorenje na toplinske valove koji mogu djelovati na zdravlje (temperatura zraka i trajanje)	- Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- u slučaju upozorenja da se približava posebno dugotrajn toplinski val ili prognoze da će jedan ili više dana zaredom temperatura zraka biti iznad 40°C, stavljanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba u stanje pripravnosti - u slučaju da je temperatura zraka iznad 40 °C duže od jednog dana, Stožer civilne zaštite se aktivira i postupa po planu djelovanja

Izvor upozoravanja	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- preporuke za zaštitu od vrućina	- građani Grada Zagreba	- postupanje stanovništva po uputama
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama	- informiranje javnosti o mjerama postupanja i skupinama građana nad kojima će se provoditi mjere civilne zaštite - preporuke za zaštitu od vrućina	- građani Grada Zagreba	- priprema građana na provođenje planiranih mjera - postupanje po uputama
Sredstva javnog informiranja	- prenošenje priopćenja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- građani Grada Zagreba	- postupanje stanovništva po uputama nadležnih službi

Temeljem primljenih upozoravanja gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama o prijetnjama i rizicima upozorava sljedeće subjekte:

1. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
2. operativne snage sustava civilne zaštite Grada Zagreba,
3. pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba,
4. udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,
5. gradske četvrti, mjesne odbore i stanovništvo potencijalno ugroženih područja.

Pri upozoravanju navedenih subjekata koriste se sljedeći prilozi ovog Plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 02. Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene Grada Zagreba,

Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji,

Prilog 05. Pregled operativnih snaga za provedbu mjera i aktivnosti civilne zaštite,

Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu na području Grada Zagreba,

Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,

Prilog 08. Pregled gradskih četvrti i mjesnih odbora na području grada Zagreba,

Prilog 09. Pregled medija (radio i TV) sa sjedištem na području grada Zagreba,

Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite.

1.5. Upozoravanje u slučaju pojave epidemija i pandemija

Za upozoravanje u slučaju pojave epidemija i pandemija prema Nacionalnom planu pripremljenosti za pandemiju gripe (Zaključak Vlade Republike Hrvatske KLASA: 322-02/05-02/02, URBROJ: 5030108-05-07 od 26. listopada 2005.) i Planu aktivnosti Grada Zagreba za

provođenje Nacionalnog plana pripremljenosti za pandemiju gripe, koji je izradio Stožer zdravstva Grada Zagreba, zaduženi su:

- Hrvatski zavod za javno zdravstvo - epidemiološka služba
- Krizni stožer Ministarstva zdravstva
- Stožer zdravstva Grada Zagreba i
- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar".

Stožer zdravstva Grada Zagreba je samostalno radno tijelo osnovano s ciljem usklađivanja priprema i usmjeravanja aktivnosti za provedbu Nacionalnog plana pripremljenosti za pandemiju gripe. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira se nakon što Krizni stožer Ministarstva zdravstva, na preporuku Svjetske zdravstvene organizacije, proglasi stanje pandemije te se stavlja na raspolaganje Stožeru zdravstva Grada Zagreba isključivo u svrhu obavljanja logističkih poslova s ciljem suzbijanja pandemije (distribucija i dostava cjepiva, dostava i dijeljenje zaštitnih maski ranjivim skupinama stanovništva, održavanje karantena u nebolničkim ustanovama npr. socijalnim ustanovama i staračkim domovima i sl.).

Izvori kao i sadržaj upozoravanja u slučaju pojave epidemija i pandemija prikazani su u Tablici 6.

Tablica 6. Izvori upozoravanja u slučaju pojave epidemija i pandemija

Izvor upozoravanja (situacija)	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (ograničeno širenje virusa)	- informacije o izolaciji virusa, identifikaciji virusa ili serološkoj potvrdi gripe	- Ministarstvo zdravstva - Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" - javnost	- identifikacija i izolacija osoba sa simptomima gripe koje su doputovale iz zahvaćenog područja te uzimanje uzoraka za virološku dijagnostiku - stavljanje u stanje pripravnosti Stožera zdravstva Grada Zagreba i provođenje aktivnosti na pripremi kapaciteta
Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (veća grupiranja oboljelih)	- informacije o širenju virusa	-Ministarstvo zdravstva -Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" - javnost	- krizni Stožer Ministarstva zdravstva proglašava opasnost od nastanka pandemije, te organizira komunikaciju s medijima i javnošću - aktiviranje Stožera zdravstva Grada Zagreba
Krizni Stožer Ministarstva	- proglašavanje početka pandemije	- Stožer zdravstva Grada Zagreba	- postupanje po smjernicama

Izvor upozoravanja (situacija)	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
zdravstva (povećana i trajna transmisija virusa u općoj populaciji)	- informacije o širenju virusa i davanje smjernica za postupanje	- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- donošenje odluke o mjerama za sprječavanje i usporavanje širenja infekcije - proširenje bolničkih kapaciteta, kako opremom, brojem kreveta, tako i brojem zdravstvenih radnika
Stožer zdravstva Grada Zagreba	- mjere za sprječavanje i usporavanje širenja infekcije - naputci i zadaci za Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	- Ured za upravljanje u hitnim situacijama - Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	- logistička podrška u distribuciji i dostavi cjepiva i zaštitnih maski za ranjive skupine stanovništva - održavanje karantena u nebolničkim ustanovama
Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- potrebne informacije i savjeti za građane tijekom epidemije (informacije će se objavljivati putem sredstava javnog informiranja, prikladnih pisanih materijala i na web-stranicama Zavoda)	- javnost/građani	- primjereno ponašanje građana s ciljem smanjenja rizika prijenosa infekcije na druge

Temeljem primljenih upozoravanja gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama o prijetnjama i rizicima upozorava sljedeće subjekte:

1. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
2. operativne snage sustava civilne zaštite Grada Zagreba,
3. pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba,
4. udruge građana od interesa za civilnu zaštitu,
5. gradske četvrti, mjesne odbore i stanovništvo potencijalno ugroženih područja.

Pri upozoravanju navedenih subjekata koriste se sljedeći prilozi ovog Plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 02. Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene Grada Zagreba,

Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji,

Prilog 05. Pregled operativnih snaga za provedbu mjera i aktivnosti civilne zaštite,

Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu na području Grada Zagreba,

Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,

Prilog 08. Pregled gradskih četvrti i mjesnih odbora na području grada Zagreba,

Prilog 09. Pregled medija (radio i TV) sa sjedištem na području grada Zagreba,

Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite.

2. PRIPRAVNOST

Pod pojmom pripravnosti podrazumijeva se postupno dovođenje operativnih snaga u stanje spremnosti za izvršavanje namjenskih zadaća, spašavanja ljudskih života i imovine u slučaju velikih nesreća i katastrofa. Pripravnost uključuje osoblje, materijalna, komunikacijska i prijevozna sredstva te propisane procedure. Pripravnošću se smatraju i pripreme stanovništva za postupanje u velikim nesrećama i katastrofama te u situacijama kada se unaprijed izda upozorenje o mogućoj opasnosti i o potrebi provođenja nužnih mjera i postupaka za zaštitu zdravlja, života i imovine.

Gradonačelnik (ili osoba koju on za to ovlasti), putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, utvrđuje stanje pripravnosti:

- temeljem dojave (obavijesti) Županijskog centra 112 Zagreb o mogućim prijetnjama i velikim nesrećama,
- temeljem dojave (obavijesti) nadležnih službi sukladno njihovim redovnim djelatnostima
- temeljem dojave (obavijesti) pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba.

U slučaju predvidivih ugroza gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti, uvodi pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, fizičkih osoba, udruga i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite, dok u slučaju nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti, aktivira sve potrebne snage sustava civilne zaštite.

Mjerom pripravnosti određuju se postupanja i aktivnosti pripadnicima operativnih snaga, pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite i ostalim subjektima civilne zaštite:

- upozorenje članovima operativnih snaga da se ne udaljavaju iz mjesta stanovanja,
- uvođenje aktivnog i pasivnog dežurstva,
- provjera materijalno-tehničkih sredstava i opreme,
- uvođenje dežurstva na lokaciji prihvata ili obavljanja dužnosti.

Sukladno procjeni situacije gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti, naložit će aktivno dežurstvo operativnog dijela Stožera, koji obavlja stručnu raščlambu događaja. Aktivna dežurstva će se provoditi na lokaciji Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, Ulica kneza Branimira 71b. U Stožeru će biti prisutni svi glavni nositelji provedbe mjera civilne zaštite jer je Stožer relevantno stručno tijelo za daljnje upravljanje procesom pripremanja na prisutnu opasnost, odnosno provedbu zadaća civilne zaštite. Pojačana pripravnost provodi se na radnim mjestima i u domovima sudionika provedbe mjera civilne zaštite, tako da se sve promjene mjesta boravka i sredstva za vezu moraju prijaviti osobama u aktivnom dežurstvu.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba analizira stupanj ugrožavanja u realnom vremenu i prostoru dobivajući informacije iz sustava ranog upozoravanja, od Županijskog centra 112 Zagreb i žurnih službi na terenu (policija, vatrogasci) te procjenjuje veličinu mogućih posljedica i potrebu podizanja u stanje pripravnosti ostalih operativnih snaga sustava civilne zaštite, koristeći pri tom scenarije iz Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba. Kod slučaja nesreće s opasnim tvarima Stožer će se oslanjati i na raščlambu Ekspertnog tima koji se aktivira pri izvanrednom događaju tehničko-tehnološkog predznaka.

Nakon što Stožer civilne zaštite Grada Zagreba utvrdi potrebne mjere i aktivnosti kojima se prijetnja može ograničiti na manje područje, pristupa se podizanju pripravnosti operativnih snaga. Poduzimanje mjera pripravnosti nalaže gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti, a u njegovoj odsutnosti načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Provedba pripravnosti se vrši putem telefona/mobitela nakon naloga gradonačelnika odnosno osobe koju on za to ovlasti, a u slučaju nemogućnosti korištenja telekomunikacija mjere pripravnosti nalažu se putem teklića. Tijekom postupka podizanja pripravnosti telefonskim putem se utvrđuje popis prisutnih snaga koje se mogu mobilizirati za provedbu potrebnih mjera i aktivnosti civilne zaštite. Sve osobe s takvog popisa smatraju se stavljenima u stanje pripravnosti. Pozivanje potrebnih snaga civilne zaštite i njihovo stavljanje u pripravnost obavlja Ured za upravljanje u hitnim situacijama u slučaju da postojeće redovne snage zaštite i spašavanja (policija, vatrogasci, hitna pomoć) nisu dostatne ili postoji naznaka da neće biti dostatne zbog karaktera i načina razvoja neželjenog događaja.

Tijekom pripravnosti će se uvesti dežurstvo (aktivno) svih potrebnih operativnih snaga i provesti ocjena spremnosti i stanja materijalno tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze (Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, vatrogastvo, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb, Hrvatska gorska služba spašavanja-stanica Zagreb, postrojbe civilne zaštite Grada Zagreba opće i specijalističke namjene, povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici, udruge, koordinatori na lokaciji i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite) prema Tablici 7. Isto tako uvest će se pasivno dežurstvo u pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite s ciljem ocjene stanja i spremnosti ljudi i popunjenosti materijalnim sredstvima (građevinske i komunalne tvrtke, tvrtke za prijevoz osoba i tereta, za osiguranje prehrane i smještaja, za distribuciju energenata i vode) i u udrugama građana.

Tablica 7. Zadaće sudionika u sustavu civilne zaštite vezano uz segment pripravnosti

DUŽNOST	ZADAĆA	PRILOZI KOJI SE KORISTE ZA POZIVANJE
Gradonačelnik ili osoba koju on za to ovlasti	<p>Konzultira se s načelnikom Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o potrebi stavljanja u pripravnost Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba</p> <p>Poziva telefonom ili drugim načinom načelnike Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba ili njihove zamjenike. Uručuje im Nalog za aktiviranje Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba</p> <p>Daje nalog za pozivanje i mobilizaciju postrojbi civilne</p>	Prilog 12. Nalog za mobilizaciju pripadnika postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene

DUŽNOST	ZADAĆA	PRILOZI KOJI SE KORISTE ZA POZIVANJE
	<p>zaštite opće namjene Grada Zagreba putem teklića, putem sredstava javnog priopćavanja ili Ureda za upravljanje u hitnim situacijama</p> <p>Daje nalog za pozivanje i mobilizaciju postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba putem teklića, putem sredstava javnog priopćavanja ili Ureda za upravljanje u hitnim situacijama</p>	
Pročelnik Područne ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova Zagreb nadležne za poslove civilne zaštite	Obavještava čelnike susjednih jedinica lokalne samouprave o nadolazećoj ugrozi	Prema vlastitim evidencijama
Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	<p>Obavještava članove Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o ugrozi i stavlja Stožer civilne zaštite Grada Zagreba u stanje pripravnosti</p> <p>Određuje koordinate na lokaciji iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite i upućuje ih na lokaciju prijetnje sa zadaćom koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba</p> <p>Daje nalog za stavljanje u stanje pripravnosti pravnih osoba na području Grada Zagreba koje sudjeluju u civilnoj zaštiti zajedno sa zaposlenicima i materijalno-tehničkim sredstvima na način da dostavlja zahtjev za angažiranjem putem kontakta</p>	<p>Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba</p> <p>Prilog 02. Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba</p> <p>Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene</p> <p>Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji</p> <p>Prilog 05. Pregled operativnih snaga za provedbu mjera civilne zaštite</p> <p>Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu koje se mogu</p>

DUŽNOST	ZADAĆA	PRILOZI KOJI SE KORISTE ZA POZIVANJE
	<p>definiranog Operativnim planom civilne zaštite svake pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite Zahtijeva uvođenje dežurstva za sve ili dio pravnih osoba koje sudjeluju u civilnoj zaštiti ovisno o ugrozi</p> <p>Daje nalog za stavljanje u stanje pripravnosti udruga građana od interesa za civilnu zaštitu na području Grada Zagreba</p>	<p>angažirati u provedbi mjera civilne zaštite</p> <p>Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu</p>
Načelnici Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Daju naloge za aktiviranje pripravnosti povjerenika civilne zaštite na svojim područjima odgovornosti	Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite
Zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	<p>Nakon zaprimanja zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba uvodi dežurstvo uz podizanje gotovosti i pripremu materijalno-tehničkih sredstava. Ovisno o situaciji konzultira se sa Vatrogasnom zajednicom Grada Zagreba o potrebi udruživanja resursa.</p> <p>Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i koordinatora na lokaciji temeljem ovog Plana i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite</p>	Prema vlastitim evidencijama
Ravnatelj Gradskog društva Crvenog križa Zagreb (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	<p>Nakon zaprimanja zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba uvodi dežurstvo uz podizanje gotovosti i pripremu materijalno-tehničkih sredstava</p> <p>Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i koordinatora na lokaciji temeljem ovog Plana</p>	Prema vlastitim evidencijama

DUŽNOST	ZADAĆA	PRILOZI KOJI SE KORISTE ZA POZIVANJE
	i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite	
Pročelnik Hrvatske gorske službe spašavanja - stanice Zagreb (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	<p>Nakon zaprimanja zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba uvodi dežurstvo uz podizanje gotovosti i pripremu materijalno-tehničkih sredstava</p> <p>Djeluje u skladu s zahtjevima Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i koordinatora na lokaciji temeljem ovog Plana i sukladno vlastitom operativnom planu civilne zaštite</p>	Prema vlastitim evidencijama
Ured za upravljanje u hitnim situacijama	<p>Na temelju naloga gradonačelnika ili osobe koju on za to ovlasti vrši pozivanje pripadnika postrojbi opće i specijalističke namjene</p> <p>Na temelju naloga načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba vrši pozivanje povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika telefonom, SMS porukom, sredstvima javnog priopćavanja odnosno uručenjem poziva</p> <p>Na temelju naloga načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba vrši pozivanje članova udruga građana od interesa za sustav civilne zaštite Grada Zagreba</p>	Evidencija pripadnika postrojbi civilne zaštite koju u elektroničkom obliku vodi Ured za upravljanje u hitnim situacijama

Odgovorne osobe su čelnici navedenih snaga ili njihovi zamjenici. Način priopćavanja informacija o stanju pripravnosti ostvaruje se telefonom, faksom, e-mailom, putem Županijskog centra 112 Zagreb ili osobno.

Stavljanje u stanje pripravnosti obavlja se po prioritetima ovisno o vrsti prijetnje/ugroze na način da se prvo pozivaju/obavještavaju operativne snage sustava civilne zaštite I. prioriteta.

Budući da različite prijetnje nalažu pripravnost različitih segmenata operativnih snaga ovisno o vrstama mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite koje će se provoditi, u Tablici 8. pregledno su prikazane prijetnje koje se obrađuju u Planu, situacije kada se proglašava pripravnost, mjere pripravnosti kao i prioriteti pripravnosti. Žurne službe (policija, hitna pomoć, vatrogasci) se o prijetnjama direktno obavješuju putem Županijskog centra 112 Zagreb te se stavljaju u stanje pripravnosti posredstvom svojih komunikacijskih središta, odnosno putem naloga svog predstavnika u Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba.

Tablica 8. Situacije kada se proglašava pripravnost i prioriteti pripravnosti ovisno o vrsti događaja

Vrsta događaja	Situacija kada se proglašava pripravnost	Mjere pripravnosti	Prioriteti pripravnosti
Poplava	<ul style="list-style-type: none"> - u slučaju prognoze nastanka bujičnih poplava na preporuku Državnog hidrometeorološkog zavoda - u slučaju sumnje na mogućnost popuštanja nasipa tijekom visokog vodostaja rijeke Save 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorenje članovima operativnih snaga da se ne udaljavaju iz mjesta stanovanja - uvođenje pasivnog dežurstva - provjera materijalno-tehničkih sredstava i opreme 	<ul style="list-style-type: none"> I. Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama (laka kategorija) II. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja - stanica Zagreb III. Udruge građana s ronilačkim znanjima i vještinama (ronioci, veslači, kajakaši) IV. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu osiguravanja mehanizacije V. Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba VI. Ostali po potrebi
Potres	<ul style="list-style-type: none"> - u slučaju češćih neuobičajenih potresa jačine od IV° do VI° MCS ljestvice, a što može biti indicija nastanka razornog potresa, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba može donijeti odluku o pripravnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorenje članovima operativnih snaga da se ne udaljavaju iz mjesta stanovanja - uvođenje pasivnog dežurstva - provjera materijalno-tehničkih sredstava i opreme 	<ul style="list-style-type: none"> I. Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija) II. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja - stanica Zagreb III. Udruge građana s potražnim psima

Vrsta događaja	Situacija kada se proglašava pripravnost	Mjere pripravnosti	Prioriteti pripravnosti
			IV. Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu V. Ostali po potrebi Napomena: zbog vrlo nepouzdana procjene razvoja događaja kada je riječ o potresima (iza više slabijih podrhtavanja tla ne mora uslijediti razoran potres) a kako bi se spriječilo širenje panike, u stanje pripravnosti stavljaju se samo gore navedeni prioriteti
Industrijske nesreće	<ul style="list-style-type: none"> - u slučaju sumnje na mogućnost nastanka eksplozije u industrijskom postrojenju - u slučaju sumnje na ispuštanje opasnih tvari iz postrojenja 	<ul style="list-style-type: none"> - upozorenje članovima operativnih snaga da se ne udaljavaju iz mjesta stanovanja - uvođenje pasivnog dežurstva - provjera materijalno-tehničkih sredstava i opreme 	I. Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu II. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja III. Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa IV. Ostali po potrebi
Toplinski val	<ul style="list-style-type: none"> - u slučaju upozorenja da se približava posebno dugotrajan toplinski val ili prognoze da će jedan ili više dana zaredom temperatura zraka biti iznad 40 °C 	<ul style="list-style-type: none"> - kontaktiranje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite radi postizanja spremnosti za provođenje mjera civilne zaštite 	I. Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu II. Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu osiguravanja zbrinjavanja i prijevoza III. Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa IV. Ostali po potrebi

Vrsta događaja	Situacija kada se proglašava pripravnost	Mjere pripravnosti	Prioriteti pripravnosti
Epidemije i pandemije	- u slučaju proglašavanja početka pandemije od strane Kriznog stožera Ministarstva zdravstva	- uvođenje pasivnog dežurstva - postupanje po nalogu Stožera zdravstva Grada Zagreba	I. Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu II. Ostali po potrebi i temeljem zahtjeva Stožera zdravstva Grada Zagreba

U slučaju moguće potrebe za evakuacijom stanovništva zbog događaja koji može eskalirati, gradonačelnik na prijedlog Stožera civilne zaštite Grada Zagreba preko Ureda za upravljanje u hitnim situacijama informira stanovništvo na potencijalno ugroženom području odnosno uvodi ga u stanje pripravnosti. Stanovništvu se prenose sljedeće informacije:

- zbog koje prijetnje će se mjere civilne zaštite možda morati provesti (opasnost od eksplozije, popuštanje nasipa, aktiviranje klizišta itd.)
- koje mjere civilne zaštite će možda biti potrebno provesti (evakuacija, zaklanjanje)
- na koji način će se evakuacija provesti, u kojim smjerovima i kako će biti organizirana (kolektivna, individualna) u slučaju potrebe
- kako se pripremiti za eventualno provođenje navedenih mjera.

Uzimajući u obzir trenutnu situaciju i postojeće mogućnosti kontrole štetnih posljedica ugroze, koristeći planska rješenja o provedbi mjera civilne zaštite iz posebnog dijela ovog Plana, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba utvrđuje operativne snage koje će se morati angažirati na provedbi mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite te izvještava gradonačelnika odnosno osobu koju on za to ovlasti o razvoju prijetnji, opsegu štetnih posljedica i mogućoj potrebi mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite Grada Zagreba.

3. MOBILIZACIJA (AKTIVIRANJE) I NARASTANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Aktiviranjem se pokreće uporaba gotovih, odnosno temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite: operativnih snaga vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa. Unutar ove kategorije razlikuju se dvije skupine. Prva su dijelovi gotovih operativnih snaga koji se u trenutku izdavanja zapovijedi za djelovanje nalaze u stanju dežurstva te samim statusom već sudjeluju u aktivnostima. Druga su snage koje se uvođenjem pripravnosti, planski i postupno dovode u stanje spremnosti za operativno djelovanje. Nakon ocjene Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o trenutnim potrebama i stanju operativne spremnosti, donosi se odluka o njihovom aktiviranju. Pritom se primjenjuje princip »narastanja snaga«. Planskom primjenom tog principa osigurava se ekonomičnost tijekom djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno provodi se pozivanje pripadnika operativnih snaga te upotreba materijalnih sredstava i opreme prema stvarnim operativnim potrebama, eliminiraju prazni hodovi i slična stanja koja mogu utjecati na operativnu učinkovitost.

Nakon aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i procjene situacije pristupa se aktiviranju segmenata operativnih snaga sustava civilne zaštite, a po potrebi i mobilizaciji postrojbi civilne zaštite specijalističke i opće namjene Grada Zagreba.

Nadležni za aktiviranje segmenata operativnih snaga sustava civilne zaštite kojima zapovjedno pripadaju su: zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (za operativne snage vatrogastva), ravnatelj Gradskog društva Crvenog križa Zagreb (za operativne

snage Hrvatskog Crvenog križa) i pročelnik Hrvatske gorske službe spašavanja - stanice Zagreb (za operativne snage HGSS-a). Osobe na navedenim dužnostima su ujedno i članovi Stožera civilne zaštite Grada Zagreba te su uz navedeno zaduženi i za:

- planiranje načina djelovanja aktiviranih snaga uzimajući u obzir situacijske potrebe kao i potrebu odmora snaga koje operativno djeluju,
- vođenje i ažuriranje baze podataka o pripadnicima i dostupnim materijalnim sredstvima i opremi,
- izradu i ažuriranje Operativnih planova iz svog segmenta djelovanja temeljem članka 48. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 49/2017) i postupanje sukladno njima.

Mobilizacija je postupak kojim se po nalogu obavlja pozivanje, prihvatanje i opremanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite i dovodi ih se u stanje spremnosti za provođenje zadaća civilne zaštite. Mobilizacijom se združuje ljudstvo s opremom i sredstvima. Pritom se vodi računa o prioritetima, dinamici i mjestima prikupljanja snaga i sredstava. Temeljem zahtjeva gradonačelnika ili osobe koju on za to ovlasti mobiliziraju se pripadnici postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene Grada Zagreba te ljudski i materijalni kapaciteti udruga građana i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite. Pripadnicima postrojbi opće i specijalističke namjene Grada Zagreba uručuju se mobilizacijski pozivi za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti civilne zaštite, a pravnim osobama nalozi o mobilizaciji. Nakon zaprimanja upozorenja o izvanrednom događaju mobilizacija se u funkciji uvođenja pripreme određenih dijelova operativnih snaga važnih za reagiranje u očekivanom izvanrednom događaju provodi pravovremeno. Naknadno se, po nastanku posljedica izvanrednog događaja, provodi mobilizacija svih potrebnih kapaciteta. U prvom slučaju, provođenje mobilizacije dinamički se (vremenski) prilagođava potrebama planskog narastanja snaga do razine zahtijevane operativne spremnosti. U drugom slučaju svi nositelji mobilizaciju planiraju sukladno zahtjevima i nalogima za djelovanje, situacijskim izvješćima i stvarnim operativnim potrebama.

Građani se, kao važan dio odgovora lokalnih zajednica, za provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite samoaktiviraju. Građani su dužni, sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15 i 118/18) brinuti se za svoju osobnu sigurnost i zaštitu te provoditi mjere osobne i uzajamne zaštite i sudjelovati u aktivnostima sustava civilne zaštite.

Mobilizacija pravnih osoba je, što se tiče vremena za provođenje, fleksibilna. Prvenstveno ovisi o namjenskim zadaćama, prioritetima uporabe snaga u specifičnim situacijama i konkretnim zahtjevima na mjestu događaja te kriterijima primijenjenim u postupku planiranja. Pravne osobe koje se bave specifičnim djelatnostima od interesa za sustav civilne zaštite angažiraju se odmah po nastajanju izvanrednog događaja, dok se druge angažiraju sukcesivno, ovisno o razvoju situacije i potrebama po principu narastanja operativnih snaga ili poradi zamjene prethodno angažiranih snaga. Iz navedenih razloga pojedine pravne osobe iz ove kategorije mogu se mobilizirati i u dužem periodu nakon nastajanja izvanrednog događaja.

Službe i postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva obrane, odnosno Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske mobiliziraju se i angažiraju sukladno posebnim propisima.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba i Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba aktiviraju se u što kraćem vremenu. Razlog je što je Stožer dio snaga za prvi odgovor i nadležni su za operativno usklađivanje djelovanja operativnih snaga na lokalnim razinama.

Gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti, kao odgovorna osoba koja donosi odluke o provođenju mobilizacije svih potrebnih snaga i kapaciteta u katastrofi i velikoj nesreći

aktivira se trenutno, odmah po nastanku događaja ili razvoja/predviđanja prijetnje koja može dovesti do događaja. Na taj način pokreće se operativno djelovanje sustava reagiranja.

U slučaju prijetnje nastanka velikih nesreća i katastrofa načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, donosi nalog o aktiviranju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Mobilizacija (aktivacija) Stožera civilne zaštite Grada Zagreba provodi se temeljem Sheme mobilizacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (**Prilog 15**).

Stožer donosi grubu procjenu posljedica uzrokovanih velikim nesrećama i katastrofama. Temeljem raspoloživih podataka o posljedicama za stanovništvo po naseljima, odnosno ugroženim i stradalim područjima, predlaže gradonačelniku mjere iz ovog Plana.

Provedbom podizanja stupnja pripravnosti, odnosno provedbom mobilizacijske pripreme i mobilizacije, kao i formiranjem pojedinih stručnih timova unutar Stožera rukovodi načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, odnosno gradonačelnik kada se proglašava velika nesreća. Navedene mjere i aktivnosti se provode sukladno odredbama Poslovnika o radu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba odnosno Standardnih operativnih postupaka Županijskog centra 112 Zagreb.

U slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili velike nesreće na području grada Zagreba, gradonačelnik ima pravo i obvezu mobilizirati sveukupne ljudske i materijalno-tehničke potencijale s područja grada Zagreba, sukladno ovom Planu. Pripremu potrebne dokumentacije za aktiviranje i mobilizaciju operativnih snaga provodi Ured za upravljanje u hitnim situacijama.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba prema kriterijima iz Pravilnika o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi (Narodne novine 37/16) ocjenjuje kada su snage gradske razine nedostatne, pa je potrebna pomoć više hijerarhijske razine. Po ocjeni nedostatnosti vlastitih snaga, načelnik Stožera uz prethodnu suglasnost gradonačelnika će zatražiti pomoć od državne razine.

Treba voditi računa da se prioritarno pozivaju sudionici civilne zaštite sukladno Tablici 8. a ovisno o vrsti prijetnje/događaja kao i da se utvrđivanjem zadaća u sustavu civilne zaštite ne utječe na obavljanje redovne funkcije tih snaga. Operativne snage civilne zaštite služe kao dopunska snaga redovnim žurnim službama i temeljnim operativnim snagama i angažiraju se u slučaju kada te snage nisu dostatne ili se procjenjuje da nisu dostatne za odgovor na situaciju zbog obima događaja ili vrste prijetnje. Također treba voditi računa o potrebi odmora pripadnika gotovih snaga i njihove zauzetosti redovnim aktivnostima. U nekim slučajevima masovne i dugotrajne ugroženosti u razmjerima velike nesreće, morat će se oformiti posebni timovi Stožera za isključivo stručno djelovanje (tim stožera za raščišćavanje srušenih naselja, tim za upravljanje provedbom traganja i spašavanja nakon pada zrakoplova i sl). Sve mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite provode se poštujući načela sustava civilne zaštite.

Za pozivanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i operativnih snaga sustava civilne zaštite koristi se:

- sustav međusobnog pozivanja korištenjem telefonskih veza - telefonski i/ili SMS porukama (najbrži i najučinkovitiji način pozivanja, odnosno mobilizacije postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene, pod uvjetom da telefonske/mobilne veze budu u funkciji),
- pozivanje korištenjem tekličkog sustava (primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji),
- korištenjem satelitskih terminala,
- korištenjem radio-amaterskih veza za hitne situacije.

Iznimno, mobiliziranje članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba može se provesti putem Županijskog centra 112 Zagreb i to isključivo kao pričuvnog kapaciteta.

Mjesto rada Stožera civilne zaštite Grada Zagreba je na lokaciji Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, Ulica kneza Branimira 71 b, Zagreb, a po potrebi i na drugim lokacijama u odgovarajućem prostoru, o čemu odlučuje načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Pri aktiviranju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba koriste se sljedeći prilozi ovog plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 11. Nalog o aktiviranju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 15. Shema mobilizacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba.

3.1. Organizacija popune operativnih snaga sustava civilne zaštite obveznicima i osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima

Popuna operativnih snaga sustava civilne zaštite obveznicima provodi se:

- imenovanjem na dužnosti u Stožer civilne zaštite Grada Zagreba i Stožere civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
- na principu radne obveze za pravne osobe koje se poslovima civilne zaštite bave u okviru redovne djelatnosti,
- raspoređivanjem povjerenika putem radne obveze služenja u civilnoj zaštiti,
- određivanjem stručnih timova ili potrebitog broja zaposlenika ili članova udruga za izvršavanje dobivene zadaće u civilnoj zaštiti.

Organizacija popune osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima:

Članovi Stožera civilne zaštite Grada Zagreba popunjavaju se:

- opremom i sredstvima za rad Ureda za upravljanje u hitnim situacijama (sredstva veze, računalna oprema i ostala sredstva za rad).

Temeljne operativne snage (operativne snage vatrogastva, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja i operativne snage Hrvatskog Crvenog križa) popunjavaju se:

- materijalnim sredstvima koja koriste tijekom redovnih poslova iz svojih vlastitih izvora.

Ostale pravne osobe i udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite koriste vlastitu opremu i sredstva, sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti.

Popuna postrojbi civilne zaštite obveznicima provodi se sukladno članku 44. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15 i 118/18) te kriterijima za raspoređivanje i uvjetima za imenovanje povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika.

Povjerenike civilne zaštite i njihove zamjenike imenuje gradonačelnik, a koriste opremu i sredstva osiguranu od strane Grada Zagreba.

Popuna materijalno-tehničkim sredstvima postrojbi specijalističke i opće namjene Grada Zagreba obavlja se odgovarajućim sredstvima kojima raspoložu gradska trgovačka društva ili pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu te kupnjom pojedinih sredstava iz gradskog proračuna.

Popuna operativnih snaga i postrojbi civilne zaštite vrši se kontinuirano, kako obveznicima tako i osobnim i skupnim materijalno-tehničkim sredstvima, prikazano Tablicom 9.

Tablica 9. Izvori popune ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima operativnih snaga

POPUNA OPERATIVNIH SNAGA		
Naziv	Popuna	Način provedbe
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Osobama	Odluka gradonačelnika
	Opremom	Oprema i sredstva za rad Ureda za upravljanje u hitnim situacijama (sredstva veze, računalna oprema i ostala sredstva za rad)
Operativne snage vatrogastva	Osobama	Profesionalni i dobrovoljni sastav
	Opremom	Redovita oprema
Postrojbe civilne zaštite specijalističke i opće namjene	Osobama	Mobilizacijom osoba raspoređenih u postrojbe civilne zaštite
	Opremom	Vlastita raspoloživa oprema i privremeno mobilizirana oprema od pravnih i fizičkih osoba, a sve prema ustroju i predviđenim potrebama
Hrvatska gorska služba spašavanja i Hrvatski Crveni križ	Osobama	Zaposlenici i redoviti pričuvni stručni sastav
	Opremom	Redovita oprema
Pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu	Osobama	Vlastiti stručni zaposlenici
	Opremom	Vlastita raspoloživa sredstva (vozila, strojevi, oprema, uređaji, alati) sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti
Udruge građana	Osobama	Svi aktivni članovi udruge
	Opremom	Vlastita raspoloživa oprema sukladno dobivenoj zadaći u civilnoj zaštiti
POPUNA OSTALIH SUDIONIKA		
Naziv	Popuna	Način provedbe
Službe i postrojbe pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti	Osobama	Redoviti stručni sastav - zaposlenici
	Opremom	Vlastita redovita sredstva i oprema (dodatno se mogu mobilizirati nedostajuća sredstva)
Ostale pravne osobe - tvrtke i obrti	Osobama	Vlasnici i svi stručni zaposlenici
	Opremom	Vlastita raspoloživa sredstva (vozila, strojevi, oprema, uređaji, alati)

Potrebna materijalno-tehnička sredstva osigurat će se i privremenim oduzimanjem pokretnine od pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu te od obrtnika i poljoprivrednih gospodarstava na području Grada Zagreba. Pri angažiranju radnih i specijalnih vozila i strojeva potrebno je angažirati i vozače i rukovatelje navedenih sredstva. Privremeno oduzimanje (mobilizacija) navedenih pokretnina izvršit će se temeljem Uredbe o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja (Narodne novine 85/06). Kod mobilizacije, povrata i zahtjeva za naknadom troškova za pokretnine koristit će se sljedeći prilozi:

Prilog 19. Zapisnik o privremenom oduzimanju pokretnine,

Prilog 20. Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine,

Prilog 21. Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu.

3.2. Organizacija i provođenje mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite po prioritetima uključivanja u provođenje mjera i aktivnosti sustava u velikim nesrećama i katastrofama

Nakon što su se stvorili uvjeti gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti kontaktira načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba ili njegova zamjenika te izdaje nalog za pozivanje i mobilizaciju postrojbi civilne zaštite. Temeljne operativne snage civilne zaštite aktiviraju se telefonom, e-mailom, radio-vezom ili teklićem putem zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (za operativne snage vatrogastva), ravnatelja Gradskog društva Crvenog križa Zagreb (za operativne snage Hrvatskog Crvenog križa) odnosno pročelnika Hrvatske gorske službe spašavanja-stanice Zagreb (za operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja) nakon zaprimljenog naloga od strane načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Nakon što su zaprimile zahtjev za aktiviranjem, operativne snage pokreću aktiviranje sukladno svojim Operativnim planovima.

Operativne snage dužne su izvijestiti načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o mogućnostima stavljanja na raspolaganje stručnih timova i materijalno-tehničkih sredstava, procijenjeno vrijeme dolaska (aktiviranja) na mjesto zadaća te podatke o zapovjedniku ili voditelju. Za sudjelovanje u aktivnostima civilne zaštite pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite imaju pravo na naknadu stvarnih troškova iz proračuna Grada Zagreba (**Prilog 21. Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu**).

Hodogram aktivnosti:

1. Ured za upravljanje u hitnim situacijama zaprima od Županijskog centra 112 Zagreb informaciju o ugrozi.

2. Na temelju informacije o nastaloj ugrozi, načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, donosi Odluku o potrebi pozivanja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (**Prilog 11. Nalog o aktiviranju Stožera**).

3. Aktivacijom Stožera civilne zaštite Grada Zagreba aktiviraju se i Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba, ovisno o području nastanka ugroze.

4. Ured za upravljanje u hitnim situacijama provodi aktivno dežurstvo, obavlja administrativne i tehničke poslove za Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, osigurava uvjete za rad Stožera civilne zaštite Grada Zagreba te vrši pripreme za mobilizaciju obveznika civilne zaštite.

5. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, sukladno procjeni i nastaloj situaciji, donosi odluku o aktiviranju temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite (svih ili samo nekih). Temeljne operativne snage civilne zaštite se aktiviraju putem zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (za operativne snage vatrogastva), ravnatelja Gradskog društva Crvenog križa Zagreb (za operativne snage Hrvatskog Crvenog križa) odnosno pročelnika Hrvatske gorske službe spašavanja stanice Zagreb (za operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja) koji su ujedno i članovi Stožera¹. Aktiviranje Vatrogasne zajednice Grada Zagreba i dobrovoljnih vatrogasnih društava provodi se sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji reguliraju područje vatrogastva i Planu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Grada Zagreba.

6. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba u slučaju potrebe savjetuje gradonačelnika odnosno osobu koju je ovlastio da podnese zahtjev za mobilizaciju pripadnika postrojbi opće i specijalističke namjene Grada Zagreba (**Prilog 12. Nalog za mobilizaciju pripadnika postrojbi civilne zaštite**).

7. Gradonačelnik odnosno osoba koju je ovlastio donosi Odluku o potrebi mobilizacije Povjerenika civilne zaštite (**Prilog 22.**).

¹ U slučaju razornog potresa Stožer se automatski aktivira bez naloga, a pripadnici postrojbi civilne zaštite se počinju okupljati na za to dogovorenim zbornim mjestima bez zahtjeva za mobilizaciju.

8. Angažiranje pravnih osoba koje su Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/17) određene od interesa za civilnu zaštitu provodi načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba ili član kojeg odredi putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, koji odmah poziva odgovorne osobe navedenih pravnih osoba i upoznaje ih s potrebom angažiranja njihovih sredstava i ljudi. Ovisno o posljedicama mogu se zatražiti usluge svih pravnih osoba ili samo onih koje su dostatne za otklanjanje nastalih posljedica (**Prilog 06.** Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu).

9. Aktiviranje udruga građana na području Grada Zagreba nalaže gradonačelnik putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, sukladno opsegu i razmjerima nastalih posljedica i procjeni mogućnosti sudjelovanja istih u otklanjanju nastalih posljedica i provođenju potrebitih mjera civilne zaštite (**Prilog 07.** Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu).

10. U slučaju kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite Grada Zagreba i iskorišteni svi raspoloživi kapaciteti ili ako su oni nedostatni za učinkovitost spašavanja na području grada Zagreba, načelnik Stožera uz prethodnu suglasnost gradonačelnika zatražit će pomoć od državne razine.

Aktiviranje po segmentima

a) Stožer civilne zaštite Grada Zagreba

Po zaprimljenoj informaciji od Županijskog centra 112 Zagreb o ugrozi na području grada Zagreba, načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, donosi Odluku o aktiviranju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Mobilizacija (aktivacija) Stožera civilne zaštite Grada Zagreba provodi se sukladno Shemi mobilizacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (**Prilog 15.**).

Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama uručuje Nalog o aktiviranju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. U pravilu se (osim ako se u nalogu izričito ne navede drugačije) odlukom o aktiviranju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba istodobno po potrebi aktiviraju i Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba jer se podrazumijeva da se Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira u slučaju velike nesreće ili katastrofe koja ima negativnog utjecaja na veći dio ili čitavo područje grada Zagreba pa je potrebno da čelnici gradskih četvrti budu u visokom stupnju spremnosti za djelovanje.

Zadaća Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba je upravljati postrojbama civilne zaštite opće namjene na području njihove odgovornosti, analizirati situaciju i prikupljati bitne informacije od operativnog značaja, raspoređivati i davati zadaće povjerenicima civilne zaštite te sve bitne informacije prosljeđivati Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba.

Članovi Stožera civilne zaštite Grada Zagreba pozivaju se na sljedeće načine:

- pozivanje članova Stožera civilne zaštite korištenjem telefonskih veza, mobitela, radio veza, satelitskih terminala,
- kombiniranim pozivanjem uz uključivanje Županijskog centra 112 Zagreb i Područne ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova nadležne za poslove civilne zaštite Zagreb,
- putem teklićkog sustava (postupak pozivanja korištenjem vlastitog teklićkog sustava primjenjuje se u situacijama kada telefonske veze nisu u funkciji i kada se ne može uspostaviti nikakva veza sa Županijskim centrom 112 Zagreb).

Nakon sazivanja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, načelnik, gradonačelnik, odnosno osoba koju on za to ovlasti, obavještava članove Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o vrsti i načinu manifestacije ugroze. Prva zadaća Stožera civilne zaštite Grada Zagreba je izrada grube procjene posljedica uzrokovanih velikim nesrećama i katastrofama (potres,

poplava, ekstremne vremenske pojave). Procjena se vrši u najkraćem mogućem vremenu zajedno sa pristiglim članovima stožera. Na osnovu tih podataka Stožer civilne zaštite Grada Zagreba donosi daljnje odluke (aktivacija temeljnih operativnih snaga u maksimalnom kapacitetu - operativne snage vatrogastva, operativne snage Hrvatskog Crvenog križa, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja) ili daje uputu gradonačelniku da donese odluku o mobilizaciji specijalističkih i/ili općih postrojbi civilne zaštite Grada Zagreba.

Mjesto okupljanja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba je zgrada Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, Ulica kneza Branimira 71b, 10 000 Zagreb. Gradonačelnik može odrediti pričuvno zborna mjesto u slučaju nemogućnosti okupljanja na unaprijed određenom zbornom mjestu.

Mjesta okupljanja Stožera civilne zaštite gradskih četvrti su lokacije sjedišta gradskih četvrti prema Tablici 10.

Tablica 10. Mjesta okupljanja Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

GRADSKA ČETVRT	ADRESA MJESTA OKUPLJANJA
DONJI GRAD	Ilica 25
PODSLJEME	Ilica 25
GORNJI GRAD - MEDVEŠČAK	Draškovićeve 15
TRNJE	Ulica grada Vukovara 56a
MAKSIMIR	Petrova 116
PEŠČENICA - ŽITNJAK	Zapoljska 1
NOVI ZAGREB - ISTOK	Avenija Dubrovnik 12
NOVI ZAGREB - ZAPAD	Avenija Dubrovnik 12
TREŠNJEVKA - SJEVER	Park Stara Trešnjevka 2
TREŠNJEVKA - JUG	Park Stara Trešnjevka 2
ČRNOMEREC	Trg Francuske Republike 15
GORNJA DUBRAVA	Dubrava 49
DONJA DUBRAVA	Dubrava 49
STENJEVEC	Sigetje 2
PODSUSED - VRAPČE	Sigetje 2
SESVETE	Trg D. Domjanića 4, Sesvete
BREZOVICA	Brezovička cesta 100, Brezovica

Po završetku mobilizacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, gradonačelnik ili osoba koju on za to ovlasti će izvijestiti Županijski centar 112 Zagreb o završetku mobilizacije.

Za aktiviranje Stožera civilne zaštite koriste se sljedeći prilozi ovog Plana:

Prilog 01. Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 02. Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite,

Prilog 11. Nalog o aktiviranju Stožera,

Prilog 15. Shema mobilizacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba.

b) Operativne snage vatrogastva

Nakon zaprimanja zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba, koji je ujedno i član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, aktivira snage vatrogastva na području Grada Zagreba prema Operativnom planu.

Pozivanje i aktiviranje dobrovoljnih vatrogasnih društava provodi se sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu (Narodne novine 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04, 174/04, 38/09 i 80/10), Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za područje

Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 9/19), Plana zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/09) te Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku za tekuću godinu.

Aktiviranje operativnih snaga vatrogastva obavlja se na sljedeći način:

- dostavom zahtjeva faks-om, e-mailom, mobilnom vezom, radio-vezom ili SMS-om,
- osobnim uručjenjem,
- vlastitim internim sustavom komunikacije,
- putem satelitskog terminala ili
- putem nadležnog Županijskog centra 112 Zagreb.

Materijalno-tehnička sredstva, ljudstvo i odgovorne osobe Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba i dobrovoljnih vatrogasnih društava na području Grada Zagreba nalaze se u **Prilogu 23**.

c) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb

Nakon zaprimanja zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, ravnatelj Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, koji je ujedno i član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, aktivira operativne snage Crvenog križa na području Grada Zagreba prema Operativnom planu.

Ekipe Gradskog društva Crvenog križa Zagreb organizirat će i vršiti:

- procjenu situacije i potreba na terenu,
- podršku pri evakuaciji stanovništva pogođenog kriznom situacijom,
- organizirati smještajne kapacitete te organizirati prehranu za pogođeno stanovništvo i pripadnike operativnih snaga,
- organizirati podjelu hrane, pokrivača, odjeće i obuće,
- podršku zdravstvenim institucijama u provođenju aktivnosti zaštite života i zdravlja,
- psihosocijalnu podršku stanovništvu pogođenom kriznom situacijom i pripadnicima operativnih snaga te brinuti o ranjivim skupinama stanovništva,
- aktivirati Službu traženja, odnosno povezivati razdvojene članove obitelji,
- pročišćavanje vode i osiguravanje pitke vode,
- dobrovoljno davanje krvi,
- podršku operativnim snagama sustava civilne zaštite u spašavanju iz vode.

Popis materijalno-tehničkih sredstava, ljudstva i odgovornih osoba nalazi se u **Prilogu**

24.

d) Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb

Nakon zaprimanja zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, pročelnik Hrvatske gorske službe spašavanja - stanice Zagreb, koji je ujedno i član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, aktivira operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja na području Grada Zagreba prema Operativnom planu.

Poziv bilo kojem članu Hrvatske gorske službe spašavanja ujedno je i poziv cijeloj službi čime se mobiliziraju svi potrebni potencijali cijele službe. U pravilu intervenira stanica koja je teritorijalno nadležna na mjestu nesreće, a po potrebi se angažiraju i druge stanice.

Članovi se uključuju u akcije potrage za nestalim osobama i spašavanja iz nepristupačnih mjesta i zarušenih objekata te pružaju prvu medicinsku pomoć unesrećenima do dolaska hitne medicinske pomoći.

Popis materijalno-tehničkih sredstava, ljudstva i odgovornih osoba nalazi se u **Prilogu**

25.

Mobilizacija po segmentima

a) Postrojbe civilne zaštite opće namjene

Gradska skupština Grada Zagreba je Odlukom o osnivanju postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 11/18) osnovala 17 postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba, po jednu za svaku gradsku četvrt.

Nalog za mobilizaciju postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba daje gradonačelnik putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama. Nalogom za mobilizaciju se u pravilu mobilizira svih 17 postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba odjednom, osim ako se u nalogu izričito ne navede koje se postrojbe mobiliziraju. Ured za upravljanje u hitnim situacijama prvo kontaktira upravljačke skupine postrojbi i to obvezno svim dostupnim načinima, a zatim i pripadnike postrojbi SMS porukama, e-mailom ili telefonskim pozivom. U slučaju prekida komunikacija, pripadnici postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba mobilizirat će se zvučnim signalom sredstava za uzbunjivanje.

Pripadnike postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba Ured za upravljanje u hitnim situacijama poziva odmah po zaprimanju naloga te je dužan izvijestiti načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o rezultatima pozivanja i to svakih sat vremena po zaprimanju naloga. Pripadnici postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba dužni su se javiti na zbornu mjesto po primitku poziva. Mobilizacijski pozivi za pripadnike postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba izrađuju se u dva primjerka od kojih se jedan primjerak nalazi u Uredu za upravljanje u hitnim situacijama, a drugi se uručuje pripadniku kada to okolnosti dozvole. Zborna mjesta pripadnika postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba navedena su u Tablici 11.

Tablica 11. Popis mobilizacijskih zborišta Postrojbi civilne zaštite opće namjene po gradskim četvrtima Grada Zagreba

GRADSKA ČETVRT	MOBILIZACIJSKO ZBORIŠTE	ULICA I KUĆNI BROJ
Gornji grad - Medveščak	Park Ribnjak	Park Ribnjak 1
Donji grad	Srednjoškolsko igralište	Križanje ulica Klaićeva i fra Andrije Kačića Miošića
Trnje	Igralište "Sava"	Avenija Marina Držića 102
Podsljeme	OŠ Markuševac	Markuševčka cesta 160
Maksimir	Tenis centar Maksimir	V. Ravnice 10
Novi Zagreb - zapad	Zagrebački velesajam	Parkiralište istok
Novi Zagreb - istok	Jezero Bundek	Velika pozornica
Peščenica - Žitnjak	Grafička škola	Ulica grada Vukovara - Getaldićeva
Črnomerec	Trg Franje Tuđmana	Trg Franje Tuđmana
Trešnjevka - sjever	Park Stara Trešnjevka	Park Stara Trešnjevka
Trešnjevka - jug	Zelena površina uz križanje	Križanje ulica Horvaćanska i Hrgovići
Brezovica	Dvorac Brezovica	Brezovička cesta 90
Podsused - Vrapče	ŠRC Ponikve	Kozjačka 50
Stenjevec	Dom zdravlja Zagreb - zapad	Trg Ivana Kukuljevića b. b.
Gornja Dubrava	ŠRC Grana - Klaka	Aleja Blaža Jurišića b. b.
Donja Dubrava	Parkiralište Trgovačkog centra Kaufland	Križanje ulica Hondlova i Branimirova
Sesvete	OŠ Luka	Otona Ivekovića 16

Za mobilizaciju postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 12. Nalog za mobilizaciju pripadnika postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba.

Izvor podataka za mobilizaciju: Baza podataka pripadnika civilne zaštite Grada Zagreba (interni preglednik).

b) Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene

Gradska skupština Grada Zagreba je Odlukom o osnivanju postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 11/18) osnovala sljedeće postrojbe:

- postrojbu civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija) - sastoji se od upravljačke skupine s 4 pripadnika, dvije operativne skupine sa po 12 pripadnika i logističke skupine sa 6 pripadnika;
- postrojbu civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama (laka kategorija) - sastoji se od upravljačke skupine s 2 pripadnika, dvije operativne skupine sa po 5 pripadnika i logističke skupine s 4 pripadnika;
- postrojbu civilne zaštite za tehničko - taktičku potporu - sastoji se od upravljačke skupine s 1 pripadnikom, operativne skupine sa 8 pripadnika i logističke skupine s 3 pripadnika.

Nalog za mobilizaciju postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba daje gradonačelnik putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama. U nalogu za mobilizaciju se obvezno navodi vrsta specijalističkih postrojbi koja se mobilizira. Ured za upravljanje u hitnim situacijama prvo kontaktira upravljačke skupine postrojbi i to obvezno svim dostupnim načinima, a zatim i pripadnike postrojbi SMS porukama, e-mailom ili telefonskim pozivom. U slučaju prekida komunikacija, pripadnici postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba mobilizirat će se zvučnim signalom sredstava za uzbunjivanje.

Pripadnike postrojbi Ured za upravljanje u hitnim situacijama poziva odmah po zaprimanju naloga i isti je dužan izvijestiti načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o rezultatima pozivanja i to svakih sat vremena po zaprimanju naloga. Pripadnici postrojbe dužni su se javiti na zborna mjesto po primitku poziva. Mobilizacijski pozivi za pripadnike postrojbi izrađuju se u dva primjerka od kojih se jedan primjerak nalazi u Uredu za upravljanje u hitnim situacijama, a drugi se uručuje pripadniku kada to okolnosti dozvole. Zborna mjesta pripadnika postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba navedena su u Tablici 12.

Tablica 12. Popis mobilizacijskih zbornih mjesta Postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba

Zborna mjesto	Lokacija	Ulica i kućni broj
Sjever	Žičara	Donja postaja
Jug	VP Novi Zagreb	Cimermanova 84
Istok	VP Dubrava	Klin 19
Zapad	VP Jankomir	Jankomir 2

Za mobilizaciju postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Grada Zagreba koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 03. Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite Grada Zagreba,

Prilog 12. Nalog za mobilizaciju pripadnika postrojbi civilne zaštite.

Izvor podataka za mobilizaciju: Baza podataka pripadnika civilne zaštite Grada Zagreba (interni preglednik).

c) Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici

Način mobilizacije: mobilizaciju povjerenika civilne zaštite (ili njihovih zamjenika) nalaže gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti ili načelnici Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama Grada Zagreba. U slučaju razornog potresa povjerenici civilne zaštite okupljaju se bez poziva ispred sjedišta mjesnih odbora za čije su područje imenovani. Rezervne lokacije okupljanja su mjesta okupljanja Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba.

Zborna mjesta povjerenika civilne zaštite su sjedišta mjesnog odbora za čije su područje imenovani prema Tablici 13.

Tablica 13. Popis mobilizacijskih zbornih mjesta povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika

Rb.	Mjesni odbor	Adresa
Gradska četvrt DONJI GRAD:		
1.	"Andrija Medulić"	Medulićeva ulica 30
2.	"August Šenoa"	Ulica Pavla Hatza 8
3.	Cvjetni trg	Prolaz sestara Baković 3/1
4.	"Hrvatski narodni vladari"	Trg hrvatskih velikana 2/1
5.	"Knez Mislav"	Ulica kneza Domagoja 8
6.	"Kralj Petar Svačić"	Preradovićeva ulica 29
7.	"Kralj Zvonimir"	Ulica kralja Zvonimira 48
8.	"Matko Laginja"	Ulica Matka Laginje 11
9.	"Mimara"	Vodnikova ulica 15
10.	"Nadbiskup Antun Bauer"	Ulica Antuna Bauera 21
11.	"Pavao Šubić"	Ulica Pavla Šubića 40
12.	"Petar Krešimir IV."	Ulica kneza Branimira 67
13.	"Petar Zrinski"	Primorska ulica 32
14.	Zrinjevac	Palmotićeve ulica 30
Rezervna lokacija: Ilica 25		
Gradska četvrt GORNJI GRAD - MEDVEŠČAK:		
1.	"August Cesarec"	Tkalčićeva ulica 33
2.	Gornji grad	Opatička ulica 16
3.	Gupčeva zvijezda	Ksaver 203
4.	"Ivan Kukuljević Sakcinski"	Radnički dol 1
5.	Kraljevec	Kraljevec 11
6.	Medveščak	Medveščak 2
7.	Nova Ves	Nova Ves 36
8.	Petrova	Ulica Jakova Gotovca 7
9.	Ribnjak	Ribnjak 38
10.	"Stjepan Radić"	Hercegovačka ulica 111
11.	Šalata	Ulica Milana Šufflaya 2
12.	Tuškanac	Jabukovac 28
13.	Voćarska	Voćarska cesta 71
Rezervna lokacija: Draškovićeve 15		
Gradska četvrt TRNJE:		

Rb.	Mjesni odbor	Adresa
1.	Cvjetnica	Ulica Lavoslava Ružičke 26
2.	Cvjetno naselje	Aleja Vlade Antolića 2
3.	Kanal	Dubravkin trg 4
4.	"Marin Držić"	Kruge 9
5.	Martinovka	Miramarska cesta 17
6.	Miramare	Ulica Lavoslava Ružičke 26
7.	Savski kuti	Lomnička ulica 3
8.	Sigečica	Rapska ulica 41
9.	Staro Trnje	Trnjanska cesta 128
10.	Trnjanska Savica	Ulica Vladimira Ruždjaka 21
11.	Trnje	Trnjanska cesta 21
12.	Veslačko naselje	Veslačka ulica 17
13.	Vrbik	Ulica Lavoslava Ružičke 26
Rezervna lokacija: Ulica Grada Vukovara 56a		
Gradska četvrt MAKSIMIR:		
1.	Bukovac	Mogilska ulica 50
2.	"Dinko Šimunović"	Ulica Armina Šrapca 12
3.	Dobri Dol	Dobri Dol 49
4.	Dotrščina	Jazbinski odvojak II. 6
5.	"Eugen Kvaternik"	Ulica kralja Zvonimira 68
6.	Kozjak	Bijenička cesta 97
7.	Maksimir	Barutanski breg 5
8.	Maksimirska naselja	Aleja Antuna Augustinčića 12
9.	Mašićeva	Trg Vlahe Bukovca 3
10.	Remete	Vinec 1
11.	Ružmarinka	Ružmarinka 21
Rezervna lokacija: Petrova 116		
Gradska četvrt PEŠČENICA - ŽITNJAK:		
1.	Borongaj - Lugovi	Vukomerec 41
2.	"Bruno Bušić"	Ulica Ante Jakšića 29a
3.	Donje Svetice	Kriška ulica 20
4.	Ferenščica	Ivanićgradska ulica 66
5.	Folnegovićevo naselje	Ulica Joze Laurenčića 8b
6.	"Janko Matko"	Ulica Franje Horvata Kiša 12
7.	Ivanja Reka	Marofska ulica 1a, Ivanja Reka
8.	Kozari Bok	Kozari bok IX. odvojak 11
9.	Kozari Putevi	Kozari bok IX. odvojak 11
10.	Peščenica	Ulica Petra Petrovića Njegoša 10
11.	Petruševac	I. Petruševac 78a
12.	Resnik	I. Resnik 48
13.	Savica Šanci	Savica I. 2
14.	Volovčica	Kriška ulica 20
15.	Vukomerec	Porečka ulica 7a
16.	Žitnjak	Žitnjak 61
Rezervna lokacija: Zapoljska 1		
Gradska četvrt NOVI ZAGREB - ISTOK		
1.	Buzin	Buzinska cesta 20

Rb.	Mjesni odbor	Adresa
2.	Dugave	Ulica sv. Mateja 93
3.	Hrelić	Ulica sv. Mateja 93
4.	Jakuševac	Gata 1
5.	Sloboština	Ulica Vladimira Varićaka 11
6.	Sopot	Ulica Viktora Kovačića 5
7.	Središće	Ulica Ivana Šibla 8
8.	Travno	Ulica Božidara Magovca 63
9.	Utrine	Barčev trg 16
10.	Veliko Polje	Velikopoljska ulica 9g, Veliko Polje
11.	Zaprude	Meštrovićev trg 1g
Rezervna lokacija: Avenija Dubrovnik 12		
Gradska četvrt NOVI ZAGREB - ZAPAD:		
1.	Blato	Karlovačka cesta 195b
2.	Botinec	Ulica Bašćanske ploče 5
3.	Čehi	Ulica Slavka Čora 37, Gornji Čehi
4.	Hrašće	Trg Jurja Muliha 8, Hrašće Turopoljsko
5.	Hrvatski Leskovac	Trg hrvatskih branitelja Domovinskog rata 2, Hrvatski Leskovac
6.	Ježdovec	Ježdovečka ulica 24, Ježdovec
7.	Kajzerica	Podbrežje IV. 5
8.	Lanište	Lanište 12c
9.	Lučko	Unčanska ulica 2, Lučko
10.	Mala Mlaka	Malomlačka ulica 91, Mala Mlaka
11.	Odra	Odranska ulica 82, Odra
12.	Remetinec	Trg Narodne zaštite 2
13.	Savski gaj	Remetinečka cesta 79
14.	Siget	Radmanovačka ulica 79
15.	Sveta Klara	Mrkšina 40a
16.	Trnsko	Trnsko 34a
Rezervna lokacija: Avenija Dubrovnik 12		
Gradska četvrt TREŠNJEVKA - SJEVER:		
1.	"Antun Mihanović"	Drenovačka ulica 4
2.	Ciglenica	Selska cesta 44
3.	"Dr. Ante Starčević"	Ulica Dragutina Golika 44
4.	Ljubljanica	Ulica Dragutina Golika 44
5.	"Nikola Tesla"	Ozaljska ulica 16
6.	Pongračevo	Opatijski trg 10
7.	Rudeš	Rudeška cesta 71
8.	"Samoborček"	Nova cesta 37
9.	"Silvije Strahimir Kranjčević"	Ulica Silvija Strahimira Kranjčevića 4a
10.	Stara Trešnjevka	Park Stara Trešnjevka 1
Rezervna lokacija: Park Stara Trešnjevka 2		
Gradska četvrt TREŠNJEVKA - JUG:		
1.	Gajevo	Ulica Augusta Prosenika 9
2.	Horvati - Srednjaci	Horvaćanska cesta 54
3.	Jarun	Hrgovići 57a
4.	Knežija	Albaharijeva ulica 2

Rb.	Mjesni odbor	Adresa
5.	Prečko	Prečko 2a
6.	Vrbani	Rudeška cesta 148
Rezervna lokacija: Park Stara Trešnjevka 2		
Gradska četvrt ČRNOMEREC:		
1.	"Ban Keglević"	Bleiweisova ulica 24
2.	"Bartol Kašić"	Selska cesta 3
3.	Gornja Kustošija	Kustošijanska ulica 276
4.	Jelenovac	Ilica 181
5.	Kustošija - centar	Ilica 259
6.	Medvedgrad	Mikulići 189
7.	Sveti Duh	Sveti Duh 26
8.	Šestinski dol - Vrhovec	Ilica 181
Rezervna lokacija: Trg Francuske Republike 15		
Gradska četvrt GORNJA DUBRAVA:		
1.	Branovec - Jalševac	Branovečka cesta 94
2.	Čučerje	Trg svete Marije Čučerske 2
3.	Dankovec	Slanovečka cesta 19
4.	Dubec	Ulica Rudolfa Ivankovića 34, Sesvete
5.	Dubrava - Središte	Međugorska ulica 55
6.	Gornja Dubrava	Dravska ulica 4
7.	Granešina	Sunekova ulica 135
8.	Granešinski Novaki	Novačka ulica 200
9.	Klaka	Ulica Zdenka Škreba 3
10.	Miroševac	Miroševička cesta 131
11.	Novoselec	Novoselečki put 181
12.	Oporovec	Oporovečki vinogradi 20
13.	Poljanice	Dubrava 203
14.	Studentski grad	Ulica Vile Velebita 10/3
15.	Trnovčica	Trnovčica 2a
16.	Zeleni brijeg	Miroševički brijeg 45
Rezervna lokacija: Dubrava 49		
Gradska četvrt DONJA DUBRAVA:		
1.	Čulinec	Ulica badema 2a
2.	Donja Dubrava	Vrpoljska ulica 10
3.	"Ivan Mažuranić"	Vrpoljska ulica 10
4.	Novi Retkovec	Ulica breza 26
5.	Resnički gaj	Čulinečka cesta 221
6.	Stari Retkovec	I. Retkovec 2a
7.	"30. svibnja 1990."	Vinodolska ulica 23
8.	Trnava	Resnički put 1a
Rezervna lokacija: Dubrava 49		
Gradska četvrt STENJEVEC:		
1.	Malešnica	Ulica Ivane Brlić Mažuranić 18
2.	"Matija Gubec"	Lermanova ulica 51
3.	Stenjevec - jug	Samoborska cesta 63
4.	Špansko - jug	Ulica Josipa Strganca 4
5.	Špansko - sjever	Trg Ivana Kukuljevića 9

Rb.	Mjesni odbor	Adresa
6.	Vrapče - jug	Medarska ulica 80b
Rezervna lokacija: Sigetje 2		
Gradska četvrt PODSUSED - VRAPČE:		
1.	Gajnice	Argentinska ulica 5
2.	Gornje Vrapče	Vrapčanska ulica 166
3.	Gornji Stenjevec	Dubravica 109a
4.	Perjavica - Borčec	Medpotoki 32
5.	Podsused	Podsusedski trg 3
6.	Stenjevec - sjever	Crnojezerska ulica 20
7.	MO Vrapče - centar	Ilica 421
Rezervna lokacija: Sigetje 2		
Gradska četvrt PODSLJEME:		
1.	Gračani	Isce 15
2.	Markuševac	Trg svetog Šimuna 5
3.	Mlinovi	Jahorinska ulica 5
4.	Šestine	Šestinski trg 10
5.	Vidovec	Vidovec 31
Rezervna lokacija: Ilica 25		
Gradska četvrt SESVETE:		
1.	Adamovec	Ulica kneza Adama 1, Adamovec
2.	Belovar	Varaždinska ulica 47, Belovar
3.	Blaguša	Blaguška ulica 63, Blaguša
4.	Budenec	Budenečka cesta 20a, Budenec
5.	Centar	Karlovačka ulica 2, Sesvete
6.	Cerje - Sesvete	Podolnica 8, Cerje
7.	Dobrodol	Dobrodolska cesta 24, Dobrodol
8.	Drenčec	Ulica slobode 8, Drenčec
9.	Dumovec	Ulica Vinka Sedinića 30a, Dumovec
10.	Đurđekovec	Glavna cesta 35a, Đurđekovec
11.	Gajec	Ulica Stjepana Vojnovića 22, Gajec
12.	Gajišće	Ulica Ivana Gorana Kovačića 11, Sesvete
13.	Glavnica Donja	Glavnička cesta 23a, Glavnica Donja
14.	Glavnica Gornja	Gajeva ulica 60, Glavnica Gornja
15.	Glavničica	Glavničica 6, Glavničica
16.	Goranec	Kamenščica 4, Goranec
17.	Jelkovec	Filipovićeve ulica 2, Sesvete
18.	Jesenovec	Jesenovečka cesta 31, Jesenovec
19.	Kašina	Cesta Ivana Mažuranića 47, Kašina
20.	Kašinska Sopnica	Rumaščica 5, Kašinska Sopnica
21.	Kobiljak	Kobiljačka cesta 75, Sesvete
22.	Kraljevečki Novaki	Mesci 24, Sesvete
23.	Kučilovina	Kučilovečka cesta 52, Kučilovina
24.	Luka	Ulica Milke Trnine 4, Sesvete
25.	Lužan	Ulica Augusta Šenoje 46, Lužan
26.	Moravče	Prigorska ulica 80, Moravče
27.	Novi Jelkovec	Ulica Ljudevita Posavskog 25
28.	Novo Brestje	Ulica ljubičica 33, Sesvete

Rb.	Mjesni odbor	Adresa
29.	Paruževina	Paruževinska cesta 34, Paruževina
30.	Planina Donja	Ulica 9. maja 1, Planina Donja
31.	Planina Gornja	Sesvetska ulica 19, Planina Gornja
32.	Popovec	Strossmayerov trg 1, Popovec
33.	Prekvršje	Prigorska ulica 73, Prekvršje
34.	Prepuštovec	Glavna ulica 2, Prepuštovec
35.	Sesvetska Sela	Glavna ulica 74, Sesvete
36.	Sesvetska Selnica	Selnička ulica 69, Sesvete
37.	Sesvetska Sopnica	Sopnička ulica 66, Sesvete
38.	Sesvetski Kraljevec	Dugoselska cesta 35, Sesvete
39.	Soblinec	Soblinečka cesta 66, Soblinec
40.	Staro Brestje	Brestovečka ulica 55, Sesvete
41.	Šašinovec	Ulica Ivana Grande 58, Šašinovec
42.	Šimunčevac	Šimunčevečka ulica 12b, Šimunčevac
43.	Vugrovec Donji	Ulica Augusta Šenoa 51, Vugrovec Donji
44.	Vugrovec Gornji	Vugrovečka ulica 33, Vugrovec Gornji
45.	Vurnovec	Vurnovečka cesta 11, Vurnovec
46.	Žerjavinec	Ulica Ljudevita Gaja 27, Žerjavinec
Rezervna lokacija: Trg D. Domjanića 4		
Gradska četvrt BREZOVICA:		
1.	Brezovica	Brezovička cesta 100, Brezovica
2.	Demerje	Demerska ulica 33, Demerje
3.	Dragonožec	Donjodragonoška cesta 30, Donji Dragonožec
4.	Havidići	Kuti 1, Havidić Selo
5.	Horvati	Horvaćanski trg 2, Horvati
6.	Kupinečki Kraljevec - centar	Kraljevečka cesta 73, Kupinečki Kraljevec
7.	Kupinečki Kraljevec I.	Mrakov breg 1, Kupinečki Kraljevec
8.	Kupinečki Kraljevec II.	Matički 27, Kupinečki Kraljevec
9.	Lipnica	Lipnička cesta 36, Lipnica
10.	Odranski Obrež	Obreška cesta 117, Odranski Obrež
11.	Odranski Strmec	Strmečka cesta 57, Strmec
12.	Trpuci	Trpućanska cesta 128, Donji Trpuci
Rezervna lokacija: Brezovička cesta 100, Brezovica		

Za mobilizaciju povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 10. Popis povjerenika civilne zaštite,

Prilog 22. Odluka o mobilizaciji povjerenika civilne zaštite.

Izvor podataka za mobilizaciju: Baza podataka pripadnika civilne zaštite Grada Zagreba (interni preglednik).

d) Koordinator na lokaciji

Koordinatora na lokaciji određuje načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba s popisa potencijalnih koordinatora na lokaciji (**Prilog 04.**), ovisno o specifičnostima izvanrednog događaja i to u pravilu iz sastava operativne snage sustava civilne zaštite koja ima vodeću ulogu u provedbi intervencije, kada se u otklanjanju posljedica angažiraju kapaciteti

više operativnih snaga. Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba koordinatora upućuje na lokaciju sa zadaćom koordiniranja djelovanja različitih operativnih snaga sustava civilne zaštite i komuniciranja o strateškim odlukama sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba tijekom trajanja poduzimanja mjera i aktivnosti na otklanjanju posljedica izvanrednog događaja. Koordinator na lokaciji Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, nakon zaprimanja obavijesti o velikoj nesreći, mobilizira odmah po saznanju i upućuje ga na mjesto incidenta prije dolaska operativnih snaga, a u slučaju da to nije moguće koordinatore na lokaciji preuzima dužnost od zapovjednika operativnih snaga na terenu nakon dolaska na mjesto događaja.

Način mobilizacije: mobilizaciju nalaže Stožer civilne zaštite Grada Zagreba nalogom za mobilizaciju s popisa potencijalnih koordinatora na lokaciji.

Za mobilizaciju koordinatore na lokaciji koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 04. Popis potencijalnih koordinatore na lokaciji,

Prilog 26. Nalog za mobilizaciju koordinatore na lokaciji.

e) Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba

Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba na prijedlog gradonačelnika daje nalog za mobilizaciju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba zajedno sa zaposlenicima i materijalno-tehničkim sredstvima na način da dostavlja nalog za angažiranjem preko kontakt točke definirane Operativnim planom civilne zaštite pravnih osoba, nakon čega pravne osobe postupaju prema svojim Operativnim planovima sudjelujući s ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima u provođenju mjera civilne zaštite ili stavljajući navedeno na raspolaganje. Pravna osoba dužna je odazvati se nalogu načelnika Stožera civilne zaštite te sudjelovati s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Nalog sadrži mjesto i zadaće na kojima će pravne osobe biti angažirane, predviđeno vrijeme angažiranja, mogućnosti za stavljanje na raspolaganje operativnih ljudskih i materijalno-tehničkih sredstava za provođenje mjera iz Plana i druge informacije od značaja za suradnju s drugim operativnim snagama na mjestu djelovanja.

Način mobilizacije: mobilizira ih načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba Nalogom za mobilizaciju pravnih osoba (**Prilog 27.**) koji se šalje fax-om, e-mailom ili uručanjem putem tekličke službe u sjedište tvrtke.

Za mobilizaciju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 06. Pregled pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba s kontakt točkama,

Prilog 27. Nalog za mobilizaciju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba.

f) Udruga građana od interesa za civilnu zaštitu

Članovi udruga građana od interesa za civilnu zaštitu mobiliziraju se nalogom, te sukladno zahtjevima i uputama Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i koordinatore na lokaciji koji su usklađeni s planovima djelovanja civilne zaštite.

Za mobilizaciju udruga građana od interesa za sustav civilne zaštite koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 07. Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu,

Prilog 28. Nalog za mobilizaciju udruga građana od interesa za civilnu zaštitu.

3.3. Vrijeme pripravnosti i mobilizacije operativnih snaga

Procjenom rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) izdvojene su sljedeće kategorije ugroze:

1. Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela,
2. Potres,
3. Ekstremne temperature,
4. Epidemije i pandemije,
5. Tehničko-tehnološke nesreće.

Vrijeme pripravnosti, mobilizacije i aktiviranja prema pojedinim ugrozama prikazano je u niže navedenim tablicama.

Tablica 14. Vrijeme pripravnosti, mobilizacije i aktiviranja u slučaju ugroze poplavom

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
1.	Gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti	M+15 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, mobilizira i aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
2.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	M+60 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Procjena razmjera ugrožavanja, planiranje evakuacije i informiranje stanovništva u ugroženom području
3.	Povjerenici civilne zaštite	M+180 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Pomoć u organiziranju i provođenju evakuacije s posebnim naglaskom na brigu o osobama s invaliditetom
4.	Koordinator na lokaciji	M+120 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Praćenje situacije, briga o logističkim potrebama i zamjeni snaga, izvješćivanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
				potrebama na terenu, nadzor ugroženog područja
5.	Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama (laka kategorija)	M+60 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Ronilačke aktivnosti s ciljem sprječavanja prodora vode, spašavanje i izvlačenje ljudi iz poplavljenih područja
6.	Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	M+480 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Sudjelovanje u provedbi mjera civilne zaštite (sklanjanje, evakuacija, zbrinjavanje i pomoćni poslovi u provedbi ostalih mjera civilne zaštite)
7.	Vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne)	ODMAH	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema za tehničke intervencije na zaštitnoj infrastrukturi
8.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite sa građevinskom mehanizacijom	do 240 min.	ODMAH nakon prodora vode	Priprema za sudjelovanje u ojačavanju zaštitne infrastrukture
9.	HEP ODS d.o.o.	M+60 min.	ODMAH nakon prodora vode	Priprema i aktiviranje ekipa za osiguranje beznaponskog stanja na niskonaponskoj mreži naselja
10.	Domovi zdravlja na području grada Zagreba i Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	ODMAH	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
11.	Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	M+120 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite
12.	Veterinarska stanica Grada Zagreba	M+180 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Veterinarsko zbrinjavanje evakuiranih životinja i animalna asanacija
13.	Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb	ODMAH do 120 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite
14.	Udruge građana s ronilačkim znanjima i vještinama (ronioci, veslači, kajakaši)	ODMAH do 180 min.	ODMAH po primitku zahtjeva	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite
15.	Policijska uprava zagrebačka	ODMAH	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Osiguranje mjesta sklanjanja, naselja i prometnica za vrijeme provedbe mjera civilne zaštite
16.	Građani sukladno zakonskim obvezama, a po nalogu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	ODMAH	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite
17.	Vlasnici kapaciteta za zbrinjavanje	M+240 min.	ODMAH po primitku zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Priprema i uporaba kapaciteta za prihvati i zbrinjavanje evakuiranog stanovništva

M+ - (vrijeme koje se računa od trenutka prijema naloga o mobilizaciji do trenutka kada se očekuje da sudionik za provedbu mjera civilne zaštite dosegne razinu spremnosti za izvršavanje zadaća)

Tablica 15. Vrijeme pripravnosti, mobilizacije i aktiviranja u slučaju potresa

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME PRIPRAVNOSTI, MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	ZADAĆE
1.	Gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti	M+15 min.	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, mobilizira i aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba Obavijest stanovništvu o posljedicama potresa i kratka informacija o tome da se mogu očekivati naknadni potresi koji stambene objekte mogu još više oštetiti i ugroziti ukućane. Upute o samozaštiti i informiranje o evakuacijskim koridorima i površinama za prihvati i zbrinjavanje stanovništva
2.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	M+60 min.	Prikupljanje informacija o posljedicama potresa. Mobiliziranje svih raspoloživih resursa, po potrebi traženje pomoći s državne i međunarodne razine
3.	Povjerenici civilne zaštite	M+120 min.	Pomoć pri organizaciji sklanjanja, evakuaciji i zbrinjavanju s posebnim naglaskom na brigu o osobama s invaliditetom
4.	Koordinator na lokaciji	M+240 min.	Nadzire provedbu mjera na području zone odgovornosti i o situaciji izvješćuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
5.	Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija)	M+240 min.	Provodi početnu procjenu, traganje, lociranje i spašavanje žrtava iz ruševina, pruža prvu pomoć do predaje na stručnu medicinsku skrb
6.	Postrojbe civilne zaštite opće namjene	M+360 min.	Uključivanje u provedbu evakuacije i zbrinjavanja stanovništva
7.	Postrojba civilne zaštite za tehničko- taktičku potporu	M+120 min	Logistička potpora u provođenju mjera evakuacije i zbrinjavanja stanovništva
8.	Vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne)	odmah	Tehničke intervencije kod spašavanja osoba i gašenje požara

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME PRIPRAVNOSTI, MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	ZADAĆE
9.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite sa građevinskom mehanizacijom	do 120 min.	Čišćenje evakuacijskih koridora i površina za zbrinjavanje stanovništva
10.	Građevinski fakultet	M+360 min.	Pregled i obilježavanje objekata s narušenom statikom koji nisu više pogodni za uporabu. Priprema za sudjelovanje u ojačavanju zaštitne infrastrukture
11.	HEP, Gradska plinara Zagreb d.o.o. i drugi operateri, distributeri vode i energenata	M+120 min.	Priprema i aktiviranje ekipa za osiguranje bez-naponskog stanja na niskonaponskoj mreži naselja, isključivanje plinske distribucijske mreže, rad na sprječavanju nastanka naknadnih eksplozija i požara uslijed oštećenja infrastrukture
12.	Domovi zdravlja na području grada Zagreba i Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	odmah	Uključivanje u provedbu trijaže i medicinskog zbrinjavanja
13.	Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	M+120 min.	Uključivanje u provedbu njege i zbrinjavanja osoba te aktiviranje službe traženja
14.	Veterinarska stanica Grada Zagreba	M+240 min.	Veterinarsko zbrinjavanje evakuiranih životinja i animalna asanacija
15.	Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb	odmah do 120 min.	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite
16.	Udruge građana s potražnim psima, radio-amateri i ostale udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite	odmah do 240 min.	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite
17.	Policijska uprava zagrebačka	odmah	Osiguranje mjesta sklanjanja, naselja i prometnica za vrijeme provedbe mjera civilne zaštite
18.	Građani sukladno zakonskim obvezama, a po naputcima	odmah	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME PRIPRAVNOSTI, MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	ZADAĆE
	Stožera civilne zaštite Grada Zagreba		
19.	Vlasnici kapaciteta za zbrinjavanje	M+240 min.	Priprema i uporaba kapaciteta za prihvata i zbrinjavanje evakuiranog stanovništva

M+ - (vrijeme koje se računa od trenutka prijema naloga o mobilizaciji do trenutka kada se očekuje da sudionik za provedbu mjera civilne zaštite dosegne razinu spremnosti za izvršavanje zadaća). U slučaju razornog potresa pripadnici općih i specijalističkih postrojbi civilne zaštite Grada Zagreba bez mobilizacijskog poziva dolaze na zborna mjesta. U nedostatku operativnih snaga (ljudstva i opreme), Stožer civilne zaštite Grada Zagreba zatražit će pomoć s državne razine.

Tablica 16. Vrijeme pripravnosti, mobilizacije i aktiviranja u slučaju pojave toplinskih valova

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
1.	Gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti	M+15 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Obavijest o prognozi nailaska ekstremnih temperatura. Kratka obavijest stanovništvu o načinu samozaštite i kolektivne zaštite. Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, mobilizira i aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
2.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	M+60 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Razmatranje ugrožavanja i preporuke građanima. Priprema mjera civilne zaštite
3.	Povjerenici civilne zaštite	M+240 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Pomoć osobama s poteškoćama

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
				kojima je potrebna pomoć drugih osoba.
4.	Koordinator na lokaciji	M+120 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Pomoć pri sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju.
5.	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	M+240 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema mjera civilne zaštite
6.	Vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne)	odmah	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Osiguravanje dovoljne količine vode za okrepju i piće
7.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite iz segmenta osiguravanja zbrinjavanja i prijevoza	do 240 min.	ODMAH nakon naloga	Sudjelovanje u provedbi mjera civilne zaštite
8.	Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	M+240 min.	ODMAH nakon naloga	Osiguravanje cisterni s pitkom vodom
9.	Domovi zdravlja na području grada Zagreba i Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	M+60 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
10.	Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	M+120 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
11.	Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb	odmah do 240 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
12.	Udruge građana od interesa u sustavu civilne zaštite	odmah do 240 min.	ODMAH po primitku zahtjeva	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
13.	Policijska uprava zagrebačka	odmah	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Regulacija prometa pri provedbi mjera civilne zaštite.

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
14.	Građani sukladno zakonskim obvezama, a po naputcima Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	odmah	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
15.	Vlasnici kapaciteta za zbrinjavanje	M+240 min.	ODMAH po primitku zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Priprema i uporaba kapaciteta za prihvati i zbrinjavanje evakuiranog stanovništva.

M+ - (vrijeme koje se računa od trenutka prijema naloga o mobilizaciji do trenutka kada se očekuje da sudionik za provedbu mjera civilne zaštite dosegne razinu spremnosti za izvršavanje zadaća)

Tablica 17. Vrijeme pripravnosti, mobilizacije i aktiviranja u slučaju epidemije i pandemije

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
1.	Gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti	M+15 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Obavijest građanima o pojavi epidemije i pandemije sukladno zaprimljenoj obavijesti od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Kratka obavijest o načinju samozaštite i kolektivne zaštite. Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, mobilizira i aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
2.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	M+60 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Djelovanje po uputama Stožera zdravstva Grada Zagreba. Logistička podrška u distribuciji i dostavi cjepiva i zaštitnih maski za ranjive skupine stanovništva
3.	Stožer zdravstva Grada Zagreba	M+30 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Razmatranje ugrožavanja i davanje preporuka stanovništvu za sprječavanje i otklanjanje posljedica u slučaju opasnosti prouzrokovane epidemijom.
4.	Povjerenici civilne zaštite	M+240 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Pomoć pri uspostavljanju karantene
5.	Koordinator na lokaciji	M+240 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Pomoć pri sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju te uspostavljanju karantene.
6.	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	M+240 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Logistička podrška u distribuciji i dostavi cjepiva i zaštitnih maski za ranjive skupine stanovništva.
7.	Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	M+480 min.	ODMAH pri prijetnji ugroze	Mobilizacija pripadnika postrojbe za provedbu mjera civilne zaštite u slučaju zahtjeva Stožera zdravstva Grada Zagreba
8.	Vatrogasne postrojbe	odmah	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Sudjelovanje u provedbi mjera civilne zaštite.

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	VRIJEME PRIPRAVNOSTI	ZADAĆE
	(profesionalne i dobrovoljne)			
9.	Domovi zdravlja na području grada Zagreba i Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	odmah	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite po uputi Stožera zdravstva Grada Zagreba
10.	Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	M+120 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
11.	Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb	odmah do 240 min.	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
12.	Udruge građana od interesa u sustavu civilne zaštite	odmah do 360 min.	odmah po primitku zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
13.	Policajska uprava zagrebačka	odmah	ODMAH i sukcesivno prema razvoju situacije	Održavanje javnog reda i mira i pomoć u održavanju karantene
14.	Građani sukladno zakonskim obvezama, a po naputcima Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	odmah	ODMAH pri prijetnji ugroze	Priprema i uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
15.	Vlasnici kapaciteta za zbrinjavanje	M+240 min.	ODMAH po primitku zahtjeva od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Priprema i uporaba kapaciteta za prihvati i zbrinjavanje stanovništva.

M+ - (vrijeme koje se računa od trenutka prijema naloga o mobilizaciji do trenutka kada se očekuje da sudionik za provedbu mjera civilne zaštite dosegne razinu spremnosti za izvršavanje zadaća)

- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" je nositelj provedbe potrebnih aktivnosti u primjeni preventivnih mjera u slučaju pojave epidemije sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 130/17 i 114/18) te će organizirati cjelovito praćenje stanja i sprječavanja nastanka i širenja zaraznih bolesti i izvršiti će preventivno cijepljenje ljudi, ako je cjepivo raspoloživo, kao i nadzor nad prometom

i distribucijom namirnica životinjskog porijekla. Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" ima propisan protokol o postupanju u kriznim situacijama, tj. utvrđeno unutarnje ustrojstvo i način rada stručnog tima kao i druga pitanja koja se odnose na rad zdravstvenih suradnika u slučajevima većih incidentnih/kriznih situacija.

Tablica 18. Vrijeme mobilizacije i aktiviranja u slučaju industrijske nesreće

R.B.	SUBJEKT	VRJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	ZADAĆE
1.	Gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti	M+15 min.	Obavješćivanje stanovništva o ugrožavanju i mjerama samozaštite. Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom, mobilizira i aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
2.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	M+60 min.	Utvrđivanje opsega ugrožavanja i određivanje potrebnih mjera civilne zaštite.
3.	Povjerenici civilne zaštite	M+240 min.	Pomoć pri sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju.
4.	Koordinator na lokaciji	M+60 min.	Pomoć pri sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju.
5.	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	M+240 min.	Pomoć pri sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju.
6.	Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	M+480 min.	Provedba evakuacije i ostalih mjera civilne zaštite.
7.	Vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne)	odmah	Utvrđivanje načina pristupa mjestu intervencije, određivanje vrste opasne tvari i zone ugrožavanja, vatrogasna i tehnička intervencija, osiguranje dostatnih kapaciteta, spašavanje unesrećenih i sklanjanje osoba iz zone ugrožavanja.
8.	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite iz segmenta zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja i iz segmenta osiguravanja zbrinjavanja i prijevoza	do 120 min.	Sudjelovanje u provedbi mjera civilne zaštite.

R.B.	SUBJEKT	VRIJEME MOBILIZACIJE I AKTIVIRANJA	ZADAĆE
9.	HEP, Gradska plinara d.o.o. i drugi operateri, distributeri vode i energenata	odmah do 30 min.	Priprema i aktiviranje ekipa za osiguranje bez-naponskog stanja na niskonaponskoj mreži naselja, isključivanje plinske distribucijske mreže, rad na sprječavanju nastanka naknadnih eksplozija i požara uslijed oštećenja infrastrukture
10.	Domovi zdravlja na području grada Zagreba i Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	odmah	Pružanje zdravstvene pomoći.
11.	Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	M+120 min.	Zbrinjavanje stanovništva, osiguravanje hrane, vode i smještaja
12.	Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb	odmah do 120 min.	Uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite. Spašavanje iz zarušenih objekata
13.	Policijska uprava zagrebačka	odmah	Osiguranje zone ugrožavanja, zatvaranje prometa po nalogu zapovjednika intervencije. Provedba prisilne evakuacije po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
14.	Građani sukladno zakonskim obvezama, a po nalogu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	odmah	Uključivanje u provedbu mjera civilne zaštite.
15.	Vlasnici kapaciteta za zbrinjavanje	M+120 min.	Priprema i uporaba kapaciteta za prihvata i zbrinjavanje evakuiranog stanovništva.

M+ - (vrijeme koje se računa od trenutka prijema naloga o mobilizaciji do trenutka kada se očekuje da sudionik za provedbu mjera CZ-a dosegne razinu spremnosti za izvršavanje zadaća).

3.4. Troškovi aktiviranja snaga civilne zaštite

Troškove aktiviranja vlastitih snaga civilne zaštite snosi Grad Zagreb. Troškove angažiranja pravnih osoba i službi podmirit će Grad Zagreb sukladno mjesno tržišnim cijenama u vrijeme angažiranja.

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koja se odnose na naknadu plaće, troškova prijevoza, osiguranja i drugih naknada mobiliziranim pripadnicima za vrijeme

sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite na području Republike Hrvatske definirani su Uredbom o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite (Narodne novine 33/17).

Troškove materijalnih prava snosi nadležno tijelo (Grad Zagreb) koje je izdalo nalog za mobilizaciju.

Mobiliziran pripadnik ima prava koja se odnose na:

- naknadu po danu mobilizacije
- naknadu troškova prijevoza
- osiguranje smještaja i prehrane
- osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja.

Tablica 19. Iznos naknada za mobilizirane pripadnike postrojbi civilne zaštite

	Vrijeme mobilizacije	Iznos naknade	Isplata naknade
Naknada po danu mobilizacije	12 - 24 sata	150,00 kn	do 10. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec
	8 - 12 sati	75,00 kn	
Naknada troškova prijevoza	-	osigurava Grad Zagreb	-
		iznos prijevoza najjeftinijim sredstvom javnog prijevoza	
		vlastiti prijevoz - 0,75 kn/km	

Obveza Grada Zagreba je i plaćanje obveznog osiguranja za mobiliziranog pripadnika, primjenom najniže osnovice za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno mobilizacije.

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koji se odnose na naknadu privremeno oduzete pokretne i naknadu štete na pokretnini vlasnicima ili korisnicima definirana je Uredbom o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretne radi provedbe mjera zaštite i spašavanja (Narodne novine 85/06).

Vlasnik ili korisnik radi ostvarivanja materijalnih prava, Gradu Zagrebu podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu (**Prilog 21**).

Isplata naknada za vrijeme privremenog oduzimanja pokretne za potrebe sustava civilne zaštite isplatiti će se po modelu:

- za teretna vozila, vozila za prijevoz putnika u cestovnom prometu, plovila i radne strojeve - prema važećim tržišnim cijenama po satu angažiranja određenog tipa i vrste vozila ili stroja, koji se utvrđuje prema tržišnim uvjetima,
- za osobna vozila: sukladno visini naknade po prijednom kilometru.

Naknada štete na pokretnini također se utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti uzimajući u obzir amortizaciju, preostalu tržišnu vrijednost uništene pokretne te opće stanje pokretne, navedeno u Zapisniku o privremenom oduzimanju pokretne.

Za isplatu troškova mobilizacije snagama civilne zaštite koriste se sljedeći prilozi:

Prilog 16. Zahtjev za naknadu plaće,

Prilog 17. Potvrda o mobilizaciji,

- Prilog 18.** Zahtjev za isplatu naknade po danu mobilizacije i troškova prijevoza,
Prilog 19. Zapisnik o privremenom oduzimanju pokretnine,
Prilog 20. Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine,
Prilog 21. Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu.

4. OPIS PODRUČJA ODGOVORNOSTI NOSITELJA IZRADE PLANA

4.1. PODRUČJE

Grad Zagreb je samostalna, jedinstvena teritorijalno-upravna jedinica sa statusom županije. Grad Zagreb graniči s dvije županije: Zagrebačkom i Krapinsko-zagorskom. Na granicu sa Zagrebačkom otpada oko sedam osmina, a s Krapinsko-zagorskom županijom oko jedne osmine administrativne granice. Crta razgraničenja Krapinsko-zagorske županije i Grada Zagreba proteže se hrptom Medvednice na sjevernom rubu područja Grada, dok Zagrebačka županija okružuje Grad Zagreb s istočne, južne i zapadne strane. Prema prirodno geografskoj regionalizaciji Hrvatske ovaj prostor pripada jugozapadnom dijelu Panonske mega regije.

Prostor Grada Zagreba obuhvaća 70 naselja, a podijeljen je na 17 gradskih četvrti s ukupno 218 mjesnih odbora. Središte grada je Gradska četvrt Donji grad. Četiri gradske četvrti obuhvaćaju, osim rubnih dijelova grada Zagreba, još i pojedina manja okolna naselja ili dijelove takvih naselja, a to su Novi Zagreb - istok, Novi Zagreb - zapad, Peščenica - Žitnjak i Gornja Dubrava. Dvije prostorno najveće gradske četvrti su Sesvete i Brezovica, koje zajedno obuhvaćaju više od 45% ukupne površine grada Zagreba i protežu se gotovo isključivo područjima desetaka prigradskih naselja obuhvaćajući tek neznatne dijelove područja grada Zagreba kao naselja.

4.1.1. Ukupna površina područja

Područje grada Zagreba prostire se na površini od **641,32 km²** što čini 1,13% površine Republike Hrvatske te obuhvaća prostor između južnih obronaka medvedničkog prigorja i rijeke Save, te savsku aluvijalnu ravnicu koja se proteže na jug sve do Vukomeričkih gorica.

4.1.2. Rijeke, jezera, dužina obale mora

Na gradskom su prostoru prisutne sljedeće vode:

- rijeke Sava i Krapina (rijeka Krapina kratkim, najdonjim dijelom toka prolazi kroz gradsko područje čineći ujedno i njegovu sjeverozapadnu granicu),
- potoci južnih, jugozapadnih i istočnih obronaka Medvednice s pritocima, te potoci južnog područja Grada,
- vode stajačice.

Potoci

Prema području kojim protječu i recipijentu na gradskom području razlikuju se potoci južnih i jugozapadnih obronaka Medvednice:

a) zapadno područje

- Dolje Goljak, Kostanjek, Dolac
- Dubravica Križevščak, Ponikve, Ivanščak
- Medpotoki Perjavica
- Vrapčak Jačkovina
- Kustošak Grmoščica
- Črnomerec Mikulići

b) centralno područje

- Kunišćak
- Jelenovec I. i II.
- Kraljevec I. i II.
- Zelengaj
- Tupkanac
- Kraljevečki potok Ribnjak
- Gračanski potok Lonščina, Gračec
- Pustodol
- Fučkov Jarek
- Remetski potok

c) istočno područje

- Bliznec Črna voda
- Štefanovec Deščevec, Dotrščina
- Bidrovec
- Trnava
- Vidovec
- Čučerska reka Lipa, Tisovac, Jezerčica, Branovec
- Vugrov potok Kučilovina, Srednjak, Kostanjec, Goranec, Melinec, Mali potok, Novoselčina, Dobrodol

Potoci istočnih obronaka Medvednice i područja Seseveta su:

- Kašina Bjelek, Vukov dol, Blaguša, Soblinec, Budenec
- Glavničica Moravčak, Jesenovčica, Belovar, Mentura
- Nespeš Risje, Kuzelin
- Kanal Glavnica
- Kanal Jelkovec
- Lateralni kanal Črnec, Vretenac, Novaki, Magdalena, Kobiljak, Gornje polje,
- Risje, Dolčina, Đurinčica, Kopčevac I. i II.
- Zaobalni kanal Črnec

Potoci južnog područja Grada Zagreba su:

- Lateralni kanal Odra
- Starča
- Lomnica Bukovec, Čret, Guštelin, Kukuljnjak
- Močirad
- Lipnica
- Lukavec.

Potoci južnih, jugozapadnih i istočnih obronaka Medvednice. Ovo područje karakterizira vrlo gusto razgranata hidrografska mreža s velikim uzdužnim padovima vodotoka u brdskom pojasu, što uz jake intenzitete oborina uzrokuje otjecanje bujičnog karaktera, popraćeno jakim erozijskim procesom i prenošenjem nanosa u središnji i donji dio vodotoka. Na području središnjeg i nizinskog dijela slivnih površina nalazi se sagrađeno gradsko područje koje se štiti od bujičnih potočnih tokova retencijama i akumulacijama. Potok Dolje, osim kroz naselje Podsusedsko Dolje, zatim Vugrov potok s njegovim pritocima i svi potoci istočno od Vugrova potoka, uređuju se s otvorenim koritom duž čitavoga svoga toka. Drugi potoci između potoka Dolje i Vugrova potoka u donjem toku projektiraju se, a dijelom su izvedeni sa zatvorenim koritom kroz gradsko područje zbog uspornog djelovanja rijeke Save. Na dijelu

srednjeg i u gornjem toku tih potoka korita su otvorena uz krajobrazno uređivanje i uklapanje u okoliš.

Potoci južnog područja Grada Zagreba. Prema slivnom području i recipijentu potoci južnog gradskog područja su potoci sjevernih obronaka Vukomeričkih gorica s ušćem u lateralni kanal Odra. Većim dijelom toka protječu nizinskim dijelom. Na cijelom je području relativno dobro razgranata hidrografska mreža, a izgrađenost uz potoke je uglavnom ruralnog tipa.

Vode stajaćice prisutne su na području Grada Zagreba u četiri oblika:

- bivše i aktivne (uglavnom nelegalne) šljunčare: Rakitje - istok, Ježdovec, Lučko, Blato, Dubravica Jankomir, Bundek, Savica, Žitnjak - Polimeri, Resnik;
- rukavci Save i zamočvareni dijelovi njene prirodne inundacije: rukavci Save - Poloj (Petruševac);
- jezera: Jarun, Maksimirska jezera i Brezovica;
- akumulacije: Jazbina.

Prema planiranoj namjeni stajaće se vode dijele na:

- parkovna jezera: Maksimirska jezera, Bundek, Brezovica;
- rekreacijsko-športska jezera: Rakitje - istok, Jarun;
- prirodne rezervate: Ježdovec, Lučko, Savica, Dubravica - Jankomir, rukavci Save - Poloj (Petruševac);
- akumulacije: Jazbina.

Na površinske vode otpada oko 597,3 ha, odnosno 0,93 % površine grada Zagreba. Najveću vodenu površinu ima rijeka Sava, ujedno najznačajniji vodotok, koja protječe područjem Zagreba u duljini od oko 30 km, od ušća rijeke Krapine do Ivanje Reke. Na obroncima Medvednice evidentirano je 69, a u južnom dijelu grada 11 potoka. Vodotoci obuhvaćaju i kanale Sopnica, Jelkovec, Črnc i Odra.

Stajaćice grada Zagreba obuhvaćaju 141 vodenu površinu, ukupne veličine 264,5 ha. Najveće stajaćice su 10 pojedinačnih i 3 skupine jezera (12 jezera Savice, pet maksimirskih jezera i jezerska skupina Poloj). U vode I. reda na području grada Zagreba svrstane su:

- u kategoriji međudržavnih voda: rijeka Sava,
- u kategoriji drugih većih voda i kanala: u skupini vodotoka potok Črnc (ušće u kanal Lonja - Strug), u skupini kanala derivacijski kanal Črnc - Lonja (Žutica) i oteretni kanal Odra, u skupini jezera jezero Savica, a u skupini akumulacija i retencija akumulacija Jazbina;
- u kategoriji bujičnih voda veće snage: bujice Medvednice te potoci Glavničica i Kašina.

Uže gradsko područje grada Zagreba obiluje mnogobrojnim potocima koji se s Medvednice slijevaju ka urbanim dijelovima grada. Osam potoka sa sjeverozapadnih obronaka Medvednice utječe u rijeku Krapinu, dok u rijeku Savu s južnih i jugoistočnih obronaka Medvednice utječe 42 potoka. Ukupna dužina vodotoka na području grada Zagreba iznosi 496,22 km.

Na području grada Zagreba ne postoji morska obala s obzirom da se grad Zagreb nalazi u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske.

Prikaz rijeka, potoka i jezera na području grada Zagreba vidljiv je na Karti 1. koja je prilog ovom Planu.

4.1.3. Otoci

Područje grada Zagreba se nalazi u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske te se na području grada Zagreba ne nalaze otoci.

4.1.4. Planinski masivi

Medvednica se ističe kao izdvojeni planinski masiv u širem prostoru savske nizine u neposrednoj blizini sjevernoga dijela Zagreba. Cjelinu Medvednice čine prividno odvojeni zapadni i istočni dio. Glavni masiv zapadnog dijela proteže se u dužini od 24 km. Nekoliko zaobljenih vrhova ujednačene visine čini vršnu zonu dugu oko 4,5 km s najvišim vrhom Sljemenom (1035 m). Glavni masiv završava strmim poprečnim grebenom Lipa-Rog na kojega se nastavlja naizgled izdvojeni, znatno niži, istočni dio s najvišim vrhom Drenova (576 m). Središnji dijelovi Medvednice izgrađeni su od eruptivnih i metamorfnih (zeleni škriljevci) stijena. Sjevernu stranu izgrađuju sedimentne stijene (vapnenci i dolomiti).

Najveći dio Medvednice obrastao je šumom (u nižim i toplijim dijelovima hrast, grab i pitomi kesten) dok su najveće površine pod bukovim šumama. U vršnoj zoni su šume javora i jasena, a na izoliranim područjima zaštićena je vrsta tisa. Na vrhu Medvednice podignut je televizijski toranj (visok 145 m). Zapadni dio proglašen je parkom prirode. Vršni dio proglašen je park-šumom, a mnogi dijelovi proglašeni su spomenicima prirode. Središnjim dijelom prolazi cesta Zagreb-Stubičke Toplice, a istočnim Kašina-Laz-Marija Bistrica.

4.1.5. Geografsko-klimatske karakteristike (reljef, hidrološki, geološki, pedološki i meteorološki pokazatelji)

4.1.5.1. Geografska obilježja

Prema prirodno geografskoj regionalizaciji Hrvatske prostor grada Zagreba pripada jugozapadnom dijelu Panonske megaregije. Teritorij grada smješten je na području dodira nizinskog i gorskog dijela Hrvatske, odnosno panonske, dinarske i alpske prirodno-geografske cjeline, a obuhvaća kontaktnu zonu aluvijalne nizine rijeke Save i južne strane brdskog masiva Zagrebačke gore (Medvednice).

4.1.5.2. Reljefna obilježja

Područje grada reljefno je raznoliko. Od sjevera prema jugu masiv Medvednice razmjerno se brzo spušta u savsku dolinu, koja se proteže sve do pobrđa Vukomeričkih gorica na krajnjem jugu područja grada. Središnji dio grada Zagreba (Zrinjevac) nalazi se na 122 m nadmorske visine, Grič (Trg sv. Marka) na 158 m, dok visina Sljemena, najvišeg vrha Medvednice iznosi 1.035 m nadmorske visine.

Na području grada Zagreba dominantno je zastupljen nizinski i brežuljkasti reljef do 200 m nadmorske visine, a koji se nalazi na 71,9% prostora grada. Po zastupljenosti zatim slijedi brdoviti reljef kojeg čine pretežno obronci Medvednice do 500 m nadmorske visine, a koji zauzima 22,9% područja grada te gorski reljef kojeg čine brda Medvednice preko 500 m nadmorske visine, a koji zauzima 5,2% područja grada. Zastupljenost nisko planinskog reljefa >1.000 m nadmorske visine je vrlo mala i iznosi svega 4,6 ha.

Promatrane u širem prostoru, Vukomeričke su gorice otok između nizina Save i Kupe. U zagrebačkom prostoru nalaze se samo manjim dijelom i najmanja su prirodna cjelina. Karakterizira ih disecirani reljef s blago zaobljenim vrhovima visine nešto više od 200 m, raštrkana naselja i sekundarno stanovanje, te ekstenzivno poljodjelstvo na malim parcelama.

4.1.5.3. Geološko-pedološka obilježja

Prostor grada Zagreba složenog je geološkog sastava. Glavninu prostora grada čine mlađe tercijarne naslage znatnim dijelom pokrivene najmlađim pleistocenskim i holocenskim pokrovom. Područje obuhvaća dugačka i široka aluvijalna ravan uz Savu koja se pruža pravcem sjeverozapad - jugoistok. Aluvijalna ravan pokrivena je najmlađim riječnim naplavinama, a u gornjim slojevima je šljunak, valutice, pijesak i mulj. U istočnom dijelu aluvijalna ravan Save postupno se diže prema sjeveru i prelazi u pleistocenska uzvišenja te u prigorja Medvednice. Povoljan matični supstrat, klimatske, reljefne i vegetacijske prilike rezultirali su u dolini Save

razvojem tala boljih bonitetnih razreda, također dobrim dijelom pod gradnjom. U sastavu prigorja zastupljene su neogenske tvorevine, a u nižim dijelovima pleistocenski sedimenti. Medvednicu u osnovnom sastavu čine starije stijene paleozojske i trijasne starosti - većinom od karbonskih brusilovaca, zelenih škriljavaca te vapnenaca i dolomita gornje krede. Pedološki sloj oblikuju automorfna i hidromorfna tla. Sukladno genezi i karakteristikama, određena je i njihova rasprostranjenost (gora, priobalje, nizinsko i brežuljkasto područje). U krajobraznoj raščlambi grada koja ima težište u ekološkim i krajobraznim vrijednostima, razlikuju se površine voćnjaka, vinograda i pašnjaka sjevernog dijela grada na priobalju i južnih reljefno razvedenih prostora Vukomeričkih gorica na jugu, te površine oranica i vrtova kao temeljno obilježje središnjeg ravničarskog prostora izvan užeg urbanog prostora.

Na području grada Zagreba identificirana su ležišta tehničko-građevnog kamena, ciglarske gline, građevnog pijeska i šljunka, arhitektonsko građevnog kamena i geotermalnih voda.

Prikaz zemljišnog pokrova vidljiv je na Karti 2. koja je prilog ovom Planu.

4.1.5.4. Hidrološka obilježja

Temeljem Odluke o granicama vodnih područja (Narodne novine 79/10), područje grada Zagreba u cijelosti pripada vodnom području rijeke Dunav, odnosno području s kojeg sve vode otječu, površinskim ili podzemnim putem u rijeku Dunav. Grad Zagreb smješten je na području podsliva rijeke Save, te u cijelosti pripada području malog sliva "Zagrebačko prisavlje".

Zahvaljujući alpsko-periglacialnom postanku Save i pluvionivalnom režimu, njeni debeli šljunčani slojevi obiluju kvalitetnom podzemnom vodom, formirajući prostrani vodonosnik, nad kojim su na većem dijelu sagrađene gradske strukture.

Prostornu raspodjelu srednje godišnje količine oborina na području grada Zagreba karakteriziraju dva dobro odijeljena područja srednjih godišnjih količina oborine. Dijeli ih izohijeta od 1000 mm koja prolazi na sjeveru sjevernim rubom granice grada Zagreba, zatim se spušta njegovom zapadnom granicom i tada skreće prema zapadu južnom stranom Samoborskog gorja. Istočno i južno od ove linije je orografski niže područje (0-200 m nadmorske visine) sa srednjim godišnjim količinama oborine od 800-1000 mm, a sjeverni rub Lonjskog polja ima i manje količine oborine od 700-800 mm godišnje. Zapadno od izohijete 1000 mm nalazi se orografski razvijenije područje Medvednice, Samoborskog gorja i Žumberka s količinama oborine pretežno između 1000 i 1250 mm na visinama od 100-700 m. Podaci meteorološke postaje Puntijarka indikator su da na vršnim dijelovima Medvednice količine oborine mogu biti i veće od 1250 mm.

Najkritičniji mjeseci u godini s pojavom velikih voda i visokog vodostaja koji mogu uzrokovati nastanak poplava javljaju se za rijeku Savu s pritokama (zbog uspora) rijekom Krapinom u listopadu, studenom i siječnju, a s nešto manjim intenzitetom moguće su velike vode u svibnju i rujnu kada se u pravilu poplavljuju nebranjani prostori bez izgrađenih zaštitnih vodnih građevina. Visoke vrijednosti maksimalnih vodostaja i protoka rijeke Save na području grada Zagreba, na mjernoj postaji Zagreb, javljaju se u dva navrata, tijekom proljetnih (ožujak - svibanj) i jesenskih (rujan - studeni) mjeseci. Maksimalni vodostaj od 514 cm i protok od 3 126 m³s⁻¹ zabilježeni su 26. listopada 1964. godine.

4.1.5.5. Klimatska obilježja

Prema Köppenovoj klasifikaciji klime, koja se zasniva na karakteristikama temperaturnog i oborinskog režima, Zagreb ima umjereno toplu kišnu klimu, bez suhog razdoblja s manje oborina u hladnom dijelu godine te toplim ljetom s kišovitim razdobljima u ranom ljetu i kasnoj jeseni.

Obilježja klime:

- temperatura najhladnijeg mjeseca viša je od -3 °C i niža od 18 °C,
- raspored oborina relativno je ujednačen tijekom cijele godine s tim da u toplom dijelu godine ima nešto više oborina,
- srednji maksimum temperature iznosi oko 35 °C, a minimum oko -16 °C (apsolutni minimum može pasti ispod -30 °C),
- temperatura najtoplijeg mjeseca iznosi oko 21 °C, a najhladnijeg oko 0 °C.

Tablica 20. Srednje vrijednosti temperatura po godišnjim dobima

Meteorološka postaja	Zima (XII. - II.)	Proljeće (III. - V.)	Ljeto (VI. - VIII.)	Jesen (IX. - XI.)
Sljeme-Puntijarka	-2	6	15	7
Zagreb-Grič	2	12	21	12
Zagreb-Maksimir	1	11	20	11

Izvor: Gospodarenje šumama i šumskim prostorom na području grada Zagreba i Zagrebačke županije

Srednje godišnje vrijednosti relativne vlage zraka za promatrane postaje iznose: Sljeme-Puntijarka 81%, Zagreb-Grič 70%, i Zagreb-Maksimir 81%. Prosječna godišnja vrijednost broja sunčanih sati u Zagrebu (insolacija) iznosi ukupno 1.794. Broj dana s jakim vjetrom varira od 4 do 47 u godini. Na području grada prevladavaju sjeveroistočni i jugozapadni vjetrovi. Ujutro prevladava jugozapadna grana, uvečer sjeveroistočna, a sredinom dana je istočni vjetar čak nešto češći od sjeveroistočnog. Za meteorološku postaju Zagreb-Maksimir broj dana sa snježnim pokrivačem iznosi 22. Oborine su pravilno raspoređene tijekom cijele godine i u vegetacijskom razdoblju padne od 53 do 57 % oborina. Maksimum oborina javlja se tijekom lipnja, dok se u listopadu (Sljeme-Puntijarka), odnosno studenom, javlja sekundarni maksimum. Najmanje količine oborina padnu tijekom siječnja.

Visinsko provjetranje je dobro (zbog otvorenosti prema istoku, jugu i jugozapadu) dok je u nižim predjelima sjeverno od Save provjetranje puno slabije. Tijekom takvog tihog vremena formira se niska naoblaka i smog te inverzioni sloj na visinama od 200 do 300 m iznad tla (obično noću ili u uvjetima smoga i magle, kada sunce ne može prodrijeti do tla, ugrijati prizemne slojeve i uzburkati atmosferu).

Tablica 21. Srednje mjesečne i godišnje količine oborina

Meteorološka postaja	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Godišnja	U vegetacij. razdoblju
Zagreb - Maksimir	65	46	42	57	90	105	91	70	81	66	85	73	871	494 (57%)

Izvor: Gospodarenje šumama i šumskim prostorom na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije

4.1.6. Površina minski sumnjivog područja

Iako na području grada Zagreba ne postoje minski sumnjiva područja, na lokaciji Gliboki jarek u Sesvetama, u okolici bivšeg vojnog skladišta, zbog eksplozije koja se dogodila 07.04.1994. godine nalazi se razasuto streljivo. Hrvatski centar za razminiranje je očistio tlo do dvadeset centimetara ispod površine, ali je potrebno uništiti eksplozivna sredstva na dubini do tri metra. Zbog navedenog, u slučaju požara gašenju se treba pristupiti s osobitim oprezom zbog mogućih eksplozija.

4.1.7. Površina obuhvaćena klizištima

Prostornim planom uređenja Grada Zagreba evidentiran je i označen dio terena kao pretežito nestabilno područje, a određuje ga linija Ilica-Jurišićeva-Vlaška-Maksimirska-Dubrava kao južna granica, te granica Parka prirode Medvednica kao sjeverna granica. Najveći broj klizišta aktiviran je na području gradskih četvrti: Gornji grad - Medveščak, Čnomerec, Gornja Dubrava, Maksimir, Podsljeme, Podsused - Vrapče i Sesvete. Izradom detaljne inženjersko-geološke karte (DIGK-Faza I.) (Hrvatski geološki institut) podsljemenske urbanizirane zone iz 2007. godine na području grada Zagreba bilo je registrirano 707 lokacija s registriranim pojavama klizanja dok je 2011. godine dopunjena sa još 78 lokacija te je katastar klizišta sadržavao 785 registriranih klizišta. Tijekom trajanja projekta DIGK-Faza II. podsljemenske urbanizirane zone koji je izrađen 2018. godine provedeno je ažuriranje navedenih podataka. Na terenu je izvršena provjera podataka o prijavama klizišta sa 274 lokacije i provjera 35 lokacija za koje je izrađena projektna dokumentacija (309 lokacija ukupno). Nakon izvršene provjere i ažuriranja za 213 klizišta je ispunjen katastarski list odnosno 213 lokacija je uneseno u izrađenu bazu podataka. Do smanjenja broja registriranih klizišta dolazi iz razloga preklapanja podataka odnosno što se više prijava odnosi na istu zonu nestabilnosti, ali s druge strane, na terenu se nalazi više klizišta nego što je obuhvaćeno ovim ažuriranjem jer nisu sva klizišta do kojih se i došlo na terenu i prijavljena (nedostupna područja).

Prema prostornom planu na spomenutom području Grada Zagreba utvrđene su 4 kategorije stabilnosti tla:

- I. stabilni tereni,
- II. uvjetno stabilni tereni,
- III. uvjetno nestabilni tereni,
- IV. nestabilni tereni (aktivna klizišta).

U prvu (I.) kategoriju stabilnosti spadaju područja stabilna u prirodnim uvjetima i uvjetima građenja građevina, dok u drugu (II.) kategoriju stabilnosti spadaju područja stabilna u prirodnim uvjetima. Prilikom građenja građevina te padine mogu postati nestabilne uslijed nepažljivog rada. Treća (III.) kategorija stabilnosti se odnosi na područja na kojima postoje prirodni uvjeti koji narušavaju stabilnost, a bez vidljivih znakova nestabilnosti. Četvrta (IV.) kategorija stabilnosti odnosi se na područja zahvaćena klizanjem terena u kojima postoje zone ili plohe sloma (aktivna klizišta). Sanacija klizišta uključuje ozbiljne građevinske zahvate kojima prethodi istraživanje što je dugotrajan proces.

Najugroženije područje od pojave klizišta obuhvaća dolinu Velikog potoka-Čnomerec, odnosno područje Grmoščice i Fraterščice u gradskoj četvrti Čnomerec. Najveće klizište u gradu Zagrebu je Kostanjek površine 1,2 km², a aktivno je već pedeset godina, još dok je radila cementara u Podsusedu. Na klizištu Kostanjek uz pomoć Japanske vlasti uspostavljen je sustav brzog alarmiranja za slučaj ubrzanja klizišta. Zbog pojave klizišta i posljedica istog na području Fraterščice 2008. proglašena je elementarna nepogoda. Procjenjuje se da je od aktivnih klizišta koja se nalaze u naseljenim područjima ugroženo oko 700 objekata.

Površina obuhvaćena klizištima prikazana je na Karti 3. koja je prilog ovom Planu.

4.1.8. Karta potresnih područja

Vjerojatnost pojavljivanja potresa određena je odgovarajućim povratnim razdobljima:

1. za najvjerojatniji neželjeni događaj (slabiji potres):
 - a. poredbeno povratno razdoblje: 95 godina,
 - b. vjerojatnost premašaja: 10% u 10 godina;
2. za događaj s najgorim mogućim posljedicama (jači potres):
 - a. poredbeno povratno razdoblje: 475 godina,
 - b. vjerojatnost premašaja: 10% u 50 godina.

Prema Seizmološkoj karti horizontalnih akceleracija u povratnom razdoblju 95 godina, područje grada Zagreba ugroženo je akceleracijama od 0,12 g do 0,14 g.

S obzirom na MCS ljestvicu, grad Zagreb se nalazi manjim dijelom na području VIII° (razoran potres) i većim dijelom na području IX° MCS ljestvice (pustošan potres).

Prikaz potresnih područja i zona nestabilnog tla nalazi se na Karti 4. koja je prilog ovog Plana.

4.2. STANOVNIŠTVO

4.2.1 Broj stanovnika/zaposlenih/nezaposlenih/umirovljenika

Grad Zagreb bilježi konstantno povećanje broja stanovnika. Tako grad Zagreb u 2016. bilježi ukupno 802 338 stanovnika, što predstavlja povećanje od 1,56 % u odnosu na prethodnu 2015. U 2017. godini grad Zagreb bilježi ukupno 802 762 stanovnika.

GRAD ZAGREB	
Broj stanovnika:	802 762
Broj zaposlenih:	380 660
Broj nezaposlenih:	17 450
Broj umirovljenika:	194 503

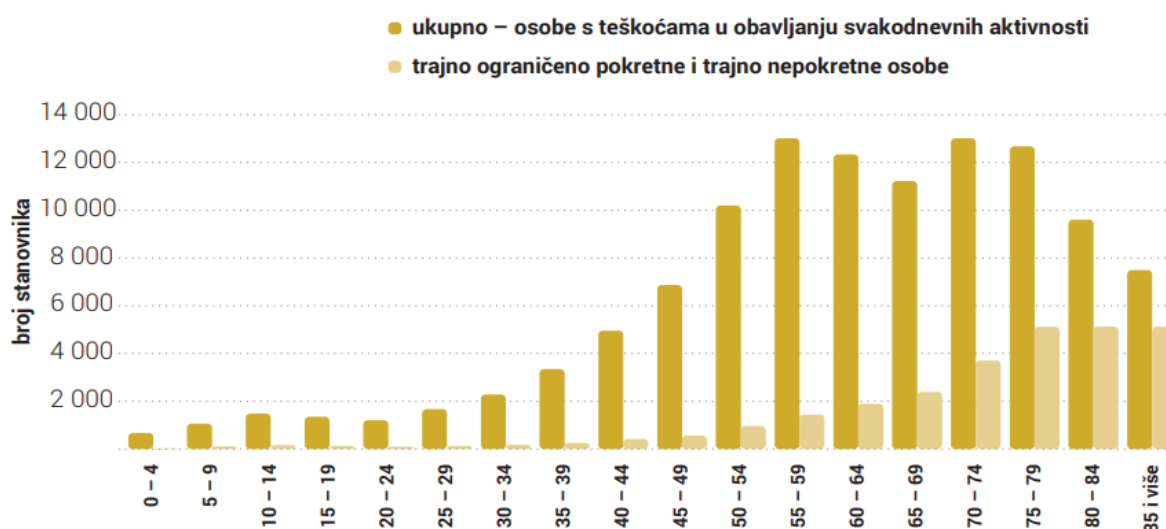
Izvor: Statistički ljetopis Grada Zagreba 2018; Statističke informacije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, veljača 2019.

4.2.2. Broj i kategorije osoba s invaliditetom (ranjive skupine)

Prema Popisu stanovništva za 2011. godinu, 14,5 % stanovnika grada Zagreba ima teškoće u obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Među ovom kategorijom nešto je veći postotak žena od muškaraca, a prednjači svakako kategorija osoba u dobi iznad 70 godina (47,8 %). Četvrti koje bilježe najveći postotak osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti su: Brezovica, Donja i Gornja Dubrava te Donji grad.

Na sljedećem grafikonu prikazano je stanovništvo na području grada Zagreba kojem je potrebna neka vrsta pomoći pri obavljanju svakodnevnih zadataka.

Grafikon 1. Grad Zagreb - stanovnici s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti prema starosti, Popis 2011.

Izvor: Statistički ljetopis Grada Zagreba 2018.

Tablica 21. Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti prema potrebi/korištenju pomoći druge osobe i spolu, Popis 2011.

	Broj stanovnika			Struktura %		
	ukupno	muškarci	žene	ukupno	muškarci	žene
Ukupno	114 483	51 485	62 998	100	100	100
Fizička pokretljivost						
Sasvim pokretni	71 028	34 479	36 549	62,0	67,0	58,0
Trajno ograničeno pokretni uz pomoć štapa, štaka ili hodalice	23 418	8 171	15 247	20,5	15,9	24,2
Trajno ograničeno pokretni uz pomoć invalidskih kolica	2 022	909	1 113	1,8	1,8	1,8
Trajno nepokretni	2 431	802	1 629	2,1	1,5	2,6
Ostalo	14 983	6 878	8 105	13,1	13,3	12,8
Nepoznato	601	246	355	0,5	0,5	0,6

Izvor: Statistički ljetopis Grada Zagreba 2016.

Teškoće u obavljanju svakodnevnih aktivnosti

Za razliku od Popisa 2001. kada se pitalo o postojanju nekog oblika invalidnosti, u Popisu 2011. po prvi se put postavljalo pitanje ima li osoba teškoća u obavljanju svakodnevnih aktivnosti zbog neke dugotrajne bolesti, invalidnosti ili starosti. Namjera je bila dobiti broj osoba kojima je otežano funkcioniranje u svakodnevnom životu. Odgovor na to pitanje davalo se neovisno o potvrdi mjerodavnih državnih institucija kojom se potvrđuje teškoća (invaliditet, oštećenje, hendikep). Potvrđan odgovor dale su osobe koje zbog neke dugotrajne bolesti, invalidnosti ili starosti imaju teškoća u obavljaju svakodnevnih aktivnosti kod kuće, u školi, na poslu itd. Teškoće mogu biti npr. pri čitanju/gledanju (unatoč nošenju naočala ili leća), slušanju (unatoč nošenju slušnog aparata), govorenju, kretanju (hodanje, penjanje stepenicama, odlazak u trgovinu), odijevanju, obavljanju osobne higijene te problemi s koncentracijom, u komunikaciji s ljudima i sl. Ako je osoba imala neki kratkotrajni zdravstveni problem (do 6 mjeseci) koji ju je ograničavao u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, npr. slomljenu ruku ili nogu, gripu, upalu pluća i dr., na to pitanje davao se odgovor "Ne", dakle smatralo se da osoba nema teškoća.

Vrste teškoća

Osobe s teškoćama mogle su dati najviše dva odgovora birajući one koje im stvaraju najviše teškoća u obavljanju svakodnevnih aktivnosti. Teškoće s vidom odnose se na osobe koje imaju teškoće s vidom unatoč nošenju naočala ili leća. Teškoće sa sluhom ili govorno-glasovnom komunikacijom odnose se na osobe koje imaju teškoće sa sluhom unatoč korištenju slušnim aparatom ili imaju teškoće s govorom koje su trajnoga karaktera. Teškoće s pamćenjem, koncentracijom ili u sporazumijevanju s drugima odnose se na osobe koje zaboravljaju ono čega bi se obično sjetile na dnevnoj bazi (npr. obavljanje raznih sitnih poslova, kupnje, plaćanje računa, dolaženje na ugovorene sastanke, pamćenje imena bližnjih, puta do kuće i sl.) Također, taj odgovor daju i osobe koje imaju teškoće s koncentracijom (npr. pri čitanju, pisanju, slušanju drugih osoba i sl.), kao i osobe s teškoćama u sporazumijevanju s drugim ljudima (npr. osobe koje zbog bolesti teško ili nikako nisu sposobne komunicirati s osobama iz svoje okoline te osobe s intelektualnim i/ili mentalnim teškoćama).

Teškoće s kretanjem odnose se na osobe koje imaju teškoća pri hodanju po ravnome ili penjanjem uz stepenice, odnosno osobe koje se ne mogu samostalno kretati bez pomoći druge osobe ili pomagala u svojoj kući, od prostorije do prostorije, u prostorijama, izvan svoje kuće

ili s jednoga na drugi kat. Ostale teškoće odnose se na sve ostale teškoće i oštećenja drugih organa i organskih sustava (dišni, cirkulacijski, probavni, endokrini, kože i potkožnog tkiva, urogenitalni i dr.), tj. na dugotrajne zdravstvene probleme koji osobi stvaraju teškoće u svakodnevnom životu 6 mjeseci i više.

Fizička pokretljivost osobe odnosi se na fizičku pokretljivost odnosno fizički status osobe s teškoćama. Osoba se smatra sasvim pokretnom ako se može kretati sama bez ikakvih pomagala i bez pomoći druge osobe. Osoba se smatra trajno ograničeno pokretnom uz pomoć štapa, štaka ili hodalice ako je trajno ograničeno pokretna, i to samo uz neko od navedenih pomagala (uključujući protezu ruke ili noge). Osoba se smatra trajno ograničeno pokretnom uz pomoć invalidskih kolica ako je trajno ograničeno pokretna i može se kretati samo uz pomoć invalidskih kolica.

Trajno nepokretna osoba jest osoba koja je bez mogućnosti samostalnog pokretanja tijela te koja se ne može kretati ni uz kakvu pomoć. Odgovor "Ostalo" daju osobe s ograničenom pokretljivošću ili nepokretnosti za koju se ne može još reći je li trajna (u konačnici i ne mora biti trajna), npr. poslije teških kardioloških operacija, transplantacija, prometnih nesreća, moždanih udara, teških prijeloma (npr. kuka), malignih bolesti kod kojih liječenje i rehabilitacija dugo traju (6 i više mjeseci) i ishod je neizvjestan (izlječenje ili jedna od trajnih kategorija nepokretljivosti).

U gradu Zagrebu, po stanju na dan 14.03.2017., živjelo je 90 196 osoba s invaliditetom od čega su 48 231 muškarci (53%) i 41 965 žene (47%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 11,4% ukupnog stanovništva. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 41 904 (46%), je u dobnoj skupini 65+. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je grad Zagreb ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju u radno aktivnoj dobi, a iznad prosjeka za prevalenciju u dobnim skupinama 0-19 i 65+.

Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (82%) žive u obitelji dok ih oko 13% živi samo, a 0,5% ima udomitelja ili skrbnika. 727 osoba s invaliditetom boravi u ustanovama. U gradu Zagrebu je 47 beskućnika koji su osobe s invaliditetom. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 13% osoba s invaliditetom. Oko 66% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegovom u punom opsegu.

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja grada Zagreba, na temelju Zakona o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (Narodne novine 64/01), su oštećenja središnjeg živčanog sustava te oštećenja lokomotornog sustava. U gradu Zagrebu 27,2% osoba s invaliditetom ima višestruka oštećenja koja pridonose funkcionalnom oštećenju osobe s invaliditetom. Broj osoba s 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u gradu Zagrebu 0,8%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe s 100% oštećenjem od čega je 443 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 193 branitelja Domovinskog rata dok ih 83 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II. svjetskom ratu. U Tablici 23. prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 23. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu za područje grada Zagreba

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F07+G30	Demencije i psihoorganski sindromi	3756
F20, F22, F25	Psihoze	2584
F72, F73, F78.4	Teške i duboke intelektualne teškoće	532
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	471
G10, G11	Huntingtonova korea i nasljeđene ataksije	45
G12	Spinalna mišićna atrofija	59
G71	Mišićna distrofija	95
G80	Infantilna cerebralna paraliza	1014
G82	Para i tetraplegija	810
H54.0	Sljepoća na oba oka	411
H91.93	Gluhoća	473
N18.0	Terminalno zatajenje bubrega	112
Q90	Down sindrom	333
S48	Amputacija obje nadlaktice	22
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	23
S88	Amputacija obje potkoljenice	36
S98	Amputacija oba stopala	6
G35	Multipla skleroza	408

*osobe s označenim oštećenjem sluha u razmjeru gluhoće i teže naglušosti (gubitak sluha veći od 60 decibela)

Izvor: Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj, 2017.

U Tablici 24. dostupan je pregled ranjivih skupina stanovništva po gradskim četvrtima.

Tablica 24. Ranjive skupine stanovništva po gradskim četvrtima

Redni broj	Gradska četvrt	Djeca 0-9 g. starosti ¹⁾	Djeca 10-14 g. starosti ¹⁾	Osobe starije od 70 godina ¹⁾	Osobe s invaliditetom ²⁾³⁾
1.	Gornji grad - Medveščak	2 433	1 260	5 211	4 408
2.	Donji grad	2 375	1 208	6 450	5 837
3.	Trnje	3 313	1 643	6 036	6 167
4.	Podsljeme	2 107	1 054	2 245	2 969
5.	Maksimir	4 521	2 376	7 563	6 968
6.	Novi Zagreb - zapad	6 132	3 005	6 421	7 738
7.	Novi Zagreb - istok	4 880	2 488	8 714	8 383

Redni broj	Gradska četvrt	Djeca 0-9 g. starosti ¹⁾	Djeca 10-14 g. starosti ¹⁾	Osobe starije od 70 godina ¹⁾	Osobe s invaliditetom ²⁾³⁾
8.	Peščenica - Žitnjak	5 604	2 871	6 892	8 729
9.	Črnomerec	3 583	1 783	5 219	5 176
10.	Trešnjevka - sjever	4 655	2 361	7 283	8 048
11.	Trešnjevka - jug	6 211	2 681	8 056	8 402
12.	Brezovica	1 366	740	1 411	2 028
13.	Podsused - Vrapče	4 786	2 264	5 266	7 170
14.	Stenjevec	5 700	2 874	3 665	6 404
15.	Gornja Dubrava	6 398	3 738	6 875	9 650
16.	Donja Dubrava	3 928	2 238	3 824	5 657
17.	Sesvete	8 755	4 728	6 220	10 749
UKUPNO:		76 747	39 312	97 351	114 483

¹⁾ Uključene su i osobe s invaliditetom.

²⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

³⁾ Podaci preuzeti: https://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/htm/H01_01_24/H01_01_24.html

Izvor: DZS; obrada: GUSPRG - Odjel za statistiku

4.2.3. Pokazatelji u odnosu na kategorije stanovništva/zaposlenika planiranih za evakuaciju

Pregled kategorija ranjivih skupina stanovništva o kojima je potrebno voditi posebnu brigu tijekom planiranja evakuacije, prikazan je u Tablici 25. Pri procjeni broja stanovništva kojeg je potrebno uzeti u razmatranje prilikom planiranja evakuacije analizirane su sljedeće kategorije stanovništva: majke s djecom do 9 godina starosti, djeca do 14 godina starosti bez pratnje roditelja, osobe starije od 70 godina i osobe s invaliditetom.

Tablica 25. Kategorije ranjivih skupina stanovništva

KATEGORIJA	BROJ STANOVNIKA
Djeca od 0-10 g. starosti	76 458
Djeca od 10-14 g. starosti koja se evakuiraju bez roditelja	38 972
Osobe starije od 75 godina	60 326
Osobe s invaliditetom	90 196

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

U Tablici 26. vidljiva je okvirna procjena broja ljudi koje je potrebno evakuirati u slučaju najgoreg scenarija ovisno o prijetnji.

Tablica 26. Okvirna procjena broja ljudi koje je potrebno evakuirati u slučaju najgoreg scenarija

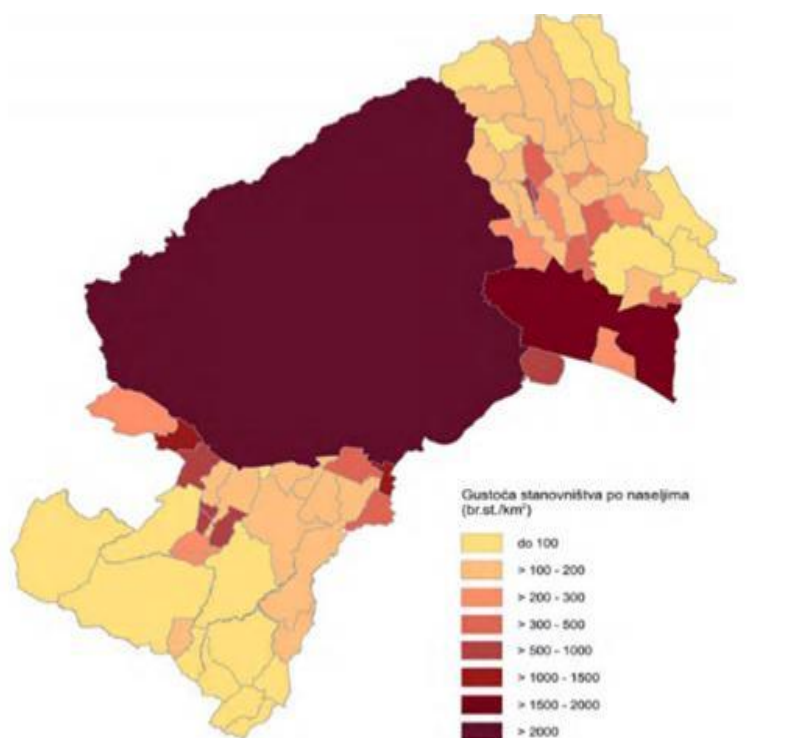
Rb.	Prijetnja	Područje evakuacije (gradske četvrti)	Procjena broja ljudi koje je potrebno evakuirati
1.	Potres	Najugroženije područje (primarno područje za evakuaciju): Črnomerec, Donji grad, Gornji grad - Medveščak, Maksimir, Podsljeme, Trnje Ugroženo područje: čitavo područje grada Zagreba	minimalno 400 000 zbog rušenja objekata i prekida rada kritične infrastrukture
2.	Poplava	Novi Zagreb - istok, Novi Zagreb - zapad, Peščenica - Žitnjak, Stenjevec, Trešnjevka - jug, Trešnjevka - sjever, Trnje	390 000
3.	Industrijske nesreće	Najugroženije područje: Peščenica - Žitnjak i ostali dio gradskog područja, ovisno o smjeru vjetra	100 000
4.	Ekstremne temperature	Najranjivije skupine stanovništva s područja čitavog grada	2000 (organizirani premještaj u klimatizirane dvorane/objekte)
5.	Epidemije i pandemije	Osiguravanje karantena/sigurnih zona	-

4.2.4. Gustoća naseljenosti

Grad Zagreb je područje najveće koncentracije stanovništva u Republici Hrvatskoj. Prosječna gustoća naseljenosti države je 75,71, a Grada Zagreba 1.231,86 st/km². Pritom u granicama naselja Zagreb prosječna gustoća naseljenosti iznosi visokih 2.249 st/km². Obzirom da se unutar teritorijalnog obuhvata grada Zagreba nalazi i dio nenaseljenog šumskog područja Parka prirode Medvednica, prosječna gustoća stanovništva u izgrađenom dijelu građevinskog područja grada Zagreba znatno je veća od navedene i iznosi čak 6.592 st/km².

Kada je riječ o gradskim četvrtima Grada Zagreba, najveća gustoća naseljenosti dostignuta je u središnjoj četvrti Donji grad gdje 2011. u prosjeku, na jedan km² živi 12 259 stanovnika, ali je u stalnom padu zbog ubrzanog pretvaranja stambenog u poslovni prostor. Obilježje gusto naseljenih četvrti imaju i četvrt Trešnjevka - sjever (9 539 stan/km²), Trnje (5 744 stan/km²) te Trešnjevka - jug (6 775 stan/km²). U području nešto umjerenije koncentracije stanovništva spadaju četvrti Gornji grad - Medveščak (3 038 stan/km²), Novi Zagreb - istok (3 570 stan/km²), Maksimir (3 266 stan/km²), Gornja Dubrava (1 536 stan/km²), Donja Dubrava (3 363 stan/km²) i Stenjevec (4 219 stan/km²). Prema općem prosjeku rjeđe su naseljene četvrti Brezovica (94 stan/km²), Podsljeme (322 stan/km²) i Sesvete (424 stan/km²) što odgovara prirodnim obilježjima i položaju tih područja u okviru šireg upravno - teritorijalnog okvira Grada. Na području četvrti Sesvete postoji velika razlika između izrazitije koncentracije na užem urbanom području naselja Sesvete (oko 1 494 stan/km²) u odnosu na relativno malu koncentraciju šireg ruralnog prostora.

Prikaz 1. Gustoća naseljenosti naselja Grada Zagreba

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Prikaz gustoće naseljenosti vidljiv je na Karti 5. koja je prilog ovom Planu.

4.3. MATERIJALNA I KULTURNA DOBRA TE OKOLIŠ

4.3.1. Kulturna dobra

Na prostoru grada Zagreba nalazi se 913 kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, u liste zaštićenih i preventivno zaštićenih kulturnih dobara, te sukladno tome zaštićenih Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17 i 90/18). Najveći dio otpada na nepokretna kulturna dobra, kojih je 619: 22 povijesne cjeline ukupne površine 21,6 km², 47 graditeljskih sklopova, 509 pojedinačnih objekata, 5 arheoloških područja i lokaliteta i 36 ostalih dobara.

Pokretna kulturna dobra i nematerijalna baština obuhvaćaju 294 registrirana dobra: 109 primjeraka zaštićene muzejske građe, 113 zbirke, 62 pojedinačno zaštićena pokretna kulturna dobra i 10 dobara iz kategorije zaštićene nematerijalne kulturne baštine. Zaštićene graditeljske cjeline i sklopovi obuhvaćaju cijelo područje zagrebačkoga Gornjega i Donjeg grada te središnje dijelove tradicionalnih naselja. Prostor Gornjega grada i Kaptola te središnjeg dijela Donjega grada čini Povijesnu urbanu cjelinu grada Zagreba površine oko 18 km² i predstavlja ishodište i temelj kulturno-povijesnog identiteta Zagreba. Osim spomenute Povijesne urbane cjeline, Zagreb posjeduje bogatu industrijsku i postindustrijsku baštinu. Na istočnom dijelu grada zaštićena su područja arheoloških nalaza, primarno iz razdoblja Rimskog Carstva. Ukupna površina navedenih zaštićenih područja iznosi 5.920 ha, odnosno 9,25 % površine Grada Zagreba. Među zaštićenim kulturnim cjelinama je i park Maksimir, koji se na višoj razini štiti i kao prirodna cjelina.

Na Karti 6. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana vidljiva je prostorna razdioba zaštićenih kulturnih vrijednosti.

4.3.2. Nacionalni parkovi, parkovi prirode, rezervati i šumske površine

Na području grada Zagreba evidentirano je i zaštićeno više posebno vrijednih prostora. Oni obuhvaćaju zone nepokretnih kulturnih dobara, dijelove prirodnog zemljišta te područja krajobrazne vrijednosti. Pojedini prirodni prostori grada Zagreba evidentirani su kao posebno vrijedna područja koja se štite na međunarodnoj, nacionalnoj i razini Grada.

Najveća zaštićena prirodna cjelina na području grada Zagreba je zaštićeno područje državnog značaja Park prirode (PP) Medvednica. Uz PP Medvednica, temeljem Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine 80/13, 15/18 i 14/19) zaštićeno je, uz Park prirode Medvednica, sedam posebnih rezervata šumske vegetacije unutar PP Medvednica (od čega šest na području Grada Zagreba), park šuma Dotrščina, značajni krajobrazi Lipa i Goranec unutar PP Medvednica, geomorfološki spomenik prirode spilja Veternica (unutar PP Medvednica), spomenici parkovne arhitekture: 2 botanička vrta i 15 parkova, 2 pojedinačna stabla, te područja ekološke mreže RH. Ekološka mreža obuhvaćala je PP Medvednica, prostor priobalja rijeke Save, prostor Savice, šumu Maksimir i deset manjih lokacija stanišnih tipova (od čega šest unutar PP Medvednica).

Posebno zaštićeni dijelovi prirode na području grada Zagreba su:

Park prirode: Medvednica (1981.) - dobro očuvane šume i šumske zajednice, osam šumskih rezervata i drugi posebno zaštićeni dijelovi prirode.

Posebni rezervati: Rezervati šumske vegetacije: Bliznec - Šumarev grob (1963.) - (šuma bukve i jele na Medvednici); Gračec - Lukovica - Rebar (1963.) - (termofilne šume hrasta medunca i crnog graba na Medvednici); Mikulić potok - Vrabečka gora (1963.) - (brdska bukova šuma na Medvednici); Pušinjak - Gorščica (1963.) - (brdska bukova šuma na Medvednici); Rauchova lugarnica - Desna Trnava (1963.) - (šuma bukve i jele na Medvednici); Tusti vrh - Kremenjak (1963.) - (šuma hrasta kitnjaka i bukve na Medvednici); Babji zub - Ponikve (1963.) - (šuma hrasta kitnjaka i bukve na Medvednici).

Park šuma: Dotrščina (1964.) - (šumski kompleks sjeverno od Maksimira)

Zaštićeni krajolik: Lipa (1975.) - (masiv Lipe s dva vrha, reljef, botanički značajne livade), Goranec (1977.) - (geomorfološki zanimljiv brežuljkast reljef).

Spomenici prirode: Geomorfološki spomenici prirode: Veternica - spilja (1979.) - (horizontalni speleološki objekt s vrlo složenom mrežom kanala etažnog tipa, nekoliko vodenih tokova, nalazište fosilnog čovjeka i životinjskih skeleta).

Spomenici parkovne arhitekture: Botanički vrt, Botanički vrt Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta (1969.), Botanički vrt PMF-a (1971.)

Parkovi: Park u Jurjevskoj 27 (1948.), Mallinov park (1960.), Park u Mlinovima 72 (1963.), Park Maksimir (1964.), Park Ribnjak (1970.), Park u Jurjevskoj 30 (1970.), Park Zrinjevac (1970.), Park na Trgu kralja Tomislava (1970.), Strossmayerov park (1970.), Park uz dvorac Junković (1971.), Park u dvorištu u ul. Đ. Deželića 14 (1998.).

Šume koje čine posebno vrijedne dijelove prirode: Grmoščica, Lisičina, Zamorski breg, Šestinski dol, Mirogoj - Črleni jarek, Remetski kamenjak - Remete, Dotrščina, Miroševečina, Dankovečina, Čulinečina, Oporovec i Novoselčina, Jelenovac - Vrhovec i park-šume centra: Tuškanac - Dubravkin put - Cmrok, Zelengaj, Kraljevec, Pantovčak i Prekrižje, štite se mjerama Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/07, 2/08, 6/08, 8/08, 10/08, 15/08 i 19/08), a održavaju ih prema godišnjem planu održavanja šuma na području grada Zagreba Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Zagreb.

Na Karti 7. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana vidljiva je prostorna razdioba zaštićenih prirodnih vrijednosti.

4.3.3. Vodoopskrbni objekti

Zagrebački se vodoopskrbni sustav proteže od slovenske granice do Sesveta i od padina Medvednice do Kravarskog na području od oko 800 km² sa 2.400 km cjevovoda. Mreža se napaja iz sedam vodocrpilišta s ukupno 30 zdenaca: iz pet vodocrpilišta na području grada, te iz dva vodocrpilišta koja se nalaze u Zagrebačkoj županiji: Strmec i Velika Gorica. U to nisu ubrojani kaptazni vodozahvati Lipovec i Slapnica, koji se nalaze na zagrebačkom distributivnom području, ali se koriste isključivo za opskrbu visoke zone Grada Samobora. Vodocrpilišta Bregana i Kruga nisu u uporabi, no smatraju se pričuvnim vodocrpilištima. Pet glavnih vodocrpilišta u vodoopskrbi grada su: Mala Mlaka 44%, Petruševac 25%, Sašnjak 15%, Strmec 10%, te Zapruđe 6%. Za zadovoljavanje potrebe opskrbe vodom u pogonu je 30 bunara na 7 većih crpilišta. Kao cjelina sustav raspoložuje sa 5.000 l/s vode. Značajni su veliki gubici vode, tj. velika razlika između tzv. dignute i naplaćene vode.

Vodoopskrbni sustav podijeljen je s obzirom na lokacije crpilišta na vodoopskrbne zone/podsustave Zagreb - zapad, Zagreb - centar i Zagreb - istok, dok se zbog konfiguracije terena grad Zagreb dijeli u tri visinske vodoopskrbne zone. Na gornjim granicama svake zone smještene su vodospreme. Visinom se izdvaja vodosprema Sljeme s kotom preljeva 1.020 m.n.m. Voda se od vodocrpilišta u dolini rijeke Save do spremnika dovodi magistralnim cjevovodima pod tlakom. Javnom vodovodnom mrežom grada Zagreba nije u potpunosti obuhvaćeno 18 naselja u istočnom i južnom dijelu Grada: Belovar, Blaguša, Donji Dragonožec, Gajec, Glavnica Donja, Glavnica Gornja, Horvati, Ivanja Reka, Jesenovec, Kašina, Kupinečki Kraljevec, Lužan, Planina Donja, Planina Gornja, Prepuštovec, Soblinec, Vugrovec Gornji i Vurnovec. Na tim dijelovima stanovništvo se opskrbljuje iz jedne od 26 lokalnih mreža i iz vlastitih zdenaca, odnosno bunara.

Sustav vodoopskrbe temelji se na principu crpljenja vode iz bunara (zahvat podzemnih voda savskog aluvija) i njenom transportu magistralnim cjevovodima u spremnike vodoopskrbnog sustava (17 vodosprema ukupne zapremine 114.560 m³) smještene na tri visinske zone. Uz vodospreme I. zone smještene su i precrpne stanice kojima se pune vodospreme II. zone, a uz vodospreme II. zone nalaze se precrpne stanice kojima se pune vodospreme III. zone. Magistralni cjevovodi granaju se na cjevovode konzumne mreže kojima se voda doprema potrošačima i napaja hidrantska mreža za gašenje požara.

Sustav vodosprema sastoji se od 20 vodosprema i 14 precrpnih stanica. Popis vodocrpilišta, vodosprema i precrpnih stanica se ne navodi budući da je riječ o klasificiranim podacima.

Sustav vodoopskrbe je prikazan na Karti 8. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.3.4. Poljoprivredne površine

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području grada Zagreba iznosi 932,11 ha. Od ukupne površine poljoprivrednog zemljišta 754,07 ha ili 81% zemljišta se nalazi na području tri katastarske općine: Kupinečki Kraljevec, Brezovica i Sesvetski Kraljevec. Prema rasprostranjenosti najveći je udio oranica i vrtova sa 25%, zatim livada i pašnjaka sa 17%, te voćnjaka i vinograda sa po 2%. Ove kategorije čine 29.141 ha, odnosno 46% teritorija grada. Oranice i vrtovi južnih nizinskih prostora značajan su poljodjelski čimbenik i potencijal u opskrbi grada i izvor su prihoda dijela stanovništva.

Poljoprivredno zemljište čini 1/3 površine Zagreba ili gotovo 23.000 ha. Poljoprivredna proizvodnja danas je smještena na 14.300 ha, a najvećim je dijelom koncentrirana u sjeveroistočnom i južnome dijelu Zagreba, odnosno u njegovom ruralnom dijelu. Gospodarstva koja su evidentirana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava obrađuju poljoprivrednu površinu od 7388 hektara. Najviše je trajnih nasada - voćaka na 258 ha, 99,2 ha vinograda, 5108,37 ha oranica na kojima su zasijane tradicionalne ratarske kulture, npr. kukuruz, ječam, djetelinske travne smjese, a u porastu su površine s jagodama i s ekološkom proizvodnjom

općenito. Gledano po vrijednosti uzgojenih poljoprivrednih kultura, povrtlarska proizvodnja u zaštićenim prostorima i na otvorenom te proizvodnja jagoda su pri samome vrhu.

Struktura površina u gradu Zagrebu prikazana je u Tablici 27.

Tablica 27. Struktura površina grada Zagreba

Struktura	Ukupno - km ²
poljoprivredne površine	284,46
šumsko zemljište	194,67
ostalo zemljište	162,22
UKUPNO	641,35

Izvor: Službene stranice Grada Zagreba

Prikaz poljoprivrednih površina u prostoru vidljiv je na Karti 9. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.3.5. Broj industrijskih i drugih gospodarskih objekata i područja postrojenja, tehnološke karakteristike postrojenja s opasnim tvarima

Prema Registru postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, na području grada Zagreba se nalazi 134 područja postrojenja s opasnim tvarima. Od opasnih tvari na navedenim lokacijama koje mogu u slučaju akcidenta izazvati najgore posljedice izdvajamo: loživo ulje, plinsko ulje, eurodiesel, ukapljeni naftni plin, amonijak. Od najgorih scenarija izdvajamo: istjecanje eurodiesela i loživog ulja te zapaljenje lokve kao i istjecanje ukapljenog naftnog plina te nastanak eksplozije. Posljedice mogu biti: požar i eksplozija, onečišćenje okoliša, zdravstveni problemi za veću skupinu gradskog stanovništva (ovisno o jačini i smjeru vjetra) te smrtno stradavanje osoba najbližih mjestu događaja.

Postrojenja sa većim količinama opasnih tvari su prikazana u Tablici 28.

Tablica 28. Postrojenja s većim količinama opasnih tvari na području grada Zagreba

Postrojenje	Adresa	Opasna tvar
HEP - Proizvodnja d.o.o. - POGON TE-TO	Kuševačka 10a	naftni derivati
INA Industrija nafte d.d. Logistika, Logistički terminali, Regija Zagreb, UNP 1 Zagreb	Radnička cesta 216	ukapljeni jako zapaljivi plinovi
JADRANSKI NAFTAOVOD d.d. Terminal Žitnjak	Žitnjak b.b.	benzin
HEP - Proizvodnja d.o.o. - POGON EL-TO	Zagorska 1	mješavine plinskih ulja
INA MAZIVA d.o.o.	Radnička cesta 175	naftni derivati, plinska ulja

Prikaz lokacija postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari i lokacija opasnih izvora vidljiv je na Karti 10. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.3.6. Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi

Objekti i prostori u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi su:

- stambena naselja u kojima prevladavaju višekatnice,
- odgojno-obrazovne ustanove (vrtići, osnovne i srednje škole, visokoškolske ustanove, instituti),
- ugostiteljski objekti (hoteli, hosteli i restorani),

- objekti prometne infrastrukture (autobusni kolodvor, željeznički kolodvor),
- sportske i kulturne ustanove (dvorane, stadioni, kazališta, koncertne dvorane, muzeji, kina),
- zdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice),
- trgovački centri,
- vojne ustanove (vojno učilište, vojarne),
- objekti državnih tijela (ministarstva, zavodi, agencije),
- vjerske ustanove,
- gospodarski subjekti s većim brojem zaposlenih.

Stambeni, poslovni, sportski, vjerski i kulturni objekti u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi se razlikuju ovisno o vrsti prijetnje prema Tablici 29.

Tablica 29. Objekti u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi ovisno o vrsti prijetnje

Rb.	Prijetnja	Kriteriji	Vrsta objekata
1.	Potres	Kapacitet i godina izgradnje građevina	glavnina vjerskih objekata, kulturnih ustanova, zdravstvenih ustanova, državnih i gradskih institucija, osnovnih i srednjih škola te fakulteta, dio vrtića
2.	Poplava	Kapacitet i blizina građevina rijeci Savi	studentski domovi Cvjetno naselje i Stjepan Radić, Arena Zagreb, HRT, industrijska zona Žitnjak, vrtići, osnovne i srednje škole na području GČ Novi Zagreb - zapad, Novi Zagreb - istok, Stenjevec, Trešnjevka - jug, Trnje i Peščenica - Žitnjak
3.	Industrijske nesreće	Kapacitet i blizina objekata industrijskoj zoni Žitnjak	vrtići, osnovne i srednje škole i trgovački centri na području GČ Peščenica - Žitnjak
4.	Ekstremne temperature	Kapacitet i nepostojanje klima-uređaja	kazališta, arhivi, knjižnice, studentski domovi, domovi umirovljenika, državne i gradske institucije bez klima-uređaja
5.	Epidemije i pandemije	Kapacitet i prozračnost	svi objekti u kojima se okuplja velik broj ljudi i u kojima su prisutne pogodne okolnosti za širenje patogena

Obzirom na brojnost objekata koji odgovaraju navedenim kriterijima zbog veličine grada Zagreba, objekti se neće navoditi poimence.

Kada je riječ o ugroženosti ljudi u objektima, najveća ugroženost je prisutna tijekom i neposredno nakon nastanka razornog potresa i to zbog mogućnosti rušenja ili teškog oštećenja objekata, a zatim uslijed poplavlivanja objekata, posebno u slučaju naglog nailaska poplavnog vala koji može prouzročiti utapanje.

Ugroženost od potresa po stanovnike potrebno je sagledati kroz prizmu vremena događanja, odnosno doba izbijanja potresa. Svakako najveća ugroza prijeteći u razdoblju od 22 sata navečer do 6 sati ujutro kada su gotovo svi stanovnici u svojim stambenim objektima. U vremenskom periodu od 7 sati do 15 sati najveća prijetećna za stanovništvo odnosi se na najmlađu populaciju koja je smještena u školskim ustanovama i dječjim vrtićima kao i za zaposlene. Nedjeljom i blagdanima u sakralnim objektima u vremenu od 10 sati do 12 sati prijeteći ugroza za vjernike koji se okupljaju u vjerskim ustanovama, a vikendom u večernjim satima u ustanovama iz područja kulture. U objektima gospodarskih i ugostiteljskih subjekata može za vrijeme radnog vremena boraviti veći broj osoba (zaposlenici te stranke odnosno gosti) kao i u hotelima i hostelima od kojih se veliki broj nalazi u strogom centru grada u zgradama koje nisu građene po protupotresnim standardima.

Na Karti 11. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana vidljiv je prikaz objekata u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi.

4.3.7. Razmještaj i posebnosti područja postrojenja u odnosu na naselja

Postrojenja s opasnim tvarima su u pravilu smještena u Gradskoj četvrti Peščenica - Žitnjak koja obuhvaća jugoistočni dio grada Zagreba i samostalno naselje Ivanja Reka. Površina ove gradske četvrti iznosi 35,29 km² i u njoj živi 56.487 stanovnika (prema podacima popisa stanovništva iz 2011.). Prosječna gustoća stanovništva prema podacima iz 2011. godine je 1 600 stan./km². Čak tri četvrtine izrazito nizinskog područja četvrti prostire se između Slavonske avenije na sjeveru i rijeke Save na jugu.

Najbliža naselja postrojenjima su: Borovje, Volovčica, Ferenščica, Folnegovićevo naselje (na tom području prevladavaju zgrade) i poluurban naselja kao što su Kozari Bok, Kozari Putevi, Petruševac, Savica Šanci, Bogdani, Struge i Resnik (prevladavaju kuće).

Procjena posljedica velike nesreće/katastrofe kompleksnija je od isključivo analize koja se temelji na broju postrojenja i kategorijama, jer postoji i parametar lokacije, odnosno međusobne blizine smještaja postrojenja. Dakle, moguće je da izvanredni događaj u jednom pogonu/postrojenju, koje realno nema potencijal za izazivanje nesreće s katastrofalnim posljedicama, zbog blizine drugih pogona/postrojenja, preraste u tehničko-tehnološku katastrofu, odnosno veliku nesreću (domino-efekt).

Način reagiranja snaga civilne zaštite u ovoj zoni predmet je Vanjskog plana zaštite i spašavanja u slučaju velike nesreće koja uključuje opasne tvari.

4.3.8. Kapaciteti i drugi objekti za sklanjanje

Sklanjanje stanovništva na području grada Zagreba moguće je ostvariti u postojećim skloništima kao i drugim prikladnim objektima. Sklanjanje stanovništva može se ostvariti i uporabom podrumskih, zaštićenijih suterenskih prostorija, podzemnih garaža, postojećih obiteljskih skloništa u individualnoj stambenoj izgradnji te korištenjem prirodnih i drugih vrsta zaklona. Na području grada Zagreba gotovo svaka stambena jedinica ima podrumsku ili sličnu prostoriju koja se može, uz određene preinake, pripremiti kao prostor za sklanjanje/zaklanjanje. Podrumske zaklone u zajedničkim stambenim građevinama treba očistiti, pripremiti i prilagoditi za sklanjanje. Po potrebi može se izvršiti potpora stropne konstrukcije s daskama (fosnama) i odgovarajućim podupiračima. Isto tako može se izvršiti i pojačanje ili zaštita ulaza, te zaštita svih otvora (prozora) na odgovarajući način.

Na području grada Zagreba nalazi se 968 namjenskih skloništa i to:

- 738 stambenih, blokovskih i javnih skloništa,

- 150 skloništa u ustanovama,
- 134 skloništa u poduzećima.

Pregled skloništa po područnim uredima prema vrsti i kapacitetima prikazan je u Tablici 30.

Tablica 30. Pregled broja i kapaciteta skloništa na području grada Zagreba

RB	PODRUČNI URED	Stamb. obj. blok. i jav.		Ustanove		Poduzeća		UKUPNO	
		br. sklo.	kapacitet	br. sklo.	kapacitet	br. sklo.	kapacitet	br. sklo.	kapacitet
1.	Centar	26	5 041	10	1 120	7	1 500	43	7 661
2.	Črnomerec	36	3 922	10	1 600	4	917	50	6 439
3.	Dubrava	42	7 935	20	2 850	3	425	65	11 210
4.	Maksimir	47	6 661	12	1 450	3	600	62	8 711
5.	Medveščak	22	3 903	12	1 670	9	1900	43	7 473
6.	Novi Zagreb	124	23 330	25	3 150	18	2 950	167	28 430
7.	Peščenica	28	4 580	7	1 050	34	5 522	69	11 152
8.	Sesvete	14	1 500	4	850	2	50	20	2 425
9.	Susedgrad	144	22 638	16	2 650	13	1 960	173	27 248
10.	Trešnjevka	182	25 912	23	2 585	12	1 800	217	30 297
11.	Trnje	73	12 837	11	2 250	29	5 278	113	20 365
UKUPNO:		738	114 534	150	21 225	134	22 927	1022	162 411

Od navedenih skloništa ukupnog kapaciteta za 162 411 osoba, kao smještajni kapaciteti za stradalo stanovništvo mogu poslužiti sportske dvorane u sklopu osnovnih i srednjih škola, podrumske prostorije u vlastitim kućama, kao i u odgovarajućim prostorima u kojima je moguće provesti osnovne radnje na hermetizaciji prostora i osigurati uvjete za kraći boravak.

Lokacije skloništa prikazane su na Karti 18. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.3.9. Kapaciteti za zbrinjavanje (smještajni, sanitarni uvjeti i kapaciteti za pripremu hrane)

Veća nesreća bi za posljedicu, osim znatnih materijalnih šteta, imala i veliki broj nezbrinutog stanovništva. Tim ljudima bila bi nužna hitna pomoć društva kako bi se osigurao privremeni smještaj, prehrana, zdravstvena zaštita i stvorili uvjeti za život i preživljavanje u novonastalim okolnostima. Na području grada Zagreba ima dovoljno kapaciteta za smještaj (škole, vatrogasni domovi, društveni domovi i dr.) i pripremu hrane tako da bi osnovni uvjeti za normalizaciju života, uz zdravstvenu zaštitu, bili ispunjeni osim u slučaju razornog potresa kada će mnogi od čvrstih smještajnih objekata biti razoreni pa će biti potrebno planirati podizanje privremenih šatorskih naselja na zelenim površinama - parkovima na području grada. Njihovu lokaciju određuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba sukladno posebnom dijelu ovoga Plana.

Osim navedenog, moguć je i privremeni smještaj u objektima privatnih osoba, dok se ne ostvare potrebni uvjeti za smještaj u javne prostore. U prilogu 29. nalazi se pregled objekata za zbrinjavanje i njihovih kapaciteta na području grada Zagreba, zajedno s podacima o mogućnosti pripreme hrane u istima. Najznačajniji i najpogodniji objekti za zbrinjavanje ugroženog stanovništva su osnovne škole kako zbog veličine i prilagođenosti prostora (grijanje, sanitarni čvorovi), tako i zbog toga što većina ima i vlastitu kuhinju za pripremu hrane i toplih napitaka, a zatim i učenički/studentски domovi, hoteli te veći ugostiteljski objekti na području grada Zagreba.

Lokacije objekata pogodnih za sklanjanje (osnovne i srednje škole) prikazane su na Karti 19. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

Prilog 29. Pregled objekata za zbrinjavanje i njihovih kapaciteta na području grada Zagreba.

4.3.10. Zdravstveni kapaciteti

Osnovu sustava primarne zdravstvene zaštite u gradu Zagrebu čine četiri doma zdravlja, koji djeluju na ukupno 131 lokaciji, i dva zavoda (za javno zdravstvo i za hitnu medicinsku pomoć). U primarnu razinu zaštite uključeno je i 230 ljekarni u gradu Zagrebu. Zdravstvenu zaštitu sekundarne razine osigurava 7 poliklinika, jedna klinička bolnica i 6 specijalnih bolnica, dok na najvišoj, tercijarnoj razini djeluju 4 ustanove, osnivač kojih je Republika Hrvatska.

Ukupna površina bolničkih objekata u gradu Zagrebu iznosi 128.489 m². U njima se nalazi **6 568** postelja za akutno liječenje, no nema postelja za dugotrajno/kronično liječenje i palijativnu skrb.

U vlasništvu županija, odnosno Grada Zagreba su: domovi zdravlja, ustanove za zdravstvenu njegu u kući, poliklinike, opće bolnice, specijalne bolnice, ljekarne, lječilišta, ustanove za hitnu medicinsku pomoć, zavodi za javno zdravstvo i transfuzijsku medicinu.

Broj timova i ukupan broj vozila Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (HeinzeloVA 88) nalazi se u Tablici 31.

Tablica 31. Broj timova i ukupan broj vozila Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba

NAZIV TIMA	BROJ TIMOVA	UKUPAN BROJ VOZILA
Tim hitne medicinske pomoći T1	69	35 vozila hitne medicinske pomoći 2 motocikla
Tim hitne medicinske pomoći T2	10	
Tim hitne medicinske pomoći T3	2	
Tim hitne medicinske pomoći u prijamno-dojavnoj jedinici	5	
Tim za sanitetski prijevoz	41	50 vozila za sanitetski prijevoz opremljeni s 1 ili 2 nosila 8 vozila za prijevoz više pokretnih pacijenata

Izvor: Gradski ured za zdravstvo

Za razliku od ustanova primarne zaštite, prostorni raspored ustanova sekundarne, a osobito tercijarne zaštite razmjerno je nepovoljan. To se posebno odnosi na kapitalne bolničke objekte i komplekse, koji su većinom smješteni na obroncima Medvednice u sjevernom dijelu središta Zagreba. U vrijeme izgradnje navedenih objekata takav je prostorni razmještaj bio

suvremen, logičan i sukladan potrebama, ali su kasnijim širenjem Zagreba bolnice obuhvaćene zonama izgradnje sa, za današnje vrijeme, neodgovarajućom prometnom mrežom.

Tablica 32. Pregled mreže zdravstvenih ustanova Grada Zagreba po razinama

PRIMARNA	SEKUNDARNA		TERCIJARNA	
	<u>Poliklinike</u>	<u>Specijalne bolnice</u>	<u>Klinike, kliničke bolnice i klinički bolnički centri</u>	<u>Zavodi</u>
Dom zdravlja "Zagreb - Centar"	Poliklinika za reumatske bolesti, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju "Dr. Drago Čop"	Psihijatrijska bolnica "Sveti Ivan"	Klinički bolnički centar "Zagreb"	Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Dom zdravlja "Zagreb - Istok"	Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju	Dječja bolnica "Srebrnjak"	Klinički bolnički centar "Sestre milosrdnice "	Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu
Dom zdravlja "Zagreb - Zapad"	Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG	Psihijatrijska bolnica za djecu i mladež	Klinička bolnica "Dubrava "	Hrvatski zavod za hitnu medicinu
Dom zdravlja MUP-a	Stomatološka poliklinika Zagreb	Specijalna bolnica za plućne bolesti	Klinička bolnica "Merkur"	Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba
Ustanova za zdravstvenu njegu u kući	Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba	Specijalna bolnica za zdravstvenu zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama	Klinika za dječje bolesti Zagreb	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	Poliklinika Zagreb		Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević"	
Ljekarne	Poliklinika za bolesti dišnog sustava		Klinička bolnica "Sveti Duh"	
			Klinika za psihijatriju "Vrapče "	

Tablica 33. Brojčani pokazatelji zdravstvenih ustanova

Opis	Brojčani pokazatelj
Broj liječnika	4 840 (od toga 3 403 specijalista)
Ostalih zdravstvenih djelatnika	14 728
Domova zdravlja	4
Bolnica	17
Bolničkih postelja	6 435
Bolesnika u bolnicama	261 779
Izvanbolničkih poliklinika	167
Ljekarne	230

Prikaz zdravstvenih kapaciteta vidljiv je na Karti 12. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.4. PROMETNO-TEHNOLOŠKA INFRASTRUKTURA

4.4.1. Cestovna i željeznička infrastruktura te plovni putovi na unutarnjim vodama i moru

Zagreb, najveće hrvatsko prometno čvorište, sjecište je nekoliko prometnih pravaca međunarodnog i nacionalnog značenja. Iz različitih smjerova prema prostoru grada ulazi osam državnih cesta od kojih su četiri autoceste i pet željezničkih pruga. Zaobilazna autocesta, izgrađena 80-tih godina, po zapadnom, južnom i istočnom rubu urbanog područja prihvaća glavne ceste na prilazima gradu i omogućuje učinkovito funkcioniranje tranzitnog prometa i njegovu distribuciju u svim glavnim smjerovima kao i ulazno-izlaznog prometa prema gradu.

Među prometno najintenzivnije vanjske ceste u zagrebačkom prometnom čvoru ubrajaju se one šireg europskog značenja koje preko ovog dijela Hrvatske povezuju zemlje zapadne i srednje Europe s europskim jugoistokom te hrvatskom jadranskom obalom, njenim lukama i turističkim središtima.

Mrežu javnih cesta grada Zagreba čine:

- autoceste,
- državne ceste,
- županijske ceste,
- lokalne ceste.

Autoceste i državne ceste čine jedinstvenu prometnu cjelinu i tehničko-tehnološko jedinstvo cestovne mreže, a državne ceste, ovisno o njihovim prometnim karakteristikama, imaju i značajnu ulogu u povezivanju Zagreba s gradovima i naseljima u bližoj i daljoj okolici kao dio regionalnog i prigradskog prometnog sustava.

Autoceste:

- A1 - Dionica: Zagreb - Karlovac,
- A2 - Dionica: Zagreb - Krapina,
- A3 - Bregana - Zagreb - Sl. Brod,
- A4 - Zagreb - Varaždin,
- A11 - Dionica Zagreb - Velika Gorica.

Na području grada Zagreba nalazi se 47,79 km autocesta (5,6 % ukupne duljine cestovne mreže).

Državne ceste:

- DC 1 - Dionica: Krapina - Zagreb - Karlovac,
- DC 3 - Dionica: Breznički Hum - Zagreb - Karlovac,
- DC 29 - Dionica: Marija Bistrica - Soblinec,
- DC 30 - Dionica: Čvor Buzin (A3) - V. Gorica.

Na području grada Zagreba nalazi se 25,20 km državnih cesta (3,7 %).

Županijske ceste. U prigradskim područjima ove ceste imaju ulogu povezivanja pojedinih gradova i većih naselja u okolici međusobno i s gradom Zagrebom, a u urbaniziranim dijelovima, njihova je osnovna uloga spajanje pojedinih gradskih područja s državnim cestama te sa značajnijim lokalitetima prometnoga, turističkog, sportsko rekreacijskog i kulturnog značenja. Na tim područjima županijske ceste čine sve druge glavne gradske ulice koje nisu obuhvaćene mrežom državnih cesta i značajnije sabirne ulice.

Županijske ceste:

- ŽC1006 - D29 -A.G. Grada Zagreba,
- ŽC1036 - A.G. Grada Zagreba - Otok - Ž3070,
- ŽC1037 - A.G. Grada Zagreba - Bregana Pisarovinska - Velika Jamnička (Ž3106),
- ŽC3034 - A.G. Grada Zagreba - Dugo Selo,
- ŽC3063 - Ž3051 - Bestovje - A.G. Grada Zagreba,
- ŽC 3064 - Ž3063 - Rakitje - A.G. Grada Zagreba,
- ŽC 3067 - D1 - D. Stupnik.

Lokalne ceste. Ovu skupinu javnih cesta čine već utvrđene postojeće lokalne ceste dopunjene postojećim planiranim cestama i ulicama, u skladu s propisanim kriterijima. U područjima obuhvaćenim generalnim urbanističkim planovima Zagreba i Sesveta mreža lokalnih cesta zbog praktičnih razloga nije prostorno definirana u kartografskim prikazima.

Lokalne ceste:

- LC 10160 - A.G. Grada Zagreba - Hrušćica (Ž1036),
- LC 10161 - A.G. Grada Zagreba - Trstenik Nartski (Ž1036),
- LC 10162 - A.G. Grada Zagreba - Dugo Selo (Ž3034),
- LC 10165 - A.G. Grada Zagreba - Kupinec (Ž3106),
- LC 10166 - Demerje (Ž3067) - A.G. Grada Zagreba.

Tablica 36. Pregled autocesta i državnih cesta

	Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)
Autoceste	A1/A6	Zagreb (čvor Lučko) - Karlovac - Split / - Rijeka	12,90
	A2	g.p. Macelj - Krapina - Zagreb (čv. Jankomir)	3,52
	A3	g.p. Bregana - Zagreb - Sl. Brod - g.p. Bajakovo	16,69
	A4	g.p. Goričan - Varaždin - Zagreb (čv. Ivanja Reka)	11,48
	A11	Zagreb (čv. Jakuševac) - Velika Gorica - Sisak	3,20
Državne	DC1	g.p. Macelj - Zagreb - Karlovac - Split	5,39
	DC3	g.p. Goričan - Varaždin - Zagreb - Rijeka (D8)	5,44
	DC29	Novi Golubovec (D35) - Zlatar Bistrica - Soblinec (D3)	13,50
	DC30	čv. Buzin (A3) - Velika Gorica - Petrinja - g.p. Hrvatska Kostajnica	3,33

Broj ceste	Opis ceste	Duljina (km)
DC225	g.p. Harmica - Brdovec - čv. Zaprešić (A2)	0,87
	nerazvrstane ceste pod upravom Grada Zagreba	708,50
	UKUPNO	781,49

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru 2013.-2016.

Gradski i prigradski promet

Prometnicama se, osim automobilskog, odvija intenzivan javni prigradski i gradski (tramvajski i autobusni) promet. Najznačajnije gradske prometnice su avenije: Slavonska, Jadranska, Dubrovačka, Držićeva, Hrvatske bratske zajednice - Holjevčeva - Velikogorička cesta, zatim ulice: Grada Vukovara, Heinzelova, Savska cesta, Dubrava, Branimirova, Maksimirska, Aleja Bologne, Zvonimirova i Medveščak. Ovu osnovnu prometnu mrežu dopunjuju ostale gradske ulice različitih profila i uloge u gradskom prometnom sustavu.

Mrežu javnog gradskog prometa čine tramvajske i autobusne linije, te željeznica, koja je 1992. uključena u javni prijevoz posebnim gradskim i prigradskim vlakovima na glavnoj uzdužnoj pruzi Savski Marof - Zaprešić - Zagreb - Dugo Selo. U taj su sustav 1998. uključene i ostale pruge na području grada Zagreba: Zagreb - Odra - Velika Gorica - (Sisak) i Zagreb - Horvati - (Jastrebarsko - Karlovac). Ukupno je na gradskom teritoriju u gradsko-prigradski brzi željeznički promet uključeno 62 km pruge sa 18 stajališta.

Željeznički promet

Zagrebački prometni čvor karakterizira i gusta mreža željezničkih pruga i postrojenja. U skladu s geoprometnim položajem, magistralne pruge slijede osnovne koridore prometnog povezivanja Hrvatske sa susjednim europskim zemljama.

Područjem grada Zagreba prolaze trase željezničkih pruga ne samo lokalnog i regionalnog značaja već i pruge od međunarodnog značaja u međunarodnim paneuropskim koridorima i njihovim ograncima. Željeznička infrastruktura poput mostova, nadvožnjaka, pruga, željezničkih vozila, sigurnosno-signalizacijskih uređaja i niza drugih elemenata utječe direktno ili posredno na sigurnost u odvijanju željezničkog prometa.

Tablica 37. Željeznička mreža na području grada Zagreba

Broj pruge	Naziv željezničke pruge	Duljina (km)
M101	državna granica - Savski Marof - Zagreb Glavni kolodvor	27,538
M102	Zagreb Glavni kolodvor - Dugo Selo	36,162
M202	Zagreb Glavni kolodvor - Rijeka	21,297
M401	Sesvete - Sava	21,534
M402	Sava - Zagreb Klara	12,534
M403	Zagreb Ranžirni kolodvor PS - Zagreb Klara (Karlovački kolosijek)	1,056
M404	Zagreb Klara - Delta	3,575
M405	Zagreb Zapadni kolodvor - Trešnjevka	1,317
M406	Čulinec - Zagreb Resnik	2,007
M408	Zagreb Ranžirni kolodvor OS - Mičevec	1,316
M409	Zagreb Ranžirni kolodvor PS - Zagreb Klara (Sisački kolosijek)	1,071
M410	Zagreb Ranžirni kolodvor OS - Zagreb Ranžirni kolodvor PS	2,719
M502	Zagreb Glavni kolodvor - Sisak - Novska	11,316
	UKUPNO	143,442

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Zagreba 2013.-2016.

Putnički međunarodni, kao i međugradski željeznički promet, odvijaju se preko Glavnog kolodvora, koji je smješten u središtu grada. Regionalni i lokalni vlakovi staju i na ostalim manjim postajama smještenima na međusobnom razmaku 3-4 km. Teretnom prometu stoje na raspolaganju ova postrojenja i kolodvori:

- Kontejnerski terminal u Vrapču,
- Istočni kolodvor,
- Ranžirni kolodvor u Novom Zagrebu,
- dva lokaliteta Robnih terminala Zagreb - u Jankomiru i Žitnjaku.

Na području grada Zagreba nema plovnih putova.

4.4.2. Zračne luke, morske luke otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet, luke unutarnjih voda (riječne) te prometna čvorišta

Na području grada Zagreba djeluju dvije infrastrukturne sastavnice zračnog prometa: međunarodna Zračna luka Zagreb, od 2016. Zračna luka "Franjo Tuđman" i zrakoplovno pristanište Lučko. Preko međunarodne zračne luke ostvaruje se promet međunarodnog i nacionalnog značaja. Do 1992. zračna luka nalazila se unutar administrativnih granica Grada Zagreba, dok danas leži na teritoriju Grada Velike Gorice u Zagrebačkoj županiji, ali se prilazno-odletne površine djelomično nalaze i unutar administrativno-teritorijalnog područja Grada Zagreba.

Zrakoplovno pristanište Lučko nalazi se u južnom dijelu naselja Ježdovec, blizu naselja Lučko. Pristanište Lučko je sportsko uzletište regionalnog karaktera, travnate poletno-sletne staze, bez većeg prometnog značaja. Njime upravlja Aeroklub Zagreb. Neposredno uz zračno pristanište nalazi se područje posebne namjene - Zračna baza Lučko Hrvatske vojske.

Na području grada Zagreba nema morskih i riječnih luka.

Prometno čvorište

Povoljan zemljopisni smještaj na sjecištu putova između srednje i jugoistočne Europe i Jadranskog mora presudno je utjecao na razvoj Zagreba, učinivši ga još u drugoj polovini XIX. stoljeća najjačim prometnim čvorištem u Hrvatskoj i jednim od jačih čvorišta srednjoeuropskog prostora. Na području grada Zagreba križaju se gotovo sve autoceste i magistralne željezničke pruge u Hrvatskoj. Cestovno prometno opterećenje Zagreba najviše je u državi i nastavlja rasti. Njegov najveći dio sačinjava tranzitni promet. Najopterećenija pojedinačna točka je čvor Lučko, u kojem se auto-cestovni pravac prema Sloveniji i zagrebačka obilaznica križaju s pravcima prema sjeveru i prema Kvarneru i Dalmaciji. Podaci brojenja prometa pokazuju da su 2016. mjernom točkom Lučko dnevno prolazila u prosjeku 34.133 vozila, pri čemu je ljetni dnevni prosjek bio 60.402 vozila.

Na području grada Zagreba nalaze se sljedeća cestovna čvorišta: Jankomir, Lučko, Buzin, Jakuševac, Ivanja Reka, Kraljevečki Novaki i Popovec.

4.4.3. Mostovi, vijadukti, tuneli

Na području grada Zagreba nalaze se sljedeći mostovi:

- Podsusedski most (1982.),
- Jankomirski most (1958., dograđen drugi kolnik 2006.),
- Jadranski most (1981.),
- Savski kolni most (1938.),
- Novi željeznički (zeleni) most (1939.),
- Most slobode (1959.),
- Most mladosti (1974.),

- Željeznički most kod Mičevca (1968.),
- Domovinski most (2007.),
- Most Sava - Ivanja Reka (1981.).

Na području grada Zagreba nalazi se vijadukt Odra. Vijadukt Odra nalazi se na trasi autoceste koja prelazi preko državne ceste D 30 (Velikogorička cesta) i preko željezničke pruge Zagreb - Sisak. Duljina vijadukta iznosi 743 m. Vijadukt Odra ima po dva vozna i jedan zaustavni trak za svaki smjer vožnje. Dozvoljena brzina vožnje iznosi 100 km/h.

Prikaz cestovne i željezničke infrastrukture s naglašenijim prikazom mostova, vijadukata, tunela i prometnih čvorišta nalazi se na Karti 13. koja je sastavni dio priloga ovoga Plana.

4.4.4. Dalekovodi i transformatorske stanice

Elektroenergetski sustav Grada Zagreba sačinjavaju proizvodna postrojenja i distributivna mreža. Prostorom grada prolaze i u njemu su smještene pojedine komponente državne prijenosne mreže. One, kao i velika proizvodna postrojenja, pripadaju među građevine od državnog značaja. Elektroenergetski sustav u nadležnosti je Hrvatske elektroprivrede - HEP grupe, odnosno njezinih sastavnica: proizvodnim postrojenjima upravlja HEP - Proizvodnja d.o.o., a distributivnom mrežom HEP - Operator distribucijskog sustava (ODS) d.o.o. Za distribucijsko područje Zagreba nadležna je Elektra Zagreb, čijih sedam pogona pokriva područje grada Zagreba i dijelove Zagrebačke županije. Prijenosnom mrežom upravlja neovisni operator Hrvatski operator prijenosnog sustava - HOPS d.o.o.

Područje grada Zagreba opskrbljuje se električnom energijom iz četiri izvora: dva proizvodna objekta TE-TO Zagreb i EL-TO Zagreb unutar grada Zagreba, transformatorske stanice TS 400/110kV Tumbri na južnom području grada Zagreba i TS 200/110 kV Mraclin koja je izvan grada Zagreba.

Elektroenergetska prijenosna mreža okružuje područje grada Zagreba s istoka, juga i zapada. Dalekovod napona 400 kV dovodi energiju iz nuklearne elektrane Krško do transformatorske stanice (trafostanice - TS) Tumbri u Kupinečkom Kraljevcu. Energija se dalje prenosi dalekovodima istog napona prema Rijeci te prema istoku, do područja Mraclina, otkuda jedan dalekovod vodi prema Osijeku, a drugi do trafostanice Žerjavinec kod istoimenog naselja. TS Žerjavinec je dalekovodom 400 kV povezana s elektroprivrednom mrežom Mađarske. Dalekovodi 400 kV zaobilaze TS Mraclin, no trafostanice Žerjavinec i Tumbri s Mraclinom su povezane dalekovodima 220, odnosno 110 kV. Svi 400 kV i 220 kV dalekovodi prijenosne mreže izvedeni su nadzemno.

Na području grada Zagreba postoje dva postrojenja za proizvodnju električne energije, tipa termoelektrana-toplana, u kojima se u spojenom procesu proizvodi električna i toplinska energija. Oba se nalaze u Zagrebu: termoelektrana-toplana (TE-TO) Zagreb na Žitnjaku i elektrana-toplana (EL-TO) na Trešnjevci. Kao gorivo koriste prirodni plin i teško (TE-TO Zagreb i ekstralako) loživo ulje. Njihova ukupna snaga iznosi 604 MW / 1242 MWt.

Distributivna mreža Elektre Zagreb napaja se iz EL-TO i TE-TO, odnosno TS Žerjavinec i TS Tumbri. Električna energija se iz proizvodnih postrojenja i prijenosne mreže razvodi do trafostanica 110/x kV i, nakon smanjivanja napona, upućuje se dalje u distributivnu elektroopskrbnu mrežu. U distributivnoj mreži koristi se nadzemni i podzemni (kabelski) razvod. Distributivnom mrežom obuhvaćeno je cijelo područje grada Zagreba.

Osnovna karakteristika opskrbe energijom grada Zagreba i zagrebačke regije je limitiranost sa značajnijim vlastitim izvorima energije, a samim time i ovisnost o energetske izvorima drugih područja, odnosno dobava energije iz energetskih sustava Hrvatske.

Najznačajniji objekti distribucije električne energije na području grada Zagreba su trafostanice prikazane u Tablici 38.

Tablica 38. Najznačajniji objekti distribucije električne energije na području grada Zagreba

TRAFOSTANICA	Adresa	Sn (MVA)	Pog.	Gi/Gr	Ve/Vg
3 TS 1 KRŠNJAVAOGA	Kršnjavoga 3	2x16+0,63	ZG	81/	li/li
3 TS 2 LEPUŠIĆEVA	Lepušićeva-Širolina	2x16+0,5	ZG	69/	E/E
3 TS 3 RUŽMARINKA	Ružmarinka 4	3x8+0,4	ZG	56/	E/E
3 TS 4 VRBIK	Vrbik	2x8+0,5	ZG	57/	E/E
3 TS 5 JAGODNJAK	Jagodnjak bb	2x8+0,5	ZG	59/	E/E
3 TS 6 DRŽIĆEVA	Držićeva bb	3x8+0,5	ZG	60/	E/E
3 TS 7 KUKULJEVIĆEVA	Kukuljevićeva 9	2x8+0,1	ZG	62/	E/E
3 TS 8 SELSKA	Selska 124	2x16+0,5	ZG	70/	E/E
4 TS 9 EL-TO	Zagorska 1	2x40+0,4	ZG	82/	T/E
3 TS 10 SESVETE	Sesvetska 6	2x8+0,635	ZG	68/78	E/E
3 TS 11 ŽITNJAK 1	Slavonska avenija bb	2x16+0,25	ZG	80/	E/E
3 TS 12 ŽITNJAK 2	Slavonska avenija bb	3x8+0,5	ZG	68/	E/E
4 TS 13 SAVICA	Savica bb	2x40+	ZG	06/	E/E
3 TS 14 DUBRAVA	Belejska bb	2x16+0,63	ZG	70/	E/E
3 TS 15 TRNJE	Prisavlje bb	2x16+0,25	ZG	79/	E/E
3 TS 16 PODSUSED	Zeverka bb	2x8+0,05	ZG	55/89	E/E
3 TS 18 VOLOVČICA	Zapoljska bb	2x16+0,5	ZG	73/	E/E
4 TS 19 JARUN	Ranogajca Vlade bb	3x60+2x0,63	ZG	71/81	D/D
4 TS 21 STENJEVEC	Stenjevečka bb	40+2x20+2x0,4	ZG	80/	E/E
4 TS 22 KSAVER	Ksaverska bb	2x40+2x0,4	ZG	84/	E/E
4 TS 23 BOTINEC	Lukoranska bb	2x40+4+2x0,4	ZG	87/	D/D
4 TS 24 DUBEC	Smajića Petra 12	2x40+2x0,4	ZG	89/	D/D
4 TS 25 TRPIMIROVA	Trpimirova bb	2x40+2x0,4	ZG	88/	D/E
4 TS 28 TE-TO	Kuševečka bb	3x60+8+0,63	ZG	57/71.	D/Pro
4 TS 29 SOPOT	Erlichova bb	2x40+2x0,4	ZG	72/	E/E
4 TS 30 RESNIK	Slavonska avenija bb	2x60+2x0,4	ZG	55/03	D/Pri
4 TS 1524 REMETE	Fučkov jarak bb	ZV<->KV	ZG	86/	D/E

Izvor podataka: HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Zagreb

LEGENDA:

Gi/Gr - godina izgradnje/godina rekonstrukcije

Ve/Vg - vlasništvo električnog dijela TS/vlasništvo građevinskog dijela TS

E - Elektra-Zagreb

Pri - Prijenos

Pro - Proizvodnja

D - dvojno vlasništvo

T - trojno vlasništvo

V - Vodovod

C - Messer Croatiaplin

Tablica 39. Elektroenergetska mreža na području grada Zagreba

Duljina vodova (km)	110 kV	39,8
	30 kV	187,4
	10 (20) kV	2.241,7
	0,4 kV	3.594,8

	Kućni priključci	2.731,5
	UKUPNO	8.755,4
Broj trafostanica	110/x kV	12
	30 / 10(20) kV	15
	10(20) / 0,4 kV	2 443
	UKUPNO	2.470

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru 2013.-2016.

Prikaz energetske sustava, dalekovoda i transformatorskih stanica u prostoru vidljiv je na Karti 14. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.4.5. Energetski sustavi

Opskrba grada Zagreba energijom i energentima provodi se elektroenergetskim, toplovodnim i plinoopskrbnim sustavom. Dio električne energije i toplinska energija proizvodi se u gradu Zagrebu, a ostalo se preuzima iz elektroenergetske i plinske magistralne prijenosne mreže.

Osnovni proizvođači toplinske energije na području grada Zagreba su zagrebačke termoelektrane koje za pogonsko gorivo koriste lako lož ulje i ekstra lako lož ulje te plin. Osnovu toplovodne distribucijske mreže čini centralizirani toplinski sustav (CTS). Njegovi izvori su TE-TO i EL-TO u kojima se, uz električnu energiju, proizvodi i toplinska energija za grijanje prostora i sanitarne vode, kao i tehnološka para za industrijske potrošače i za hlađenje. Distribucija toplinske energije i pare provodi se vrelovodnom i parovodnom mrežom. Opskrba toplinskom energijom ograničena je na područje grada Zagreba, dok druga naselja u sastavu grada Zagreba nisu povezana na vrelovodne mreže poput Sesveta. Područje na sjevernom, brdskom dijelu Zagreba također nije spojeno na vrelovod. Na CTS priključeno je nešto više od trećine objekata u središnjem, zapadnom i južnom dijelu grada Zagreba. Istočni dio Zagreba, to jest područje Dubrave, Maksimira i Peščenice opskrbljuje se primarno iz Pogona posebne toplane (PT) Zagreb u Dubravi. Klinički bolnički centar Zagreb posjeduje vlastito rezervno toplinsko postrojenje. Na području Grada djeluju i manje kotlovnice. Njih se postupno isključuje uslijed širenja mreže CTS-a.

Ukupno se u gradu Zagrebu grije 93 389 kućanstava i 4 321 poslovna prostora. U sustavu grijanja je 2 611 toplinska stanica, vrelovodna mreža je duljine 240.8 km, a parovodna 45 km, pri čemu se za vrelovod koriste cijevi promjera 850 mm, a za parovod cijevi promjera 600 mm. Godišnje se potroši oko 1.500.000 MWh za grijanje i oko 500.000 MWh za tehnološku paru.

Dva najveća energetska sustava u Republici Hrvatskoj imaju sjedište na području grada Zagreba: INA grupa koja upravlja nafto-plinskim sustavom i HEP grupa koja upravlja elektroenergetskim i toplinskim sustavom. U gradu Zagrebu distribuciju i opskrbu glavnim energentima obavljaju HEP-Elektra d.o.o.- Zagreb, Gradska plinara d.o.o., INA d.d. te CRODUX derivati dva d.o.o., PETROL d.o.o., TIFON d.o.o., "LUKOIL CROATIA" d.o.o. odnosno ukupno 86 benzinske postaje uključujući i manje distributere naftnih derivata.

Tablica 40. Sustav opskrbe toplinskom energijom grada Zagreba

Instalirana snaga (MWt)	1.266
Ukupna duljina vrelovoda (km)	228,43
Ukupna duljina parovoda (km)	44,40
Broj toplinskih stanica	2.791
Broj kućanstava	96.085
Broj poslovnih prostora	4.604

Ukupan broj potrošača	100.689
Isporučena ogrjevnna toplina (MWh)	1.277.554
Isporučena tehnološka para (t)	325.789
Ukupno isporučena toplinska energija (MWh)	1.548.936

Izvor: HEP Toplinarstvo d.o.o. / Obrada: Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Prikaz energetskih sustava, dalekovoda i transformatorskih stanica u prostoru vidljiv je na Karti 14. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.4.6. Telekomunikacijski sustavi (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)

Grad Zagreb vrlo je dobro pokriven telekomunikacijskom infrastrukturom. Korištenjem širokopojasnog interneta brzina većih od 2 Mbit/s obuhvaćeno je preko 70 % stanovništva grada. Telekomunikacijska infrastruktura grada Zagreba obuhvaća žičnu i bežičnu mrežu. Na području grada ishodište je područne telekomunikacijske infrastrukturne mreže, a njime prolaze i međunarodni magistralni vodovi. U porastu je udio bežične telekomunikacije, dok je optički razvod podzastupljen.

Osnovnu telekomunikacijsku infrastrukturnu mrežu grada Zagreba karakterizira kabelski razvod. Premda je u pojedinim dijelovima grada još uvijek moguće zateći nadzemne vodove, veći dio mreže postavljen je podzemno. Veći dio kabelskog razvoda u gradu Zagrebu položen je u zemlju, a manji se nalazi unutar distribucijske telekomunikacijske kanalizacije (DTK). Ukupna duljina DTK mreže grada Zagreba iznosi približno 2.000 km.

Ukupni kapacitet pristupnih telekomunikacijskih mreža raspodijeljen je na 701 glavni kabel ukupnog kapaciteta 548.038 parica. Kabeli su samo dijelom podzemni, a u znatnoj mjeri uvlačeni, položeni u dobro razvijenu postojeću telefonsku kabelsku kanalizaciju i u pretežno novu distribucijsku telefonsku kanalizaciju (DTK). Ukupni kabelski kapaciteti u pristupnoj mreži pridijeljeni su područjima dvanaest pristupnih centrala kojih granice područja pristupnih mreža, neznatnim odstupanjima, "slijede" postojeću teritorijalnu podjelu grada Zagreba. Prosječna udaljenost pretplatnika od pripadnih komutacija na području grada Zagreba je oko 1.320 m.

Operateri mobilne telefonije su T-Com, VIP i Tele 2. Područje grada je u dovoljnoj mjeri pokriveno mobilnom telefonijom. Postojeća opremljenost grada Zagreba bežičnom telekomunikacijskom infrastrukturom znatno je iznad prosjeka Republike Hrvatske. Na području grada postoji 99 samostojećih stupova telekomunikacijske infrastrukture (prema podacima HAKOM-a 124), a operateri traže postavu još 192, čime bi njihov broj porastao na ne manje od 291. Mrežu samostojećih stupova dopunjava velik broj krovnih prihvata, koji su postavljeni u svim izgrađenim dijelovima grada. Bežičnim pristupom obuhvaćena su sva naselja grada Zagreba. Razina pokrivenosti signalom visoka je na cijelom području grada izuzev šumskih područja na jugu i krajnjem sjeveroistoku.

Tablica 41. Broj samostojećih stupova i antenskih prihvata mreže pokretnih komunikacija

Elementi fizičke infrastrukture po broju lokacija	
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora	102
Broj antenskih stupova ostalih operatora	11
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	435
ukupno lokacija	548

Izvor: HAKOM / Obrada: Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača vidljive su na Karti 15. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.4.7. Hidrotehnički sustavi

Ukupna duljina meliorativne kanalske mreže (osnovne i detaljne) iznosi 149,45 km. Od toga na vode I. reda otpada 12,45 km, a na vode II. reda 137,0 km. Pod održavanjem je 98,28 km: 11,78 km za vode I. reda i 86,5 km za vode II. reda.

Sustav obrane od poplava Grada Zagreba obuhvaća obranu od velikih voda Save i zaštitu od bujičnih vodotokova južnih obronaka Medvednice. Obrana od poplava rijeke Save dio je sustava obrane od poplava branjenog područja srednjeg Posavlja. Obrana se temelji na sprječavanju vršnog protoka vodnog vala kontroliranim izlivanjem velikih voda u retencijske prostore i njihovom odvodnjom iz Zagreba. Osnovni objekti obrane od poplava Save na području grada Zagreba su nasipi visine 3 do 5 m koji na razmaku od 300 m obostrano prate riječno korito, formirajući inundacijski pojas, te kanal Sava - Odra za odvodnju velike vode. U slučaju porasta vodene mase Save, rijeka se prelijeva iz reguliranog korita u inundacijski pojas, a nasipi sprječavaju njezino dalje širenje. Kod velikog porasta vodostaja i protoka od oko 1.900 m³/s automatski se aktivira kanal Sava - Odra. Riječna voda preko preljeva u desnom nasipu kod Jankomira ulazi u kanal duljine 31 km, koji je odvodi na razlivanje u Odransko polje kanalom Sava - Odra. Kapacitet preljeva kod pojave stogodišnje velike vode iznosi oko 1.000 m³/s.

U sklopu obrane Zagreba od poplava Save djeluje i ustava Prevlaka. Ustava se ne nalazi na području grada Zagreba, već oko 40 km nizvodno. Njezin je kapacitet oko 450 m³/s. Kod najave visokog vodostaja na srednjem i donjem toku Save, kroz Prevlaku se velike vodne mase upuštaju u retenciju Lonjsko polje, čime se sprječava porast vodostaja uzvodno.

Za obranu od poplava je na potocima južnih obronaka Medvednice izgrađeno ukupno 19 retencija. Svaki od tih objekata sastoji se od brane i retencijskog prostora uzvodno od nje. Ukupni retencijski volumen iznosi oko 2.200.000 m³.

Prikaz hidrotehničkih sustava u prostoru vidljiv je na Karti 16. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

4.4.8. Plinovodi i naftovodi

Na području grada Zagreba nije prisutna proizvodnja, odnosno primarna eksploatacija plina, već isključivo distribucija i potrošnja. Opskrbu plinom krajnjih potrošača putem mrežnog razvoda vrši Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Gradska plinara Zagreb d.o.o. Cjevovodna mreža Gradske plinare Zagreb opskrbljuje se iz magistralnog plinovoda koji prolazi područjem grada Zagreba pravcem Ivanić Grad - Zagreb - Karlovac. Trasa magistralnog plinovoda za međunarodni transport plina na području grada Zagreba prati trasu autocesta: na teritorij grada ulazi usporedo s autocestom A3 i nakon prolaska kroz mjerno-redukcijsku stanicu (MRS) Ivanja Reka nastavlja je pratiti pravcem "zagrebačke obilaznice" do Lučkog, otkuda usporedo s A1 / A6 nastavlja prema Karlovcu. Pritom se u MRS Zagreb-jug od međunarodnog plinovoda odvaja magistralni vod za Veliku Goricu, a u Lučkom magistralni vod Lučko - Zabok koji prolazi zapadnim dijelom grada Zagreba.

U MRS Ivanja Reka odvaja se magistralni plinovod, koji prolazi kroz MRS Sesvete i MRS Zagreb - istok i završava na Radničkoj cesti u Zagrebu, u središnjem pogonu tvrtke Plinacro d.o.o., koja i upravlja plinskom prijenosnom mrežom u Republici Hrvatskoj.

Zasebnu kategoriju prijenosnog sustava čini produktovod, kojim se ukapljeni zemni plin transportira od pogona tvrtke Etan u Ivanić Gradu do bivše tvornice OKI i dalje do skladišta tvrtke INA d.d. na Radničkoj cesti. Trasa produktovoda na području grada Zagreba prati trasu magistralnog plinovoda.

Distributivna mreža Gradske plinare Zagreb iz magistralnog se plinovoda opskrbljuje kroz MRS-e Zagreb - istok, Zagreb - jug i Zagreb - zapad. Potrošači su u pravilu priključeni na distributivni razvod, no postoje i izlazi neposredno iz prijenosnog sustava prema izravnim kupcima: iz MRS-a Ivanja Reka za TE-TO i iz Zagreb - jug za EL-TO.

Distribucijski plinoopskrbni sustav grada Zagreba je ukupne dužine 2 929 km, a prevladavaju niskotlačni (NT) plinovodi koji čine oko 57% svih plinovoda, a na njih je priključen pretežni dio potrošača u širokoj potrošnji centralnog i zapadnog dijela grada Zagreba, središnjeg dijela Dubrave, Sigeta i Sopota (te središnjih dijelova Sesveta, Velike Gorice i Zaprešića). Ostali je dio potrošača priključen na srednje-tlačni sustav uličnih plinovoda.

Tablica 42. Plinoopskrbni sustav grada Zagreba

visokotlačni plinovodi (km)	142
srednjotlačni plinovodi (km)	1224
niskotlačni plinovodi (km)	1671
UKUPNO km plinovoda	3.811
broj komunalnih priključaka (kom.)	84.669
UKUPNO	98.691

Izvor podataka: GPZ / Obrada: Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Teritorijalnim područjem grada Zagreba ne prolazi naftovod.

Prikaz plinoopskrbne mreže vidljiv je na Karti 17. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

POSEBNI DIO

1. RAZRADA MJERA CIVILNE ZAŠTITE IZ DRŽAVNOG PLANA

U trenutku izrade ovoga Plana Republika Hrvatska nije izradila Državni plan djelovanja civilne zaštite te u skladu s tim nisu precizirane mjere civilne zaštite za jedinice lokalne područne (regionalne) samouprave. Zadaće Grada Zagreba definirane Planom će se detaljno razraditi po dobivanju obavijesti odnosno izvoda iz Državnog plana.

Trenutno važeći Plan zaštite i spašavanja za Republiku Hrvatsku (Narodne novine 96/10) predviđa mogućnost angažiranja operativnih snaga, sredstava i kapaciteta s područja Grada Zagreba za potrebe provođenja mjera u drugim županijama.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će odrediti potrebne kapacitete Grada Zagreba te im naznačiti konkretne zadatke i lokacije djelovanja.

Troškove angažiranja snaga i resursa s područja Grada Zagreba podmiruje razina koja je iste angažirala.

2. POSTUPANJE OPERATIVNIH SNAGA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE GRADA ZAGREBA U OTKLANJANJU POSLJEDICA UGROZA IZ VLASTITE PROCJENE RIZIKA

2.1. MJERE I AKTIVNOSTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U SPAŠAVANJU OD POPLAVA

Područje grada Zagreba zaštićeno je vodnogospodarskom infrastrukturom od plavljenja uslijed visokog vodostaja rijeke Save. Realnu opasnost iako malo izglednu, koja može prouzročiti vrlo velike štete uslijed poplavljanja, može predstavljati puknuće Savskog nasipa tijekom visokog vodostaja. Takva situacija dovela bi do plavljenja većeg dijela naseljenog područja grada Zagreba te bi bile ogromne štete na stambenom fondu, gospodarstvu i kritičnoj infrastrukturi. Poplavljene bi bile gradske četvrti Stenjevec, Trešnjevka - sjever, Trešnjevka - jug, Trnje, Peščenica - Žitnjak, Novi Zagreb - istok, Novi Zagreb - zapad i manji dijelovi gradskih četvrti Podsused - Vrapče, Donji Grad, Čnomerec, Maksimir, Sesvete i Brezovica.

Tehničko i gospodarsko održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina kao i edukacija i osposobljavanje snaga sustava civilne zaštite Grada Zagreba za spašavanje tijekom poplava osnovni su preduvjet izbjegavanja rizika od nastanka poplava velikih razmjera i katastrofalnih posljedica. U slučaju dugotrajnih i obilnih padalina sva zaštitna infrastruktura predstavlja i kritična mjesta obrane od poplava jer će se nivo vode podići na opasnu razinu te nasipi mogu izgubiti svoju čvrstoću i nepropusnost. Ta kritična mjesta moraju se nadzirati i braniti te redovito pregledavati, a što je u nadležnosti Hrvatskih voda odnosno njihovih licenciranih društava koje vodno-gospodarsku infrastrukturu na području Grada Zagreba odgovorno i kvalitetno održavaju. Ako im njihove angažirane snage nisu dostatne mogu zatražiti angažman operativnih snaga civilne zaštite Grada Zagreba odnosno stanovništva iz ugroženog područja.

2.1.1. Organizacija provođenja obveza iz državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda)

Državnim planom obrane od poplava (Narodne novine 84/10) uređene su: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, sektori obrane od poplava, mjere obrane od poplava, uključujući i preventivne mjere, nositelji obrane od poplava, načela upravljanja obranom od poplava, s obavezama i pravima rukovoditelja obrane, sadržaj provedbenih planova obrane od poplava, sadržaj logističkih planova za slučaj poplava, koji određuju mjere sklanjanja i spašavanja, rad hitnih službi i drugih bitnih službi u uvjetima poplava, opskrbu hranom, vodom i dr., sustav obavješćivanja i upozoravanja i sustav veza. Za upravljanje obranom od poplava odgovorni su

glavni rukovoditelj obrane od poplava, voditelj Glavnog centra obrane od poplava i rukovoditelji obrane od poplava teritorijalnih jedinica.

Organizacija provođenja zaštite od poplava, koju provodi Grad Zagreb, podrazumijeva organizaciju provedbe priprema koje se pokreću pri izvanrednoj obrani od poplava, a obuhvaća aktivaciju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba te pripremu za osiguranje učinkovite provedbe mjera evakuacije i zbrinjavanja ugroženog stanovništva, životinja i materijalnih dobara, odnosno po potrebi zaštitu nekih od objekata kritične infrastrukture i objekata od javnog društvenog značaja.

Upravno tijelo Grada Zagreba, Ured za upravljanje u hitnim situacijama kao nositelj upravljanja i koordinacije poslova civilne zaštite na području Grada Zagreba, sukladno Državnom planu obrane od poplava surađuje s Središnjim tijelom državne uprave nadležnim za poslove civilne zaštite u organiziranju, osposobljavaju i opremanju operativnih snaga civilne zaštite za područje Grada Zagreba. Tijekom redovite i izvanredne obrane od poplava, sudjeluje u izvješćivanju nadležnih tijela i zainteresirane javnosti na potencijalno ugroženom području o stanju i prognozama u obrani od poplava. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, isto tako provjerom određuje trenutne posjednike materijalno-tehničkih sredstava te im sukladno potrebama provedbe mjera civilne zaštite određuje zadaće, osobe za vezu, putne pravce dostave i lokacije za odlaganje materijalno-tehničkih sredstava. Na sjednicama Stožera civilne zaštite Grada Zagreba sudjeluju i predstavnici Hrvatskih voda kao stručni savjetnici.

U slučaju nastupanja opasnosti od plavljenja većega opsega uvode se dežurstva u Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba i surađuje se u provedbi mjera obrane od poplava na području grada Zagreba. Nakon povlačenja vode odnosno prestanka poplava formira se stručno povjerenstvo za procjenu šteta od poplava na području Grada Zagreba, s izuzetkom procjene šteta na vodama i vodnim građevinama.

Pri izvanrednoj obrani od poplava i izvanrednom stanju na zaštitnim vodnim građevinama nadležni rukovoditelj obrane od poplava može zatražiti od gradonačelnika angažman operativnih snaga civilne zaštite, a pri izvanrednom stanju na zaštitnim vodnim građevinama i angažman ugroženog stanovništva na čuvanju i ojačavanju zaštitnih vodnih građevina. Sve troškove ovog angažmana snose Hrvatske vode.

Budući su Hrvatske vode, kao pravna osoba za upravljanje vodama, temeljni nositelj i organizator provođenja preventivnih mjera, pripremnih radnji i mjera obrane od poplava, način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda prvenstveno se definira ostvarivanjem kvalitetne razmjene ključnih informacija potrebnih za planiranje zajedničkog djelovanja s ciljem suzbijanja prodora vode i evakuacije stanovništva iz potencijalno ili već ugroženog područja, iz razloga što je svaka neželjena situacija specifična i teško u potpunosti predvidljiva.

Tablica 1. Ključne informacije kao preduvjet ostvarivanja kvalitetne suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda

Koja je lokacija prodora vode/pucanja nasipa	Koje su potrebe za ljudstvom/mehanizacijom	Koje područje grada je najugroženije
<ul style="list-style-type: none"> - područje na koje je potrebno usmjeriti aktivnosti; - najbliži kapaciteti snaga civilne zaštite. 	<ul style="list-style-type: none"> - građevinska mehanizacija; - ljudstvo za punjenje vreća; - ronionci za stabilizaciju nasipa (procjena broja ljudi/opreme). 	<ul style="list-style-type: none"> - koje gradske četvrti su najugroženije; - koji objekti kritične infrastrukture su najugroženiji; - koje prometnice je potrebno zatvoriti i koji smjerovi evakuacije su prohodni.

Zaključak

Hrvatske vode aktiviraju vlastite snage sukladno operativnim planovima na način da aktiviraju certificirana poduzeća s strojevima i opremom prema vlastitim planovima. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba uvodi dežurstvo i nalaže aktivnosti na provedbi mjera obrane od poplava na područjima svoje nadležnosti na inicijativu rukovoditelja obrane od poplava. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba održava stalnu vezu s rukovoditeljem obrane od poplava Hrvatskih voda mobilnom i fiksnom telefonijom direktno ili putem Županijskog Centra 112 Zagreb.

Za ostvarivanje kvalitetne suradnje s Hrvatskim vodama ključne su informacije: gdje se dogodio prodor vode, koliko dodatnih snaga i koje sve namjenske snage je potrebno staviti na raspolaganje (mehanizacija, ljudstvo, ronionci). Stožer civilne zaštite Grada Zagreba nakon primitka ključnih informacija usmjerava dio snaga na suzbijanje daljnjeg prodora vode sukladno uputama stručnjaka Hrvatskih voda, dok je drugi dio snaga civilne zaštite zadužen za evakuaciju i spašavanje stanovništva na pogođenom području (već poplavljenom ili onom koje je u procesu plavljenja).

2.1.2. Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite (onih izvan planova Hrvatskih voda) koje se trebaju uključiti u obranu od poplava

Organizacijske jedinice Hrvatskih voda - vodnogospodarski odjeli i vodnogospodarske ispostave, kao i HEP proizvodnja, odgovorne su za stanje obrambenog sustava na slivnom području za koje su osnovane, odnosno koje pokrivaju svojom djelatnošću. Trgovačka društva odgovorna su za stanje obrambenog sustava sukladno obvezama utvrđenim posebnim ugovorom s Hrvatskim vodama, ali i obvezama utvrđenim provedbenim planom vodnogospodarske ispostave i provedbenim Planom obrane od poplava branjenog područja sektor C - Gornja Sava branjeno područje 14: Središnji dio područja maloga sliva Zagrebačko prisavlje². Angažiranje dodatnih snaga vršit će se po zahtjevu osnovnih nositelja za potrebe ojačavanja zaštitne infrastrukture ili po zahtjevu gradonačelnika vezano za saniranja posljedica nastalih poplavom. Sukladno Zakonu o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14, 46/18), općinski načelnici i gradonačelnici dužni su poduzeti sve mjere radi ograničavanja učinka velike nesreće ili katastrofe, uz upotrebu svih dostupnih resursa. Navedene aktivnosti čelnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provode isključivo temeljem zahtjeva i prijedloga Hrvatskih voda.

Zadaća snaga civilne zaštite u segmentu sprječavanja prodora vode je ojačanje nasipa sa "zečjim nasipom" ili provođenjem zemljanih radova, saniranje oštećenja, nadvišenje nasipa i gradnja privremenih nasipa, stabilizacija obale, uklanjanje naplavina i čepova, provođenje aktivnosti crpljenja zaobalnih voda i sl. sukladno uputama stručnjaka iz Hrvatskih voda na temelju informacija iz Tablice 1. i to u slučaju da kapaciteti Hrvatskih voda nisu dostatni i da je Stožer civilne zaštite Grada Zagreba dobio zahtjev za aktivacijom snaga i kapaciteta civilne zaštite na ugroženom području. Hrvatske vode će na ugroženo područje dostaviti određen broj vreća s pijeskom i drugog potrebnog materijala, koje prema njihovom stručnom vodstvu treba uporabiti za lokalnu obranu od poplava. Isto tako, moguće je uputiti i zahtjev Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba za osiguravanjem dodatnog materijala koji je potreban, no sve dodatne troškove u tom slučaju podmiruju Hrvatske vode.

Izvanredno stanje ugroženosti od poplava na području Grada Zagreba proglašava gradonačelnik, nakon uspostave izvanrednog stanja na zaštitnim vodnim građevinama, na prijedlog rukovoditelja obrane od poplava, ako neposredno prijete proboj, rušenje ili prelijevanje dijela nasipa ili je do proboja, rušenja ili prelijevanja već došlo.

² https://www.voda.hr/sites/default/files/clanak/bp_14_-_provedbeni_plan_obrane_od_poplava.pdf

Tablica 2. prikazuje pregled sudionika i operativnih snaga koje se uključuju u obranu od poplava u segmentu sprječavanja prodora vode

Tablica 2. Pregled sudionika i operativnih snaga koje se uključuju u obranu od poplava u segmentu sprječavanja prodora vode

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)	NOSITELJ MOBILIZACIJE	RESURSI
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Zaprima zahtjeve glavnog rukovoditelja obrane od poplava, analizira trenutnu situaciju, provjerava prisutnost traženih resursa na području grada. Predlaže gradonačelniku mobilizaciju snaga Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje mjera civilne zaštite u suradnji sa Hrvatskim vodama	Gradonačelnik	Prilog 01 Popis članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Analiziraju trenutnu situaciju, provjeravaju prisutnost traženih resursa na području grada, provode mobilizaciju snaga postrojbi opće namjene	načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom	Prilog 02 Popis članova Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Koordinator na lokaciji	Praćenje situacije, briga o logističkim potrebama i zamjeni snaga, izvješćivanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o potrebama na terenu, nadzor ugroženog područja	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Prilog 04 Popis potencijalnih koordinatora na lokaciji

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)	NOSITELJ MOBILIZACIJE	RESURSI
Povjerenici civilne zaštite	Mobilizacija pijeska, dasaka, najlona, vreća za pijesak, fosni, najlonskih folija, alata, kabanica, čizmama i zaštitnih rukavica	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Prilog 10 Popis povjerenika civilne zaštite
Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama (laka kategorija)	Ronilačke aktivnosti s ciljem sprječavanja prodora vode	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba po nalogu gradonačelnika	Prilog 03 Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite
Vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne)	Tehničke intervencije na zaštitnoj infrastrukturi, crpljenje zaobalnih voda	Zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba) po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Prilog 23 Pregled operativnih snaga vatrogastva
Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Mobilizacija na poslovima punjenja vreća, slaganju vreća, pomoćnim poslovima	Ured za upravljanje u hitnim situacijama po nalogu gradonačelnika	Prilog 03 Popis članova upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite
Pravne osobe s građevinskom mehanizacijom od interesa za sustav civilne zaštite	Utovar, istovar i dovoz materijala, radovi teškom mehanizacijom	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba uz prethodnu suglasnost gradonačelnika	Prilog 06 Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu koje se mogu angažirati u provedbi mjera civilne zaštite
Posjednici materijala potrebnog za provedbu obrane od poplava	Dostava pijeska, dasaka, najlona, vreća za pijesak, fosni, najlonskih folija, alata, kabanica, čizama i zaštitnih rukavica	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba uz prethodnu suglasnost gradonačelnika	Prilog 06 Pregled pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu koje se mogu angažirati u provedbi mjera civilne zaštite
Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Zagreb	Tehničke intervencije na zaštitnoj infrastrukturi	Pročelnik Hrvatske gorske službe spašavanja - stanice Zagreb (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba) po nalogu načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Prilog 25 Popis operativnih snaga Hrvatske gorske službe spašavanja - stanice Zagreb

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)	NOSITELJ MOBILIZACIJE	RESURSI
Udruge građana s ronilačkim znanjima i vještinama	Ronilačke aktivnosti s ciljem sprječavanja prodora vode	Stožer po odobrenju gradonačelnika	Prilog 07 Pregled udruga građana od interesa za civilnu zaštitu
Stanovništvo s ugroženog područja	Provedba obrane od poplava	Samoinicijativno	Iz neposredno ugroženog područja

Zaključak

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba postupa na temelju zahtjeva stručnjaka iz Hrvatskih voda. Kod obrane od poplava u segmentu sprječavanja prodora vode bitno je osigurati dovoljno materijala (vreća s pijeskom), ljudstva angažiranog na punjenju vreća s pijeskom i stručnjaka s ronilačkim znanjima i vještinama u slučaju da su navedena znanja bitna kod saniranja puknuća nasipa.

Sukladno vrsti zahtjeva, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će osigurati: dovoljan broj ljudstva po dionicama obrane (mobilizacija postrojbi civilne zaštite opće namjene), materijal i građevinsku mehanizaciju nužnu za obranu od poplava u slučaju da pravne osobe koje imaju ugovor s Hrvatskim vodama nemaju dovoljno resursa (mobilizacija pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu) i dovoljan broj stručnjaka s specifičnim znanjima koji će moći pomoći u sanaciji puknuća nasipa (mobilizacija postrojbe civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama - laka kategorija). Ako nastupi opasnost od plavljenja u takvom opsegu da se obrana ne može osigurati materijalnim sredstvima i ljudstvom Hrvatskih voda i pravnih osoba koje imaju ugovor s Hrvatskim vodama, troškove aktiviranja temeljem Državnog plana obrane od poplava (Narodne novine 84/10) snose Hrvatske vode.

2.1.3. Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite u provedbi mjera sklanjanja, evakuacije, spašavanja i zbrinjavanja iz poplavom neposredno ugroženog (poplavljenog) područja

Sukladno rezultatima Procjene rizika od velikih nesreća na području Grada Zagreba (Službeni glasnik 6/19), sve gradske četvrti nisu jednakom mjerom ugrožene od poplavlivanja uslijed pucanja Savskog nasipa. Zbog navedenog, primarne zadaće Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba se razlikuju. Dok će pojedini Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba primarno biti zaduženi za organizaciju provođenja evakuacije stanovništva na poplavljenom području, drugi će biti primarno zaduženi za organizaciju smještaja stanovništva koje je evakuirano s poplavom ugroženih područja i treba biti zbrinuto u čvrstim objektima. Aktivnosti ne isključuju jedna drugu, to znači da će pojedini Stožeri postupati sukladno ovom Planu i odlukama Stožera civilne zaštite Grada Zagreba ovisno o nastaloj situaciji.

Tablica 3. Primarne dužnosti Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba u slučaju pucanja Savskog nasipa

STOŽER GRADSKE ČETVRTI	PRIMARNA DUŽNOST U KOORDINACIJI	NAPOMENA
Gornji grad - Medveščak	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Trnje

STOŽER GRADSKE ČETVRTI	PRIMARNA DUŽNOST U KOORDINACIJI	NAPOMENA
Donji grad	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Trnje
Trnje	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Na sekundarnoj razini u spašavanju iz vode i evakuaciji stanovništva sudjeluju i ostali Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba sukladno odluci Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Podsljeme	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Trnje i Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak
Maksimir	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak
Novi Zagreb - zapad	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Raspoređivanje stanovništva u nepoplavljene čvrste objekte na području Gradske četvrti Novi Zagreb - zapad koordinira Stožer Gradske četvrti Brezovica te ostali Stožeri na sekundarnoj razini temeljem odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Novi Zagreb - istok	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Raspoređivanje stanovništva u nepoplavljene čvrste objekte na području Gradske četvrti Novi Zagreb - istok koordinira Stožer Gradske četvrti Brezovica te ostali Stožeri na sekundarnoj razini temeljem odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Peščenica - Žitnjak	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Na sekundarnoj razini u spašavanju iz vode i evakuaciji stanovništva sudjeluju i ostali Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba sukladno odluci Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Črnomerec	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja

STOŽER GRADSKE ČETVRTI	PRIMARNA DUŽNOST U KOORDINACIJI	NAPOMENA
	Logistička podrška	Gradske četvrti Trešnjevka - jug i Gradske četvrti Trešnjevka - sjever
Trešnjevka - sjever	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Na sekundarnoj razini u spašavanju iz vode i evakuaciji stanovništva sudjeluju i ostali Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba sukladno odluci Stožera civilne zaštite Grada Zagreba Raspoređivanje stanovništva u nepoplavljene čvrste objekte na području Gradske četvrti Trešnjevka - sjever koordinira Stožer Gradske četvrti Črnomerec te ostali Stožeri na sekundarnoj razini temeljem odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Trešnjevka - jug	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Na sekundarnoj razini u spašavanju iz vode i evakuaciji stanovništva sudjeluju i ostali Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba sukladno odluci Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Brezovica	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Osiguravaju smještaj i koordiniraju zbrinjavanje na nepoplavljenom području Gradske četvrti Novi Zagreb - zapad i Gradske četvrti Novi Zagreb - istok
Podsused - Vrapče	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Stenjevec i poplavljenih područja Gradske četvrti Podsused - Vrapče
Stenjevec	Spašavanje iz vode Evakuacija stanovništva	Na sekundarnoj razini u spašavanju iz vode i evakuaciji stanovništva sudjeluju i ostali Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba sukladno odluci Stožera civilne zaštite Grada Zagreba

STOŽER GRADSKE ČETVRTI	PRIMARNA DUŽNOST U KOORDINACIJI	NAPOMENA
Gornja Dubrava	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak
Donja Dubrava	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak i Gradske četvrti Trnje
Sesvete	Osiguravanje smještaja u čvrstim objektima Logistička podrška	Zbrinjavanje evakuiranog stanovništva s područja Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak i ostalih gradskih četvrti po potrebi

Bitno je napomenuti da podaci iz gornje tablice predstavljaju grubi orijentir, a da će stvarne primarne dužnosti Stožera civilne zaštite gradskih četvrti ovisiti o više teže predvidljivih faktora poput: mjesta eventualnog pucanja nasipa, strane na kojoj je došlo do pucanja nasipa, potencijala vodostaja (rast vodostaja ili pad vodostaja i sl.)

U slučaju nastanka proboja nasipa doći će do pojave manjeg vodnog vala koji će brzo zahvatiti gradsko područje pa se prvenstveno provodi sklanjanje stanovništva na više razine. U slučaju proglašenja izvanrednog stanja ugroženosti od poplava na području grada uputno je da načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba izda nalog za poduzimanje mjere sklanjanja dok se ne provede evakuacija. Sklanjanjem bi trebalo obuhvatiti i pokretnu vrijednu imovinu, a isto bi se provelo sklanjanjem na više etaže objekata koji neće biti zahvaćeni poplavom. Sklanjanje treba shvatiti kao pripremno stanje za provedbu evakuacije. Lokalnu koordinaciju evakuacije će provoditi koordinatori na lokaciji i nadležni povjerenici civilne zaštite, potpomognuti vatrogasnim i svim drugim dostupnim snagama.

Grad će organizirano provoditi evakuaciju samo ranjivih skupina stanovništva na području poplavljenom vodom male dubine i cjelokupnog stanovništva na području na kojem je pristup moguć samo čamcima te će pružiti pomoć u zaštiti objekata kritične infrastrukture. Kod proglašenja neposredne ugroženosti od poplave povjerenici civilne zaštite moraju obavijestiti o tome ugroženo stanovništvo te provjeriti njihove mogućnosti samozaštite. U većini slučajeva, pomoć pri provedbi evakuacije ranjivim skupinama pružit će ukućani i susjedi, a ponegdje, na zahtjev povjerenika civilne zaštite, morati će se angažirati i operativne snage civilne zaštite, uglavnom postrojbe civilne zaštite opće namjene gradskih četvrti koje su najugroženije poplavlivanjem.

U situaciji proglašenja izvanrednog stanja ugroženosti od poplava stanovništvu prijeti i smrtna opasnost pa načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba može izdati i nalog za poduzimanje prisilne evakuacije, što je izrazito važno za prizemne objekte najbliže mjestu na kojem je došlo do proboja nasipa. Organizirana evakuacija bi obuhvatila kompletno stanovništvo iz ugroženog područja. Evakuacija bi trebala obuhvatiti i svu vrijednu pokretnu imovinu i životinje. Lokalnu koordinaciju evakuacije provodili bi koordinatori na lokaciji i nadležni povjerenici. Pri provedbi evakuacije stanovništva prednost imaju ranjive skupine koje se same ne mogu evakuirati već trebaju pomoć u provedbi evakuacije (mala djeca, nepokretni, polupokretni, gluhi, gluhoslijepi, slijepi i slično).

Ako se evakuacija ne provede na vrijeme ili se djelomično provede, odnosno, zbog brzine proboja nije je moguće provesti na vrijeme, morat će se organizirati spašavanje iz vode.

Za spašavanja iz vode male dubine do 0,5 metara mogu se angažirati postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba. Za potrebe spašavanja iz vode veće dubine trebat će angažirati specijalističke postrojbe civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama (laka kategorija), Hrvatsku gorsku službu spašavanja, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb i ostale udruge građana koje posjeduju čamce.

Uzbunjivanje stanovništva provodi se vatrogasnim sirenama odlukom Stožera civilne zaštite Grada Zagreba na području zahvaćenom poplavom ili području na kojem je potrebno izvršiti evakuaciju stanovništva. Za uzbunjivanje stanovništva zadužen je zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva odnosno javne vatrogasne postrojbe. Istodobno se Županijskom centru 112 Zagreb šalje zahtjev za provođenjem uzbunjivanja stanovništva ukoliko ono već nije provedeno sirenama pod ingerencijom Ministarstva unutarnjih poslova - Županijskog centra 112 Zagreb sukladno standardnom operativnom postupku za uzbunjivanje stanovništva i pripadajućem obrascu.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba provjerom na terenu određuje potrebne kapacitete za ispomoć stanovništvu u provedbi mjera obrane od poplava na lokalnoj razini, osobe za vezu i koordinaciju. Na sjednicama Stožera civilne zaštite Grada Zagreba sudjeluju i predstavnici Hrvatskih voda kao stručni savjetnici.

Tablica 4. Pregled subjekata koji se uključuju u provedbu mjera sklanjanja, evakuacije, spašavanja i zbrinjavanja iz poplavom neposredno ugroženog ili poplavljenog područja

RB.	SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
1.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje mjera civilne zaštite u suradnji s Hrvatskim vodama Predlaže gradonačelniku snage koje je potrebno angažirati Analizira trenutnu situaciju, predlaže mjere, razrađuje obavijesti i po potrebi provodi uzbunjivanje stanovništva. Mobilizira snage po nalogu. Definira potrebnu pomoć od više razine. Organizira učinkovitu provedbu mjera. Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nalaže primjenu prisilne evakuacije stanovništva u slučaju neposredne opasnosti od katastrofalnih poplava
2.	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Vrše koordinaciju pri evakuaciji i raspoređivanju stanovništva u nepoplavljene čvrste objekte
3.	Ured za upravljanje u hitnim situacijama	Nositelj operativne koordinacije putem operativno- komunikacijskog centra Provodi pozivanje (mobilizaciju) pripadnika postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene Administrativno-tehnički poslovi za potrebe Stožera civilne zaštite

RB.	SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
4.	Povjerenici civilne zaštite	Obavještavaju stanovništvo o prijetnji i potrebi samoorganizacije sklanjanja na više etaže do organiziranja evakuacije Organiziraju zborišta i koordiniraju provedbu mjere evakuacije do zborišta Organiziraju i nadziru provedbu evakuacije ranjivih skupina
5.	Koordinator na lokaciji	Koordinacija provedbe mjera sklanjanja, evakuacije i spašavanja iz vode, zapovjednik područja na kojem se provodi evakuacija
6.	Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Angažiranje interventnih timova za spašavanje iz poplava Sudjelovanje u sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju ranjivih skupina Osiguravanje hrane i smještaja za ranjive skupine
7.	Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Zagreb	Sudjelovanje u provedbi mjera evakuacije i spašavanja ranjivih skupina
8.	HEP Operater distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Zagreb	Po potrebi isključuje električnu energiju Sanira posljedice na elektroenergetskim postrojenjima Osigurava neprekidnu isporuku električne energije
9.	Posjednici prijevoznih sredstava	Prijevoz sklonjenih osoba od mjesta zborišta do mjesta privremenog zbrinjavanja
10.	Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba, dobrovoljna vatrogasna društva	Provode mjere tehničkih intervencija Spašavanje iz vode Ispumpavanje zaostale vode iz poplavljenih objekata Uklanjanje naplavina Sudjelovanje u provedbi mjera evakuacije osoba i pokretne imovine od društvenog interesa
11.	Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Provode evakuaciju i zbrinjavanje stanovništva kao i štice objekata kritične infrastrukture
12.	Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	Pružaju prvu pomoć unesrećenima i obavljaju po potrebi prijevoz istih do domova zdravlja ili bolničkih ustanova
13.	Bolnice i poliklinike	Medicinski zbrinjavaju stradale osobe
14.	Veterinarska stanica Grada Zagreba	Medicinski zbrinjavaju stradale životinje, obavljaju asanaciju terena, zbrinjavaju lešine životinja
15.	Centri za socijalnu skrb	Pružaju pomoć starijim i nemoćnim osobama
16.	Udruge građana s ronilačkim znanjima i vještinama	Sudjelovanje u provedbi mjere evakuacije ranjivih skupina

RB.	SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
17.	Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama (laka kategorija)	Sudjelovanje u provedbi mjere spašavanja iz vode stanovništva koje se nije evakuiralo
18.	Posjednici kapaciteta za zbrinjavanje	Osiguravanje privremenog zbrinjavanja evakuiranog stanovništva
19.	Posjednici kapaciteta za provedbu mjere evakuacije i zbrinjavanja osoba s invaliditetom	Osiguranje sanitetskog i prilagođenog prijevoza te privremenog zbrinjavanja osoba s invaliditetom
20.	Posjednici kapaciteta za pripremu hrane i osiguranje pitke vode	Osiguranje hrane i pitke vode za angažirane operativne snage i stanovništvo
21.	Kapaciteti za tjelesnu ili tehničku zaštitu evakuirane pokretne imovine	Čuvanje organizirano evakuirane pokretne imovine
22.	Ministarstvo unutarnjih poslova (policija)	Provedba prisilne evakuacije u slučaju neposredne prijetnje poplavom. Osiguranje prometa i iseljenog dijela naselja
23.	Zagrebački holding d.o.o.	Postavlja prometnu signalizaciju i obilježava obilazne pravce Sanira oštećene lokalne prometnice Sanira posljedice poplava Osigurava redovnu isporuku pitke vode Sanira oštećenu i/ili uništenu vodovodnu infrastrukturu
24.	ZET d.o.o.	Osigurava vozila za evakuaciju stanovništva Osigurava sanitetski i prilagođen prijevoz osoba s invaliditetom

Poplavljeno će područje nakon povlačenja poplavne vode biti onečišćeno muljem, raznim ostacima flore i faune, fekalijama i drugim neželjenim sadržajima pa je to područje i nakon poplave još neuporabljivo za korištenje. Kako bi se moglo staviti u uporabu ponajprije ga se mora asanirati. U asanaciji sudjeluju komunalna društva i različite specijalističke tvrtke za provedbu asanacije.

Raspoloživa materijalno-tehnička sredstva za zaštitu od poplava bit će uporabljena za ojačavanje postojećih branjenih objekata, u slučaju poplave za otklanjanje posljedica poplave te evakuaciju ugroženog stanovništva, životinja i sklanjanje materijalnih dobara kao i sanaciju terena.

Zaključak

Provedbu mjera sklanjanja, evakuacije, spašavanja i zbrinjavanja iz poplavom neposredno ugroženog ili poplavljenog područja možemo podijeliti po prioritetima:

I. prioritet je sklanjanje i samozaštita (nakon iznenadnog proboja nasipa najbitnije je pravovremeno izvijestiti stanovništvo o situaciji te im dati upute da se sklone na više katove zgrada/kuća na području gdje je najveća opasnost od poplavnog vala do dolaska snaga civilne zaštite koje će provesti evakuaciju te da isključe električnu energiju i ostale instalacije poput plina),

II. prioritet je evakuacija i pružanje pomoći ozlijeđenima (zone se određuju obzirom na visinu poplavnog vala - u područje najbliže pucanju nasipa prioritetno se šalju postrojbe civilne

zaštite specijalističke namjene za traganje i spašavanje u poplavama, a izvidi se (u slučaju da postoji mogućnost obzirom na vremenske uvjete i doba dana) provode helikopterima i dronovima, dok se u područjima gdje visina poplavne vode nije preko 0,5 m angažiraju snage civilne zaštite opće namjene),

III. prioritet je uklanjanje rizika što se odnosi na: isključivanje struje i plina u poplavnoj zoni kao i dodatno šticeenje objekata kritične infrastrukture koji su najugroženiji poplavom,

IV. prioritet je zbrinjavanje evakuiranog stanovništva (osiguravanje smještaja na nepoplavljenom području, osiguravanje hrane i pića, psihološka potpora),

V. prioritet je sanacija poplavljenog područja i ona se provodi nakon povlačenja vode.

Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba primarno su orijentirani na zaštitu i spašavanje stanovništva i kritične infrastrukture što uključuje i organiziranje te usmjeravanje procesa evakuacije ili na osiguravanje infrastrukture i čvrstih objekata za evakuirano stanovništvo, ovisno o smještaju gradske četvrti u prostoru prema Tablici 3. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba donosi odluke na temelju zaprimljenih informacija s terena i nadređen je Stožerima civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba, a cjelokupno djelovanje civilne zaštite u slučaju poplave (ako izuzmemo segment sprječavanja prodora vode koji je opisan u poglavlju 2.1.2.) može se podijeliti na segmente: sklanjanje (naglasak na pravovremenom informiranju stanovništva), evakuacija (naglasak na osiguravanju dovoljnog broja čamaca i prijevoznih sredstava kod organizirane evakuacije), uklanjanje rizika (suradnja s pružateljima komunalnih usluga i operaterima kritične infrastrukture radi isključenja el. energije i plina i organizacije dodatnog šticeenja objekata) i zbrinjavanje (osiguravanje smještaja, hrane i vode, medicinske skrbi, psihološke potpore i sl.)

Tablica 5. Pregled mjera, provoditelja mjera i nadležnih za koordinaciju aktivnosti u slučaju poplave

MJERA	PROVODITELJI I ZADAĆE	KOORDINACIJA
Sklanjanje	Stanovništvo na pogođenom području sukladno zaprimljenim uputama od Stožera civilne zaštite Grada Zagreba/medija/povjerenika civilne zaštite odmah nakon dojave o puknuću nasipa	- povjerenici civilne zaštite - Ured za upravljanje u hitnim situacijama (priprema izvješća Stožera civilne zaštite Grada Zagreba za medije)
Evakuacija	Na poplavljenim područjima na kojima je moguć pristup samo čamcima evakuaciju stanovništva provodi: - specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama, - Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Zagreb, - interventni timovi Gradskog društva Crvenog križa Zagreb za spašavanje iz poplava	- povjerenici civilne zaštite (briga o evakuaciji ranjivih skupina) - koordinatori na lokaciji (izvješćivanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o potrebama na terenu) - Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba (povezivanje procesa evakuacije s osiguravanjem smještaja u čvrstim objektima)

MJERA	PROVODITELJI I ZADAĆE	KOORDINACIJA
	<p>Na poplavljenim područjima na kojima je visina vode do 0,5 m s tendencijom rasta evakuaciju stanovništva provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba. <p>Po izlasku iz poplavne zone prijevoz stanovništva do mjesta za zbrinjavanje osigurava ZET d.o.o.</p>	<p>- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba (koordinacija potreba s ZET d.o.o.)</p>
Zbrinjavanje	<p><u>Smještajno zbrinjavanje</u> provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ravnatelji/vlasnici objekata određenih za zbrinjavanje pripremom objekata za smještaj i osiguravanjem osnovnih uvjeta za smještaj - Ured za upravljanje u hitnim situacijama zajedno s pravnim osobama od interesa za civilnu zaštitu i Stožerima civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba na čijem području se objekti nalaze, osiguravanjem potrebnih ležajeva i ostale neophodne infrastrukture za zbrinjavanje - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb osiguravanjem obroka i pitke vode za pogođeno stanovništvo te osiguravanjem psihološke podrške <p><u>Prvu pomoć i medicinsko zbrinjavanje pružaju:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba - domovi zdravlja na području grada Zagreba - klinike i poliklinike na području grada Zagreba 	<p>Stožer civilne zaštite Grada Zagreba</p>

MJERA	PROVODITELJI I ZADAĆE	KOORDINACIJA
	<p>Zadaci koje provode zdravstvene snage obuhvaćaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbrinjavanje ozlijeđenih sudionika pri provedbama mjera civilne zaštite, - zbrinjavanje osoba pri provedbi evakuacije, - preventivno cijepljenje timova za spašavanje iz vode kao i spašenih osoba, - cijepljenje evakuiranih osoba od mogućih zaraznih bolesti. <p><u>Veterinarsko zbrinjavanje</u> osigurava:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Veterinarska stanica Grada Zagreba <p>Zadaci koje provode snage veterinarske skrbi su:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pregled zdravstvenog stanja i smještaja evakuiranih životinja, -preventivno cijepljenje životinja od mogućih zaraza, -liječenje oboljelih životinja. 	
Uklanjanje rizika	<p>Isključivanje komunalnih usluga (struje, plina) provode: HEP Operater distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Zagreb i Gradska plinara Zagreb d.o.o.</p> <p>Zaštitu objekata kritične infrastrukture provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaposlenici operatera ugroženih postrojenja/objekata kritične infrastrukture, - postrojbe civilne zaštite opće namjene sukladno uputama stručnjaka Hrvatskih voda. 	<p>Stožer civilne zaštite Grada Zagreba</p> <p>Operateri ugroženih postrojenja/objekata kritične infrastrukture</p> <p>Stožer civilne zaštite Grada Zagreba</p>
Sanacija	<p>a) komunalna društva i pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strojno i ručno raščišćavanje i čišćenje javnih površina od 	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba

MJERA	PROVODITELJI I ZADAĆE	KOORDINACIJA
	<p>mulja i ostalog neinfektivnog nanosa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pranje vodom javnih površina i objekata koji su pod muljem, - uklanjanje građevinskog i ostalog krupnog otpada s javnih površina i iz objekata, - sortiranje i uklanjanje prikupljenog otpada s javnih površina. <p>b) Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" provodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ispitivanje i dezinfekciju vode u bunarima. <p>c) Veterinarska stanica Grada Zagreba provodi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbrinjavanje uginulih životinja, - koordinaciju dezinfekcije staja i ostalih prostora za uzgoj životinja. <p>d) Ovlaštene tvrtke za provođenje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezinfekciju javnih prostora i prostora u kojima će se uzgajati životinje. <p>e) Ovlaštene tvrtke za prijevoz opasnog otpada provode:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prijevoz opasnog otpada do mjesta njegovog zbrinjavanja. 	

Prilog 39. Odluka o uzbunjivanju stanovništva

2.1.4. Način zaštite ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture

Poplava može imati negativan utjecaj na sve sektore kritične infrastrukture. Ugroženost ovisi o smještaju infrastrukture u prostoru odnosno udaljenosti objekata od rijeke Save. Posebno je ugrožen elektroenergetski i prometni sektor, a veliku prijetnju predstavljaju i postrojenja na

području Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak koja mogu biti poplavljena i tako prouzročiti neželjene lančane reakcije ili dovesti do zagađenja okoliša.

Kada je riječ o posljedicama po kritičnu infrastrukturu, može doći do oštećenja dijelova sustava (trafostanica, dalekovoda, stupova el. mreže) i do prekida napajanja električnom energijom što može dovesti do otežanog redovitog funkcioniranja tvrtki i domaćinstava. Dijelovi razvoda električne i telefonske mreže morat će se očistiti te će biti potrebna zamjena oštećene opreme. Posebno je ugroženo postrojenje TE-TO Zagreb koje se nalazi blizu rijeke Save pa će biti prvo na udaru poplavnog vala.

U prometnom sektoru može doći do oštećenja prometnica i otežanog odvijanja redovitog funkcioniranja prometa kao i rušenja ili teškog oštećenja mostova. Kada je o vodnom gospodarstvu riječ, može doći do zamućenja izvora pitke vode i do nemogućnosti redovite opskrbe pitkom vodom uslijed uništenja infrastrukture. Komunikacijska tehnologija će na poplavljenom području otkazati zbog prekida u opskrbi električnom energijom i preopterećenja mreža te oštećenja podzemnih kabela. Izgledno je očekivati prekid TV i radio programa zbog poplavlivanja zgrade Hrvatske radio-televizije. Bolnički objekti, osim pojedinih domova zdravlja, neće biti značajnije ugroženi poplavom, ali će postojati veliki pritisak na kapacitete zdravstvenih ustanova.

Budući da u slučaju pucanja Savskog nasipa može biti poplavljeno veliko područje grada Zagreba (ovisi o mjestu pucanja nasipa) te da bi navođenje svih ugroženih objekata kritične infrastrukture ovaj Plan učinilo nepreglednim, po kategorijama važnosti možemo izdvojiti nekoliko najugroženijih objekata kritične infrastrukture čije bi poplavljanje prouzročilo velike posljedice (Tablica 6).

Tablica 6. Posebno ugroženi objekti kritične infrastrukture

Prioritet	Opis prioriteta	Naziv posebno ugroženog objekta	Lokacija
I.	Elektroenergetska infrastruktura	HEP TE-TO	Kuševačka ul. 10
II.	Telekomunikacijska infrastruktura (uključujući javno informiranje)	Hrvatska radiotelevizija	Prisavlje 3
III.	Kulturne ustanove	Nacionalna i sveučilišna knjižnica	Hrvatske Bratske Zajednice 4

Vlasnici kritične infrastrukture će kod ugroze plavljenjem poduzimati posebne mjere (isključenje električne mreže u ugroženom području). Ugroženi objekti kritične infrastrukture štitili bi se unaprijed pripremljenim snagama i sredstvima operatera te infrastrukture, ali i aktivnostima operativnih snaga Civilne zaštite Grada Zagreba, koliko je to moguće.

U slučaju poplave nužno je isključiti elektroenergetsku i telefonsku mrežu poplavljenog područja kako iste ne bi pretrpjele veću štetu uslijed mogućih kratkih spojeva. Izvršenje ovih mjera je u nadležnosti HEP-a. Zaštita trafostanica i ostalih elektroenergetskih objekata moguća je privremenim nasipom samo kod voda dubine do 0,5 m. Ostale objekte treba isključiti s napajanja. Ukoliko dođe do prodora vode prema Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, potrebno je prema prioritetima evakuirati najvrjedniju građu na gornje katove zgrade, a u tome mogu pomagati opće postrojbe civilne zaštite Grada Zagreba.

U zaštitu objekata kritične infrastrukture odmah se prema planovima uključuju vlasnici odnosno operateri ugroženih objekata, a zatim se prema gornjim prioritetima i temeljem odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba uključuju i snage civilne zaštite opće namjene.

Prioritet nakon povlačenja vode s ugroženog područja je uspostava opskrbe električnom energijom, redovne opskrbe vodom, popravak telefonske infrastrukture (područne centrale, mjesne centrale, repetitori, stupovi nadzemne telefonske mreže) i popravak prometnica.

Tablica 7. Nositelji provedbe zaštite kritične infrastrukture

SNAGA	ZADACÉ (MJERE)
Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici	Prikupljanje informacija o poteškoćama u funkcioniranju kritične infrastrukture (vodoopskrba, elektroopskrba, plinoopskrba, sustav telekomunikacija)
Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu elek. energijom i drugih objekata od izrazitog interesa
HEP d.o.o.	Postupanje po vlastitom Operativnom planu civilne zaštite s ciljem brze uspostave električne energije i sanacije kvarova/šteta na mreži
Zagrebački holding d.o.o. (podružnica Zagrebačke ceste)	Zatvaranje poplavljenih cesta na pristupu u poplavljeno područje i obilježavanje obilaznih pravaca signalnom mehanizacijom
Hrvatski telekom i operateri mobilne mreže	Isključivanje napajanja i provedba sigurnosnih mjera zaštite vrijedne opreme od oštećivanja poplavom Uključivanje ispravnih dionica po povlačenju vode i nakon provedene revizije poplavljenih objekata

2.1.5. Način zaštite i pružanja pomoći osobama s invaliditetom i ostalim ranjivim skupinama

Ažurirane popise osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina osiguravaju povjerenici civilne zaštite uz suradnju s Gradskim uredom za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te ih dostavljaju načelniku Stožera civilne zaštite gradske četvrti Grada Zagreba na čijem se području nalazi mjesni odbor za čije su područje imenovani. Povjerenici pomažu u provođenju evakuacije naselja odnosno dijela naselja za koje su imenovani na način da zapovjedniku skupina koje provode evakuaciju ukažu na lokacije osoba s invaliditetom.

Najugroženije osobe s invaliditetom su nepokretne ili teško pokretne osobe koje se nalaze u prizemnicama najbližima mjestu pucanja nasipa te žive same. Zato je prioritet evakuirati te skupine osoba kako ne bi došlo do utapanja. Sljedeći prioritet u evakuaciji odnosi se na osobe koje se teško orijentiraju u prostoru, a također im se domovi nalaze blizu mjesta puknuća nasipa, na području najveće opasnosti od poplavlivanja odnosno tamo gdje je moguć poplavni val viši od 0,5 m. Ostali prioriteti evakuacije s opisima vidljivi su u Tablici 8.

Tablica 8. Prioriteti evakuacije ranjivih skupina stanovništva

PRIORITET	OPIS	SNAGE
I.	Nepokretne i teško pokretne osobe koje žive u prizemnicama blizu mjesta proboja nasipa	Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama Sve ostale snage civilne zaštite koje posjeduju čamce
II.	Ostale osobe s invaliditetom (oštećenja vida, sluha) koje žive u prizemnicama blizu mjesta proboja nasipa Stari i nemoćni, trudnice i majke s malom djecom koje žive u prizemnicama blizu mjesta proboja nasipa	Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama Sve ostale snage civilne zaštite koje posjeduju čamce
III.	Osobe s invaliditetom, majke s malom djecom, starije teško pokretne osobe i trudnice koje žive u višekatnim zgradama do kojih je moguće doći samo čamcima	Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama Sve ostale snage civilne zaštite koje posjeduju čamce
IV.	Ostale ranjive skupine u poplavljenom području u kojem je razina vode do 0,5 m	Postrojbe civilne zaštite opće namjene gradskih četvrti Grada Zagreba

Nakon što su osobe s invaliditetom i ostale ranjive skupine evakuirane čamcima iz poplavljenog područja, organizira se prijevoz autobusima do mjesta određenih za zbrinjavanje gdje se osobe popisuju te im se osiguravaju topli obroci. Za nepokretne i teško pokretne osobe osigurava se smještaj u objektima koji imaju pristup za osobe s invaliditetom te se one organizirano prevoze 21 vozilom za prijevoz osoba s invaliditetom koje posjeduje ZET d.o.o. koji navedena vozila na temelju zahtjeva Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i postupajući po svom Operativnom planu stavlja na raspolaganje.

Tablica 9. Ključne informacije potrebne za planiranje evakuacije osoba s invaliditetom

POTREBNA INFORMACIJA	ZADUŽEN	KOORDINACIJA
broj nepokretnih i teško pokretnih osoba u prizemnicama najbližim Savskom nasipu	preventivno povremeno prikupljanje informacija od strane povjerenika budući da ne postoje detaljnije baze podataka	Stožer civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
smještajni objekti pogodni za zbrinjavanje osoba s invaliditetom izvan područja	izvid definiranih lokacija od strane povjerenika kako bi se po gradskim četvrtima dobio popis primjerenih objekata u	Stožer civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

POTREBNA INFORMACIJA	ZADUŽEN	KOORDINACIJA
potencijalno sklonih poplavljanju	koje će se zbrinjavati nepokretne i teško pokretne osobe	
osiguravanje dovoljnog broja vozila za prijevoz osoba s invaliditetom	ZET d.o.o.	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba

2.1.6. Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)

Prva medicinska pomoć

Prva medicinska pomoć kod poplava pružat će se samo pojedinačno od strane osposobljenih pripadnika operativnih snaga te intervencijom timova Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba. Zbog karaktera događaja ne očekuje se veći broj smrtno stradalih i ozlijeđenih osoba. Moguće je utapanje i hipotermija, posebno ako se događaj dogodi u zimskim mjesecima. Budući da se veće bolničke ustanove nalaze u području koje neće biti poplavljeno, procjena je da će kapaciteti medicinskog zbrinjavanja biti dostatni.

Evakuacija stanovništva

Evakuacija je postupak pri kojemu odgovorno tijelo vlasti provodi planirano i organizirano premještanje stanovništva s ugroženog na neugroženo, odnosno manje ugroženo područje. Provedbom ove mjere civilne zaštite omogućuje se maksimalna zaštita stanovništva od opasnosti ili posljedica katastrofe i velike nesreće.

Uvijek kada je moguće provodi se pravovremena evakuacija, odnosno stanovništvo se premješta s potencijalno ugrožene lokacije na sigurniju za život i boravak ljudi. Budući je Grad Zagreb vodnogospodarskim sustavima zaštićen tijekom visokog vodostaja rijeke Save, jedina situacija prodora vode na naseljeno područje može se dogoditi u slučaju proboja Savskog nasipa tijekom visokog vodostaja. Uslijed takvih situacija pravovremena evakuacija najčešće nije moguća, već se provodi sklanjanje (samozaštita) temeljem uputa prenošenih medijima (sklanjanje na više katove zgrada/kuća) a zatim i evakuacija stanovništva počevši iz najugroženijih zona poplavljenih dijelova grada (lokacije najbliže mjestu pucanja nasipa, posebno prizemnice, a zatim i višekratnice) sve do rubno poplavljenih područja grada.

Evakuacija se u slučaju proboja Savskog nasipa neće provoditi automobilima zbog mogućnosti zakrčenja prometnica već pješke u područjima gdje je razina poplavne vode do 0,5 m odnosno čamcima tamo gdje je razina vode viša, a zatim organizirano autobusima do mjesta određenih za zbrinjavanje stanovništva.

Samoevakuacija će se provoditi u okolnostima kada je provediva pravovremena evakuacija (npr. napuknuće nasipa malog intenziteta pa ne predstavlja trenutnu ugrozu, ali postoji rizik da se puknuće proširi) te se u tom slučaju ugroženo stanovništvo može evakuirati svojim prijevoznim sredstvima, do mjesta organiziranog prihvata ili do rodbine i prijatelja.

Ugroženo stanovništvo se izmješta s ugrožene na neugroženu ili manje ugroženu lokaciju na vrijeme ne dulje od 24 sata (kratkotrajno premještanje) u slučaju da je provedena samoevakuacija uslijed opasnosti od puknuća nasipa, ali je nasip uspješno saniran te više ne postoji opasnost poplavljanja.

Premještanje stanovništva podrazumijeva dulji boravak stanovništva na neugroženom području te zahtijeva uspostavu posebne organizacije za osiguravanje najnužnijih uvjeta za

život (zbrinjavanje), a provodi se u slučaju da je dio grada poplavljen pa normalne uvjete života na tom području u dužem razdoblju nije moguće ostvariti.

Gradonačelnik, sukladno prijedlogu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, donosi odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara i životinja, s određenog područja (naselja, ulice, dijela naselja). Odluka se prenosi sredstvima javnog ili lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Odluka se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite te pripadnika dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Povjerenici i njihovi zamjenici osnovni su nositelji evidentiranja i organiziranja evakuacije kritičnih kategorija stanovnika naselja, uz pomoć postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava, definiranih udruga od interesa za sustav civilne zaštite te ostalih stanovnika. Oni izvještavaju Stožer civilne zaštite Grada Zagreba o potrebama skupnih vozila za evakuaciju, mjestima okupljanja ili mogućeg prihvata i drugim potrebama.

Osobe koje se evakuiraju dužne su (ukoliko postoji dovoljno vremena):

- ponijeti osobne dokumente za sebe i članove obitelji,
- isključiti struju, plin i vodu u objektu / stanu kojeg napuštaju,
- zaključati objekt/stan kojeg napuštaju,
- uzeti obvezne lijekove za sebe i članove obitelji (po mogućnosti i kutiju za prvu pomoć),
- ponijeti vodu za piće za sebe i svoju obitelj,
- ponijeti rezervnu odjeću (deke, vreće za spavanje),
- ponijeti radio uređaj (po mogućnosti s rezervnim baterijama),
- obavijestiti osobe odgovorne za provedbu evakuacije (povjerenike civilne zaštite) o kroničnim i drugim bolestima sebe, članova svoje obitelji ili stanjima koja zahtijevaju posebne postupke i zdravstvenu skrb,
- obavijestiti osobe odgovorne za provedbu evakuacije (povjerenike civilne zaštite) ukoliko trebaju pomoć pri evakuaciji.

O provođenju evakuacije izvješćuje se nositelj provođenja koji će aktivirati svoje ekipe za prihvata evakuiranog stanovništva u planirane objekte i prostore. Paralelno s dostavom odluke o provođenju evakuacije postupa se po Operativnom planu pravne osobe vlasnika prometnih sredstava za prijevoz stanovništva, kao i Policijske uprave zagrebačke radi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje.

Mjesta za prihvata stanovništva bit će smještena na rubnim područjima poplavom obuhvaćenog područja, a popis objekata za zbrinjavanje se nalazi u Prilogu 29. ovoga Plana. Objekti za zbrinjavanje su u pravilu veće sportske dvorane, dvorane osnovnih i srednjih škola te drugi objekti koje će odrediti Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.

Po zapovjedi o provođenju evakuacije povjerenici civilne zaštite i druge osobe zadužene za provođenje evakuacije odlaze do osoba koje se evakuiraju i pozivaju ih da hitno dođu na mjesto prikupljanja s nužnim stvarima koje nose sa sobom (popis ranjivih skupina imaju povjerenici civilne zaštite). O detaljima provođenja evakuacije su obvezne konstantno izvješćivati sve radio-postaje na području Grada Zagreba.

Zbrinjavanje stanovništva

Osobama koje su organizirano evakuirane s potencijalno ugroženog ili već ugrozi izloženog područja, kao i osobama koje su se same evakuirale do organiziranog mjesta prihvata, Grad Zagreb osigurava i organizira zbrinjavanje na neugroženom području do prestanka okolnosti evakuacije, odnosno do prestanka opasnosti ili neposredne opasnosti koje su bile povodom evakuacije.

Zbrinjavanje podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi.

Boravak evakuiranih osoba može se organizirati u:

- zidanim građevinama (školske i druge sportske dvorane, đački i studentski domovi, drugi pogodni prostori),
- šatorima, kamp kućicama i kontejnerima za stanovanje,
- kombiniranom smještaju.

Oblik smještaja ovisi o:

- hitnosti,
- mogućnostima zajednice i raspoloživim resursima za zbrinjavanje,
- procjeni potreba i trajanja zbrinjavanja,
- godišnjem dobu i meteorološkim uvjetima.

Ukoliko je boravak organiziran u kombiniranom smještaju, raspoređivanje osoba provodi se, prije svega, na osnovi životne dobi i zdravstvenog stanja osoba. Tako prioritet za raspored u zidane građevine, odnosno kamp kućice i kontejnere za stanovanje imaju starije osobe, nepokretni i teško pokretni, osobe s teškim kroničnim bolestima, osobe sa posebnim potrebama kojima je potrebna tuđa njega i pomoć, jedan roditelj s djetetom do 3 godine (zidana građevina), odnosno do 7 godina (kamp kućica i kontejner za stanovanje).

Bez obzira na vrstu/oblik zbrinjavanja, u svakom se prihvatnom centru organiziraju prehrana, optimalni sanitarni uvjeti, ambulanta za osnovnu zdravstvenu skrb, administracijski i info pult, sigurnost i javni red i mir (policija), a prema mogućnosti i psihosocijalna potpora te se određuje odgovorna osoba/upravitelj prihvatnog centra. Ukoliko evakuirana osoba želi i ima mogućnosti te odluči boraviti kod rodbine, prijatelja i sl. dužna je o tome izvijestiti odgovornu službenu osobu.

Nositelji zbrinjavanja na području Grada Zagreba su:

- Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba (koordinacija na razini Grada Zagreba),
- Pravne osobe i ustanove koje raspolažu smještajnim kapacitetima (škole, sportske dvorane) - ravnatelji, upravitelji, vlasnici prostora za zbrinjavanje,
- Pravne osobe koje raspolažu kapacitetima za pripremu hrane,
- Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba (timovi opće medicine),
- Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb,
- Centar za socijalnu skrb Zagreb,
- Udruge građana,
- Dobrovoljna vatrogasna društva,
- Zagrebački holding d.o.o.,
- Sredstva priopćavanja.

Tablica 10. Zadaće nositelja zbrinjavanja

NOSITELJ	ZADAĆA
Ravnatelji, upravitelji, vlasnici prostora za zbrinjavanje	Osiguravaju osnovne uvjete za smještaj evakuiranih osoba
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Pomaže pri zbrinjavanju evakuiranih i lakše ozlijeđenih, osigurava pokrivala, jastuke, odjeću, obuću, hranu, lijekove, i dr. Organizira postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu hrane i pića. Surađuju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba i drugim mjerodavnim osobama. Ustrojavaju potrebnu evidenciju osoba na zbrinjavanju i

NOSITELJ	ZADAĆA
	dostavljaju obavijesti za medije i službu traženja osoba
Centar za socijalnu skrb Zagreb	Uspostavlja usku suradnju u provedbi zadaća sa organizacijom Gradskog društva Crvenog križa Zagreb u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju
Timovi opće medicine Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba	Pružaju zdravstvenu i psiho-socijalnu njegu osobama na zbrinjavanju i prema potrebi, upućuju ih u specijalizirane zdravstvene ustanove (bolnice)
Udruge građana	Pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremi i podjeli hrane, opsluživanju, kao i u organizaciji društvenog života i sadržaja
Dobrovoljna vatrogasna društva	Sudjeluju u dobavi potrebnih količina pitke vode i drugo (nakon završetka angažiranja na sprječavanju prodora vode i evakuaciji stanovništva)
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite iz segmenta osiguravanja hrane i vode za piće	Organiziraju i vrše pripremu hrane za osobe na zbrinjavanju, svojim i vozilima drugih snaga (prijevoznika) osiguravaju dostavu hrane i drugo
Zagrebački holding d.o.o.	Pomaže u potrebnim radnjama zbrinjavanja, osiguranju sanitarnih uvjeta u objektima zbrinjavanja i drugo
Sredstva priopćavanja	Osiguravaju pravodobne i točne informacije osobama koje se zbrinjavaju, prenose obavijesti javnosti i rodbini, senzibiliziraju javnost

Ekipa za prihvata i zbrinjavanje vrši:

- popis osoba koje se zbrinjavaju,
- raspoređuje osobe po prostorijama i mjestima,
- organizira medicinsku, psihosocijalnu i drugu pomoć,
- organizira dostavu hrane, vode i higijenskih potrepština,
- daje informacije o zbrinutim osobama.

Organizacija osiguranja prehrane, vode za piće i sanitarnih potreba

Organizacija prehrane, vode za piće i sanitarnih potreba vršiti će se uz pomoć pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće, uz pomoć Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, Caritasa Zagrebačke nadbiskupije te drugih udruga građana. U svim objektima osigurana je kvalitetna pitka voda i higijensko-sanitarni osnovni standard. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će, sukladno potrebama, organizirati javne kuhinje na potrebnim lokacijama, kako za stanovništvo na zbrinjavanju tako i za ono koje je ostalo u vlastitim objektima, ali bez uvjeta za osiguranje prehrane.

Organizacija provođenja asanacije

Provođenje asanacije terena provoditi će komunalne tvrtke, pravne osobe s građevinskom mehanizacijom, vatrogasne snage, povjerenici civilne zaštite, vlasnici kritične infrastrukture, vlasnici objekata, stanovništvo, a po potrebi i ostale snage civilne zaštite.

Zaključak

Gradonačelnik nakon konzultacija sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba donosi Odluku o provođenju evakuacije stanovništva, materijalnih dobara s određenog područja. Odluka se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Također, Odluka o provođenju evakuacije stanovništva i materijalnih dobara se može prenijeti i putem povjerenika civilne zaštite za određeno područje ili dijelove naselja odnosno za područje gradske četvrti. Paralelno s dostavom obavijesti o provođenju evakuacije, pokreće se aktiviranje sustava evakuacije od načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i pravne osobe s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva kao i Policijske uprave zagrebačke poradi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje.

Za početak provođenja evakuacije angažirat će se povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici. Prihvat i smještaj ugroženog stanovništva provoditi će se u objektima navedenim u Prilogu 29. Pravce evakuacije ovisno od nastale situacije na ugroženom području odredit će Stožer civilne zaštite Grada Zagreba u suradnji s Policijskom upravom zagrebačkom i koordinatorom na lokaciji.

Potrebnu hranu, prijevoz i ostalo osigurat će pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće sukladno vlastitim Operativnim planovima. Ekipe za prihvat ugroženog stanovništva i Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb uz pomoć udruga građana organiziraju razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva, organiziraju postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuju dežurne osobe, organiziraju dobavu (osiguravanje) hrane i vode za piće. Centar za socijalnu skrb Zagreb uspostavlja usku suradnju u provedbi navedenih zadataka s organizacijom Gradskog društva Crvenog križa Zagreb u materijalnom i drugom osiguranju osoba koje podliježu zbrinjavanju. Timovi opće medicine Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba pružaju psiho-socijalnu i zdravstvenu njegu osobama na zbrinjavanju i upućuju ih prema potrebi u specijalizirane zdravstvene ustanove. Udruge građana pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremanju hrane, opsluživanju te organizaciji društvenog života u objektima.

Prilog 29. Pregled objekata za zbrinjavanje i njihovih kapaciteta na području Grada Zagreba

2.1.7. Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija operativnih snaga sustava civilne zaštite

U situacijama poplavlivanja dijelova grada morat će se ograničiti promet kako bi se neometano mogle obaviti hitne intervencije zaštite od poplava ili evakuacija i spašavanje građana iz ugroženog područja, odnosno kako bi se izbjegle nepotrebne žrtve u vozilima koja ne sudjeluju na intervencijama. Organizaciju regulacije prometa i osiguranja područja tijekom intervencija provodit će Policijska uprava zagrebačka. Policijska uprava zagrebačka sa pripadajućim policijskim postajama, poduzet će potrebne radnje preusmjeravanja i zabrane prometovanja te uspostavu alternativnih prometnih pravaca temeljem koordinacije sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba.

Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Zagrebačke ceste će sa svojim koncesionarima održavanja obilježiti obilazne pravce i provesti privremenu regulaciju prometa prometnim znakovima, a policija će regulirati promet prema ugroženim pravcima sukladno zahtjevima nadležnog rukovoditelja obrane od poplava, odnosno Stožera civilne zaštite Grada Zagreba.

Tablica 11. Dužnosti vezane uz osiguravanje prometa i javnog reda i mira

Dužnost	Koordinacija provođenja dužnosti	Izvršitelj
regulacija prometa i osiguravanje područja tijekom intervencija	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba - predstavnik Policijske uprave zagrebačke	Policijska uprava zagrebačka
osiguravanje javnog reda i mira	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba - predstavnik Policijske uprave zagrebačke	Policijska uprava zagrebačka
obilježavanje obilaznih pravaca i postavljanje privremene signalizacije	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba - član Uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o.	Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Zagrebačke ceste

Grafički prikaz evakuacijskih puteva u slučaju poplave i pristupnih puteva za intervencije prikazan je na Karti 20. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

2.1.8. Zadaće stožera civilne zaštite i koordinatora na lokaciji

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će putem povjerenika civilne zaštite obavještavati i izvještavati ugroženo stanovništvo o planiranim mjerama civilne zaštite i potrebi samoinicijativnog poduzimanja mjera. Navedeno se prvenstveno odnosi na stanovništvo koje može samostalno provesti sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje osoba iz zajedničkog kućanstva ili susjedstva te na vlasnike odnosno korisnike pokretne imovine i životinja. Povjerenici će zaprimiti eventualne zahtjeve stanovništva za pomoć i o tome obavijestiti nadležan Stožer civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba.

Evakuacija, spašavanje iz vode i zbrinjavanje evakuiranog stanovništva provodi se organizirano. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba analizira trenutnu situaciju, određuje kontigente i mjesta organizirane provedbe evakuacije, spašavanja iz vode i zbrinjavanja stanovništva, predlaže gradonačelniku mjere, te po njegovom nalogu stavlja snage civilne zaštite Grada Zagreba u stanje pripravnosti za provođenje mjera, razrađuje obavijesti i po potrebi provodi uzbunjivanje stanovništva, putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama mobilizira snage po nalogu gradonačelnika i definira potrebnu pomoć od više razine.

Tablica 12. Zadaće stožera, koordinatora na lokaciji i povjerenika civilne zaštite

SEGMENT	Stožer civilne zaštite	Koordinator na lokaciji	Povjerenik civilne zaštite
Sprječavanje prodora vode	Zaprima zahtjeve glavnog rukovoditelja obrane od poplava, analizira trenutnu situaciju, provjerava	Prati razvoj situacije, brine o logističkim potrebama i zamjeni snaga, izvješćuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba o potrebama na terenu,	Organizirano prikuplja sve potrebno a nedostajuće za sprječavanje prodora vode sukladno zahtjevu stručnjaka

SEGMENT	Stožer civilne zaštite	Koordinator na lokaciji	Povjerenik civilne zaštite
	<p>prisutnost traženih resursa na području grada, predlaže gradonačelniku mobilizaciju snaga</p> <p>Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite u suradnji sa Hrvatskim vodama te predlaže gradonačelniku snage koje je potrebno angažirati</p>	<p>vrši nadzor ugroženog područja</p>	<p>iz Hrvatskih voda (pijesak, daske, najlon, vreće za pijesak, fosne, najlonske folije, alat, kabanice, čizme, zaštitne rukavice...)</p>
Sklanjanje	<p>Vrši informiranje stanovništva uz pomoć Ureda za upravljanje u hitnim situacijama o svim informacijama bitnim za provedbu mjera sklanjanja i evakuacije</p>	-	<p>Obavještava stanovništvo o prijetnji i potrebi samoorganizacije sklanjanja na više etaže do početka provođenja organizirane evakuacije</p>
Evakuacija	<p>Podnosi gradonačelniku preporuku o potrebi provođenja evakuacije stanovništva i materijalnih dobara s određenog područja</p> <p>Predlaže gradonačelniku snage koje je potrebno mobilizirati s ciljem provođenja evakuacije stanovništva</p> <p>Analizira trenutnu situaciju, predlaže mjere, razrađuje obavijesti i po potrebi provodi uzbunjivanje stanovništva</p>	<p>Zajedno s policijom definira koridore za evakuaciju i usmjerava evakuaciju prema mjestima za zbrinjavanje</p> <p>Koordinira provedbu evakuacije s Stožerima gradskih četvrti Grada Zagreba</p> <p>Izvješćuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba o potrebama na terenu</p>	<p>Organizira zborišta i koordinira provedbu mjere evakuacije do zborišta</p> <p>Organizira i nadzire provedbu evakuacije ranjivih skupina stanovništva</p>

SEGMENT	Stožer civilne zaštite	Koordinator na lokaciji	Povjerenik civilne zaštite
	Vrši koordinaciju potreba s ZET d.o.o. (posebno vezano uz prijevoz osoba s invaliditetom)		
Zbrinjavanje	Koordinira smještajno, medicinsko i veterinarsko zbrinjavanje	-	-
Uklanjanje rizika	Daje nalog pravnim osobama/operaterima za isključivanje struje i plina na ugroženom području ukoliko to nije učinjeno Upućuje snage civilne zaštite na štíćenje najugroženijih objekata kritične infrastrukture	Suraduje s vlasnicima/operaterima ugroženih objekata kritične infrastrukture i operativno usmjerava snage civilne zaštite s ciljem štíćenja navedenih objekata	-
Sanacija	Nakon konzultacija s gradonačelnikom mobilizira pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu u segmentu asanacije terena što uključuje čišćenje poplavljenih površina i uklanjanje otpada, dezinfekciju i uklanjanje uginulih životinja	Koordinira djelovanje pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu sa svrhom sanacije područja	Prikuplja podatke/informacije od stanovništva i predlaže prioritete u sanaciji poplavljenog područja

Iz gornje tablice je vidljivo da postoje tri razine odgovornosti. Povjerenici civilne zaštite predstavljaju vezu između stanovništva na ugroženom području i Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba. Oni informiraju o najugroženijim poplavnim zonama, lokacijama najranjivijih skupina ljudi koje imaju prioritet tijekom evakuacije, odnosno usmjeravaju operativno djelovanje prikupljanjem potrebnih podataka na najnižoj razini. Na osnovu prikupljenih podataka Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba informiraju Stožer civilne zaštite Grada Zagreba o situaciji na terenu i potrebama.

Dok je uloga povjerenika civilne zaštite prvenstveno briga o stanovništvu na ugroženom području i ranjivim skupinama stanovništva te osiguravanju zbrinjavanja stanovništva na onim područjima grada koja nisu ugrožena poplavom, zadatak koordinatora na lokaciji je usmjeriti različite snage/ekipe sustava civilne zaštite s ciljem skladnog i koordiniranog djelovanja kako bi se izbjegnule situacije dupliranja snaga, dvostruke pretrage istog područja, zamora snaga i

sl. Briga koordinatora na lokaciji je, osim provođenja mikrosektorizacije, prikupljanje potreba od zapovjednika različitih snaga na terenu kako bi se od Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zatražilo donošenje novih odluka sukladnih razvoju situacije. Budući su Hrvatske vode nositelj obrane od poplava, koordinator na lokaciji usmjerava snage temeljem uputa stručnjaka iz Hrvatskih voda kada je riječ o samom načinu saniranja puknuća nasipa ili postavljanju obrambenih crta, a kada je riječ o planiranju ruta za evakuaciju usko surađuje s načelnikom Policijske uprave zagrebačke Ministarstva unutarnjih poslova. U slučaju da je poplavljeno veliko područje grada Zagreba, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba može izvršiti makrosektorizaciju, odnosno, odrediti dva ili više koordinatora na lokaciji za područje dviju ili više gradskih četvrti.

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba donosi strateške odluke sukladno razvoju situacije na temelju zaprimljenih informacija o stanju na terenu od Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba i koordinatora na lokaciji. Stožer u pravilu prikuplja sve relevantne informacije u operativno-strategijskoj sobi koja se nalazi na lokaciji Ureda za upravljanje u hitnim situacijama Grada Zagreba te predlaže gradonačelniku Grada Zagreba poduzimanje mjera i donošenje potrebnih odluka.

2.1.9. Podmirivanje troškova angažiranih operativnih snaga sustava civilne zaštite

Troškovi angažiranih pravnih osoba i službi obračunavat će se prema stvarno izvršenim poslovima i po važećim cijenama u trenutku izvršenja usluga. Orijentacijske cijene prikazane su u Tablici 13.

Stvarno nastale troškove operativnih snaga podmiruje razina koja ih je tražila ili angažirala. Hrvatske vode podmiruju sve troškove s njihove strane traženih i angažiranih snaga civilne zaštite nastale pri obrani i zaštiti zaštitne infrastrukture od poplava kopnenih vodnih tijela.

Jedinica lokalne (područne) regionalne samouprave podmiruje iz vlastitog proračuna troškove, sa svoje strane angažiranih operativnih snaga, nastale provođenjem mjera civilne zaštite u poplavom ugroženom području.

Vlasnici sami snose troškove provedbe mjera sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja pokretne imovine i životinja iz poplavom ugroženog područja.

Samoinicijativno sudjelovanje u provođenju mjera zaštite i obrane od poplava neće biti podmireno iz vanjskih izvora.

Tablica 13. Okvirni/procijenjeni troškovi angažiranja pravnih osoba i redovnih službi u zaštiti od poplava

R.br	Vrsta troška	Jedinica mjere	Jedinična cijena* (kn)
Uporaba angažiranih strojeva i uređaja			
1.	Uporaba kamiona kiperu	1 prijevoz	180
2.	Uporaba utovarivača	1 sat	450
3.	Uporaba autobusa	1 prijevoz	400
4.	Uporaba kamiona s ceradom	1 prijevoz	200
5.	Uporaba minibusa	1 prijevoz	300
6.	Uporaba kombi vozila	1 prijevoz	300
7.	Uporaba čamaca s izvan-brodskim motorom	1 sat	300
8.	Uporaba vatrogasnih pumpi	1 sat	400
9.	Uporaba motornih pila	1 sat	120
10.	Terensko vozilo	1 km	2

R.br	Vrsta troška	Jedinica mjere	Jedinična cijena* (kn)
Nabavka potrebnog alata i osobne zaštitne opreme			
11.	Lopate	kom	40
12.	Uže za spašavanje	kom	300
13.	Čizme	par	95
14.	Kišna kabanica	kom	40
15.	Radne rukavice	par	5
Nabavka potrebnog potrošnog materijala			
16.	Pijesak	m ³	80
17.	Plastične vreće	kom	3
18.	Uže za vezivanje vreća	m	0,5
Hrana i voda za piće			
19.	Voda u bocama	litra	4
20.	Topli obroci (uračunat i pribor)	kom	17
21.	Suhi obrok (upakiran sendvič)		7
Angažman pravnih i fizičkih osoba, te društava			
22.	Naknada angažiranim osobama	1 dan	200
(Napomena: naknada redovnim službama se ne obračunava)			

*Ovo je procijenjena cijena, a stvarni trošak će se obračunavati po trenutnim cijenama na tržištu u trenutku angažiranja.

2.1.10. Pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći

U slučaju poplava angažirat će se:

Osnovne snage u provedbi mjera civilne zaštite, odnosno spašavanja na nivou grada:

- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
- Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
- Koordinator na lokaciji,
- Nadležni povjerenici civilne zaštite,
- Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u poplavama,
- Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i dobrovoljna vatrogasna društva s područja grada,
- Hrvatski Crveni križ - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb,
- Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Zagreb.

Pomoćne snage u provedbi mjera civilne zaštite, odnosno spašavanja na nivou grada:

- Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba sa zadaćama provedbe mjera asanacije terena po povlačenju poplavne vode, sudjelovanja pri provedbi mjera sklanjanja, evakuacije i zbrinjavanja te kod pomoćnih poslova pri provedbi mjera obrane od poplava,
- Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite i njihovi kapaciteti od značaja za reagiranje u velikim nesrećama,
- Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite.

Analiza sustava civilne zaštite u području reagiranja temelji se na najgorem scenariju koji je obrađen u Poglavlju 6.2. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) - (poplava izazvana pucanjem Savskog nasipa) vrlo male vjerojatnosti pojavljivanja.

Vrlo niska spremnost podrazumijeva da postojeći kapaciteti nisu dostatni pa je potrebno odmah tražiti pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno

međunarodnu pomoć). *Niska spremnost* odnosi se na sposobnost djelomičnog izvršavanja zadataka uz velike poteškoće (nedovoljno ljudi i opreme) pa je potrebno računati na pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Visoka spremnost* podrazumijeva optimalnu reakciju uz određene manje teškoće prilikom planiranja zamjene snaga ali visoku razinu samodostatnosti u izvršavanju zadataka civilne zaštite. *Vrlo visoka spremnost* podrazumijeva potpunu samodostatnost u planiranju zamjenskih snaga, odnosno mogućnost redovitog i pravodobnog izvršavanja svih zadaća.

Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta, kao i stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanje komunikacijskih kapaciteta procjenjuje se vrlo visokom, dok se stanje operativnih kapaciteta u slučaju poplave kojoj je uzrok pucanje Savskog nasipa procjenjuje visokom. Postojeće snage civilne zaštite u slučaju najgoreg scenarija bile bi dovoljne u provođenju mjera civilne zaštite.

Tablica 14. Mjere civilne zaštite u slučaju poplave izazvane puknućem Savskog nasipa i razine spremnosti

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POPLAVE IZAZVANE PUCANJEM SAVSKOG NASIPA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Ojačavanje nasipa sa "zečjim nasipom" ili zemljanim radovima			x	
Pomoć ugroženom stanovništvu u evakuaciji kao i premještanju i u premještanju materijalnih sredstava			x	
Organizacija pružanja prve medicinske pomoći			x	
Organizacija pružanja veterinarske pomoći		x		
Organizacija provođenja asanacije			x	

Tablica 15. Analiza sustava civilne zaštite - područje reagiranja - Poplava

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta			x	
Spremnost operativnih kapaciteta			x	
Stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta				x
Područje reagiranja u slučaju POPLAVA - ZBIRNO			x	

Zaključak

Postojeće snage civilne zaštite u slučaju najgoreg scenarija bile bi dovoljne u provođenju mjera civilne zaštite.

2.1.11. Prilozi

2.1.11.1. Način ostvarivanja veze između nositelja s adresama i kontaktima, razine odgovornosti, koordinacija i nadzor, pregled izvanrednih događaja

Zbog raznolikosti sudionika sustava civilne zaštite na području Grada Zagreba i u Republici Hrvatskoj, trenutno se koriste brojni različiti komunikacijski sustavi:

- Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba koriste VHF sustav komunikacija,
- Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske koristi UHF Tetra Motorola, kriptiranu,
- Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba koristi UHF Tetra Motorola sustav koji je dio sustava MUP-a RH,
- Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb trenutno koristi radioamaterske frekvencije za krizne situacije,
- ZET d.o.o. koristi UHF Tetra Motorola sustav koji nije kompatibilan s MUP-ovim,
- Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb koristi VHF i UHF sustav veza,
- dio podružnica, trgovačkih društava i ustanova Zagrebačkog holdinga d.o.o. te Hrvatske vode koriste VHF sustav komunikacija,
- HEP koristi UHF Tetra sustav.

Instaliranom opremom u operativno-strategijskoj sobi Ureda za upravljanje u hitnim situacijama povezani su sljedeći sustavi:

- Policijska uprava zagrebačka (Operativno-komunikacijski centar PUZ-a) - UHF Tetra zaštićeni (enkriptirani) sustav, uspostavljena 1. radna grupa "Grad",
- Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba - VHF analogni sustav,
- fiksne telefonske linije hitnih službi i članova stožera,
- mobilne telefonske linije hitnih službi i članova stožera.

Nositelji provedbe mjera zaštite od poplava s kontaktima se nalaze u Prilogu 38. ovog Plana.

Do proglašenja velike nesreće koordinaciju nad provedbom mjera civilne zaštite provodi načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, a o poduzetim mjerama obavještava gradonačelnika. U trenutku proglašenja velike nesreće gradonačelnik preuzima rukovođenje radom Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Za provedbu mjera civilne zaštite neposredno odgovara gradonačelnik.

Razine odgovornosti kao i zadaće Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, koordinatora na lokaciji i povjerenika civilne zaštite vezane uz koordinaciju i nadzor vidljive su u Tablici 12.

Najgori mogući scenarij opisan je u Procjeni rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) te on opisuje situaciju nakon puknuća Savskog nasipa u noćnim satima tijekom maglovitog vremena.

2.1.11.2. Temeljni podaci za operativno djelovanje

Temeljna snaga u provedbi mjera obrane od poplava su Hrvatske vode sa svojim licenciranim društvima. U Provedbenom planu obrane od poplave "Središnji dio područja maloga sliva Zagrebačko prisavlje"³ navedeni su svi potrebni podaci za organizirano provođenje mjera obrane od poplava na zaštitnim vodnim građevinama.

Na području gradskih četvrti Brezovica, Podsljeme i Sesvete ukupni rizik je procijenjen niskim. Gradska četvrt Brezovica nije direktno izložena poplavnom valu, a i kritična infrastruktura je povezana s područjem koje neće biti poplavljeno. U Gradskoj četvrti Sesvete vrlo mali dio (samo područje Dumovca) gledano na ukupnu površinu Gradske četvrti Sesvete, može biti izloženo poplavlivanju, a to područje neće biti prometno odsječeno niti će biti

³ https://www.voda.hr/sites/default/files/clanak/bp_14_-_provedbeni_plan_obrane_od_poplava.pdf

ugrožena kritična infrastruktura jer nije povezana isključivo preko potencijalno poplavljenog područja tako da je sveukupni rizik procijenjen kao vrlo nizak.

U gradskoj četvrti Donji grad i Gornji grad - Medveščak (iako njihova površina nije izložena poplavljanju), ukupan rizik je procijenjen kao umjeren zbog mogućeg otkazivanja kritične infrastrukture (prekid opskrbe električnom energijom, zamućenje vodoopskrbnog sustava i sl.) te prometne izoliranosti područja zbog poplavljenog okolnog područja. Na području Gradske četvrti Trešnjevka - sjever (iako nije u potpunosti izloženo poplavljanju), rizik je procijenjen vrlo visokim zbog značajnog broja prizemnica koje se nalaze na tom području, pa uslijed poplavnog vala može doći do stradavanja (utapanja) stanovništva, posebno starijih osoba i osoba s invaliditetom. Najvećem, vrlo visokom riziku su izložena područja gradskih četvrti Trnje, Trešnjevka - jug, Trešnjevka - sjever, Novi Zagreb - zapad, Novi Zagreb - istok i Peščenica - Žitnjak jer ta područja mogu u potpunosti biti izložena poplavljanju.

Svakako treba voditi računa o velikom broju osoba koje treba evakuirati, te im po povlačenju vode očistiti, isušiti i dezinficirati domove i okućnice.

Kada je o operativnom djelovanju riječ, ono poglavito ovisi o:

- lokaciji puknuća nasipa (sjeverna ili južna obala),
- brzini prodora vode,
- vremenskim uvjetima i
- stanju vodostaja (porast, stagnacija ili pad).

Određene bitne prometnice poput Savske ceste, Slavonske avenije, Zagrebačke avenije, Ljubljanske avenije, Aleje grada Bologne, Avenije Marina Držića, Ulice Grada Vukovara, Radničke ceste i Avenije Dubrovnik mogu biti većim ili manjim dijelom poplavljene u slučaju ostvarivanja najgoreg scenarija vrlo male vjerojatnosti pojavljivanja. Evakuacija stanovništva će se vršiti prema sjeveru odnosno istoku za slučaj pucanja nasipa na sjevernoj obali, odnosno jugoistoku u slučaju pucanja nasipa na južnoj obali (smjer prema Buzinu).

2.1.12. Grafički prikazi

Grafički prikazi prometne i elektroenergetske infrastrukture, evakuacijskih putova u slučaju poplave i pristupnih putova za intervencije kao i kartografski prikaz male vjerojatnosti poplave nalaze se u prilogu ovoga Plana i to:

- prikaz prometne infrastrukture (Karta 13.),
- prikaz elektroenergetske infrastrukture (Karta 14.),
- prikaz evakuacijskih putova u slučaju poplave, pristupnih putova za intervencije kao i kartografski prikaz male vjerojatnosti poplave (Karta 20.).

2.2. MJERE I AKTIVNOSTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U SPAŠAVANJU OD POTRESA

Prema karti potresnih područja Republike Hrvatske za povratno razdoblje od 475 godina, područje grada Zagreba nalazi se u zoni izražene seizmičke aktivnosti te je na području grada Zagreba moguć nastanak potresa intenziteta do IX stupnjeva Mercalli-Cancani-Siebergove (MCS) ljestvice. Potresom će biti ugrožena materijalna dobra, stanovništvo i okoliš. Obzirom na vrstu gradnje (dominiraju zgrade koje su zidane opekom drvenih stropnih i krovnih konstrukcija), najugroženije područje u gradu Zagrebu obuhvaća sljedeće četvrti: Gornji grad - Medveščak, Črnomerec, Maksimir i četvrt Donji grad. Navedeni potres nanio bi teška oštećenja na oko 63743 stambenih jedinica u kojima više stanovanje ne bi bilo moguće. Procjenjuje se da bi od posljedica potresa poginulo 5626 osoba, duboko zatrpanih bilo bi 7804, srednje zatrpanih 2701, a plitko zatrpanih 127. Isto tako, procjenjuje se da bi bilo potrebno evakuirati i zbrinuti oko 272 000 osoba. Dodatni problem može predstavljati i nedovoljno kvalitetna izgradnja u

posljednjih dvadesetak godina pa potresom mogu biti ugrožene i pojedine zgrade novijeg datuma izgradnje.

Potresi imaju primarne i sekundarne učinke. Primarni učinci su rušenje zgrada, štete na infrastrukturi, stradavanje i teško ozljeđivanje ljudi uslijed rušenja zgrada uključujući i zatrpavanje, prekidi komunalnih usluga, dok su sekundarni učinci požari uslijed oštećivanja plinskih i električnih instalacija, poplave, aktiviranje klizišta, nastanci bolesti zbog loše higijenske situacije nakon potresa i dr. Vrijeme nastanka potresa ne može se predvidjeti sa sigurnošću, zato se potresna opasnost ublažava isključivo prevencijom što uključuje protupotresnu gradnju i edukaciju stanovništva.

Jedina razumna zaštita od potresa je gradnja objekata u skladu s potresnom opasnošću. Protupotresno projektiranje, kao i gradnja građevina, treba se provoditi sukladno zakonskim propisima o građenju i prema postojećim tehničkim propisima za navedenu seizmičku zonu. Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres. Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove te omogućiti nesmetan pristup vozila hitnih službi u skladu s važećim propisima. Potresi ne pokazuju nikakvu periodičnost pojavljivanja niti se događaju po nekom određenom pravilu stoga su pripremne aktivnosti vrlo bitne.

Osnovne pretpostavke na kojima se temelji planiranje operativnog djelovanja snaga sustava civilne zaštite u slučaju potresa su vidljive u Tablici 16.

Tablica 16. Osnovne pretpostavke na kojima se temelji planiranje operativnog djelovanja

Segment operativnog djelovanja	Jak potres (od VI° do VIII° MCS)	Razoran potres (od VIII° do IX° MCS i više)
Organizacija spašavanja iz ruševina	Pojedine zgrade djelomično ili u potpunosti srušene (točkaste intervencije) Dovoljno pripadnika osposobljenih za spašavanje iz ruševina	Čitava naselja/dijelovi naselja pod ruševinama (sektorske intervencije) Izdvajanje prioriteta ovisno o trenutku događaja (radni dan - vikend - noć): osnovne, srednje škole, vrtići, studentski domovi, veći stambeni blokovi i sl. Nedovoljno pripadnika osposobljenih za spašavanje iz ruševina, djeluje se po prioritetima
Organizacija raščišćavanja ruševina	Nije prisutno zakrčenje prometnica građevinskim materijalom ili je prisutno u manjoj mjeri Građevinska mehanizacija angažirana po potrebi	Pojedine prometnice, posebno u strogom centru grada su zakrčene te je pristup snagama civilne zaštite do tih lokacija otežan Građevinska mehanizacija dominantno angažirana
Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture	Ispad funkcija uglavnom zbog preopterećenja mreže ili manjih oštećenja na mreži	Ispad funkcija zbog oštećenja građevina i infrastrukture

Segment operativnog djelovanja	Jak potres (od VI° do VIII° MCS)	Razoran potres (od VIII° do IX° MCS i više)
	Koordinacija s vlasnicima/upraviteljima infrastrukture s ciljem što bržeg popravka	Angažiranje građevinske mehanizacije po potrebi (radi ponovne uspostave usluga ili smanjenja rizika)
Organizacija gašenja požara	<p>Nema povećanog broja požara; smanjenje rizika isključivanjem električne i plinske mreže do pregleda i saniranja infrastrukture</p> <p>Snage vatrogastva primarno su orijentirane na spašavanje ljudi iz ruševina</p>	<p>Povećan broj požara zbog eksplozija plinske mreže i kvarova na elektroinstalacijama</p> <p>Snage vatrogastva primarno su angažirane na gašenju požara, a nakon gašenja požara potpora su postrojbama civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina</p>
Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija	<p>Pojedinačno i djelomično zatvaranje prometnica zbog zarušavanja pojedinih objekata na cestu</p> <p>Uz povećan opseg posla osiguran je javni red i mir</p>	<p>Potpuno zatvaranje pojedinih prometnica za osobna vozila, postavljanje prometne signalizacije</p> <p>Teže osiguravanje javnog reda i mira zbog većeg broja objekata koji su neosigurani, potrebna pomoć dodatnih policijskih snaga</p>
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinsko zbrinjavanje	<p>Povećan broj intervencija, djelomično oštećenje pojedinih bolničkih ustanova</p> <p>Uz potrebne preinake i uspostavu dodatnih planiranih kapaciteta, medicinsko zbrinjavanje je funkcionalno</p>	<p>Potpuno rušenje skoro svih bolničkih ustanova na području grada Zagreba</p> <p>Postavljanje poljskih bolnica, prebacivanje najteže ozlijeđenih u bolnice izvan grada</p>
Organizacija provođenja evakuacije	<p>Provođenje individualne evakuacije iz oštećenih objekata</p> <p>Masovna evakuacija se ne provodi ili se provodi djelomično (u najugroženijoj zoni poput područja GČ Gornji Grad - Medveščak i Donji Grad)</p>	Masovna evakuacija iz svih gradskih četvrti do površina za prihvrat stanovništva
Organizacija provođenja zbrinjavanja	Postavlja se potreban broj šatorskih naselja u gradskim	Zbrinjavanje stanovništva vrši se isključivo u šatorskim

Segment operativnog djelovanja	Jak potres (od VI° do VIII° MCS)	Razoran potres (od VIII° do IX° MCS i više)
	<p>čtvrtima koja su intenzivnije pogođena potresom za ugroženo stanovništvo i one koji odluče boraviti izvan objekata zbog straha od naknadnih potresa.</p> <p>Za stanovništvo čije su kuće oštećene ili srušene u potresu, pretpostavka je da će se moći organizirati smještaj u čvrstim objektima namijenjenima za tu svrhu, budući da većina objekata neće pretrpjeti značajnija strukturna oštećenja.</p>	<p>naseljima. Podižu se cjelokupni postojeći kapaciteti na planiranim zelenim površinama (34 šatorska naselja)</p>
Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih	Humanu asanaciju i identifikaciju poginulih bit će moguće provesti standardnim postupcima uz povećan opseg rada	Kapaciteti za identifikaciju poginulih neće biti operativni. Bit će potrebno osigurati dovoljan broj hladnjača i objekata za zbrinjavanje tijela do identifikacije, uspostaviti privremene mrtvačnice, a u najgorem slučaju bit će potrebno uspostaviti i privremena mjesta za ukop ili vršiti ukop u masovnim grobnicama
Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	<p>Hrana i voda će se osigurati za osobe koje su zbrinute u čvrstim objektima i na području šatorskog naselja iz redovnih zaliha</p> <p>Dobava hrane bit će organizirana uz pomoć Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, a vode uz pomoć cisterni Zagrebačkog holdinga d.o.o.</p>	Hrana i voda će se osigurati za sve osobe smještene u šatorskim naseljima sukladno Operativnim planovima pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće. Bit će potrebno angažirati sve operativne kapacitete za dostavu hrane u Zagrebu i okolici
Organizacija informiranja stanovništva	Postavit će se info pultovi na ulazu u svako šatorsko naselje. Redovito će se prenositi priopćenja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Zbog vrlo vjerojatnog oštećenja dijela odašiljačkih objekata, uz pomoć OiV-a ⁴ osigurat će se dopunska FM mreža preko koje će se

⁴ Odašiljači i veze d.o.o.

Segment operativnog djelovanja	Jak potres (od VI° do VIII° MCS)	Razoran potres (od VIII° do IX° MCS i više)
	postojećim komunikacijskim kanalima	stanovništvo informirati o evakuacijskim putevima i lokacijama za prihvata stanovništva Za prijenos vijesti iz Stožera civilne zaštite Grada Zagreba koristit će se raspoloživa satelitska reportažna kola
Organizacija prihvata pomoći	Prihvata međunarodne pomoći najvjerojatnije neće biti potreban. Pomoć stanovništvu u potrebi bit će pružena redovnim kanalima Gradskog društva Crvenog križa Zagreb i Caritasa Zagrebačke nadbiskupije	Bit će potrebna međunarodna pomoć. Odbor za prihvata pomoći će u Zračnoj luci "Dr. Franjo Tuđman" organizirati prihvata i podjelu pomoći

U ovom Planu će biti naglašen način postupanja u slučaju ostvarivanja najgoreg scenarija (razornog potresa) kada je većina kapaciteta nedostatna za optimalan odgovor. Svaki manje razoran potres iziskuje manji opseg angažiranja snaga i kapaciteta za odgovor i lakše svladavanje problema.

Osnovni preduvjeti ostvarivanja Plana:

- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, u vremenskom razdoblju od šest sati od prvog razornog udara mobilizira i/ili aktivira najmanje 70% operativnih snaga civilne zaštite na području Grada Zagreba,
- prvenstveno se angažiraju snage civilne zaštite s područja Grada Zagreba, a u slučaju nedostatnih kapaciteta, načelnik uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, šalje zahtjev za aktiviranjem i drugih kapaciteta na državnoj razini s područja koja nisu pogođena potresom, odnosno od Ministarstva unutarnjih poslova traži se međunarodna pomoć (u slučaju razornog potresa odmah se pristupa traženju međunarodne pomoći paralelno s aktivacijom vlastitih kapaciteta),
- stanovništvo na području grada Zagreba je na vrijeme i objektivno informirano o opasnostima od potresa, mogućim posljedicama, planovima i postupcima za umanjivanje i otklanjanje posljedica te educirano i obučeno za postupanje u slučaju potresa (redovno izdavanje edukativnih letaka, info panoi postavljeni na tramvajskim i autobusnim stajalištima, predavanja u osnovnim i srednjim školama),
- sigurnost stanovništva neće ovisiti isključivo o otpornosti građevina na potres u kojima stanuju, već i od otpornosti ostalih objekata, posebno onih javne namjene (nasipa, mostova, škola, vatrogasnih domova i sportskih objekata), a o čemu ovisi i uspješnost provođenja evakuacije,
- životi ili zdravlje ljudi posredno su ugroženi zbog oštećenja objekata, postrojenja, instalacija ili opreme namijenjene proizvodnji, preradi, uporabi, prijevozu, pretovaru, skladištenju ili odlaganju opasnih tvari (otrovne, zapaljive, eksplozivne, oksidacijske, radioaktivne tvari), oštećenja ili rušenja visokih nasipa vodotoka i druge prometne infrastrukture, oštećenja i prekida električnih, plinskih, vodovodnih, kanalizacijskih i drugih instalacija itd. stoga na pogođenom području operateri navedenih usluga

- odmah isključuju proces distribucije sve do provjere stanja tih objekata, instalacija i infrastrukture,
- materijalna šteta biti će velika, osobito na manje otpornim građevinama,
 - kao posljedica potresa pojaviti će se zarazne bolesti,
 - moguće je očekivati ugrožavanje javnog reda i mira (pljačke na neosiguranim područjima),
 - sociološke i psihološke posljedice mogu se u većoj mjeri pojaviti kod rodbine poginulih osoba, povrijeđenih i zatrpanih osoba te spasilaca koji će biti angažirani u spašavanju,
 - za spašavanje zatrpanih iz ruševina u slučaju razornog potresa potrebno je angažirati veliki broj spasitelja pa je potrebno tražiti i međunarodnu pomoć,
 - nakon razornog potresa može se očekivati veliki broj mrtvih i ozlijeđenih osoba koje će se zbrinjavati na za to predviđenim mjestima.

2.2.1. Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga koje raspoložu kapacitetima za spašavanje iz ruševina

U Tablici 17. je prikazan pregled aktivnosti Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nakon nastanka razornog potresa vezano uz organizaciju spašavanja i raščišćavanja ruševina.

Tablica 17. Pregled aktivnosti vezanih uz organizaciju spašavanja stanovništva i raščišćavanja ruševina

Radnja (mjere i aktivnosti)	Organizacija provođenja radnje	Izvršitelj radnje
Pozivanje članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (nakon nastanka razornog potresa očekuje se dolazak članova Stožera civilne zaštite na zborna mjesta što žurnije bez poziva sukladno ovom Planu)	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom	Ured za upravljanje u hitnim situacijama (pozivanje članova Stožera, korištenje teklića, satelitskih sustava, radioamaterskih veza i sl.)
Pozivanje/mobilizacija upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite opće/specijalističke namjene	Gradonačelnik odnosno osoba koju on za to ovlasti	Ured za upravljanje u hitnim situacijama (pozivanje upravljačkih skupina postrojbi, korištenje teklića, satelitskih sustava, radioamaterskih veza i sl.) temeljem naloga gradonačelnika
Pozivanje koordinatora na lokaciji	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Ured za upravljanje u hitnim situacijama
Pozivanje povjerenika civilne zaštite	Načelnici Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Mobilizacija vatrogasnih postrojbi (profesionalnih i dobrovoljnih)	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)

Radnja (mjere i aktivnosti)	Organizacija provođenja radnje	Izvršitelj radnje
Mobilizacija postrojbi civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija)	Gradonačelnik ili osoba koju on za to ovlasti	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba Pozivanje putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama
Mobilizacija postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Gradonačelnik ili osoba koju on za to ovlasti	Mobilizacija putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama
Prikupljanje informacija o broju potpuno srušenih objekata, stanju školskih objekata, studentskih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara odnosno svih objekata u kojima se okuplja veća skupina ljudi. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije potresa i koliko je ljudi boravilo u njima	Načelnici Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici
Terenska koordinacija provedbe mjera raščišćavanja iz ruševina i spašavanja zatrpanih	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	koordinator na lokaciji
Pronalaženje, oslobađanje zarobljenih i spašavanje iz ruševina	Koordinator na lokaciji	Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (laka kategorija) Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Zagreb Udruge građana s potražnim psima
Prikupljanje informacija o potrebama osoba s invaliditetom	Načelnici Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba - načelnik Policijske uprave zagrebačke Ministarstva unutarnjih poslova	Službenici MUP-a Povjerenici i zamjenici povjerenika civilne zaštite
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba - ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba	Gradski ured za zdravstvo Liječnici i medicinsko osoblje

Radnja (mjere i aktivnosti)	Organizacija provođenja radnje	Izvršitelj radnje
Prikupljanje informacija o stanju objekata kritične infrastrukture	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Koordinator na lokaciji Operateri
Organizacija informativnih punktova u svim gradskim četvrtima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	Član Stožera civilne zaštite zadužen za zbrinjavanje i evakuaciju	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu uz suradnju s povjerenicima i njihovim zamjenicima kao i službom traženja Hrvatskog Crvenog križa
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanju ruševina: 1. osiguranje prohodnosti prometnica 2. raščišćavanje objekata u kojima boravi veća skupina ljudi 3. osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
Mobiliziranje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Izvršenje prema Operativnom planu pravnih osoba
Raspoređivanje pripadnika postrojbi civilne zaštite opće namjene na pomoćnim poslovima raščišćavanja ruševina	Voditelji operativne skupine postrojbi civilne zaštite	Operativne skupine postrojbi civilne zaštite
Organiziranje mjesta prihvata i razmještaj humanitarne pomoći	Načelnici Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	voditelj Odbora za prihvati pomoći
Organiziranje pregleda oštećenih objekata s ciljem kategorizacije objekata	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Građevinski fakultet u Zagrebu

Na osnovu prikupljenih podataka o posljedicama potresa, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama, kao nositelja operativne koordinacije i potpore snagama civilne zaštite, određuje prioritete odnosno područje na koje će se prvo uputiti snage za raščišćavanje. Najprije se moraju spašavati zatrpene osobe te osloboditi zakrčene prometnice kako bi potrebna pomoć mogla na vrijeme stići do stradalih osoba.

2.2.1.1. Organizacija spašavanja iz ruševina

Nakon razornog potresa kada je došlo do rušenja velikog broja stambenih objekata, u početku je potrebno izvršiti sektorizaciju područja na temelju prikupljenih podataka o stanju na terenu. Podaci se prikupljaju od Županijskog centra 112 Zagreb, povjerenika, koordinatora na

lokaciji i građana. Istovremeno se upućuje građevinska mehanizacija s ciljem raščišćavanja koridora za evakuaciju te nesmetan prolaz hitnih službi i pripadnika civilne zaštite.

Tablica 18. Hodogram aktivnosti Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nakon samog događaja

I.	Procjena situacije (broj srušenih ili teško oštećenih objekata) - sektorizacija, određivanje koordinatora na lokaciji.
II.	Traženje međunarodne pomoći u slučaju potrebe (ako u čitavim gradskim četvrtima prevladavaju ruševine, zahtjev se šalje odmah).
III.	Angažiranje građevinske mehanizacije zadužene za raščišćavanje prometnica (važno je da koridori budu raščišćeni prije organiziranog pokreta snaga civilne zaštite)
IV.	Procjena situacije na zbornim mjestima (broj pripadnika postrojbi na koje se može računati)
V.	Definiranje prioriteta i načela postupanja (Tablica 19.)

Nakon navedenog, kada Stožer civilne zaštite Grada Zagreba prikupi informacije o broju i rasporedu srušenih objekata na području grada Zagreba te brojnosti pripadnika na koje se može računati (određeni broj pripadnika će i sam nastradati u razornom potresu ili biti neorganizirano angažiran na spašavanju bližnjih), pristupa se određivanju prioriteta prema nekoliko načela. Koje načelo će biti odabrano ovisi o dobu dana kada se potres dogodio, ali i broju pripadnika postrojbi koje se na početku može angažirati.

Tablica 19. Načela određivanja prioriteta pri spašavanju iz ruševina

NAZIV	OPIS
Načelo broja prisutnih osoba na jednom mjestu (ako se potres dogodio u noćnim satima)	Organiziranom spašavanju iz ruševina prvo se pristupa na srušenim objektima u kojima je boravila veća skupina ljudi neovisno o međusobnoj udaljenosti ruševina
Načelo grupiranja srušenih objekata (ako se potres dogodio u noćnim satima)	Organiziranom spašavanju iz ruševina prvo se pristupa na područjima na kojima se nalazi veći broj srušenih ili teško oštećenih objekata
Načelo važnosti institucija (ako se potres dogodio radnim danom)	Prvi prioritet pretrage imaju srušene osnovne i srednje škole, fakulteti, vrtići, studentski i učenički domovi, zgrade važnih državnih institucija (Sabor i Vlada RH) Drugi prioritet pretrage imaju srušene veće kulturne ustanove (ovisno o tome da li je bilo posjetitelja u trenutku potresa) i trgovački centri Treći prioritet pretrage imaju ostale ustanove s većim brojem zaposlenih, neboderi i višekatnice Četvrti prioritet pretrage imaju kuće prizemnice.

Cilj navedenih načela je u što manje vremena spasiti što veći broj ljudi u nedostatku dovoljnog broja operativnih snaga i vremena. Zato se počinje s pretragom u područjima gdje je koncentracija ruševina najveća odnosno gdje je broj potencijalno zatrpanih ljudi najveći. Krajnji cilj je spasiti svaku osobu pod ruševinama, a prioriteti postoje upravo zato da se u što manje vremena spasi najveći broj ljudi.

Glavnu ulogu u usmjeravanju snaga ima Stožer civilne zaštite Grada Zagreba zajedno s koordinatorima na lokaciji na temelju prikupljenih informacija s terena i od povjerenika civilne zaštite, Županijskog centra 112 Zagreb i građana.

Hitne mjere koje se provode tijekom spašavanja iz ruševina su: pretraživanje, spašavanje, raščišćavanje i pružanje hitne medicinske pomoći.

Tablica 20. Hitne mjere koje se provode tijekom spašavanja iz ruševina

HITNE MJERE	OPIS
PRETRAŽIVANJE	<p>- dolaskom u potresom pogođeno područje potrebno je:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. identificirati i odrediti zone sa mogućim preživjelim osobama; 2. ako ima više zona sa mogućim preživjelim osobama zone se moraju rangirati po prioritetima (Tablica 19.); 3. kad se odredi zona u kojoj se vrši pretraživanje, pristupa se utvrđivanju prioriteta unutar zone na način da se: <p>- detaljno odrede kritični dijelovi zone u kojoj se provodi spašavanje, - nađu potpuno i djelomično srušene građevine, - sakupe i objedine informacije o građevinama i stradalima u ugroženoj zoni, - kategoriziraju objekti s obzirom na stabilnost s procjenom broja osoba u njima.</p> <p>Pretragu obavljaju pripadnici upravljačke skupine zajedno sa postrojbama civilne zaštite specijalističke namjene za spašavanje iz ruševina i postrojbama opće namjene civilne zaštite koje služe kao potpora aktivnostima (preuzimanje teško ozlijeđenih nakon izvlačenja i doprema do timova hitne medicinske pomoći).</p> <p>Pretraživanje završava detaljnijim pregledom i procjenom broja stradalih te obimom štete na pogođenom području ili dijelu područja uz utvrđivanje kapaciteta za spašavanje te utvrđivanjem redosljeda aktivnosti.</p> <p>Pripadnici upravljačkih skupina timova civilne zaštite koordiniraju postrojbama za pretraživanje na radilištu po razinama odgovornosti u ovoj fazi te utvrđuju način pristupa, prometa i transporta u ugroženom području.</p>
SPAŠAVANJE	<p>Sukladno konkretnim operativnim zahtjevima mogu se formirati kombinirani timovi sastavljeni od pripadnika različitih vrsta postrojbi civilne zaštite, no glavnu snagu provođenja spašavanja ispod ruševina čine pripadnici specijalističkih postrojbi civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina.</p>

HITNE MJERE	OPIS
	<p>Gruba podjela spašavanja tijekom ove mjere odnosi se na angažiranje postrojbi sa osobnom i skupnom opremom na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. spašavanju i zbrinjavanju površinski i plitko zatrpanih žrtava te izvlačenje povrijeđenih iz ruševina, 2. spašavanje iz teže oštećenih objekata u čijim ruševinama najvjerojatnije ima preživjelih, 3. spašavanje iz teško oštećenih objekata gdje još uvijek postoji nada za preživljavanje zatrpanih. <p>Spašavanje završava protokom vremenskog razdoblja u kojem su postrojbe izvršile spašavanje svih povrijeđenih (živih) i izvlačenje svih stradalih (mrtvih) iz potresom pogođenog područja. Kod akcija spašavanja mora se znati da čovjek bez vode može izdržati 3 - 7 dana, a bez hrane do 30 dana.</p> <p>Može se reći da razdoblje karakterističnog spašavanja ili oporavka područja pogođenog potresom završava 35 dana nakon katastrofe ili velike nesreće, kada postrojbe više ne pronalaze stradale. Broj spašenih osoba najveći je do drugog dana od događaja te nakon njega rapidno pada, a pronalazak mrtvih počinje se smanjivati nakon petnaestog dana od događaja.</p> <p>Prvenstveno se na terenu utvrđuju nestale osobe koje bi mogle biti zatrpane. Veliku ulogu pri utvrđivanju moguće zatrpanih imaju ukućani i susjedi koji znaju jesu li u srušenim građevinama boravile osobe kojih u tom trenutku nema. Vođenje popisa nestalih obavljaju nadležni povjerenici civilne zaštite.</p> <p>Plitko zatrpane osobe spašavaju ukućani i susjedi samoinicijativno što predstavlja najbržu moguću reakciju. Zahtjevnija spašavanja provode pripadnici specijalističkih postrojbi civilne zaštite ili građevinske tvrtke mobilizirane na raščišćavanju ruševina.</p> <p>Duboko zatrpane osobe mogu spašavati samo za to specijalizirani timovi. Pri tome oni mogu koristiti i druge snage za obavljanje pomoćnih poslova.</p>
RAŠČIŠĆAVANJE	<p>Nakon raščišćavanja prometnica sa svrhom omogućavanja pristupa snagama civilne zaštite do srušenih objekata, raščišćavanje s ciljem spašavanja zatrpanih ima prioritet.</p> <p>Potpuno raščišćavanje ruševina provodi se nakon što je utvrđeno da su spašeni svi koje je bilo moguće spasiti, odnosno izvuci iz ruševine, bili oni živi ili ne. U tijeku radova treba biti vrlo oprezan jer postoji mogućnost da ima još ugroženih. Ukoliko se naiđe na smrtno stradalu osobu, spašavanje će se izvoditi bez mehanizacije i vrlo oprezno.</p>
PRUŽANJE HITNE MEDICINSKE POMOĆI	<p>Pružanje hitne medicinske pomoći obavlja se na mjestu događaja nakon izvlačenja stradalih ispod ruševina i provođenja trijaže u slučaju velikog broja ozlijeđenih osoba koje su spašene.</p>

HITNE MJERE	OPIS
	<p>Dio ozlijeđenih odvodi se u poljske bolnice, objekte zdravstvenih ustanova koji nisu oštećeni u potresu, odnosno u bolničke objekte u susjednim gradovima.</p> <p>Prvu medicinsku pomoć pružat će mobilni timovi Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba kao i ambulante domova zdravlja kroz mrežu svojih redovnih i ugovornih ambulanti.</p>

Zbog položaja u ruševinama, stupnja povrijeđenosti, sastava snaga za spašavanje i njihovog vremena pristizanja na mjesto intervencija, upotreba snaga i sredstava za spašavanje zatrpanih građana u ruševinama i raščišćavanja ruševina odvijat će se u fazama prema Tablici 21.

Tablica 21. Faze spašavanja iz ruševina

FAZA	NAZIV	OPIS
I.	Izviđanje i zbrinjavanje površinskih i lako zatrpanih osoba	<p>U prvoj etapi dolazi do samopomoći i pomoći najbližih dok ne stignu spasioci. U izviđanju ruševina sudjeluju građani i djelatnici po mjestu stanovanja i rada zajedno sa pripadnicima vatrogasnih postrojbi u slučaju da nisu angažirani na gašenju požara, a po mobilizaciji i pripadnici skupina postrojbi civilne zaštite, koje se nađu na mjestu ugroženosti ili u blizini mjesta ugroženosti.</p> <p>Početni zadatak odnosi se na procjenu ugroženosti ljudi i objekata (izvješćivanje o razmjerima posljedica nastalih uslijed potresa primarno od strane povjerenika civilne zaštite prema Stožeru civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba), zbrinjavanje lako povrijeđenih, sprječavanje širenja panike, spašavanje lako zatrpanih.</p> <p>Ova faza može se podijeliti na djelovanje preživjelih osoba koje su se zatekle u objektima i područjima razaranja i na djelovanje organiziranih postrojbi po dolasku na ruševine. U prvom slučaju počinje se sa pojedinačnim djelovanjem usmjerenim na pronalaženje osoba za koje se sigurno zna mjesto boravišta u trenutku razaranja (stan, radionica, ured i slično). Daljnje pojedinačno spašavanje prerasta u grupno i poprima organizirani karakter te se proširuje na pretraživanje susjednih kuća (radionica, ureda), cijelog kata i zgrade. Po dolasku organiziranih postrojbi na ruševine vrši se spašavanje lako zatrpanih, kao i onih koji se nalaze na površinskim dijelovima ruševine (oni koji se vide i čuju). U toku izvlačenja mora se voditi računa o osnovnim podacima spašenih osoba.</p> <p>Tijekom ove i svih ostalih faza Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba organiziraju prijenos</p>

FAZA	NAZIV	OPIS
		informacija o stanju na terenu, o radnjama koje se obavljaju, o daljnjim potrebama pri spašavanju iz ruševina, otklanjanju posljedica na području pogođenog potresom te o navedenom izvješću Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.
II.	Detaljno pretraživanje lako oštećenih objekata i neposredno izvlačenje povrijeđenih iz ruševina	U ovoj fazi potrebno je dobiti podatke o vjerojatnom mjestu ostalih zatrpanih, a posebno o mjestu većeg broja zatrpanih na jednom mjestu unutar ruševine. Potrebno je izvršiti procjenu o potrebnim snagama, mehanizaciji te načinu spašavanja. Sa žrtvama koje se mogu vidjeti i čuti, a ne mogu se trenutno osloboditi položaja u kojem se nalaze potrebno je održavati stalni kontakt.
III.	Detaljno ispitivanje elemenata oštećenja koji daju najveću vjerojatnost preživljavanja i procjena mogućnosti spašavanja zatrpanih	Imajući u vidu vrstu ruševine prema navedenoj sistematizaciji moraju se detaljno pretražiti: <ul style="list-style-type: none"> - svi djelomično održani dijelovi kuće/zgrade ili prostorije pretvorene u sklonište; - objekti škola, mjesta okupljanja većeg broja osoba, složeni objekti svih vrsta, građeni kao samostalni objekti; - "polu-prostorije" na katovima, ispod stepenica, u podrumima, ispod površine klizanja, u djelomično razorenim katovima; - blokirane, zapriječene prostorije (šupljine) u blizini nesrušenih dimnjaka i preostalih zidova unutar ruševine; - probijene prostorije u kojima se nalaze osobe koje na sebe ne mogu skrenuti pažnju uslijed stanja nesvijesti, šoka, povreda od rušenja i slično.
IV.	Produžena faza pretraživanja i spašavanja	Ako se na kraju treće faze zaključi da još uvijek nedostaje spašenih - izvučenih osoba u odnosu na podatke o broju zatrpanih, produžuje se sa pretraživanjem i ako je mala vjerojatnost da su živi ali samo u slučaju da je III. faza odrađena u svim sektorima na području Grada Zagreba. Provodi se ispitivanje, pretraživanje i spašavanje, kao i raščišćavanje radi spašavanja u teško oštećenim zgradama. Ugroženi se teško pronalaze, a još ih je teže spasiti, a da pri tome ne zadobiju nove povrede. U ovoj fazi potrebne su mjere podupiranja i osiguranja prolaza spasioca. Sudjeluju snage i sredstva pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite, pripadnici postrojbi civilne zaštite opće i specijalističke namjene te ostale pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite i postrojbe angažirane sukladno nastaloj katastrofi - a prema nalogu gradonačelnika te Stožera civilne zaštite Grada Zagreba.
V.	Potpuno raščišćavanje ruševina	Provodi se nakon što je utvrđeno da su spašeni svi koje je bilo moguće spasiti, odnosno izvući, bili oni živi ili ne. U tijeku radova treba biti oprezan jer postoji

FAZA	NAZIV	OPIS
		<p>mogućnost da ima još ugroženih. Iskustva govore da preživjelih može biti i nakon tjedan dana. Ovaj zadatak će obaviti snage sa sredstvima predviđenim za upotrebu u 4. fazi.</p> <p>Ako se uspoređivanjem broja izvučenih sa brojem eventualno zatrpanih zaključi da nema više ugroženih može se krenuti u raščišćavanje teškom mehanizacijom. Ukoliko se naiđe na smrtno stradalu osobu, raščišćavanje će se izvoditi bez mehanizacije i vrlo oprezno.</p>

Nakon pretraživanja i spašavanja iz ruševina te raščišćavanja, pristupa se obilježavanju objekata ili dijela objekta, užeg ili šireg područja, ulice i slično.

Potrebno je imati jedinstvene oznake koje trebaju pružati podatke:

- da li je zgrada potpuno pretražena,
- tko je izvršio spašavanje i raščišćavanje,
- koliko je spašeno života i u kojem su stanju ozlijeđeni, a koliko je mrtvih s navođenjem osnovnih osobnih podataka.

Crvena boja znači rušenje, žuta da će se obaviti sanacija, dok zelena boja znači da je objekt minimalno oštećen. Nakon označavanja zgrada potrebno je zgraditi ulaze u zgrade koje su predviđene za rušenje.

Provedba spašavanja zatrpanih obavlja se sukladno sljedećoj tablici.

Tablica 22. Sudionici i operativne snage civilne zaštite za spašavanje iz ruševina

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Nadzor i upravljanje provedbom mjera spašavanja iz ruševina (osigurava vjerodostojne podatke o posljedicama potresa, usmjerava potreban angažman na organiziranom spašavanju zatrpanih, provjerava prisutnost potrebnih snaga na području grada Zagreba, odlučuje o dostatnosti tih snaga te provodi mobilizaciju po nalogu gradonačelnika, vrši sektorizaciju područja)
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	<p>Prikupljaju informacije o stanju na području gradskih četvrti, s osobitim naglaskom na informacije o lokacijama osoba za koje se sumnja da se nalaze pod ruševinama.</p> <p>Za Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, uz koordinatora na lokaciji, vrše procjenu broja potpuno srušenih objekata i najkritičnijih sektora temeljem kriterija iz Tablice 19.</p>
Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina (srednja kategorija)	Provodi početnu procjenu, traganje, lociranje i spašavanje žrtava iz ruševina, pruža prvu pomoć do predaje na stručnu medicinsku skrb
Postrojba civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Vrši pomoćne poslove pri raščišćavanju ruševina

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Vatrogasne postrojbe s područja Grada Zagreba (profesionalne i dobrovoljne)	Uključivanje u manje zahtjevne akcije pronalaženja i spašavanja zatrpanih provedbom tehničkih intervencija
Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Zagreb	Pronalaženje, oslobađanje zarobljenih i spašavanje iz ruševina
Hrvatski Crveni križ (Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb)	Uključivanje službe za traženje (zajedno s povjerenicima sastavljanje popisa nestalih osoba u ruševinama)
Koordinator na lokaciji	Terenska koordinacija provedbe mjera raščišćavanja iz ruševina i spašavanja zatrpanih Procjena broja potpuno srušenih objekata i najkritičnijih sektora
Povjerenici civilne zaštite	Terenski nadzor provedbe raščišćavanja ruševina Procjena broja potpuno srušenih objekata i najkritičnijih sektora temeljem kriterija iz Tablice 19. Sastavljanje popisa nestalih osoba pod ruševinama
Građevinske tvrtke i posjednici teške mehanizacije	Provedba raščišćavanja radi spašavanja plice zatrpanih iz oštećenih građevina Odvoz građevinskog otpada na za to namijenjene lokacije Sudjelovanje u spašavanju zarobljenih ili duboko zatrpanih
HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. - Elektra Zagreb	Isključivanje napajanja električnom energijom dijelova naselja ili pojedinih kuća s konstruktivnim oštećenjima
Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Zagrebačke ceste	Pomoćna snaga civilne zaštite angažirana u raščišćavanju pristupa te uklanjanju prepreka koje onemogućuju pristup zatrpanima
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Zatvaranje dotoka vode dijelovima naselja ili pojedinim kućama sa konstruktivnim oštećenjima
Zagrebački holding d.o.o.	Provedba spašavanja plice zatrpanih iz oštećenih građevina i pomoćni poslovi raščišćavanja pristupa zatrpanima
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Isključivanje plinske mreže u ugroženim područjima

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	Zdravstveno zbrinjavanje ozlijeđenih osoba
Udruge građana s područja grada Zagreba	Pomoćni poslovi kod spašavanja zatrpanih
Volonteri (pojedinci i udruge)	Pomoćni poslovi kod spašavanja zatrpanih
Stanovništvo	Pomoćni poslovi kod spašavanja zatrpanih

Zaključak

Cilj je s nedovoljno snaga i u što manje vremena spasiti što veći broj građana pod ruševinama. Prije dolaska specijaliziranih snaga za spašavanje iz ruševina (od događaja do okupljanja na zbornim mjestima proći će određeno vrijeme), redovne snage poput vatrogasnih postrojbi koje nisu angažirane na gašenju požara, pristupaju izviđanju i zbrinjavanju površinski i lako zatrpanih osoba dok hitna medicinska služba zdravstveno zbrinjava ozlijeđene osobe. Istodobno se sukladno protokolu u potresom najpogođenijim područjima isključuje distribucija plina, a po potrebi i struje te se na za to određenim mjestima okupljaju povjerenici civilne zaštite, članovi Stožera gradskih četvrti Grada Zagreba i članovi Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba u slučaju da je razmjer potresa takav da u čitavim gradskim četvrtima prevladavaju ruševine, šalje zahtjev Ministarstvu unutarnjih poslova s ciljem traženja međunarodne pomoći sukladno Pravilniku o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi (Narodne novine 37/16).

Povjerenici civilne zaštite prikupljaju informacije o broju zatrpanih osoba koje dalje prosljeđuju nadležnim Stožerima gradskih četvrti Grada Zagreba koji dalje ključne informacije priopćavaju Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba. Angažiraju se i pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu s ciljem raščišćavanja koridora, a zatim i zarušenih dijelova ispod kojih se mogu nalaziti zatrpene osobe. Koordinator na lokaciji usklađuju postupanje različitih snaga civilne zaštite s ciljem što bržeg i uspješnijeg izvlačenja zatrpanih osoba i uz Stožer Civilne zaštite Grada Zagreba određuju sektore za djelovanje specijalističkih snaga za spašavanje iz ruševina.

2.2.1.2. Organizacija raščišćavanja ruševina

Terenskim izviđanjem određuju se prometnice i javne površine koje se moraju raščistiti te teško oštećene građevine u kojima nema zatrpanih osoba. Prioritete određuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba. Budući da je proces raščišćavanja ruševina ispod kojih se nalaze zatrpene osobe neraskidivo povezan s procesom spašavanja iz ruševina koji je opisan u poglavlju 2.2.1.1. *Organizacija spašavanja iz ruševina*, u ovom poglavlju bit će primarno opisan način organizacije raščišćavanja koridora radi pristupa snaga civilne zaštite ugroženim dijelovima grada i osiguravanja evakuacijskih izlaza kao i koridora za dostavu pomoći.

Tablica 23. sadrži naziv koridora namijenjenih za raščišćavanje, opis te definirane lokacije za odvoz građevinskog materijala s tog područja. Grad Zagreb je potpisao ugovore s građevinskim tvrtkama koje imaju dužnost odmah nakon nastanka razornog potresa pristupiti raščišćavanju navedenih koridora.

Tablica 23. Plan raščišćavanja koridora za izvlaćenje unesrećenih

Naziv koridora	Opis	Lokacija za odvoz
SPOJ PROMETNICA RIBNJAK - DRAŠKOVIĆEVA - VLAŠKA	Raščišćavanje spoja prometnica RIBNJAK - DRAŠKOVIĆEVA - VLAŠKA radi osiguranja komunikacijskog pravca prema GČ Gornji grad - Medveščak	- zemljište sjeverno od Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Zagreba (u daljnjem tekstu: CUPOVZ) - područje uz Radničku cestu na Žitnjaku - livade Oporovca
RAŠČIŠĆAVANJE KORIDORA VLAŠKA ULICA - KVATERNIKOV TRG	Raščišćavanje koridora radi izlaska na GČ GORNJI GRAD - MEDVEŠČAK na glavne pravce evakuacije grada Zagreba	- zemljište sjeverno od CUPOVZ-a - područje uz Radničku cestu na Žitnjaku - livade Oporovca
RAŠČIŠĆAVANJE KORIDORA KVATERNIKOV TRG - ŠUBIĆEVA - DRŽIĆEVA - PETLJA	Raščišćavanje jednog od glavnih koridora za evakuaciju u smjeru SJEVER - JUG koji se spaja na glavne koridore za evakuaciju u smjeru ISTOK - ZAPAD	- zemljište sjeverno od CUPOVZ-a - područje uz Radničku cestu na Žitnjaku - livade Oporovca
PETLJA (DRŽIĆEVA - SLAVONSKA)	Raščišćavanje ruševina "PETLJE" kako bi se izbjegle daljnje štetne posljedice od naknadnih potresnih udara. Raščišćavanje pripadajućih cesta "PETLJE" na razini tla (razizemlje) kako bi se osigurao protok vozila na mjestu "PETLJE" u smjerovima ISTOK - ZAPAD i SJEVER - JUG	- zemljište sjeverno od CUPOVZ-a - područje uz Radničku cestu na Žitnjaku - livade Oporovca
ILICA - BRITANAC - PARK DR. FRANJE TUĐMANA	Raščišćavanje ILICE na potezu BRITANSKI TRG - PARK DR. FRANJE TUĐMANA radi spajanja na GČ GORNJI GRAD - MEDVEŠČAK na glavne koridore za izvlaćenje u smjeru ISTOK - ZAPAD	- laporolom Kostanjek - prostor poslovne namjene uz Škorpikovu cestu
ILICA - PARK DR. FRANJE TUĐMANA; križanje ILICA - SELSKA	Raščišćavanje ILICE na potezu PARK DR. FRANJE TUĐMANA - križanje ILICA - SELSKA radi spajanja ulica sjeverno od Ilice preko Selske na glavne koridore u smjeru ISTOK - ZAPAD	- prostor poslovne namjene uz Škorpikovu cestu - laporolom Kostanjek - prostor uz Av. Većeslava Holjevca

Naziv koridora	Opis	Lokacija za odvoz
ČVOR JANKOMIR	<ul style="list-style-type: none"> - Uklanjanje ruševina ČVORA JANKOMIR radi izbjegavanja daljnjih štetnih posljedica od naknadnih potresnih udara - Raščišćavanje prometnica da se osigura protok vozila na nivou razizemlja 	<ul style="list-style-type: none"> - prostor poslovne namjene uz Škorpikovu cestu
PODVOŽNJAK SLAVONSKA - AVENIJA VEĆESLAVA HOLJEVCA	Uklanjanje ruševina i osiguranje uvjeta za uspostavljanje komunikacije u smjeru ISTOK - ZAPAD	<ul style="list-style-type: none"> - prostor uz Av. Većeslava Holjevca - područje uz Radničku cestu na Žitnjaku - širi prostor odlagališta Prudinec u Jakuševcu
NADVOŽNJAK RADNIČKA CESTA - HEINZELOVA - SLAVONSKA	Uklanjanje ruševina i raščišćavanje prometnica radi uspostave protoka vozila u smjerovima ISTOK - ZAPAD i SJEVER - JUG	<ul style="list-style-type: none"> - zemljište sjeverno od CUPOVZ-a - područje uz Radničku cestu na Žitnjaku - livade Oporovca
NADVOŽNJAK SLAVONSKA AVENIJA - LJUDEVITA POSAVSKOG (SESVETE)	<ul style="list-style-type: none"> - Raščišćavanje ostataka nadvožnjaka - Osiguranje protočnosti prometa u smjerovima ISTOK - ZAPAD, SJEVER - JUG 	<ul style="list-style-type: none"> - Prostor kod Dumovečkog luga - zemljište sjeverno od CUPOVZ-a - neizgrađeno područje Sesevskog Kraljevca između naselja i željezničke pruge
MOSTOVI (Jadranski most, Most mladosti, Most slobode, Podsusedski most, Jankomirski most)	Provjeriti da li je došlo do urušavanja konstrukcija u rijeku Savu.	<p>Prostor budućeg centralnog gradskog parka Novog Zagreba uz Ulicu SR Njemačke</p> <p><i>Sekundarne površine:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - širi prostor odlagališta Prudinec u Jakuševcu
AVENIJA VEĆESLAVA HOLJEVCA - ZAGREBAČKA - ZRAČNA LUKA FRANJO TUĐMAN	Uklanjanje ruševina i raščišćavanje prometnica radi uspostave protoka vozila u smjeru SJEVER - JUG	<p>Prostor budućeg centralnog gradskog parka Novog Zagreba uz Ulicu SR Njemačke</p> <p><i>Sekundarne površine:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - širi prostor odlagališta Prudinec u Jakuševcu
HEINZELOVA - DOMOVINSKI MOST - ZRAČNA LUKA FRANJO TUĐMAN	Uklanjanje ruševina i raščišćavanje prometnica radi uspostave protoka vozila u smjeru SJEVER - JUG	<p>Prostor kod Dumovečkog luga</p> <p><i>Sekundarne površine:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - širi prostor odlagališta Prudinec u Jakuševcu.

Za odlaganje građevinskog otpada i materijala predviđene su sljedeće lokacije:

1. Laporolom Kostanjek,
2. prostor poslovne namjene uz Škorpikovu ulicu,
3. budući prostor centralnog gradskog parka Novog Zagreba uz ulicu SR Njemačke,
4. širi prostor odlagališta na Jakuševcu,
5. lokacija uz Radničku cestu na Žitnjaku,
6. zemljište sjeverno od CUPOVZ-a,
7. prostor kod Dumovečkog luga,
8. neizgrađeno područje Sesevetskog Kraljevca između naselja i željezničke pruge,
9. livade Oporovca.

Poslovi raščišćavanja ruševina provode se pod stručnim vodstvom nadležnih društava koja u svojoj redovnoj djelatnosti obavljaju takve i slične poslove, a pridružuju im se na pomoćnim poslovima ostale snage. Sudionici i operativne snage civilne zaštite za raščišćavanje ruševina vidljivi su u Tablici 24.

Tablica 24. Sudionici i operativne snage civilne zaštite za raščišćavanje ruševina

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Mobilizacija pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu Nadzor i upravljanje provedbom mjera raščišćavanja ruševina
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Prikupljanje informacija od povjerenika s terena Nadzor i upravljanje provedbom mjera raščišćavanja ruševina
Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina	Pomoćni poslovi kod raščišćavanja ruševina
Postrojba civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Pomoćni poslovi kod raščišćavanja ruševina
Povjerenici civilne zaštite	Terenski nadzor provedbe raščišćavanja ruševina u području nadležnosti
Koordinator na lokaciji	Terenska koordinacija provedbe mjera raščišćavanja ruševina
HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. - Elektra Zagreb	Isključivanje opskrbe električnom energijom dijelova naselja ili pojedinih kuća gdje će se provoditi raščišćavanje ruševina
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Zatvaranje dotoka vode dijelovima naselja ili pojedinih kuća gdje će se provoditi raščišćavanje ruševina
Zagrebački holding d.o.o.	Uključuje se u raščišćavanju prolaza i pristupa objektima, uklanjanje prepreka i raščišćavanje javnih površina i građevina
Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Zagrebačke ceste	Raščišćavanje prolaza i pristupa objektima, uklanjanje prepreka i raščišćavanje pristupnih cesta
Gradska plinara Zagreb d.o.o.	Isključivanje plinske mreže u ugroženim područjima

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Građevinske tvrtke s područja grada Zagreba	Provedba raščišćavanja oštećenih građevina
Posjednici teške mehanizacije	Sudjelovanje u raščišćavanju prolaza, pristupa i oštećenih građevina
Prijevozničke tvrtke s područja grada Zagreba	Prijevoz građevinskog otpada do lokacija za odlaganje
Vatrogasne postrojbe s područja Grada Zagreba (profesionalne i dobrovoljne)	Raščišćavanje provedbom tehničkih intervencija
Udruge građana s područja Grada Zagreba	Pomoćni poslovi kod raščišćavanja
Stanovništvo	Pomoćni poslovi kod raščišćavanja
Volonteri (pojedinci i udruge)	Pomoćni poslovi kod raščišćavanja

Prikaz mjesta privremenog odlaganja građevinskog otpada i koridora za raščišćavanje vidljiv je na Karti 21.

Zaključak

Određeni su koridori za raščišćavanje prometnica kao i lokacije za odlaganje građevinskog materijala. Raščišćavanju ruševina se pristupa osobito oprezno pod stručnim vodstvom nadležnih društava koja u svojoj redovnoj djelatnosti obavljaju takve i slične poslove nakon što je utvrđeno da su spašeni svi koje je bilo moguće spasiti, odnosno izvući, bili oni živi ili ne. Ukoliko se naiđe na smrtno stradalu osobu, raščišćavanje će se izvoditi bez mehanizacije i vrlo oprezno.

2.2.2. Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguranja kontinuiteta njihova djelovanja

Sva kritična infrastruktura i sve ustanove/građevine su izravno ugrožene od potresa.

Posljedice po proizvodnju i distribuciju električne energije

U slučaju potresa od IX° po MCS ljestvici, objekti (transformatorske stanice, dalekovodi) pretrpjeli bi oštećenja. Prekid opskrbe električnom energijom na području grada Zagreba može biti uzrokovan rušenjem transformatorskih stanica Tumbri i Žerjavinec ili oštećenja dalekovoda i objekata proizvodne infrastrukture od najvećeg značaja za normalno funkcioniranje elektroenergetskog sustava - termoelektrana TE-TO i EL-TO. U slučaju pucanja transformatora može doći do istjecanja trafo-ulja u sabirne posude koje se nalaze ispod transformatora.

Posljedice po plinoopskrbni sustav

Moguće je oštećenje magistralnih plinovoda na području grada Zagreba što bi moglo uzrokovati eksplozije i požare, posebno u Gradskoj četvrti Donji grad gdje se očekuju značajnija oštećenja na zgradama.

Posljedice po opskrbu vodom i odvodnju

U slučaju razornog potresa došlo bi do pucanja cjevovoda što bi uzrokovalo prekid opskrbe pitkom vodom na cijelom području grada Zagreba. Postoji mogućnost oštećenja ili rušenja vodosprema. Snažni potres mogao bi prouzročiti i oštećenje sustava odvodnje. Očekivane posljedice su prekid redovitog funkcioniranja te poremećaji u funkcioniranju, moguće izlivanje otpadnih voda te potapanje podruma. Krajnja posljedica može biti ugrožavanje zdravlja stanovništva. Procjenjuje se da bi potres nanio znatna oštećenja na vodovodnoj mreži i kanalizacijskom sustavu u starim dijelovima grada (Gornji grad - Medveščak, Čnomerec, Podsused - Vrapče i Donji grad). Uz 5 vodocrpilišta, 8 vodosprema,

dvije precrcpne stanice, izrazito su ugroženi magistralni cjevovodi koji prolaze ispod zagrebačkih mostova koji mogu biti srušeni ili oštećeni u razornom potresu. Pucanje cjevovoda, prekidi vodovodne infrastrukture mogu značajno i na više dana ugroziti opskrbu pitkom vodom, a u hladnom zimskom periodu sa snijegom i značajno produžiti vrijeme popravka.

Posljedice po objekte javnog zdravstva

Potres na području grada Zagreba imao bi velike posljedice i zahtjeve prema sustavu javnog zdravstva, kako u pogledu primarnih (zbrinjavanje ranjenih, traumatiziranih) tako i sekundarnih potreba (sprječavanje zaraza i epidemija). Ako bi došlo do urušavanja ambulanti i bolnica bit će neophodno njihovo izmještanje sa ljudstvom i sredstvima na nove lokacije (planiranje poljskih bolnica). S obzirom na lošu prometnu povezanost i starost zgrada u kojima su smještene bolnice (visok rizik od urušavanja), pružanje zdravstvenih usluga stanovništvu biti će otežano ili potpuno prekinuto bez vanjske pomoći. Značajna pomoć bila bi potrebna iz okolnih urbanih centara ili ukoliko su i isti obuhvaćeni potresom, iz udaljenijih dijelova države.

Posljedice po proizvodnju, skladištenje, preradu, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

Kod potresa od IX° po MCS ljestvici može doći do nekontroliranog ispuštanja opasnih tvari u zrak, vodu i zemlju. Posebno je ugrožen istočni dio grada Zagreba odnosno područje Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak jer se u njoj nalazi nekoliko velikih industrijskih objekata u kojima se skladište i prerađuju opasne tvari. Malo je izgledno rušenje tih objekata zbog protupotresne gradnje, ali iznenadne situacije/akcidenti nisu isključeni.

Posljedice po prehrambeni sektor

U slučaju potresa može doći do oštećenja ili urušavanja objekata u kojima se nalaze trgovine prehrambenim namirnicama. Moguće su brojne sekundarne posljedice u proizvodnji (nedostatak potrebne radne snage za proizvodnju, skladištenje, obradu, preradu i distribuciju, apatija i nemotiviranost stanovništva zbog gubitaka bližnjih, materijalnih šteta i neizvjesnosti za budućnost i slično). Povećane su potrebe iz državnih robnih zaliha.

Posljedice po telekomunikacijski sustav

Štetne posljedice mogu nastupiti u slučaju potresa u kojem bi došlo do rušenja centrala, baznih stanica, repetitora i objekata pošte. Štetne posljedice manifestirale bi se kao određena materijalna šteta i prekid komunikacije na području grada. Na baznim stanicama mobilnih operatera koje su izgrađene na krovovima objekata mogu se očekivati znatnija oštećenja koja će ovisiti o načinu gradnje objekata na kojima se one nalaze i kvaliteti građevnog materijala. Uslijed potresa može doći i do prestanka rada fiksne telefonske mreže (zbog rušenja infrastrukture i preopterećenosti pozivima), prestanak rada TV odašiljača i nestanak TV i radio signala. Rušenjem poštanskih ureda dolazi do prestanka distribucije poštanskih pošiljki te prestanka rada centrale.

Posljedice po prometni sustav

U slučaju potresa od IX° po MCS ljestvici moglo bi doći do mjestimičnih pukotina u cestama što bi u konačnici moglo ugroziti prohodnost određenih cestovnih pravaca. Potres očekivanog intenziteta uzrokuje i veće dilatacije tla te lomove potporne infrastrukture ceste. Moguće je aktiviranje klizišta u podsljemenskoj zoni pa je moguć prekid prometovanja na važnim prometnicama poput Aleje Bologne zbog odrona. Predviđeni intenzitet potresa će oštetiti mostove (a neke i srušiti) pa je za sigurno korištenje potrebno utvrditi stanje istih i pronaći alternativne načine povezivanja dviju obala rijeke Save u gradskom području (pontonski mostovi). Ugroženi su i nadvožnjaci i podvožnjaci na važnim gradskim čvorištima.

Posebno rizično je u strogom centru grada (Gornji grad) zbog uskih ulica koje će biti zakrčene srušenim objektima. Posljedice su izolacija područja centra grada, prekid u distribuciji hrane i lijekova, otežan dolazak snaga civilne zaštite zbog zakrčenih ulica. Očekuje se oštećenje i željezničke infrastrukture.

Posljedice po financijsku infrastrukturu

Dio poslovnog prostora banaka i Hrvatske pošte d.d. mogao bi biti oštećen za redovno poslovanje, a mogući prekidi modemske veze bankomata ili oštećenja prometnica (onemogućena nadopuna bankomata) reducirali bi financijske usluge. Očekuje se oštećenje dijela zgrada banaka kao i Hrvatske narodne banke što može prouzročiti prekid rada određenih institucija.

Posljedice po kulturna dobra, nacionalne spomenike i vrijednosti

U slučaju potresa od IX° po MCS pojedini objekti kao što su sakralni objekti, kurije, povijesne građevine i tradicionalne kuće pretrpjeli bi određena oštećenja - rušenje, pucanje prozorskih stakala, oštećenja krovišta. Budući da su zaštićeni objekti obično gradnjom najstariji, izgledno je rušenje glavnine zaštićenih spomenika i vrijednosti (neki od njih imaju i izrazito funkcionalno značenje poput zgrada Sabora i Vlade RH).

Iz gornjeg pregleda vidljivo je da u slučaju razornog potresa možemo očekivati velike probleme u funkcioniranju kritične infrastrukture. Posljedice možemo podijeliti na:

- uništenje vodova (određenih elemenata mreže) i
- uništenje pogonskih zgrada i ključnih čvrstih objekata.

U slučaju oštećenja vodova puna funkcionalnost mreže se može uspostaviti u roku nekoliko dana ako dežurne ekipe operatera pristupe brzom saniranju i popravku elemenata mreže. U slučaju oštećenja važnijih objekata poput zgrada i postrojenja, moraju se pronaći alternativni izvori/načini dobave usluga budući da će za popravak i uspostavu pune funkcionalnosti biti potrebno dulje vremensko razdoblje.

Mogući načini osiguravanja kontinuiteta djelovanja objekata kritične infrastrukture i zadaće pojedinih pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu u slučaju oštećenja kritične infrastrukture prikazani su u Tablici 25. Pod osiguravanjem kontinuiteta misli se na uspostavu redundantnih (privremenih i alternativnih) sustava koji će osigurati pružanje bitnih usluga tamo gdje je sukladno procjeni Stožera civilne zaštite Grada Zagreba najpotrebnije budući se ozbiljne štete na vodovima i objektima kritične infrastrukture nastale uslijed razornog potresa ne mogu izbjeći.

Tablica 25. Mogući načini osiguravanja kontinuiteta djelovanja objekata kritične infrastrukture

SEKTOR	PRIVREMENE MJERE (KONTINUITET DJELOVANJA)	ZADAĆE OPERATERA
Proizvodnja i distribucija električne energije	Osiguravanje mobilnih agregata za proizvodnju električne energije za objekte od posebnog interesa	Aktiviranje dežurnih timova prema Operativnom planu s ciljem pregleda mreže i uspostave opskrbe električnom energijom
Telekomunikacije	Sustav veza civilne zaštite i hitnih službi: satelitski terminali (Ured za upravljanje u hitnim	Aktiviranje dežurnih timova prema Operativnim planovima s ciljem što brže

SEKTOR	PRIVREMENE MJERE (KONTINUITET DJELOVANJA)	ZADAĆE OPERATERA
	<p>situacijama), pomoć radioamatera (udruge građana), kratki val</p> <p>Radiodifuzija: puštanje u rad rezervnih izmještenih FM odašiljača (Odašiljači i veze d.o.o.) sa svrhom prijenosa radio signala</p> <p>Korištenje satelitskih reportažnih kola za prijenos slike iz Stožera civilne zaštite Grada Zagreba</p>	<p>uspostave pune funkcionalnosti</p>
Javno zdravstvo	<p>Korištenje objekata zdravstvenih ustanova koje nisu oštećene</p> <p>Uspostava poljskih bolnica</p> <p>Transport ozlijeđenih u druge bolnice</p>	<p>Pregled građevina, u slučaju većih strukturnih oštećenja iseljenje pacijenata i opreme</p>
Promet	<p>Raščišćavanje prometnica građevinskom mehanizacijom</p> <p>Podizanje pontonskog mosta u suradnji s vojskom</p>	<p>Planiranje dugoročnih mjera obnove prometnica i mostova (Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Zagrebačke ceste)</p>
Vodoopskrba	<p>Dostava pitke vode stanovništvu auto-cisternama</p>	<p>Aktiviranje dežurnih timova prema Operativnom planu s ciljem pregleda mreže i uspostave vodoopskrbe</p>
Plinoopskrba	<p>Isključenje mreže radi smanjivanja rizika</p>	<p>Aktiviranje dežurnih timova prema Operativnom planu s ciljem pregleda mreže i uspostave plinoopskrbe</p>

Opskrbu električnom energijom neophodno je prioritetno osigurati za zdravstvene ustanove, javne ustanove, objekte u kojima će se privremeno zbrinjavati evakuirane osobe, uredske prostorije važnijih ustanova od interesa za civilnu zaštitu, ključne odašiljače i objekte za osiguravanje radio-veza, objekte u kojima se pripravlja hrana za pogođeno stanovništvo kao i prostore u kojima su smješteni stožeri, angažirane stručne službe i timovi civilne zaštite.

Zahtjeve i prioritete ponovne uspostave opskrbe električnom energijom sukladno opsegu posljedica i stvarnim potrebama podnose koordinatori na lokaciji i Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba, a Stožer civilne zaštite Grada Zagreba operaterima. U nemogućnosti brzog povrata u funkciju morat će se primijeniti mobilni agregati za proizvodnju električne energije. Opskrba pitkom vodom će se osigurati

dovoženjem cisternama s provjereno ispravnom vodom te nakon ponovne provjere dozvoljavati ponovnu upotrebu istog sustava.

Važno je što prije osigurati fiksnu telefonsku liniju ustanovama od posebne važnosti jer će mobilna mreža biti preopterećena. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će utvrditi prioritete (zahtjevom prema operaterima) u korištenju veza za kritične operativne snage civilne zaštite i institucije. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će sa operaterima i njihovim unaprijed pripremljenim interventnim timovima koordinirati aktivnosti stavljanja u funkciju kritične infrastrukture, prioritete i potrebnu pomoć. Provedba zaštite funkcije objekata kritične infrastrukture prikazana je u sljedećoj tablici.

Tablica 26. Subjekti civilne zaštite za provedbu zaštite funkcije kritične infrastrukture

SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	<p>Analizira prioritete uključivanja funkcije kritične infrastrukture na isključenim dionicama. Surađuje s pravnim osobama u svrhu što bržeg povratka u funkciju objekata kritične infrastrukture i objekata od javnog značaja</p> <p>Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba upućuje zahtjev za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu električnom energijom i drugih objekata od izrazitog interesa</p>
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Od povjerenika civilne zaštite prikupljaju informacije o poteškoćama u funkcioniranju kritične infrastrukture (vodoopskrba, elektroopskrba, plinoopskrba, sustav telekomunikacija)
Koordinator na lokaciji	Predlaže prioritete ponovne uspostave opskrbe električnom energijom
Povjerenici i njihovi zamjenici	Prikupljanje informacija o poteškoćama u funkcioniranju kritične infrastrukture (vodoopskrba, elektroopskrba, plinoopskrba, sustav telekomunikacija)
HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. - Elektra Zagreb	<p>Postupanje po vlastitom Operativnom planu civilne zaštite s ciljem brze uspostave električne energije i sanacije kvarova/šteta na mreži</p> <p>Uključuje isključene dionice odnosno isključene objekte po obavljenoj provjeri ispravnosti uvažavajući prioritete</p>
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Uključuje isključene dionice odnosno isključene objekte po obavljenoj provjeri ispravnosti uvažavajući prioritete
Hrvatski telekom d.d. i operateri mobilne mreže	Uključuje isključene dionice odnosno isključene objekte po obavljenoj provjeri ispravnosti uvažavajući prioritete

Zaključak

Posljedice po kritičnu infrastrukturu su izrazito izražene jer razoran potres dovodi do oštećenja ili potpunog uništenja objekata kritične infrastrukture i pripadajućih vodova i postrojenja. Izgledan je nestanak električne energije, ispad telekomunikacija, istjecanje plina i posljedično nastanak eksplozija i požara na mnogim lokacijama u gradu, otežana vodoopskrba, nefunkcioniranje ili djelomično funkcioniranje hitnih službi u gradu, kolaps sustava javnog zdravlja i prekid prometa odnosno nastanak prometne izoliranosti mnogih gradskih područja.

Zbog navedenog, u suradnji s pravnim osobama od interesa za civilnu zaštitu i pojedinih udruga građana (npr. radio-amateri) planiraju se privremena alternativna rješenja za najpotrebnije korisnike u gradu koja će se koristiti do pune uspostave kapaciteta isporuke usluga, a istodobno će se prema Operativnim planovima pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite, ustrojiti interventni timovi koji će raditi na saniranju mreža kritične infrastrukture i uspostavi pune funkcionalnosti.

2.2.3. Organizacija gašenja požara

Organizacija gašenja požara definirana je važećim Zakonom o vatrogastvu (Narodne novine 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04, 174/04, 38/09, 80/10), a razrađena Planom zaštite od požara i tehnoloških eksplozija za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 04/19). Nositelj gašenja požara nastalih uslijed potresa je Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba kao i dobrovoljna vatrogasna društva sa područja grada Zagreba. Sukladno navedenom, gašenje požara je u organizacijskoj nadležnosti vatrogasnog zapovjednika na požarištu. U njegovoj nadležnosti je i angažman ostalih žurnih službi poput policije, hitne pomoći i slično. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba može angažmanom preostalih snaga civilne zaštite osigurati logistički oslonac angažiranim snagama vatrogastva na požarištu, osigurati tešku mehanizaciju za raskrčivanje (posljedice potresa), te provedbu potrebnih mjera izvan požarišta (obavješćivanje, evakuaciju, zbrinjavanje i slično). Dinamiku i redosljed upotrebe istih, na prijedlog zapovjednika Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba određuje načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, odnosno gradonačelnik. Snage koje sudjeluju u gašenju požara i njihove zadaće navedene su u sljedećoj tablici:

Tablica 27. Sudionici i operativne snage civilne zaštite zadužene za organizaciju gašenja požara

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Analizira prema zahtjevu zapovjednika gašenja požara potreban angažman preostalih operativnih snaga na gašenju požara i sanaciji posljedica požara, provjerava prisutnost potrebnih snaga na području grada Zagreba, odlučuje o dostatnosti tih snaga te ih uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom mobilizira (Ured za upravljanje u hitnim situacijama po nalogu provodi mobilizaciju do dostatnog kapaciteta)
Vatrogasne postrojbe s područja grada Zagreba (profesionalne i dobrovoljne)	Provedba mjera gašenja požara i mjera protupožarne prevencije
Zagrebački holding d.o.o. i pravne osobe posjednici mehanizacije	Uključuju se u raščišćavanje prolaza i pristupa požarištu i uklanjanje prepreka

Tablica 28. Radnje i postupci tijekom gašenja požara kojima je uzrok razoran potres

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija gašenja požara	Zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Vatrogasne snage (Javna vatrogasna postrojba i dobrovoljna društva) s područja grada Zagreba
Iskopčavanje energenata zbog opasnosti koje nosi kombinacija struja-voda te plinske mreže	Zapovjednik požarišta	Vlasnici kritične infrastrukture
Odabir sredstava za gašenje koje nije opasno za eventualno zarobljene osobe u ruševinama, imajući na umu opasnosti koje nose energenti i opasnosti koje može prouzročiti naknadno narušavanje stabilnosti oštećenih konstrukcija	Zapovjednik požarišta	Pripadnici Javne vatrogasne postrojbe/dobrovoljnih vatrogasnih društava
Uz gašenje vršenje postupaka razupiranja i podupiranja nestabilnih konstrukcija radi stabilizacije istih	Zapovjednik požarišta	Pripadnici Javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljnih vatrogasnih društava osposobljeni za spašavanje iz ruševina koji su na redovnoj dužnosti Naknadno nakon mobilizacije u slučaju da požar nije ugašen pripadnici specijalističkih postrojbi civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina
Usklađivanje aktivnosti raščišćavanja ruševina, spašavanja osoba i gašenja požara	Zapovjednici Javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljnih vatrogasnih društava	Pripadnici Javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljnih vatrogasnih društava
Odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Zaposlenici komunalnih poduzeća, prijevoznici
Čuvanje zgarišta do konačnog raščišćavanja objekta	Zapovjednici dobrovoljnih vatrogasnih društava	Pripadnici dobrovoljnih vatrogasnih društava

Zaključak

Požar na potresom pogođenom području počinju gasiti vatrogasne snage koje prve pristignu na požarište. Gašenjem požara rukovodi zapovjednik pristigle postrojbe koji je na taj način i zapovjednik požarišta. Ako zapovjednik odluči da prisutne vatrogasne snage nisu dovoljne, zatražit će od nadređenog vatrogasnog zapovjednika dodatne snage. Zadaća vatrogasnih snaga je ponajprije spašavanje ljudi, zatim gašenje požara i sprječavanje njegovog

razvoja. Vatrogasci također, nakon gašenja požara, djeluju u zaštiti od ponovnog razbuktavanja požara.

Budući da vatrogasne snage predstavljaju stalno spremne kapacitete za razliku od postrojbi civilne zaštite koje je potrebno mobilizirati, a sprječavanje nastanka širenja i gašenje požara preduvjet je provedbe ostalih mjera civilne zaštite na objektima zahvaćenima požarom (pretraživanje objekata i spašavanje iz ruševina), Stožer civilne zaštite Grada Zagreba sudjeluje u koordinaciji gašenja požara samo u slučaju da je požar moguće ugasiti tek nakon raščišćavanja prolaza i uklanjanja prepreka. U tom slučaju Stožer civilne zaštite Grada Zagreba daje nalog pravnim osobama od interesa za civilnu zaštitu koje imaju zadaću raščišćavanja koridora prema Tablici 23. da dio kapaciteta privremeno preusmjere s ciljem raščišćavanja potrebnih koridora kako bi vatrogasne snage mogle pristupiti požarom zahvaćenom objektu.

2.2.4. Organizacija reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija (pregled prioritarnih korisnika - u suradnji s policijom)

Nakon nastanka potresa doći će do pojačanog prometa na prometnicama i pristupnim cestama. Zbog navedenog snagama civilne zaštite biti će otežan dolazak na mjesto intervencija, a stanovništvu će biti otežana evakuacija. Potrebno je osigurati nesmetanu prometnu komunikaciju preusmjerenjem prometa (obilazni pravci) i provedbom osiguranja istih. Osiguranje obuhvaća postavljanje potrebne prometne signalizacije, fizička zatvaranja pojedinih pravaca i stvaranje pješačkih zona te osiguranje prometa od strane policijskih službenika.

Snage koje sudjeluju u organizaciji regulacije prometa i osiguranju tijekom intervencija prikazuje sljedeća tablica:

Tablica 29. Sudionici i operativne snage civilne zaštite zadužene za organizaciju reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Analizira situaciju prometne povezanosti, potrebe terenske prilagodbe prometnica i resursa za njihovu provedbu. Odlučuje o dostatnosti temeljnih snaga na području grada Zagreba te ih uz prethodne konzultacije s gradonačelnikom mobilizira
Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Zagrebačke ceste	Izvodi radove na obilježavanju i osposobljavanju obilaznih pravaca
Tvrtke posjednici materijala za izgradnju cesta	Ispomoć u osiguranju materijala potrebnog pri izvođenju radova na obilaznim pravcima
MUP - Policijska uprava zagrebačka	Određuje obilazne pravce, obavlja regulaciju prometa, preusmjerenje, kontrolu zabrane kretanja Osigurava javni red i mir

Kako bi se održao red i spriječila mogućnost otuđivanja stvari iz napuštenih objekata potrebno je provoditi osiguranje prostora. Osiguranje je potrebno provoditi u području i na prometnim pravcima u smislu osiguranja neometanog provođenja intervencija snagama civilne zaštite i sprječavanja krađa iz oštećenih objekata iz kojih su osobe evakuirane. Organizacija regulacije prometa i osiguranje područja tijekom intervencija provodit će MUP - Policijska uprava zagrebačka. U najgorem slučaju potresa, kapaciteti policije biti će nedostatni zbog velikog broja objekata koje treba osiguravati. U tom slučaju policija će, uz angažiranje

pričuvnog sastava i snaga s područja izvan Grada Zagreba, u dogovoru sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba, za osiguranje objekata angažirati zaštitarske tvrtke.

Prioritetni korisnici prometnica nakon razornog potresa su: vozila hitnih službi, vozila snaga civilne zaštite, vozila građevinske mehanizacije koja su angažirana na raščišćavanju ruševina i vozila ZET-a (autobusi, vozila za prijevoz osoba s invaliditetom) namijenjeni organiziranoj evakuaciji stanovništva. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba može zabraniti promet osobnim vozilima kako bi se spriječio prometni kolaps koji bi otežao kretanje snagama zaštite i spašavanja, osobito u slučaju rušenja zagrebačkih mostova i otežanog kretanja glavnim koridorima/prometnicama zbog oštećenja kolnika i zarušavanja građevinskog materijala na njih.

Zaključak

Izgledno je očekivati da će pojedine prometnice barem dijelom biti zakrčene građevinskim otpadom i odronima. Pri tome se neće moći odmah obaviti potpuno raščišćavanje, već će prometnice biti prohodne u suženom profilu. Zato će se morati ograničiti promet kako bi se neometano mogle obaviti žurne intervencije odnosno evakuacija i spašavanje iz ugroženog područja tj. kako bi se izbjegle nepotrebne žrtve prometnih nesreća s vozilima koja ne sudjeluju u provedbi civilne zaštite i spriječili zastoji zbog prisutnosti vozila koja ne sudjeluju na intervencijama. Tvrtke nadležne za održavanje prometnica će obilježiti obilazne pravce i postaviti odgovarajuću prometnu signalizaciju, a policija će regulirati promet sukladno zahtjevima Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Osobiti prioritet u osiguravanju prohodnosti imaju definirani pravci evakuacije za Grad Zagreb u smjeru zapad-istok i sjever-jug koji su navedeni u poglavlju 2.2.7. *Organizacija provođenja evakuacije*. Nositelj provedbe mjere organizacije reguliranja prometa i osiguranja tijekom intervencija je MUP - Policijska uprava zagrebačka.

2.2.5. Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinsko zbrinjavanje

Organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja provodit će sljedeće službe:

- Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba,
- domovi zdravlja na području grada Zagreba,
- bolnice i klinike na području grada Zagreba,
- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar".

Zdravstvenu zaštitu osiguravaju zdravstvene ustanove na području grada Zagreba. Socijalnu pomoć i psihosocijalnu pomoć osiguravaju predstavnici centara za socijalnu skrb i Društvo za psihološku pomoć.

Budući da u slučaju razornog potresa istodobno dolazi do ozljeđivanja veće skupine ljudi, da će biti veliki broj ozljeđenih te da će doći do rušenja ili teškog oštećenja većine bolnica u gradu Zagrebu, može se zaključiti kako Zagreb nema dostatne kapacitete za pružanje medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja u slučaju razornog potresa te će gradonačelnik morati zatražiti solidarnu pomoć s državne razine.

Brzu i masovnu pomoć lakše ozljeđenim osobama u takvoj situaciji zbog manjka kapaciteta ne mogu pružiti samo medicinske ustanove te će tu ulogu, uz liječničke ambulante šireg područja, morati preuzeti i posebno osposobljene osobe i pojedinci (vatrogasci, ekipe Crvenog križa, Hrvatske gorske službe spašavanja, civilne zaštite, udruge građana s potrebnim znanjima i vještinama i sl.).

Izuzetno je bitno pripremiti teže ozljeđene osobe da mogu pričekati potrebno medicinsko zbrinjavanje u medicinskim ustanovama ili poljskim bolnicama. Ovaj zadatak se može obaviti samo na terenu gdje su se ozljeđivanja i dogodila i to od strane ekipa-timova za

hitnu medicinsku pomoć Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba ili posebno osnovanih medicinskih timova (Crveni križ), koje se mora žurno uputiti na pogodeno područje.

U slučaju većeg broja ozlijeđenih ljudi na malom prostoru, provodit će se trijaža. Trijažu će provoditi iskusni medicinski djelatnici na mjestu prihvata. Trijažom se osobe dijele na slijedeće skupine: mrtvi, teško ozlijeđeni, lakše ozlijeđeni, psiho-traumatizirani i neozlijeđeni. Nakon medicinske trijaže evakuirani se zbrinjavaju prema kategoriji trijaže. Tim za psihološku pomoć može biti stacioniran unutar kampa za prihvata ili biti mobilan. Tim mora osigurati osobu koja će pružiti psihološku pomoć djeci. Duhovnu pomoć će pružiti djelatnici vjerskih organizacija.

Cjelokupno vođenje medicinskih ustanova i pripadajuće logistike će trebati privremeno reorganizirati zbog izvanrednih uvjeta (manjak prostora, opreme, ljudi) pa bi bilo poželjno da se uz Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira i Stožer zdravstva Grada Zagreba koji će obaviti potrebna osnivanja i opremanja medicinskih timova za rad na pogodnom području ustrojavanjem poljskih bolnica odnosno ambulanti hitnih službi, vršiti koordinaciju oko preustroja medicinskih ustanova tako da mogu primiti značajno povećan broj ozlijeđenih te pružiti sve potrebne stručne informacije u slučaju da je potrebna pomoć s državne pa i međunarodne razine.

Snage za pružanje medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja su prikazane u sljedećoj tablici:

Tablica 30. Sudionici i operativne snage civilne zaštite za pružanje medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja

SNAGA	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Koordinacija provedbe mjera medicinskog zbrinjavanja i potrebe angažiranja dopunske pomoći s više hijerarhijske razine
Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	Trijaža i prijevoz do bolničkog zbrinjavanja teško ozlijeđenih
Postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina	Izvlačenje iz ruševina teško ozlijeđenih, pružanje prve pomoći
HGSS - Stanica Zagreb	Izvlačenje iz ruševina teško ozlijeđenih, pružanje prve pomoći
Domovi zdravlja na području grada Zagreba	Trijaža i zbrinjavanje ozlijeđenih koji ne zahtijevaju hitnu njegu i nisu životno ugroženi
Potresom neoštećene bolnice i klinike na području grada Zagreba	Zbrinjavanje teško ozlijeđenih
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Trijaža i zbrinjavanje ozlijeđenih na terenu koji ne zahtijevaju hitnu njegu i nisu životno ugroženi, zbrinjavanje evakuiranih
Ljekarne na području grada Zagreba	Osiguranje dostatnih količina lijekova i medicinskog materijala
Pružatelji usluge sanitetskog prijevoza na području grada Zagreba	Prijevoz ozlijeđenih osoba do stacionarnih objekata

Tablica 31. Radnje i postupci tijekom pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba Ravnatelji zdravstvenih ustanova i domova zdravlja
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme i zaliha lijekova i sanitetskog materijala	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Ravnatelji zdravstvenih ustanova i domova zdravlja
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	Stožer Civilne zaštite Grada Zagreba Stožer zdravstva Grada Zagreba Gradski ured za zdravstvo	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)
Organiziranje mjesta za trijažu i provođenje trijaže	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Interventni timovi hitne medicinske pomoći liječnici u zdravstvenim ustanovama Liječnici u mirovini Interventni timovi Hrvatskog Crvenog križa
Organiziranje poljskih bolnica	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Interventni timovi hitne medicinske pomoći liječnici u zdravstvenim ustanovama Liječnici u mirovini Interventni timovi Hrvatskog Crvenog križa
Traženje dodatnog angažiranja liječničkih timova iz drugih dijelova države i inozemstva	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Županijski centar 112 Zagreb ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnica	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Ravnatelji bolnica i domova zdravlja na širem području

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
		Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	ravnatelj Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić"

Zaključak

Zbog velikog broja ozlijeđenih osoba, a nedostatno kapaciteta bit će potrebno izvršiti trijažu. Budući da je hitna medicinska pomoć stalno spreman kapacitet za razliku od postrojbi civilne zaštite koje je potrebno mobilizirati te da će dostupni timovi hitne medicinske pomoći uz vatrogasce prvi izaći na mjesto događaja, prvi cilj Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, a posebno članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba koji dolaze iz zdravstvenih ustanova, jest utvrditi okvirni broj ozlijeđenih, postojeće moguće kapacitete medicinskog zbrinjavanja (stanje bolnica, broj dostupnog osoblja - liječnika i medicinskih sestara), pokrenuti pripreme aktivnosti s ciljem uspostavljanja poljskih bolnica, aktivirati sve raspoložive snage s medicinskim znanjima kako bi organizirano pristupili pomaganju i zbrinjavanju ozlijeđenih (timovi Hrvatskog Crvenog križa, udruge građana, umirovljeni liječnici i medicinsko osoblje) te zatražiti pomoć s državne odnosno međunarodne razine. U slučaju teškog oštećenja pojedinih bolnica bit će potrebno izvršiti i evakuaciju osoba iz određenih zdravstvenih ustanova. Dakle, ključne informacije koje su potrebne kako bi se daljnje mjere mogle planirati su: stanje zdravstvenih objekata, broj liječnika i medicinskih sestara na raspolaganju i okvirni broj teže ozlijeđenih.

2.2.6. Organizacija pružanja veterinarske pomoći

Organizaciju i pružanje veterinarske pomoći provodit će Veterinarska stanica Grada Zagreba d.o.o. sa područnim ambulancama zajedno sa vlasnicima domaćih životinja. Na području grada Zagreba zanemariv je broj domaćih životinja, osim u ruralnim područjima grada Zagreba, dok je broj kućnih ljubimaca na području cijelog grada Zagreba izrazito velik. Evakuacija kućnih ljubimaca dužnost je vlasnika. Prilikom izvanrednih situacija i evakuacije životinje često budu uznemirene. Zato je potrebno životinju voditi na kratkom povodcu ili je smjestiti u sanduk, nosilicu, kutiju i sl. koje odgovaraju dimenziji životinje. Kućne ljubimce nije dopušteno smještati u šatorska naselja s ljudima, osim službenih životinja.

U slučaju potrebe, veterinarsku evakuaciju provesti će Veterinarska stanica Grada Zagreba d.o.o. uz pomoć vlasnika životinja. Prijevoznim sredstvima za prijevoz životinja raspolaže Veterinarski fakultet u Zagrebu.

Tablica 32. Radnje i postupci tijekom pružanja veterinarske pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za uzgoj životinja i o stoci koja se našla izvan kontrole	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	Povjerenici civilne zaštite
Analiziranje stanja stočnog fonda i mjere koje je potrebno poduzeti	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	predstavnik veterinarstva

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Utvrđivanje raspoloživih punktova za smještaj stoke	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	Stožer civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba i namjenske udruge
Organizacija prikupljanja stoke koja je bez kontrole	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	zaposlenici u veterinarskim stanicama članovi lovačkih udruga
Organiziranje popisa stoke	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	povjerenici civilne zaštite članovi lovačkih udruga
Pregled povrijeđene stoke koja bi se nakon klanja mogla koristiti za ljudsku ishranu	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	zaposlenici u veterinarskim stanicama, vlasnici stoke, članovi lovačkih udruga
Organizacija prijevoza stoke do klaonica	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Brezovica i Sesvete	pravne osobe s ovlaštenjima za prijevoz životinja
Zbrinjavanje ozlijeđenih kućnih ljubimaca	Povjerenici civilne zaštite	Veterinarska stanica Grada Zagreba d.o.o. i veterinarske ambulante
Privremeno zbrinjavanje kućnih ljubimaca	Povjerenici civilne zaštite	Dumovec - sklonište za nezbrinute životinje Grada Zagreba Zoološki vrt Grada Zagreba

Zaključak

U slučaju razornog potresa moguće je ozljeđivanje domaćih životinja zbog rušenja staja i gospodarskih objekata kao i ozljeđivanje kućnih ljubimaca. Zbog činjenice da je najveći broj domaćih životinja na području grada Zagreba prisutan na područjima gradskih četvrti Brezovica i Sesvete, glavni zadatak u koordinaciji veterinarskog zbrinjavanja domaćih životinja imat će Stožeri civilne zaštite s područja tih gradskih četvrti. Povjerenici civilne zaštite će prikupljati informacije o ozlijeđenim životinjama odnosno životinjama bez kontrole te ih dostavljati Stožerima civilne zaštite gradskih četvrti Sesvete i Brezovica koji će poduzimati daljnje mjere. Zbrinjavanje ozlijeđenih kućnih ljubimaca provodit će Veterinarska stanica Grada Zagreba koliko to kapaciteti budu dopuštali dok će brigu o privremenom zbrinjavanju kućnih ljubimaca bez kontrole preuzeti sklonište za nezbrinute životinje Dumovec i Zoološki vrt Grada Zagreba (u slučaju da kapaciteti nakon potresa budu operativni).

2.2.7. Organizacija provođenja evakuacije

Pregled pravaca i prometnica za evakuaciju

Na području grada Zagreba određeni su koridori za evakuaciju građana iz gradskih četvrti na lokacije za prihvata i lokacije za postavljanje šatorskih naselja. U slučaju razornog potresa žurno će se pristupiti raščišćavanju koridora za evakuaciju na području grada u smjerovima istok-zapad i sjever-jug radi osiguravanja njihove prohodnosti. Na koridorima su određene kritične točke - mostovi, nadvožnjaci, podvožnjaci koji bi se mogli urušiti u slučaju razornog potresa. U slučaju njihovog urušavanja bit će određeni alternativni pravci kretanja.

Pravci evakuacije i komunikacije za grad Zagreb u smjeru zapad - istok su:

1. Zagrebačka obilaznica: od čvora Jankomir do čvora Ivanja Reka;
2. Novi Zagreb: Avenija Dubrovnik od Rotora u Novom Zagrebu do Avenije Marina Držića;
3. Ljubljanska avenija od čvora Jankomir te Slavenskom avenijom do čvora Ivanja Reka;
4. Ulica grada Vukovara od Savske ulice do Heinzelove ulice;
5. Zagreb Zapad od okretišta tramvaja na Čnomercu (Zagrebačkom cestom do Zagrebačke avenije) Ilicom i Alejom Bologne do izlaza Zaprešić.

Pravci evakuacije i komunikacije za grad Zagreb u smjeru sjever - jug su:

1. Avenija Gojka Šuška: pored Nove bolnice izlazi na Maksimirsku i Aveniju Dubrava te se produžava do Nove Branimirove;
2. Bukovačka ulica:
 - na nju izlaze ulice Petrova, Prilesje i Barutanski jarak,
 - izlazi na Maksimirsku ulicu te ulicom Svetice na Novu Branimirovu;
3. Ribnjak i Vončinina: izlazi na Vlačku ulicu te Vlačkom do Kvaternikovog trga,
 - od Kvaternikovog trga Šubićevom ulicom do Zvonimirove i Držićeve ulice te dalje na pravac zapad - istok,
 - od Kvaternikovog trga na Heinzelovu ulicu te na sve pravce zapad - istok (Zvonimirova ulica, Ulica grada Vukovara, Slavenska Avenija);
4. Britanski trg i Vinogradska ulica:
 - izlaze na Ilicu te Ilicom preko parka Dr. Franje Tuđmana i Jagićevom ulicom izlaze na Savsku,
 - te Savskom na Ulicu grada Vukovara i Slavensku aveniju;
5. Ilica i Aleja Bologne od tramvajskog okretišta na Čnomercu:
 - na nju izlaze sve ulice sa sjevera od Kustošijanske, Vrapčanske, Ponikvi, Zelene magistrale, Podsusedske aleje, Susedgradskih vidikovaca;
6. Ilica - Selska - Zagrebačka obilaznica.

Koridori za evakuaciju građana u slučaju razornog potresa na području grada Zagreba prikazani su na Karti 21. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana. U slučaju tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće izazvane razornim potresom kod objekata koji raspolažu opasnim tvarima pravci evakuacije i prometnice određuju se nakon događaja i procjene o mogućim posljedicama i to ovisno o smjeru kretanja opasnih plinova i drugih opasnih produkata nesreće.

Priprema evakuacije

Gradonačelnik na temelju utvrđenog stanja na ugroženom području i prijedloga Stožera civilne zaštite Grada Zagreba donosi odluku o evakuaciji putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba:

- prema odredbama ovog Plana angažira osoblje, vozila i druga sredstva potrebna za evakuaciju,
- od Ureda za upravljanje u hitnim situacijama temeljem naloga o mobilizaciji obveznika civilne zaštite izdanog od gradonačelnika traži tehničku provedbu mobilizacije obveznika civilne zaštite kao pomoć pri evakuaciji,
- obavještava i poziva druga tijela i pravne osobe s područja grada Zagreba koji su dužni sudjelovati u evakuaciji i to: nadležnu organizaciju Gradskog društva Crvenog križa Zagreb, nadležnu policijsku upravu, pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu.

Prije početka evakuacije, sve osobe koje se evakuiraju obvezno se evidentiraju (ime i prezime, ime i prezime roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju - srodstvo). Uz osobne podatke, u evidencijske liste upisuje se registarska oznaka prijevoznog sredstva kojim se osoba evakuiraju te mjesto na koje se evakuiraju, s mjestom prihvata

(u početku što je detaljnije moguće, a potom i točna adresa smještaja i odgovorna osoba na mjestu prihvata).

U slučaju kada Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, u suradnji s policijom, ocijeni da bi evakuacija stanovnika vlastitim vozilima izazvala prometnu gužvu koja bi ometala provedbu evakuacije, može proglasiti obveznom evakuaciju skupnim vozilima, odnosno zabraniti uporabu vlastitih vozila.

U slučaju evakuacije vlastitim vozilom - osobe koje se evakuiraju dužne su strogo se pridržavati uputa o pravcima - putevima evakuacije, brzini vožnje te drugim uputama koje daju koordinatori evakuacije, policija i druge službene osobe. Ukoliko tako odluči osoba odgovorna za provedbu evakuacije, odnosno ako drugačije nije moguće zbog uvjeta na prometnicama te zbog opće sigurnosti, osobe koje se evakuiraju vlastitim vozilima dužne su se priključiti organiziranom konvoju vozila, o čemu odgovorne osobe daju pravovremenu obavijest.

Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici osnovni su nositelji evidentiranja i organiziranja evakuacije kritičnih kategorija stanovnika naselja, uz pomoć dobrovoljnih vatrogasnih društava, definiranih udruga od interesa za sustav civilne zaštite te ostalih stanovnika. Oni izvještavaju Stožere civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba o potrebnom broju skupnih vozila za evakuaciju, posebno prilagođenih vozila za prijevoz invalida i drugim potrebama.

U slučaju evakuacije osobe koje se evakuiraju dužne su ukoliko postoje mogućnosti:

- ponijeti osobne dokumente za sebe i članove obitelji,
- isključiti struju, plin i vodu u objektu/stanu kojeg napuštaju,
- zaključati građevinu/stan kojeg napuštaju,
- uzeti obvezne lijekove za sebe i članove obitelji (po mogućnosti i kutiju za prvu pomoć),
- ponijeti najdražu igračku i slikovnicu svoga djeteta,
- ponijeti konzerviranu hranu, vodu za piće za sebe i svoju obitelj,
- ponijeti rezervnu odjeću (deke, vreće za spavanje),
- ponijeti radio uređaj (po mogućnosti s rezervnim baterijama),
- obavijestiti osobe odgovorne za provedbu evakuacije o kroničnim i drugim bolestima sebe i članova svojih obitelji ili stanjima koja zahtijevaju posebne postupke i zdravstvenu skrb,
- obavijestiti osobe odgovorne za provedbu evakuacije (povjerenike civilne zaštite) ukoliko trebaju pomoć u evakuaciji ili se evakuiraju vlastitim vozilom.

Lokacije za prihvata stanovništva

Po donošenju Odluke o evakuaciji ista se prenosi sredstvima javnog ili sredstvima lokalnog priopćavanja, a može se prenijeti i sustavima za uzbunjivanje, davanjem znaka nadolazeća opasnost i govornim informacijama. Obavijest o organiziranom provođenju evakuacije prenosi se i preko povjerenika civilne zaštite. Nakon donošenja odluke o provođenju evakuacije povjerenici civilne zaštite i druge osobe zadužene za provođenje evakuacije odlaze do osoba koje se evakuiraju i pozivaju ih da hitno dođu na mjesto za prihvata⁵ s nužnim stvarima koje nose sa sobom (popis ranjivih skupina vode povjerenici civilne zaštite).

Određene su lokacije za prihvata stanovništva (Tablica 33.) gdje će se obaviti popis stanovništva koje se organizirano evakuiraju u svrhu vođenja urednih evidencija i olakšavanja

⁵ Stanovnici su informirani da u slučaju razornog potresa koridorima za evakuaciju dođu do mjesta određenih za prihvata gdje će biti popisani i privremeno zbrinuti do uspostavljanja šatorskih naselja na za to određenim lokacijama. Stanovništvo se u pravilu popisuje na lokacijama za prihvata, ali u slučaju da se evakuacija do mjesta za prihvata odvija organizirano (npr. potreba prijevoza osoba s invaliditetom), sve osobe se popisuju prilikom ulaska u vozila namijenjena evakuaciji odnosno tijekom vožnje. Za navedeno je zadužen povjerenik civilne zaštite odnosno osoba koju on za to ovlasti.

procesa spajanja razdvojenih. Površine za prihvat su određene u svim gradskim četvrtima i za njih su zadužene ekipe, koje bi građane kojima su uništeni stanovi evidentirale, pružile osnovnu medicinsku, psihološku i socijalnu pomoć te organizirale njihov prijevoz prema šatorskim naseljima. Evidencije obuhvaćaju ime i prezime, adresu evakuiranih osoba, a za djecu dob i imena roditelja ili staratelja koji ih prati. Također treba upisati i kontakt osobe s brojevima telefona i adresama kako bi se preko rodbine i prijatelja spojile razdvojene obitelji. Za svako prihvatno mjesto Stožer civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba određuje ekipu za prihvat stanovništva kao i voditelja prihvatnog mjesta - zborišta.

Tablica 33. Lokacije za prihvat stanovništva

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
1.	Brezovica	Igralište Odranski Obrež - Krčevine	Velika zelena površina cca. 500.000 m ² , sa istočne strane omeđena Donjodragonoškom cestom, sa sjeverne strane ulicom Krčevine, s zapadne strane naseljem Strmec te s južne strane Šumskim gospodarstvom Zagreb. Infrastruktura postoji, pristup helikopterom
2.	Brezovica	Jagodnjak	Velika zelena površina, cca. 1.500.000 m ² , na istočnom dijelu omeđena Grančarskom cestom, s južne strane omeđena Kraljevečkom cestom, sa sjeverne strane Grančarskim odvojkom te sa zapadne strane Državnom cestom A1. Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.
3.	Črnomerec	Parkiralište Super Konzum - okretište Črnomerec	Površina za prihvat je smještena uz glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Ilica
4.	Črnomerec	Šestinski dol 23, livada preko puta	Površina za prihvat je vezana Domobranskom ulicom na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Ilica te ulicama Kunišćak i Sv. Duh na glavni koridor sjever-jug - Selska cesta
5.	Donji grad	Trg kralja Tomislava	Uređena površina, cca. 15.000 m ² , mogućnost kapaciteta privremenog šatorskog naselja za smještaj, uz mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje. Pristup helikopterom je osiguran.

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
			Evakuacijska površina je povezana Branimirovom ulicom s glavnim evakuacijskim pravcem u smjeru sjever - jug - Držićeva Avenija.
6.	Donji grad	Park Zrinjevac	Uz istočnu stranu Trga Nikole Šubića Zrinskog, Josipa Jurja Strossmayera i Trga kralja Tomislava izlazi na Branimirovu ulicu te preko nje na glavni koridor u smjeru sjever - jug - Držićevu Aveniju
7.	Donji grad	Srednjoškolsko igralište Klaićeva	Preko Ulice Izidora Kršnjavog izlazi na glavni koridor u smjeru sjever - jug - Savska cesta
8.	Donja Dubrava	Parking ispred trgovačkog centra Interspar (Branimirova ulica)	Smješteno uz glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Nova Branimirova
9.	Donja Dubrava	Parking ispred trgovačkog centra (Branimirova ulica)	Smješten na uglu Čulinečke ulice i glavnog evakuacijskog koridora u smjeru istok-zapad - Nova Branimirova
10.	Donja Dubrava	Parking ispred trgovačkog centra Kaufland (Branimirova ulica)	Smješten uz glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Nova Branimirova
11.	Gornja Dubrava	Nova bolnica	<p>Velika zelena površina, uređena, cca. 450.000 m², na istočnom dijelu omeđena Avenijom Gojka Šuška, s južne strane Maksimirskom cestom, sa sjeverne strane Policijskom školom, sa zapadne strane Svetošimunskom cestom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja za smještaj osoba, mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p> <p>Evakuacijska površina se nalazi na glavnom evakuacijskom koridoru u smjeru sjever-jug - Aveniji Gojka Šuška</p>
12.	Gornja Dubrava	OŠ dr. Ante Starčevića (Ulica sv. Leopolda Mandića)	Velika zelena površina, uređena, cca. 20.000 m ² . U prostor se s južne strane ulazi iz Ulice sv. Leopolda Mandića. Sa sjeverne strane je omeđena sportskim terenima i zelenim površinama te koridorom planirane produžene Međugorske, koja se veže na Ljubijsku i Oporovečku, a s južne strane nalazi se zgrada OŠ dr. Ante Starčevića.

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
			<p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja za smještaj osoba, mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p> <p>Evakuacijska površina je povezana Međugorskom ulicom koja je povezana s Grižanskom ulicom na glavni evakuacijski koridor - Aveniju Dubrava</p>
13.	Gornja Dubrava	Grad mladosti	<p>Velika zelena površina, uređena, cca. 800.000 m², na istočnom dijelu omeđena Sunekovom ulicom, s južne strane Ulicom Vinka Žganeca, sa sjeverne strane Novoselečkim putem, sa zapadne strane Branovečinom ulicom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja za smještaj osoba, mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p> <p>Evakuacijska površina Sunekovom i Dankovečkom ulicom izlazi na glavni evakuacijski koridor - Aveniju Dubrava.</p>
14.	Gornji grad - Medveščak	Trg sv. Marka	S Trga sv. Marka Ulicom Tituša Brezovačkog na Mesničku ulicu, njom preko Ilice na glavni koridor u smjeru sjever - jug - Savska cesta
15.	Gornji grad - Medveščak	Trg sv. Katarine	Ulicom Tituša Brezovačkog na Mesničku, Mesničkom preko Ilice na glavni koridor u smjeru sjever-jug - Savska cesta
16.	Gornji grad - Medveščak	Cmrok	<p>Zelena površina, cca. 20.000 m², sa zapadne strane omeđena ulicom Tuškanac, s istočne strane Jurjevskom ulicom, sa sjeverne strane ulicom Cmrok.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja, mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p>
17.	Gornji grad - Medveščak	Ilirski trg	Povezan Jurjevskom ulicom sa sjeverne strane, Opatičkom i Radićevom ulicom s južne strane

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
18.	Gornji grad - Medveščak	Tuškanac	Površina za evakuaciju preko ulice Tuškanac i Dežmanovim prolazom izlazi na glavni evakuacijski koridor u smjeru sjever-jug - Savska cesta. Alternativno - površina se ulicom Tuškanac vezuje na Mesničku ulicu, te preko Ilice na glavni evakuacijski koridor u smjeru sjever-jug - Savska cesta.
19.	Maksimir	ŠRC Svetice	Ulicom Svetice izlazi na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Maksimirska cesta
20.	Maksimir	ŠRC Ravnice	Ulicom XI. Ravnice preko ulice Ravnice izlazi na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Maksimirska cesta, te ulicom XI. Ravnice - Mandlova u smjeru istok-zapad - Branimirova
21.	Maksimir	Crkva Majke Božje Remetske	Ulicom Ivana Česmičkog izlazi na glavni evakuacijski koridor - Bukovačka ulica
22.	Novi Zagreb - istok	Igralište I. gimnazije	Površina smještena na adresi Avenija Dubrovnik 36, na glavnom evakuacijskom koridoru u smjeru istok-zapad - Avenija Dubrovnik
23.	Novi Zagreb - istok	Park Travno	Ulicom Božidara Magovca izlazi na Ulicu SR Njemačke i njom na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Avenija Dubrovnik
24.	Novi Zagreb - istok	Škola Dugave	Prihvatna površina preko Školskog prilaza bb - Ulice sv. Mateja, Hribarovim prilazom izlazi na Ulicu SR Njemačke i njom na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Avenija Dubrovnik
25.	Novi Zagreb - istok	Igralište OŠ - Stjepana Gradića 4	Preko Miškine izlazi na Ulicu SR Njemačke te na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Avenija Dubrovnik
26.	Novi Zagreb - zapad	Podbrežje	Velika zelena površina, uređena, cca. 220.000 m ² , sa sjeverne strane omeđena stambenim naseljem Siget, sa istočne strane do Avenije Većeslava Holjevca, s južne strane do stambenog naselja, sa zapadne strane do Utinjske ulice. Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja za smještaj cca. 50.000 osoba uz mogućnost

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
			<p>prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p> <p>Evakuacijska površina je oslonjena na glavni evakuacijski pravac u smjeru sjever-jug - Aveniju Većeslava Holjevca.</p>
27.	Novi Zagreb - zapad	Zagrebački velesajam - parkiralište istok	Nalazi se uz glavni evakuacijski koridor u smjeru sjever-jug - Avenija V. Holjevca
28.	Novi Zagreb - zapad	Parkiralište Interspar (ispod rotora)	Preko Jadranskog mosta i Rotor izlazi na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Avenija Dubrovnik
29.	Peščenica - Žitnjak	Nogometno igralište NK ZET (Capraška ulica)	Capraškom i Velikogoričkom izlazi na Radničku cestu te preko nje na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Slavonska
30.	Peščenica - Žitnjak	Parkiralište LIDL (Vukovarska)	Nalazi se uz glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Vukovarska
31.	Peščenica - Žitnjak	Okretište tramvaja Borongaj	Nalazi se uz glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Branimirova
32.	Peščenica - Žitnjak	Studentski kampus Borongaj	Povezan Borongajskom cestom
33.	Podsljeme	Šestine	<p>Velika površina cca. 30.000 m², sa zapadne strane omeđena ulicom Šestinski vijenac, s istočne strane ulicom Podrebernica, sa sjeverne strane Šestinskom cestom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja, uz mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p>
34.	Podsljeme	Tunel - Gračanska cesta	Omeđeno Gračanskom cestom i Gračanskom dužicom
35.	Podsljeme	Okretište tramvaja Mihaljevac	Preko Ksavera, ulice Medveščak i ulice Ribnjak te Draškovićevo izlazi na glavni evakuacijski koridor u smjeru istok-zapad - Branimirova
36.	Podsljeme	OŠ Markuševac	Povezan Markuševčkom cestom
37.	Podsused - Vrapče	Ponikve	<p>Velika zelena površina cca 25.000 m², sa zapadne strane omeđena ulicom Medpotoki, s južne Alejom Bologna, sa istočne ulicom Jagnjeđe, sa sjeverne strane Kozjačkom ulicom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p>

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
			Evakuacijska površina je oslonjena na glavni evakuacijski pravac u smjeru istok- zapad - Aveniju Bologna.
38.	Podsused - Vrapče	Super Konzum Gajnice	<p>Velika zelena površina cca. 70.000 m², sa zapadne strane omeđena ulicom Đure Popovića, s južne Alejom Bologna, sa istočne ulicom Dubravica, sa sjeverne strane Karažnikovom ulicom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p> <p>Evakuacijska površina je oslonjena na glavni evakuacijski pravac u smjeru istok- zapad - Aleju Bologna</p>
39.	Sesvete	Jelkovec	Površina preko Ulice Ljudevita Posavskog izlazi na glavni koridor u smjeru istok-zapad - Slavonsku aveniju
40.	Sesvete	Parkiralište kod Željezničkog kolodvora Sesvete	Ulicom Ljudevita Posavskog izlazi na glavni koridor u smjeru istok - zapad - Slavonska avenija te Zagrebačkom cestom na glavni koridor u smjeru istok-zapad - Branimirova
41.	Stenjevec	Stenjevec	<p>Velika zelena površina, cca. 1.200.000 m², sa zapadne strane omeđena ulicom Jankomir, s južne strane shopping centrom, s istočne strane ulicom Stenjevec, sa sjeverne strane Samoborskom cestom.</p> <p>Infrastruktura postoji, blizina prehrambenog centra, pristup helikopterom.</p> <p>Evakuacijska površina je Samoborskom cestom i Škorpikovom povezana na glavni evakuacijski pravac u smjeru istok-zapad - Ljubljansku aveniju.</p>
42.	Trešnjevka - jug	Kineziološki fakultet	<p>Velika zelena površina, cca. 50.000 m², sa zapadne strane omeđena Ulicom Marijana Habdelića, s južne Jarunskom cestom, s istočne studentskim naseljem, sa sjeverne strane Selskom cestom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p>

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
			Evakuacijska površina je Jarunskom cestom spojena na glavni evakuacijski koridor u smjeru sjever - jug - Selsku cestu i Jadransku aveniju.
43.	Trešnjevka - jug	ŠRC Mladost	<p>Atletski stadion s pomoćnim igralištima i uređena zelena površina, cca. 40.000 m², sa sjeverne strane omeđena Jarunskom cestom, s istoka ulicom Gredice, sa zapada ŠRC Mladost, s juga Savskim nasipom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p> <p>Evakuacijska površina je Jarunskom cestom povezana na glavni evakuacijski koridor u smjeru sjever - jug - Selsku cestu i Jadransku aveniju.</p>
44.	Trešnjevka - jug	Križanje Petrovaradinske i Zagrebačke avenije	<p>Velika uređena zelena površina (igrališta) cca. 40.000 m², sa sjeverne strane omeđena Zagrebačkom avenijom, sa istočne Petrovaradinskom ulicom, sa južnom ulicom Prečko, sa istočne ulicom Dekanići.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p> <p>Evakuacijska površina je oslonjena na glavni evakuacijski pravac u smjeru istok - zapad - Zagrebačku aveniju</p>
45.	Trešnjevka - sjever	Rudeš	<p>Velika zelena površina cca. 30.000 m², sa zapadne strane omeđena Rudeškom cestom, s južne Rudeškim odvojkom, sa istočne Biokovskom ulicom, sa sjeverne strane Rudeškom cestom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p> <p>Evakuacijska površina je Rudeškom cestom povezana s glavnim evakuacijskim pravcem u smjeru istok - zapad - Zagrebačku aveniju.</p>
46.	Trešnjevka - sjever	Trg sportova	Zagorskom ulicom površina je povezana s glavnim evakuacijskim koridorom u smjeru sjever-jug - Selskom cestom.

Red. br.	Gradska četvrt	Naziv	Opis
			Novom cestom i Ulicom grada Vukovara izlazi na glavni koridor u smjeru sjever-jug - Savska cesta
47.	Trešnjevka - sjever	Stadion Kranjčevićeva	Kranjčevićevom te Tratinskom ulicom izlazi na glavni evakuacijski koridor - Savsku cestu.
48.	Trnje	Boćarski dom	<p>Velika uređena površina, cca. 90.000 m², sa zapadne strane omeđena Veslačkom ulicom, sa sjeverne strane Ulicom Prisavlje, s istočne strane Cvjetnom cestom, s južne strane Savskim nasipom.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom.</p> <p>Mogućnost postavljanja privremenog šatorskog naselja za smještaj cca. 30000 osoba, uz mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p> <p>Evakuacijska površina je ulicom Prisavlje povezana s glavnim evakuacijskim pravcem u smjeru sjever-jug - Savskom cestom.</p>
49.	Trnje	ŠRC Trnje	<p>Površina cca. 40.000 m², sa zapadne strane omeđena ulicom Pile 1, sa sjeverne strane Ulicom grada Vukovara, s istočne strane Avenijom Marina Držića, s južne strane Ulicom Nikole Nalješkovića.</p> <p>Infrastruktura postoji, pristup helikopterom. Možnost postavljanja privremenog šatorskog naselja za smještaj cca. 10.000 osoba, uz mogućnost prve pomoći te postavljanja poljske kuhinje.</p> <p>Evakuacijska površina je oslonjena na glavni evakuacijski pravac u smjeru sjever-jug - Aveniju Marina Držića.</p>

Evakuacijske površine i lokacije za prihvata osoba vidljive su na Karti 22. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana.

Sudionici u procesu evakuacije

O provođenju evakuacije izvješćuju se nositelji provedbe, koji će aktivirati svoje ekipe za prihvata evakuiranog stanovništva u planirane objekte ili pripremiti za to namijenjene zelene

površine. Nositelji provedbe evakuacije na području grada Zagreba su Stožeri gradskih četvrti Grada Zagreba koji su glavni koordinatori i organizatori procesa na područjima gradskih četvrti. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba je zadužen za pripremu logistike za uspostavu šatorskih naselja i mjesta za prihvata stanovništva.

Paralelno sa dostavom odluke o provođenju evakuacije aktivira se pravna osoba s prometnim sredstvima za prijevoz stanovništva (ZET d.o.o.) i Policijska uprava zagrebačka radi reguliranja prometa i osiguranja provođenja evakuacije te zaštite imovine osoba koje su napustile područje. Kontrolu napuštanja kućanstava iz kojih bi se stanovništvo trebalo evakuirati obavlja policija, koja evidentira i osobe koje su se odbile evakuirati.

Uz operativne snage sustava civilne zaštite (prvenstveno opće postrojbe civilne zaštite Grada Zagreba) u provođenje evakuacije se uključuje i Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb i Centar za socijalnu skrb Zagreb. Istovremeno, s početkom provedbe evakuacije izvješćuju se nositelji provedbe privremenog zbrinjavanja koji će aktivirati svoje ekipe za prihvata evakuiranog stanovništva na predviđene zelene površine. Preporučuje se pritom ne razdvajati obitelji. Svi samoinicijativno evakuirani biti će obaviješteni o potrebi prijave članovima Gradskog društva Crvenog križa Zagreb u svrhu vođenja evidencija i eventualnog spajanja razdvojenih obitelji. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba koordinira rad svih subjekata u provedbi evakuacije.

Bolničke pacijente, starije, bolesne, nemoćne i nepokretne osobe, trudnice i majke s malom djecom ukoliko je to moguće, treba evakuirati prije ostalog stanovništva ukoliko postoji realna opasnost po njihov život. Evakuacija zatvorenika podrazumijeva premještanje zatvorenika iz matične korekcijske ustanove u drugu ustanovu zatvorenog tipa. Svaka takva ustanova mora imati vlastiti plan evakuacije sa točno određenim nositeljima, kapacitetima i zadaćama osoblja. Pri evakuaciji zatvorenika potrebno je posebnu pozornost obratiti na zatvorenike koji zahtijevaju medicinsku i/ili psihijatrijsku pomoć. Ni u jednom trenutku zatvorenici ne smiju biti bez nadzora. Evakuacija psihijatrijskih bolesnika može se vršiti na istom principu kao i evakuacija zatvorenika uz obveznu prisutnost i nadgledanje ovlaštenih zdravstvenih djelatnika. Evakuacija životinja odvija se nakon evakuacije ljudi ukoliko je ostalo dovoljno vremena i snaga za evakuaciju. Za evakuaciju životinja nadležna je veterinarska služba, no u pravilu se evakuacija pokretne imovine i životinja organizirano ne provodi. Za sve specijalne skupine stanovništva potrebno je osigurati adekvatan smještaj, nadzor i brigu.

U provedbu mjere evakuacije na području grada Zagreba uključuju se sljedeće snage sustava civilne zaštite:

- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
- Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
- postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba,
- povjerenici civilne zaštite,
- Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb,
- pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu u segmentu prijevoza.

Pregled nositelja provedbe mjera evakuacije:

Tablica 34. Nositelji provedbe mjere evakuacije i njihove zadaće (mjere)

NOSITELJ	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	<ul style="list-style-type: none"> - priprema obavijesti za stanovništvo o evakuaciji, - obavlja nadzor i koordinaciju evakuacije, - osigurava logistiku za provedbu evakuacije, - osigurava potrebna prijevozna sredstva za provedbu evakuacije.

NOSITELJ	ZADACÉ (MJERE)
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	<ul style="list-style-type: none"> - nositelji su provedbe evakuacije na području gradskih četvrti, - prikupljaju informacije od povjerenika civilne zaštite i imenuju upravitelje šatorskih naselja i mjesta za prihvata te koordiniraju i usmjeravaju njihovo djelovanje, - o potrebama izvješćuju osobu u Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba zaduženu za evakuaciju i zbrinjavanje.
Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	<ul style="list-style-type: none"> - provodi logističko osiguranje prihvatnih centara na ugroženom području i mjesta za privremeni boravak, - osigurava nabavku i dostavu hrane, pića, osobnih i sanitarnih potrepština, - sudjeluje u provedbi evakuacije.
Povjerenici civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> - popisuju osobe koje se evakuiraju u slučaju organiziranog prijevoza do lokacija za prihvat (npr. poseban prijevoz osoba s invaliditetom) odnosno određuju osobe zadužene za navedeno, - planiraju potrebne kapacitete prijevoza te o tome izvješćuju Stožere civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba.
Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	<ul style="list-style-type: none"> - provode logističko osiguranje prihvatnih centara na ugroženom području i mjesta za privremeni boravak, - osiguravaju red i neophodne uvjete boravka na prihvatnim mjestima, - sudjeluju u provedbi evakuacije.
Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	<ul style="list-style-type: none"> - pruža prvu medicinsku pomoć ozlijeđenima nakon evakuacije - osigurava sanitetski prijevoz za nepokretne i teško oboljele osobe
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	<ul style="list-style-type: none"> - aktivira Službu traženja, - pruža medicinsku pomoć ozlijeđenima, - pruža psihološku pomoć, - logistički oslonac ekipama.
Policajska uprava zagrebačka	<ul style="list-style-type: none"> - provodi policijsko osiguranje tijekom provedbe evakuacije, - provodi regulaciju prometa tijekom evakuacije, - vrši izvid sigurnosnog stanja u gradskim četvrtima i sastavlja popis osoba koje su odbile evakuaciju.
ZET d.o.o. i ostali posjednici prijevoznih sredstava	<ul style="list-style-type: none"> - vrše prijevoz osoba sa odredišta prihvata na mjesto privremenog boravka.

Tablica 35. Aktivnosti tijekom evakuacije na razini Grada Zagreba

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Donošenje odluke o provođenju evakuacije	Gradonačelnik temeljem prijedloga Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Obavješćavanje javnosti o odluci (mediji)	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri; Ministarstvo unutarnjih poslova, javnost
Dovođenje u funkciju objekata za prijem ljudi	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nadležan za zbrinjavanje i evakuaciju	članovi Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba; povjerenici civilne zaštite; Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb
Obavješćavanje stanovništva o načinu provođenja evakuacije	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nadležan za zbrinjavanje i evakuaciju	povjerenici civilne zaštite; mediji
Osiguravanje prijevoza za osobe s posebnim potrebama do lokacija za prihvati i zbrinjavanje	Član stožera civilne zaštite Grada Zagreba nadležan za zbrinjavanje i evakuaciju	ZET d.o.o.

Zaključak

U slučaju razornog potresa dio stanovništva će sukladno uputama sam doći do lokacija namijenjenih prihvatu stanovništva, dio stanovništva će morati biti dodatno upućen i usmjeren od strane povjerenika, a dio (posebno ranjive skupine stanovništva poput osoba s invaliditetom i starijih i nemoćnih) će se morati organizirano prebaciti do lokacija za prihvati. Nakon nastanka potresa član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nadležan za zbrinjavanje i evakuaciju (ravnatelj Gradskog društva Crvenog križa Zagreb) će odmah pristupiti koordinaciji zbrinjavanja odnosno ustrojavanju šatorskih naselja i organiziranju lokacija za prihvati stanovništva uz suradnju sa Stožerima gradskih četvrti Grada Zagreba odnosno osobama zaduženima za osiguranje naselja. Tijekom popisivanja ljudi na lokacijama za prihvati kojeg će provoditi oformljeni timovi (na početku - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb), radit će se na uspostavi šatorskih naselja, a stanovništvo će dobiti okrijepu, osnovnu medicinsku i psihološku pomoć dok ne bude moguće ostvariti zbrinjavanje u šatorskim naseljima.

U pravilu će se evakuacija do lokacija za prihvati provoditi pješke temeljem uputa koje će se prenositi medijima (FM radio) i preko povjerenika civilne zaštite, a ranjive skupine stanovništva (osobe s invaliditetom, stariji i nemoćni) će se organizirano evakuirati autobusima i vozilima za prijevoz invalida u vlasništvu ZET-a d.o.o. Evakuacija osobnim vozilima prvih sati nakon događaja bit će zabranjena radi sprječavanja prometnog kolapsa i osiguravanja pristupa vozilima hitnih službi i civilne zaštite, a zbog činjenice da će određeni prometni pravci biti blokirani ruševinama. Prijevoz stanovništva će biti osiguran autobusima ZET-a d.o.o. od lokacija za prihvati do mjesta organiziranog šatorskog naselja nakon njegovog postavljanja u slučaju da su planirane lokacije međusobno udaljene. Značajnu pomoć u provođenju evakuacije i popisivanju stanovništva pružit će Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb.

2.2.8. Organizacija spašavanja i evakuacije osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina

Prioritet pri provođenju mjere evakuacije imaju sljedeće skupine ranjivih osoba:

- nepokretne, polupokretne i teško bolesne osobe i invalidi te gluhe, slijepe i gluhoslijepe osobe;
- majke ili staratelji s djecom mlađom od 5 godina i trudnice;
- lakše ozlijeđene osobe u potresu.

Kod odabira prijevoznog sredstva kojim će se obaviti evakuacija ranjivih skupina potrebno je uzeti u obzir samo sjedeća mjesta. Za evakuaciju teško pokretnih ili nepokretnih osoba biti će nužno osigurati 21 vozilo za prijevoz osoba s invaliditetom u vlasništvu ZET-a d.o.o. Kod osoba s tjelesnim poteškoćama potrebno je predvidjeti barem 2 osobe po prijevoznom sredstvu koje će navedenima pomagati kod ukrcaja, iskrcaja i pri dolasku na mjesto zbrinjavanja. Za ostale ranjive skupine stanovništva (trudnice, majke s malom djecom, stare i nemoćne, lakše ozlijeđene osobe) biti će potrebno osigurati minimalno 40 autobusa koji će konstantno prevoziti stanovništvo od lokacija za prihvata do lokacija za zbrinjavanje (šatorskih naselja). Budući da međusobne udaljenosti navedenih lokacija nisu velike te zbog potrebe da se koridori ne zakrče vozilima zbog potrebe korištenja od strane hitnih službi, procjena je da će navedeni broj vozila biti dostatan, no on se po potrebi temeljem odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba može i povećati.

Popis osoba s invaliditetom i osoba s poteškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti vodi nadležni povjerenik civilne zaštite, a evidenciju ukrcanih u prijevozna sredstva vode osobe određene od strane povjerenika. Teže ozlijeđene i nepokretne osobe prevoze i angažirani pružatelji usluge sanitetskog prijevoza. Lokacije na koje će biti usmjeravana vozila za prijevoz osoba s invaliditetom predlažu povjerenici civilne zaštite nadležnim Stožerima civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba koji svoje potrebe iskazuju članu Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zaduženom za provođenje evakuacije i zbrinjavanja koji dalje vrši koordinaciju sa dežurnim dispečerom ZET-a d.o.o.

Tablica 36. Sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite za provedbu spašavanja i evakuacije osoba s invaliditetom i ostalih ranjivih skupina

SNAGA	ZADACÉ (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	- na temelju informacija s terena donosi odluku o broju prilagođenih vozila potrebnih za evakuaciju osoba s invaliditetom, -vrši koordinaciju sa dežurnim dispečerom ZET-a d.o.o. oko lokacija gdje je potrebno usmjeriti vozila za prijevoz osoba s invaliditetom
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	-prikuplja informacije od povjerenika vezano uz potrebe prijevoza osoba s invaliditetom
Povjerenik civilne zaštite	-vodi popis osoba s invaliditetom i osoba s poteškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, - predlaže lokacije na koje će biti usmjeravana vozila za prijevoz osoba s invaliditetom
ZET d.o.o. i ostali posjednici prijevoznih sredstava	-vrše prijevoz osoba s invaliditetom sa mjesta prihvata na mjesto privremenog boravka

Pristup ranjivim skupinama stanovništva prilikom spašavanja i evakuacije razlikuje se zbog različitog načina reakcije takvih pojedinaca. Dok pojedinci s različitim mentalnim problemima mogu biti uznemireni, agresivni i neugodni te mogu remetiti javni red i mir pa se nad njima nekada moraju provesti i sredstva prisile jer ne razumiju složenost situacije ili situaciju tumače i doživljavaju na pogrešan način, tjelesni invalidi i slijepe i slabovidne osobe mogu kvalitetno surađivati s spašavateljima, ali bez pomoći drugih ne mogu biti evakuirane, a dodatna otežavajuća okolnost je često i ta da nekada invalidi nemaju lagan pristup zgradama u kojima žive (stepenice, preuski prolaz za kolica i sl.) pa bez značajne pomoći drugih, ali i optimalnih prijevoznih sredstava, njihova evakuacija iz ugrožene zone neće biti moguća. Tablica 37. prikazuje moguće prevladavajuće teškoće kod procesa evakuacije.

Tablica 37. Podjela tjelesnih i mentalnih oštećenja prema Zakonu o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (Narodne novine 64/01) i kategorizacija mogućih prevladavajućih teškoća kod procesa evakuacije

R.br.	Vrsta oštećenja	Moguće prevladavajuće teškoće kod procesa evakuacije
1.	Oštećenja vida	Razumiju upute i složenost situacije, ali se nisu sposobni evakuirati bez pomoći drugih.
2.	Oštećenja sluha	Razumiju upute i složenost situacije, ali se nisu sposobni evakuirati bez pomoći drugih
3.	Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	Razumiju upute i složenost situacije, ali se nisu sposobni evakuirati bez pomoći drugih, ponekad nisu sposobni razumjeti upute i shvatiti složenost situacije, a fizički su pokretni.
4.	Oštećenja lokomotornog sustava	Razumiju upute i složenost situacije, ali se nisu sposobni evakuirati bez pomoći drugih.
5.	Oštećenja središnjega živčanog sustava	Nisu sposobni razumjeti upute i shvatiti složenost situacije, a fizički su pokretni ili imaju i tjelesne i mentalne teškoće.
6.	Oštećenja perifernoga živčanog sustava	Razumiju upute i složenost situacije, ali se nisu sposobni evakuirati bez pomoći drugih.
7.	Oštećenja drugih organa i organskih sustava (dišni, cirkulacijski, probavni, endokrini, kože i potkožnog tkiva i urogenitalni)	Razumiju upute i složenost situacije, ali se nisu sposobni evakuirati bez pomoći drugih (ovisnost o uređajima, napravama ili postupcima).
8.	Mentalna retardacija	Nisu sposobni razumjeti upute i shvatiti složenost situacije, a fizički su pokretni.
9.	Autizam	Nisu sposobni razumjeti upute i shvatiti složenost situacije, a fizički su pokretni.
10.	Duševni poremećaji	Nisu sposobni razumjeti upute i shvatiti složenost situacije, a fizički su pokretni

Zaključak

Ranjive skupine stanovništva imaju različite potrebe tijekom procesa evakuacije zbog različitih uzroka ranjivosti. Tjelesna nemoć, sljepoća, gluhoonijemost, mentalna retardacija - doživljaji i sposobnosti svih tih osoba u kriznim situacijama se jako razlikuju, ali je prijetnja jednaka za sve njih. Dok se ranjive skupine poput majki s malom djecom, djecu školske dobi, strance koji ne razumiju hrvatski jezik, može vrlo uspješno educirati i integrirati u sigurnosni način razmišljanja kojim potičemo društvenu odgovornost prema sebi i drugima u kriznim situacijama, određene kategorije stanovništva ma koliko bile educirane ili ma koliko ih se pokušavalo educirati, ne razumiju ili ne mogu same pratiti proces evakuacije te se o njima treba voditi posebna briga i skrb. Možemo zaključiti da je kod pristupa ranjivim skupinama, a posebno osobama s invaliditetom potrebno osigurati: barem dvije osobe koje će tijekom spašavanja i evakuacije pristupiti osobi s invaliditetom ako nema pratnju, prilagoditi postupanje sukladno manifestaciji invalidnosti (tjelesna ili mentalna), osigurati dovoljan broj prijevoznih sredstava prilagođenih prijevozu osoba s invaliditetom i osigurati smještajne kapacitete koji su dostupni osobama s invaliditetom.

Preporučeni postupci tijekom procesa evakuacije osoba s invaliditetom su opisani u Poglavlju 4. *Osiguranje specifičnih potreba osoba s invaliditetom.*

2.2.9. Organizacija provođenja zbrinjavanja

Zbrinjavanje podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi za osobe koje su evakuirane iz objekata nesigurnih za stanovanje.

Zbrinjavanje evakuiranih osoba može se organizirati u:

- zidanim građevinama (školske i ostale sportske dvorane, učenički i studentski domovi, drugi pogodni prostori),
- šatorima, kamp kućicama i kontejnerima za stanovanje,
- kombiniranom smještaju.

Oblik smještaja ovisi o nekoliko čimbenika, a najčešće o:

- hitnosti,
- mogućnostima zajednice i raspoloživim resursima za zbrinjavanje,
- procjeni potreba i trajanja zbrinjavanja,
- godišnjem dobu i meteorološkim uvjetima.

Ukoliko je boravak organiziran u kombiniranom smještaju, raspored osoba provodi se, prije svega, temeljem životne dobi i zdravstvenog stanja osoba. Tako prioritet za raspored u zidane građevine, odnosno kamp kućice i kontejnere za stanovanje imaju starije osobe, nepokretni i teško pokretni, osobe s teškim kroničnim bolestima, osobe sa posebnim potrebama kojima je potrebna tuđa njega i pomoć, jedan roditelj s djetetom do 3 godine (zidana građevina), odnosno do 7 godina (kamp kućica i kontejner za stanovanje).

U slučaju razornog potresa zbrinjavanje će se na početku provoditi isključivo u šatorskim naseljima koja će biti postavljena na za to predviđenim lokacijama zbog mogućih naknadnih jačih podrhtavanja tla. Bez obzira na vrstu/oblik zbrinjavanja, u svakom se prihvatnom centru organiziraju prehrana, optimalni sanitarni uvjeti, ambulanta za osnovnu zdravstvenu skrb, administracijski i info pult, sigurnost i javni red i mir (policija), a prema mogućnosti i psihosocijalna potpora te se određuje odgovorna osoba/upravitelj prihvatnog centra. Ukoliko evakuirana osoba želi i ima mogućnosti te odluči boraviti kod rodbine, prijatelja i sl. dužna je o tome izvijestiti odgovornu službenu osobu.

U slučaju da se razoran potres dogodi u zimskim mjesecima, potrebno je osigurati grijanje u šatorskim naseljima. Za osobe iz ranjivih skupina osiguravaju se posebni uvjeti smještaja (tuševi i WC za invalide) te adekvatan prijevoz do lokacija gdje će im biti pružena obavezna medicinska njega, odnosno dolazak patronažnog osoblja na mjesto zbrinjavanja. O zbrinutim osobama mora se voditi evidencija o mjestu zbrinjavanja s podacima o kontaktu pa tako i o samoinicijativno zbrinutim osobama. Navedene evidencije vodi Hrvatski Crveni križ.

Po nalogu gradonačelnika, koordinaciju provedbe mjere zbrinjavanja provodi Stožer civilne zaštite Grada Zagreba na razini Grada Zagreba, odnosno Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba na razini šatorskih naselja na području odgovornosti odnosno nadležni povjerenici civilne zaštite. U provedbi mjere zbrinjavanja sudjeluju vlasnici/upravitelji objekata mobiliziranih za zbrinjavanje (u slučaju zbrinjavanja u čvrstim objektima), ekipe za prihvata i zbrinjavanje (u slučaju zbrinjavanja koja se provode u šatorskim naseljima), Hrvatski Crveni križ, članovi postrojbi civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba i volonteri.

Pripremne radnje organiziranja zbrinjavanja provode se paralelno s pripremom evakuacije jer se odmah nakon evakuacije moraju provesti i mjere zbrinjavanja. Kod toga treba voditi računa da se u najmanjoj mjeri poremeti daljnje odvijanje već uspostavljenih funkcija kako evakuiranih dijelova pogođene zajednice, tako i funkcija davatelja kapaciteta zbrinjavanja. To znači da se moraju znati kontingenti evakuiranih stanovnika po dobi koje Grad Zagreb treba zbrinuti, kako bi im se omogućilo daljnje školovanje ili organizirao prihvata u vrtiće, potrebe liječenja i slično.

Organizacija i operativne snage za provođenje ove mjere

Potrebu za zbrinjavanjem stanovništva nakon evakuacije utvrđuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba te šalje prijedlog gradonačelniku da se izvrši angažiranje nositelja i operativnih snaga određenih za zbrinjavanje. Kapacitete za zbrinjavanje određuje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba na osnovu stvarnog opsega ugrožavanja, odnosno, trenutnih posljedica te stanja postojećih kapaciteta za provedbu zbrinjavanja.

Nositelji zbrinjavanja na području Grada Zagreba su:

- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
- Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
- Ured za upravljanje u hitnim situacijama Grada Zagreba,
- pravne osobe i ustanove koje raspolažu smještajnim kapacitetima,
- pravne osobe koje raspolažu sa kapacitetima za pripremu hrane,
- Vatrogasna zajednica Grada Zagreba i dobrovoljna vatrogasna društva na području Grada Zagreba,
- Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba,
- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar",
- domovi zdravlja,
- postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba,
- Hrvatski Crveni križ - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb,
- centri za socijalnu skrb na području Grada Zagreba,
- udruge građana.

Površine za prihvata

Površine za prihvata određene su u svim gradskim četvrtima i za njih su predviđene ekipe, koje bi evidentirale građane kojima su uništeni stanovi, pružile osnovnu medicinsku, psihološku i socijalnu pomoć te organizirale njihov prijevoz prema šatorskim naseljima. Mjesta prihvata ugroženog stanovništva u slučaju potresa po gradskim četvrtima prikazana su u Tablici 33.

Površine namijenjene podizanju šatorskih naselja

Najpogodnije lokacije za podizanje šatorskih naselja su gradska zemljišta koja imaju potrebnu infrastrukturu (struja, voda, kanalizacija). Predviđeno je postavljanje šatorskih naselja prema potrebi u 14 gradskih četvrti za 35.000 građana. Šatorska naselja postavljat će se sukcesivno i prema procjeni prioriteta.

Planirano je da se prioritarno postavljaju sljedeća šatorska naselja:
istok - GČ Maksimir - Park Maksimir,

zapad - GČ Stenjevec - Savska Opatovina,
jug - GČ Novi Zagreb - zapad - Hipodrom,
sjever - GČ Podsljeme - Markuševac.

Ukupno je određeno 18 lokacija na području Grada Zagreba na kojima je predviđeno podizanje 37 šatorskih naselja (šatorsko naselje = cca 1000 ljudi). Pregled lokacija za podizanje šatorskih naselja nalazi se u Tablici 38.

Tablica 38. Pregled površina za podizanje šatorskih naselja

Gradska četvrt	Lokacija
Brezovica	Dvorac Brezovica
Črnomerec	Trg Franje Tuđmana
Donji grad	Trg Franje Tuđmana Park Maksimir
Donja Dubrava	Dubrava (2 naselja)
Gornja Dubrava	ŠRC Klaka
Gornji grad - Medveščak	Trg Franje Tuđmana Park Maksimir
Maksimir	Park Maksimir (3 naselja)
Novi Zagreb - istok	Sajam automobila Jakuševac (3 naselja)
	Bundek (2 naselja)
Novi Zagreb - zapad	Hipodrom (4 naselja)
	Park mladenaca
Peščenica - Žitnjak	ŠRC Peščenica
	Studentski kampus Borongaj
Podsljeme	OŠ Markuševac
Podsused - Vrapče	Bolnica Vrapče
Sesvete	OŠ Luka (2 naselja)
Stenjevec	Savska Opatovina (2 naselja)
Trešnjevka - jug	ŠRC Jarun (3 naselja)
	Vodoprivreda Petrovaradinska
	Okretište tramvaja Prečko (3 naselja)
Trešnjevka - sjever	Park Ciglenica
Trnje	NK Posavina

Mogućnosti smještaja u objektima privatnih osoba - postupak smještaja

Smještaj u objekte privatnih osoba može biti privremenog karaktera dok se ne steknu potrebni uvjeti za smještaj u javne prostore. Postupak smještaja je sljedeći:

Stožer civilne zaštite Grada Zagreba utvrđuje potrebe za smještajem određenog broja osoba u privatne objekte. Povjerenik civilne zaštite predlaže objekte u koje bi se smjestile evakuirane osobe za zbrinjavanje sukladno trenutnom stanju. Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba upućuje zahtjev Područnoj ustrojstvenoj jedinici Ministarstva unutarnjih poslova nadležnoj za poslove civilne zaštite za nazočnost državnog službenika s posebnim ovlastima i odgovornostima, koji temeljem ovlasti može naložiti privremeni smještaj u dijelu stambenog objekta, koji vlasnik ne koristi za vlastite potrebe, nakon čega počinje razmještaj i trajniji smještaj. Smještaj može trajati do najviše 30 dana. Navedeno se radi uz pisanu potvrdu i zapisnik o stanju nekretnine.

Zadaće ekipa za prihvata i zbrinjavanje

Ekipa za prihvata i zbrinjavanje organizirat će Grad Zagreb koje po Planu vrše prihvat osoba na zbrinjavanje.

Ekipa za prihvat načelno se sastoji od:

- predstavnika gradske četvrti ili ovlaštenog predstavnika,
- povjerenika civilne zaštite ili njegovog zamjenika odnosno osobe koju za to ovlasti Stožer civilne zaštite gradske četvrti na čijem području se nalazi mjesto za prihvat i zbrinjavanje,
- članova Hrvatskog Crvenog križa - Gradskog društva Crvenog križa Zagreb,
- članova udruga.

Stručnu pomoć ekipama za prihvat pružit će zaposlenici Centra za socijalnu skrb Zagreb.

Ekipa za prihvat i zbrinjavanje vrši:

- popis osoba koje se zbrinjavaju,
- raspoređuje osobe po prostorijama i mjestima,
- organizira medicinsku pomoć, psihosocijalnu i drugu pomoć,
- organizira dostavu hrane, vode, higijenskih potrepština,
- daje informacije o osobama na zbrinjavanju.

Na području grada Zagreba nositelj mjere zbrinjavanja je Hrvatski Crveni križ - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb. Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb pomaže pri zbrinjavanju evakuiranih i lakše ozlijeđenih, osiguravanju pokrivala, jastuka, odjeće, obuće, hrane, lijekova, i dr. Također, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb preuzima poruke evakuiranih osoba u svrhu uspostavljanja ponovnog kontakta sa članovima obitelji, preuzima zahtjeve za traženje nakon što su iscrpljene sve druge mogućnosti pronalaska člana obitelji, u stalnom su kontaktu sa obitelji nestalog radi poziva na identifikaciju posmrtnih ostataka i DNA analizu. Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb dužno je postupati u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim humanitarnim pravom.

Potporu prihvat i postupku zbrinjavanja dati će zaposlenici Centra za socijalnu skrb Zagreb i Ured za upravljanje u hitnim situacijama.

Tablica 39. Načelni timovi sa sastavom i zadaćama kod organizacije zbrinjavanja

VRSTA TIMA	SASTAV	ZADAĆA
<i>Tim prve medicinske pomoći</i>	- mobilni timovi Nastavnog zavoda za hitnu medicinu Grada Zagreba i domova zdravlja	- skrbi o lijekovima i sanitetskom materijalima, - pruža prvu medicinsku pomoć svim bolesnima i ozlijeđenima, - provode mjere prevencije bolesti i vrše izolaciju zaraženih i širenja epidemije
<i>Tim za negu ranjenih, oboljelih i onemoćalih osoba</i>	- medicinski tehničari, - medicinske sestre	- skrbi o ozlijeđenim, oboljelim i onemoćalim osobama, starijim osobama i djeci
<i>Tim za socijalni rad i brigu osoba s invaliditetom</i>	- socijalni radnik, - službenici Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom	- skrbe o smještaju, ishrani i minimalnim novčanim i drugim primanjima potrebnim za život,

VRSTA TIMA	SASTAV	ZADAĆA
		- skrbe o uvjetima boravka osoba s invaliditetom i predlažu mjere za poboljšanje njihovog smještaja
<i>Higijensko-epidemiološki tim</i>	- timovi Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- skrbi o opremi i sredstvima za održavanje higijene, - provodi higijenske mjere među ugroženim stanovništvom i epidemiološke mjere zaštite vode i namirnica
<i>Tim službe traženja i obavješćivanja</i>	- službenik Ureda za upravljanje u hitnim situacijama - službenik Područne ustrojstvene jedinice Ministarstva unutarnjih poslova nadležne za poslove civilne zaštite - Članovi gradskog društva Crvenog križa Zagreb	- dežurstvo na sredstvima veze i prijam informacija o traženim osobama, - uspostava i održavanje veze s nadležnim Stožerom civilne zaštite gradske četvrti Grada Zagreba

Timove iz Tablice 39. uspostavljaju Ekipe za prihvata i zbrinjavanje koje su imenovane od strane Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba za određenu lokaciju.

Tablica 40. Radnje i postupci prilikom organiziranja zbrinjavanja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Procjena broja osoba koje je moguće zbrinuti obzirom na postojeće kapacitete	Gradonačelnik	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Prikupljanje potrebnih podataka o broju i strukturi stanovništva koje treba biti zbrinuto	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba Povjerenici civilne zaštite
Donošenje odluke o zbrinjavanju ugroženog stanovništva	Gradonačelnik	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Mobilizacija pravnih osoba i udruga građana sa svrhom pomoći pri organizaciji zbrinjavanja	Gradonačelnik	članovi Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organiziranje mjesta za prihvata i podizanje šatorskih naselja	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Određivanje ekipa za prihvata i zbrinjavanje po lokacijama	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zbrinjavanje	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Određivanje odgovorne osobe za svaki smještajni objekt	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Dovođenje u funkciju objekata za prijem ljudi (čišćenje terena) i postavljanje šatorskih naselja	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zbrinjavanje	Ekipe za prihvata i zbrinjavanje
Dovođenje u funkciju objekata za prijem ljudi u smislu organizacije prostora (informativni punkt, prostor za boravak, prostor za prehranu)	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zbrinjavanje	Ekipe za prihvata i zbrinjavanje
Traženje postavljanja pokretnih sanitarnih čvorova	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Komunalna poduzeća
Izrada pregleda razmještaja stanovništva po objektima i šatorskim naseljima	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zbrinjavanje	Ekipe za prihvata i zbrinjavanje
Dostava pregleda razmještaja u naselja	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Organizacija prijema i razmještaja u objekte: - evidencija osoba koje ulaze u objekt, - prijava osoba koje imaju potrebu za zdravstvenom skrbi, - prijava osoba za koje rodbina ne zna što se s njima dogodilo, - upoznavanje sa "kućnim redom", - evidencija osoba koje trajno napuštaju objekt.	odgovorne osobe u objektima	Povjerenici civilne zaštite Pripadnici postrojbi opće namjene civilne zaštite Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite Odgovorne osobe u objektima
Dostavljanje popisa osoba koje se traže Hrvatskom Crvenom križu (Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb)	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zbrinjavanje	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Obavještanje Policijske uprave zagrebačke o činjenici postojanja lokacija na kojima boravi veći broj ljudi zbog potrebe češćih obilazaka policijskih službenika	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Kontrola provođenja odredaba "kućnog reda"	odgovorne osobe u objektima	Ekipe za prihvata i zbrinjavanje

Tablica 41. Zadaće nositelja zbrinjavanja

NOSITELJ	ZADAĆE
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	U slučaju nedostatnog kapaciteta smještaja, načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba šalje uz prethodnu suglasnost gradonačelnika zahtjev za pružanje pomoći od više razine s ciljem zbrinjavanja ljudi u čvrstim objektima u okolnim županijama koje nisu nastradale u potresu (hoteli, studentski domovi i sl.)
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Koordiniraju provođenje zbrinjavanja na svojim područjima odgovornosti. Imenuju Ekipe za prihvata i zbrinjavanje po lokacijama.
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Organizira razmještaj u objektima namijenjenim za smještaj evakuiranog stanovništva. Organizira postavljanje ležajeva, uređenje prostora, određuje dežurne osobe, organizira nabavu hrane i pića. Suraduje s Stožerima civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba i drugim mjerodavnim osobama. Organiziraju dostavu hrane za osobe na zbrinjavanju i aktivirane snage sustava civilne zaštite. Ustrojavaju potrebnu evidenciju osoba na zbrinjavanju i dostavljaju obavijesti za medije i službu traženja osoba.
Centar za socijalnu skrb Zagreb	Uspostavlja usku suradnju u provedbi zadataka sa Gradskim društvom Crvenog križa Zagreb u materijalnom i drugom osiguranju potreba osoba koje podliježu zbrinjavanju.

NOSITELJ	ZADAĆE
Timovi opće medicine	Pružaju zdravstvenu i psiho-socijalnu njegu osobama na zbrinjavanju i, prema potrebi, upućuju ih u specijalizirane zdravstvene ustanove (bolnice) ako nisu oštećene u potresu
Udruge građana	Pomažu u zadovoljavanju potreba osoba na zbrinjavanju, pripremi i podjeli hrane, opsluživanju, kao i u organizaciji društvenog života i sadržaja te pružaju psihološku pomoć
Dobrovoljna vatrogasna društva i Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Sudjeluju u nabavi potrebnih količina pitke i tehničke vode
ZET d.o.o.	Sudjeluje u prijevozu bolesnih i nemoćnih osoba
Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Čistoća	Pomaže u potrebnim radnjama zbrinjavanja, osiguranju sanitarnih uvjeta u objektima zbrinjavanja Održava čistoću objekata zbrinjavanja
Pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće	Svojim i vozilima drugih snaga (prijevoznika) osiguravaju dostavu hrane i vode Organiziraju i vrše pripremu hrane za osobe na zbrinjavanju i aktivirane snage sustava civilne zaštite
Sredstva priopćavanja	Osiguravaju pravodobne i točne informacije osobama na zbrinjavanju, prenose obavijesti javnosti i rodbini, senzibiliziraju javnost
Policija ili angažirani redari/zaštitari	Osiguravaju javni red i mir u šatorskim naseljima/objektima za zbrinjavanje

Zaključak

Organiziranju kapaciteta za zbrinjavanje stanovništva mora se pristupiti odmah nakon nastanka događaja kako evakuirano stanovništvo, odnosno ono koje se počinje okupljati na lokacijama namijenjenima za prihvata, ne bi dugo čekalo na uspostavu potrebne infrastrukture. Zbog navedenog u Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba postoji osoba zadužena za zbrinjavanje koja je u pravilu na funkciji ravnatelja Gradskog društva Crvenog križa Zagreb kao nositelja zbrinjavanja te ona odmah nakon mobilizacije počinje s pripremnim aktivnostima. Osoba na navedenoj funkciji vrši koordinaciju uspostavljanja šatorskih naselja zajedno sa Stožerima civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba koji moraju imenovati Ekipe za prihvata i zbrinjavanje za svaku lokaciju naselja na svom području odgovornosti.

Ekipe za prihvata i zbrinjavanje stanovništva vode brigu o potrebnoj infrastrukturi, organiziraju popisivanje zbrinutih stanovnika, informiraju Stožere civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba o dodatnim potrebama, a načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba na temelju prikupljenih zahtjeva u slučaju nedostatnog kapaciteta smještaja, uz prethodnu suglasnost gradonačelnika, šalje zahtjev za pružanje pomoći od više razine kako bi susjedne jedinice lokalne (područne) regionalne samouprave koje nisu nastradale u potresu pružile smještaj u čvrstim objektima ugroženom stanovništvu posebno u slučaju da se razoran potres dogodio u zimskim mjesecima.

2.2.10. Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih

Procjenjuje se da bi zbog potresa moglo smrtno stradati između 2 000 i 9 840 osoba. Od tog broja neke će žrtve biti pronađene odmah, neke će kasnije biti izvađene iz ruševina, a neke će umrijeti u zdravstvenim ustanovama. Zbog lakšeg manipuliranja tijelima umrlih iste treba staviti u namjenske vreće i limene ljesove u kojima se leševi mogu čuvati u bolničkim namjenskim hladnim komorama. Nakon identifikacije umrli se mogu sahraniti na grobljima koja imaju dovoljan kapacitet ili na privremenim mjestima za ukop.

Obzirom na broj smrtno stradalih, procjena je da redovnim procedurama neće biti moguće izvršavati identifikaciju poginulih i izdavati odobrenja za ukop, a sukladno sanitarnim propisima i izostanku većih kapaciteta za duže držanje mrtvih osoba, ukopi će se morati izvršavati u roku do 24 sata (što bi značilo pokapanje u masovnim grobnicama ili na privremenim grobnim mjestima) ili će se trebati osigurati privremene mrtvačnice, odnosno hladne komore/hladnjače izvan postojećih kapaciteta.

Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih (koraci postupaka):

- utvrđivanje smrti poginulih stanovnika,
- evidentiranje smrtno stradalih osoba i prijevoz do sabirnih mjesta,
- identifikacija smrtno stradalih osoba i sudsko-medicinska ekspertiza,
- sahranjivanje poginulih,
- provođenje higijensko-epidemioloških mjera.

Organizaciju humane asanacije i identifikacije poginulih vršit će medicinske pravne osobe s licencom za identifikaciju smrtno stradalih osoba i koordinaciju aktivnosti na asanaciji. Sahranjivanje poginulih vršit će Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica gradska groblja na 5 gradskih groblja i to na sljedećim lokacijama: Markovo polje, Cerje, Brezovica, Stenjevec i Gornje Vrapče.

Medicinske i druge stručne službe koje se uključuju u identifikaciju poginulih

Identifikacija i sudsko-medicinska ekspertiza nastradalih osoba vršit će se uz prisutnost mrtvozornika, liječnika specijalista sudske medicine i patologije te predstavnika Policijske uprave zagrebačke.

Identifikacija poginulih vršit će se na sabirnim mjestima - grobljima koja imaju izgrađene posebne objekte mrtvačnice ili u bolnicama. Određivanje mjesta i načina sahrane poginulih osoba ovisit će o broju mrtvih i postojećim kapacitetima, no u pravilu će se vršiti na grobljima na području grada Zagreba. Ukoliko to zbog sigurnosnih razloga nije moguće, odredit će se pričuvne-privremene lokacije za ukop sukladno procjeni Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, Policijske uprave zagrebačke i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar".

Tablica 42. Radnje i postupci prilikom humane asanacije i identifikacije poginulih

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju uporabljivosti mrtvačnica	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti	Povjerenici civilne zaštite Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Gradska groblja Koncesionari
Analiziranje stanja uporabljivosti	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Stožer zdravstva Grada Zagreba
Identifikacija poginulih i utvrđivanje smrti	Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić"	Ovlašteni mrtvozornici
Određivanje privremenih lokacija za ukop	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" Zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Osiguravanje dodatnih kapaciteta (mobilne mrtvačnice, hladnjače, ledene komore)	Gradonačelnik	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
Organizacija ukopa poginulih na lokacijama za ukop	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti	Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Gradska groblja Tvrtnke za ukop

Zaključak

Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti je u pravilu predsjednik/ca Uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o. On vrši koordinaciju s ciljem organiziranja identifikacije i ukopa smrtno stradalih. U gradu Zagrebu mnoge bolnice nalaze se u starim zgradama koje ne mogu izdržati razoran potres, uključujući i zgradu Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku na Šalati. Izgledno je očekivati da će se u slučaju razornog potresa malo ljudi pojaviti na svojim radnim mjestima jer će u razrušenom gradu biti zaokupljeni brigom oko svojih najbližih, a neki će biti i ozlijeđeni. Isto tako realno je za očekivati da će većina zgrada u kojima se nalaze mrtvačnice biti neupotrebljiva za rad. Do određenih zgrada i bolnica u centru grada zbog zakrčenih prometnica urušenim zgradama bit će otežan pristup.

Stoga će Stožer civilne zaštite Grada Zagreba u slučaju manjka kapaciteta:

- tražiti dopremu mobilnih mrtvačnica i mobilnog prostora za obdukciju i identifikaciju,
- tražiti dozvolu za korištenje određenih kapaciteta koji mogu služiti kao improvizirane mrtvačnice (hladnjače, ledene komore),
- tražiti upućivanje stručnjaka forenzičara i patologa iz drugih dijelova Hrvatske i inozemstva kao ispomoć,
- odrediti dodatne lokacije zajedno s Centrom za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" i Zavodom za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" koje su pogodne za privremeni ukop.

2.2.11. Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite

Područje pogođeno razornim potresom je pogodno za širenje epidemija jer se brzo razmnožavaju prijenosnici bolesti, a nestaju i minimalni uvjeti za održavanje potrebne higijene. Koordinaciju organizacije higijensko-epidemiološke zaštite vršit će Stožer civilne zaštite Grada Zagreba i Stožer zdravstva Grada Zagreba po nalogu nadležne inspekcije. Higijensko-epidemiološku zaštitu provodit će zaposlenici Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Nastavnog

zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" i Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede zajedno sa zaposlenicima licenciranih firmi i inspeksijskim službama, uz pomoć ekipa građana koji će u okviru osobne i uzajamne zaštite provoditi zadaće deratizacije, dezinfekcije, dezinsekcije i druge.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo ima operativni plan za postupanje u najtežim situacijama, a kod katastrofe najvećeg obima zatražit će pomoć u provođenju deratizacijskih, dezinfekcijskih i dezinseksijskih mjera (u daljnjem tekstu: DDD mjere), odnosno javno i ciljano davati upute građanima za osobnu i uzajamnu pomoć, osobito za evakuaciju i zbrinjavanje (ljudi i životinja). Područje grada Zagreba pogođeno potresom izrazito je podložno širenju zaraznih bolesti zbog velike koncentracije stanovništva i loših higijenskih uvjeta koji će nastupiti. Bolest može pogoditi i mjesta masovnog zbrinjavanja evakuiranih osoba. Jedan od razloga pojave bolesti su slabe higijenske prilike (posebice u šatorskom naselju), iscrpljenost i stres ljudi te dobri uvjeti za razvoj insekata i glodavaca, koji su česti prijenosnici zaraze.

Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar", kao voditelj provedbe higijensko-epidemiološke zaštite u slučaju potresa, pružat će pomoć u:

- osiguravanju propisane zaštite sudionika u provođenju DDD mjera,
- osposobljavanju sudionika civilne zaštite o opasnostima kojima su izloženi i mjerama zaštite koje moraju provoditi sami, odnosno, mjerama koje provodi Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
- izvještavati i informirati stanovništvo o svim mjerama kojima se može spriječiti pojava zaraza,
- provesti dezinfekciju i dezinsekciju svih mjesta gdje su pronađene smrtno stradale osobe ili lešine životinja,
- dezinficirati sve veće prostore uporabljene za zbrinjavanje evakuiranih osoba,
- vršiti redoviti nadzor nad provedbom predviđenih mjera higijensko-epidemiološke zaštite,
- izolirati sve osobe oboljele od zaraznih bolesti, a posebice od onih bolesti koje mogu izazvati epidemiju,
- cijepiti sve osobe koje su bile u kontaktu s oboljelim osobama određenih zaraznih bolesti te provoditi pojačan nadzor njihova zdravlja.

Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" je nositelj edukativnih aktivnosti usmjerenih prema Ekipama za prihvati i zbrinjavanje stanovništva kako bi se rizici izbijanja epidemija u šatorskim naseljima sveli na minimum. Osobito je potrebno pranje i dezinfekcija uporabljenog posuđa, zatim korištenje suhih nužnika za sva pogođena naselja uz organizirano i redovito pražnjenje istih, dok se ne izgrade odgovarajući poljski nužnici ili ne prilagode potrebama korištenja postojeći ispravni nužnici te omogućiti higijensko pranje ruku kod nužnika.

Tablica 43. Radnje i postupci prilikom organizacije higijensko-epidemiološke zaštite

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju higijensko-epidemiološke zaštite	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti član Stožera civilne zaštite zadužen za zdravstveno zbrinjavanje	Komunalna poduzeća Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba Povjerenici civilne zaštite

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
	Stožer zdravstva Grada Zagreba	
Analiza funkcioniranja objekata vodoopskrbne infrastrukture	Stožer zdravstva Grada Zagreba	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti
Upućivanje zahtjeva Nastavnom zavodu za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" za analizom ispravnosti vode za piće	Gradonačelnik	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zdravstveno zbrinjavanje
Provedba analize ispravnosti vode za piće	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Stavljanje u funkciju vodoopskrbnih sustava i zaštita voda	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti	Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Vlasnici vodozahvata i kućanstva Povjerenici civilne zaštite
Analiza stanja DDD zaštite na ugroženom području	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba
Upućivanje zahtjeva Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo za provedbu mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Gradonačelnik	Županijski centar 112 Zagreb
Provedba DDD mjera zaštite stanovništva, objekata i prostora	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Hrvatski zavod za javno zdravstvo Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" Pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu u segmentu asanacije terena
Aktiviranje Zagrebačkog holdinga d.o.o. - podružnice Čistoća ali i potrebnih udruga koje mogu pomoći pri provođenju DDD mjera	član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti	Ured za upravljanje u hitnim situacijama
Provođenje edukativne kampanje usmjerene prema stanovništvu s ciljem smanjivanja rizika od izbijanja epidemija	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Traženje dodatnog angažiranja snaga za provođenje mjera higijensko-epidemiološke zaštite	Gradonačelnik	Županijski centar 112 Zagreb Stožer zdravstva Grada Zagreba

Zaključak

Epidemiološka situacija nakon nastanka razornog potresa bit će pogoršana. Nositelj provođenja higijensko-epidemiološke zaštite je Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" na temelju preporuka i planova Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i uz njihovu dodatnu stručnu pomoć. Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za koordinaciju provođenja ove mjere je u pravilu predsjednik/ca Uprave Zagrebačkog holdinga d.o.o. a stručnu podršku provođenju mjera pružat će i Stožer zdravstva Grada Zagreba. Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba priključit će se kao potpora provođenju ovih mjera na temelju uputa Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" isključivo nakon što su sve osobe spašene, evakuirane i zbrinute. Glavni nositelji provedbe mjera kojima se smanjuje rizik izbijanja epidemija u šatorskim naseljima su Ekipe za prihvata i zbrinjavanje koje će biti educirane od strane Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" kao i cjelokupna javnost uz pomoć medija (osobito FM radija). Stožer civilne zaštite Grada Zagreba vršit će koordinaciju i osiguravati sve dodatne potrebe iznijete od strane nositelja provedbe ovih mjera, odnosno zahtjeva Stožera zdravstva Grada Zagreba.

2.2.12. Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće

Organizacija prehrane, vode za piće i sanitarnih potreba vršiti će se uz pomoć Gradskog društva Crvenog križa Zagreb i pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće te uz potporu stručnih službi i javnih poduzeća u gradu Zagrebu. Prehrambeni artikli osigurati će se preko trgovačkih lanaca sa sjedištem na području grada Zagreba koji imaju svoje logističke centre u okolici Zagreba. Za zbrinuto stanovništvo, kao i za operativne snage, potrebno je osigurati dovoljne količine hrane i pitke vode. Radi se o većoj količini obroka koji će se morati osiguravati kroz duže vrijeme.

Prva 24 sata za zbrinute i evakuirane potrebno je osigurati suhi obrok, a nakon toga najmanje jedan topli obrok (ručak ili večeru) dnevno. Kontrolu kvalitete pitke vode organizirat će Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Osiguravanje, dostavu i raspodjelu pitke vode provodit će Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i Zagrebački holding d.o.o. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će, sukladno potrebama, uz pomoć Gradskog društva Crvenog križa Zagreb organizirati javne kuhinje na potrebnim lokacijama, kako za stanovništvo na zbrinjavanju tako i za ono koje je ostalo u vlastitim objektima, ali nema uvjeta za osiguranje prehrane.

U organizacijskom smislu potrebe za hranom i pitkom vodom te najpovoljnije načine isporuke odrediti će Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, a gradonačelnik će odlučiti o angažmanu potrebnih pravnih osoba te ukoliko nema mogućnosti osiguranja navedenih potreba na razini Grada Zagreba, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba će uz prethodnu suglasnost gradonačelnika dostaviti zahtjev višoj hijerarhijskoj razini kako bi se nedostatne količine hrane i pitke vode osigurale s državne razine.

Tablica 44. Tijek postupanja i nositelji aktivnosti

TIJEK POSTUPANJA	NOSITELJ AKTIVNOSTI	SURADNJA/IZVRŠENJE
Utvrđivanje količina potrebnih namirnica (3)	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član stožera civilne zaštite za zbrinjavanje

TIJEK POSTUPANJA	NOSITELJ AKTIVNOSTI	SURADNJA/IZVRŠENJE
obroka dnevno) na temelju broja ljudi koje treba zbrinuti		
Upućivanje zahtjeva pravnim osobama od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće za osiguranjem broja obroka koji se ne mogu pripremiti kapacitetima grada Zagreba	Gradonačelnik	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
Organiziranje pripreme hrane	Član stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za zbrinjavanje	Vlasnici objekata za pripremu hrane Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb
Dostava hrane u objekte smještaja	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Komunalna poduzeća; vlasnici objekata pripreme hrane, trgovački lanci
Prijem humanitarne pomoći	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Odbor za prihvrat pomoći Povjerenici civilne zaštite Komunalna poduzeća
Organizacija javnih kuhinja	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Ustanova "Dobri dom" Grada Zagreba Privatnici

Zadace nositelja u osiguranju hrane prikazane su u Tablici 45.

Tablica 45. Subjekti osiguranja hrane i zadace

SUBJEKTI	ZADACE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Analizira potrebe, određuje mjesta izuzimanja, mjesta skladištenja te mjesta pripreme hrane i koordinira distribuciju hrane
Pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za piće	Osiguranje potrebnih namirnica
Specijalistička postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	Mobilizacija namirnica iz prodajnih i skladišnih prostora, prihvrat namirnica
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Uključuje se u prijevoz i prihvrat namirnica, priprema obroka, prijevoz hrane, prikupljanje ostataka i ambalaže
Caritas Zagrebačke nadbiskupije Ustanova "Dobri dom" Grada Zagreba	Uključuje se u pripremu obroka
Kapaciteti za pripremu hrane	Mobiliziraju se za pripremu obroka

Zadace nositelja u osiguranju vode za pice prikazane su u Tablici 46.

Tablica 46. Subjekti osiguranja vode za pice i zadace

SUBJEKT	ZADACE (MJERE)
Stozher civilne zastite Grada Zagreba	Analizira potrebe, nacin isporuke (cisternama ili flansirana voda), odreduje mjesta izuzimanja, mjesta skladištenja, koordinira distribuciju
Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.	Osiguranje pitke vode iz vodovodne mreze. Odreduje i prilagođava mjesta izuzimanja za stanovništvo i stavlja na raspolaganje autocisterne na području grada Zagreba
Pravne osobe od interesa za civilnu zastitu u segmentu osiguravanja hrane i vode za pice	Osiguranje vode u bocama
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Uključuje se u distribuciju flansirane vode
Posjednici prijevoznih sredstava	Mobiliziraju se za prijevoz flansirane vode
Vatrogasne postrojbe s područja grada Zagreba (dobrovoljne i profesionalne)	Uključuju se u distribuciju vode cisternama (nakon izvršavanja primarnih zadataka vezanih uz spašavanje i evakuaciju)

Zaključak

Zbog velikog broja stanovništva u potrebi, hrana i voda za pice će se, osim iz kapaciteta Grada Zagreba (Ustanova "Dobri dom" Grada Zagreba) osiguravati i uz pomoć pravnih osoba koje će navedene namirnice u pravilu dostavljati na za to predviđene lokacije. Dio namirnica će dostavljati i pravne osobe s kapacitetima za prijevoz uz pomoć postrojbe civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu. Zadaća Stožera civilne zaštite Grada Zagreba je aktivirati predviđene kapacitete, uz prethodnu suglasnost gradonačelnika mobilizirati pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite koje će temeljem vlastitih Operativnih planova dostaviti namirnice koje mogu osigurati na lokacije koje je definirao Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.

2.2.13. Organizacija asanacije terena

Područje obuhvaćeno potresom nakon smirivanja tla bit će onečišćeno građevinskim materijalom, lešinama domaćih životinja, različitim kemikalijama i drugim neželjenim sadržajima pa je to područje nakon potresa još neuporabljivo za korištenje. Kako bi se moglo staviti u uporabu ponajprije ga se mora asanirati. U asanaciji sudjeluju komunalna društva i različite specijalističke tvrtke za provedbu asanacije. Zadaci prema području djelovanja određenih organizacija:

1. Angažirana komunalna društva i pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu:
 - strojno i ručno raščišćavanje i čišćenje javnih površina od građevinskog i drugog materijala,
 - pranje vodom javnih površina i objekata koji su onečišćeni,
 - uklanjanje ruševina koje su opasne po stanovništvo,
 - sortiranje i uklanjanje prikupljenog otpada s javnih površina.
2. Hrvatski zavod za javno zdravstvo:
 - ispitivanje i dezinfekcija vode u bunarima
3. Veterinarska stanica grada Zagreba d.o.o.:
 - zbrinjavanje uginulih životinja,

- koordinacija dezinfekcije staja i ostalih prostora za uzgoj životinja.
- 4. Ovlaštene tvrtke za provođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije:
 - dezinfekcija javnih prostora i prostora u kojima će se uzgajati životinje.
- 5. Tvrtke za prijevoz opasnog otpada:
 - prijevoz opasnog otpada do mjesta njegovog zbrinjavanja.

Asanacija obuhvaća sljedeće mjere:

- zbrinjavanje lešina uginulih životinja,
- zbrinjavanje napuštene stoke i domaćih životinja.

Asanaciju terena i skupljanje lešina životinja vršit će zaposlenici Veterinarske stanice Grada Zagreba d.o.o. uz pomoć vlasnika stoke i angažiranih građana. Životinjske lešine zbrinuti će Veterinarska stanica grada Zagreba d.o.o.

2.2.13.1. Organizacija prostorne asanacije terena

Za utovar, odvoz i sortiranje građevinskog otpada trebat će angažirati velik strojni park te će odvoz trajati više dana. Primarno je odmah nakon nastanka potresa započeti s raščišćavanjem evakuacijskih koridora i prometnica sukladno poglavlju 2.2.1.2. *Organizacija raščišćavanja ruševina.*

Za odlaganje građevinskog otpada i materijala predviđene su lokacije:

1. Laporolom Kostanjek,
2. prostor poslovne namjene uz Škorpikovu ulicu,
3. budući prostor centralnog gradskog parka Novog Zagreba uz Ulicu SR Njemačke,
4. širi prostor odlagališta na Jakuševcu,
5. lokacija uz Radničku cestu na Žitnjaku,
6. zemljište sjeverno od CUPOVZ-a,
7. prostor kod Dumovečkog luga,
8. neizgrađeno područje Sesevetskog Kraljevca između naselja i željezničke pruge,
9. livade Oporovca.

Koordinaciju će provoditi Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, a angažman vezan uz organizaciju prostorne asanacije terena bi odobravao gradonačelnik.

Tablica 47. Operativne snage i sudionici za provođenje asanacije terena

SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	<p>Analizira trenutnu situaciju, provjerava prisutnost potrebnih snaga na području Grada Zagreba, odlučuje o dostatnosti potrebnih operativnih snaga na području Grada Zagreba te predlaže gradonačelniku aktiviranje i mobiliziranje snaga</p> <p>Po nalogu načelnika obavještava Županijski centar 112 Zagreb o nedostatnim snagama za provedbu asanacije</p> <p>Zaprima potrebe s terena od strane koordinatora na lokaciji i Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba i upućuje posjednike građevinske mehanizacije na lokacije na kojima je potrebno provesti raščišćavanje</p>

SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Informiraju Stožer civilne zaštite Grada Zagreba o lokacijama na kojima je potrebno izvršiti raščišćavanje ruševina
Kordinatorator na lokaciji	Terenska koordinacija provedbe mjera asanacije terena Određivanje sektora za raščišćavanje
Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Čistoća	Uključivanje u poslove koordinacije i provedbe prostorne asanacije
Komunalna društva i pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu	Strojno i ručno raščišćavanje i čišćenje javnih površina od građevinskog i drugog materijala. Pranje vodom javnih površina i objekata koji su onečišćeni. Uklanjanje ruševina koje su opasne po stanovništvo. Sortiranje i uklanjanje prikupljenog otpada s javnih površina.
Ovlaštene tvrtke za provođenje dezinfekcije, dezinskekcije i deratizacije	Dezinfekcija, dezinskekcija i deratizacija javnih prostora
Tvrtke za prijevoz opasnog otpada	Prijevoz opasnog otpada do mjesta njegovog zbrinjavanja.
Posjednici teške mehanizacije (prvenstveno s područja grada Zagreba)	Mobilizacija zbog sudjelovanja u prostornoj asanaciji, raskrčivanju i odvozu otpada na deponij (mjesta namijenjena odlaganju otpada prikazana na Karti 22. u prilogu Plana)
Vatrogasne postrojbe s područja grada Zagreba (profesionalne i dobrovoljne)	Uključivanje u tehničke intervencije u asanaciji (nakon spašavanja i evakuacije stanovništva)
Građevinske tvrtke	Mobilizacija zbog popravka oštećenih javnih objekata i teško oštećenih kuća
Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Mobilizacija na pomoćnim poslovima asanacije područja (nakon spašavanja i evakuacije stanovništva)
Povjerenici civilne zaštite	Uključivanje u terenski nadzor provedbe asanacije na svojem području odgovornosti

Zaključak

Prostorna asanacija terena odvijat će se u dvije faze. Prva se aktivira odmah nakon nastanka potresa kada se angažira građevinska mehanizacija tvrtki s ciljem raščišćavanja koridora za evakuaciju, a zatim i ostalih prometnica koje su zakrčene građevinskim materijalom. Nakon toga postupa se temeljem naloga kordinatorator na lokaciji odnosno zahtjeva Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba u slučaju da je potrebno mehanizacijom raščistiti dio gdje se odvija spašavanje iz ruševina. U tom slučaju na posebno oprezan način se pristupa raščišćavanju sukladno uputama voditelja tima na intervenciji i kordinatorator na lokaciji. Sav građevinski otpad se zbrinjava na za to određenim lokacijama. Druga faza se odnosi na dezinfekciju, dezinskekciju i deratizaciju javnih prostora koju provode ovlaštene tvrtke za provođenje dezinfekcije, dezinskekcije i deratizacije nakon što je stanovništvo evakuirano i zbrinuto.

2.2.13.2. Organizacija animalne asanacije terena

Od posebnog će značaja u slučaju većeg broja stradalih životinja biti osiguranje prevoženja lešina - zbrinjavanje u namjenskoj tvrtki Agroproteinka d.d. - društvu za zbrinjavanje i toplinsku preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla. Ovo društvo može pomoći i u odvozu, dislokaciji namjenskih kontejnera za odlaganje mrtvih životinja i drugim mjerama.

Izuzetno, ako bi količina stradale stoke bila velika, sanitarni inspektor će na prijedlog veterinarske i sanitarne struke nadzirati zbrinjavanje životinjskih lešina ukopom na za to predviđenim lokacijama u Sesvetskom Kraljevcu i Kupinečkom Kraljevcu.

Animalnu asanaciju terena u stručnom smislu koordinira nadležna veterinarska uprava, a provodi Veterinarska stanica Grada Zagreba d.o.o. Ostale operativne snage civilne zaštite sudjeluju u pronalaženju strvina koje treba zbrinuti animalnom asanacijom te pri pomoćnim poslovima zbrinjavanja. Organizaciju provedbe ove mjere provodi Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.

Površine namijenjene zbrinjavanju životinjskih lešina ukopom u slučaju razornog potresa su: k.o. Sesvetski Kraljevec k.č.br. 8709 i k.o. Kupinečki Kraljevec k.č.br. 1368/167; 1368/168; 1368/163; 1368/170 (prikazane su na Karti 22. koja se nalazi u prilogu ovoga Plana).

Tablica 48. Subjekti u provedbi animalne asanacije terena i zadaće

SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Analizira trenutnu situaciju, provjerava prisutnost zahtijevanih snaga na području grada Zagreba; odlučuje o dostatnosti tih snaga, aktivira ih i mobilizira po nalogu gradonačelnika te po nalogu gradonačelnika obavještava Županijski centar 112 Zagreb o nedostatnim snagama za potporu
Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede	Provođenje animalne asanacije
Veterinarska stanica Grada Zagreba d.o.o.	Provođenje asanacije, nadzor nad provođenjem ukopa životinja i sudjelovanje u ukopu, neškodljivo zbrinjavanje kontaminirane stočne hrane i hrane animalnog porijekla. Provedba dezinfekcije i deratizacije.
Zagrebački holding d.o.o. - podružnica Čistoća	Uključivanje u poslove animalne asanacije pod nadzorom veterinara
Posjednici teške mehanizacije	Mobilizacija zbog sudjelovanja u animalnoj asanaciji i odvozu kontaminirane stočne hrane na predviđeno mjesto ukopa ili deponij (neke vrste stočne hrane)
Postrojbe opće namjene civilne zaštite Grada Zagreba	Mobilizacija na pomoćnim poslovima asanacije područja i animalne asanacije
Povjerenici civilne zaštite	Uključivanje u terenski nadzor provedbe asanacije na svojem području
Vlasnici stoke	Prikupljanje stoke, sudjelovanje pri utovaru uginule stoke
Ovlašteni prijevoznici	Prijevoz uginule stoke

Uginule životinje i pokvarena hrana animalnog porijekla (iz zamrzivača i slično) se prvenstveno voze na neškodljivo spaljivanje u ovlaštene tvrtke. U iznimnim slučajevima zbog mogućeg naglog širenja zaraze i nemogućnosti odvoza ukupno uginule stoke, ukapanje uginule stoke i pokvarene hrane animalnog porijekla, na temelju odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, vrši se na za to definiranim lokacijama na području Sesvetskog Kraljevca i Kupinečkog Kraljevca.

Zaključak

Nositelj provedbe animalne asanacije terena je Veterinarska stanica Grada Zagreba. Lešine se spaljuju u za to namijenjenim objektima, a u slučaju nedostatnosti kapaciteta zbrinjavaju se ukopom na lokacijama definiranim ovim Planom. Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba i povjerenici civilne zaštite informiraju Stožer civilne zaštite Grada Zagreba o lokacijama pronađenih lešina, vrše pomoćne poslove pri asanaciji terena te vrše pomoćne poslove pri zbrinjavanju sukladno uputama Veterinarske stanice Grada Zagreba. Svu ostalu koordinaciju vrši Stožer civilne zaštite Grada Zagreba na temelju zahtjeva Veterinarske stanice Grada Zagreba i Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede u što spada organizacija prijevoza i osiguranje tijekom prijevoza.

2.2.14. Organizacija informiranja stanovništva

O razmjerima nastalog potresa i mjerama koje se organizirano poduzimaju kako bi se posljedice svele na što manju moguću mjeru, stanovništvo u prvoj fazi informira gradonačelnik odnosno Stožer civilne zaštite Grada Zagreba putem lokalnih medija i to prvenstveno FM radija.

Načela organizacije informiranja stanovništva nakon nastanka razornog potresa su:

- sve informacije trebaju dolaziti s jedne lokacije (iz Stožera civilne zaštite Grada Zagreba) kako bi se spriječilo širenje dezinformacija,
- informacije trebaju biti jasne, kratke te stalno-ponavljajuće,
- informacije trebaju primarno biti prenošene medijima koji će biti najdostupniji građanima nakon razornog potresa (to je FM radio zbog rasprostranjenosti malih portabl prijemnika koji mogu raditi na baterije),
- mora biti osigurana redundantna oprema (korištenje rezervnih odašiljača s rezervnih lokacija) kako bi se spriječilo nastajanje medijskog diskontinuiteta u slučaju oštećenja odašiljačke infrastrukture,
- na lokaciji Stožera civilne zaštite Grada Zagreba moraju se osigurati satelitska reportažna kola kako bi slika iz Stožera civilne zaštite Grada Zagreba bila dostupna ostalim službama trenutno odsječenima zbog prekida zemaljskih veza, ali i svjetskoj javnosti,
- svi lokalni mediji na području grada Zagreba čija oprema nije uništena potresom trebaju početi preuzimati jedan glavni FM signal kojim će se prenositi upute stanovništvu i potrebne informacije sve dok Stožer civilne zaštite Grada Zagreba ne odluči da navedene mjere više nisu potrebne.

Kako bi se ispunila načela organizacije informiranja stanovništva nakon nastanka razornog potresa, potrebno je postupiti prema Tablici 49.

Tablica 49. Dužnosti vezane uz organizaciju informiranja stanovništva i subjekti provoditelji mjera

SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Osigurava preduvjete za mogućnost emitiranja radio i TV signala s lokacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba

SUBJEKTI	ZADAĆE (MJERE)
	odnosno osigurava sobu za medije iz koje će to biti moguće (osiguranje električne energije preko agregata, adekvatnog prostora i sl.) Redovito održava konferencije za novinare i priprema upute za stanovništvo
Ured za upravljanje u hitnim situacijama	Priprema upute za stanovništvo i sadržaj koji će se prenositi zajedničkim radijskim programom s ciljem informiranja stanovništva o situaciji
Odašiljači i veze d.o.o.	Osigurava emitiranje s rezervnih FM lokacija u slučaju uništenja glavnih odašiljača Osigurava satelitske kapacitete za prijenos slike s lokacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Hrvatska radio-televizija	Osigurava jedna satelitska reportažna kola koja će biti smještena na lokaciji Stožera civilne zaštite Grada Zagreba Pružna tehničku pomoć pri realizaciji prijenosa
FM radio-postaje s koncesijom na području Grada Zagreba	Dužne su preuzimati zajednički FM program do odluke Stožera civilne zaštite Grada Zagreba o prestanku navedenih mjera

Informiranje o organiziranom djelovanju stanovništva u provedbi mjera raščišćavanja i povrata u funkciju, uz medije, obavljaju i povjerenici civilne zaštite. U okviru mjesta/objekata za zbrinjavanje i u koordinaciji s Gradskim društvom Crvenog križa Zagreb posebno se organizira informiranje o stradalima, nestalima, potrebnoj pomoći i drugim sadržajima na info mjestima koja će postojati kod ulaza u svako šatorsko naselje.

Zaključak

Nakon nastanka razornog potresa vrlo je izgledno da će doći do oštećenja pojedinih odašiljača i linkovskih veza tako da će prijenos radio-signala biti moguć samo ako se planiraju redundantna rješenja. Isto tako, kako bi se spriječile dezinformacije i širenje panike, ključno je da sve informacije o situaciji u gradu budu slane iz jednog mjesta i to s lokacije koja se fizički nalazi vrlo blizu mjestu zasjedanja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i to medijem koji će u tim trenucima biti najdostupniji a to je - FM radio zbog masovnosti malih radijskih prijemnika koji mogu raditi na baterije. Zbog svega navedenog, zadaća ekipa Odašiljača i veza d.o.o. i Hrvatske radio-televizije kao najrelevantnijih institucija u segmentu osiguravanja tehnologija prijenosa i emitiranja programa je poslati svoje ekipe na lokaciju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba kako bi uspostavili radijsku FM vezu kao i sliku putem satelita uz pomoć reportažnih kola koja posjeduju. Zadaća ostalih medija s koncesijom na području grada Zagreba je preuzimati zajednički signal sve dok Stožer civilne zaštite Grada Zagreba ne odluči da te mjere više nisu potrebne.

2.2.15. Organizacija prihvata pomoći

U slučaju potresa od 9° MCS ljestvice bit će potrebna pomoć s državne razine, ali će biti potrebno tražiti i međunarodnu pomoć budući da je sjedište svih važnijih institucija upravo na

području grada Zagreba kao glavnog grada Republike Hrvatske, a i dio tih kapaciteta može biti onesposobljen. Gradonačelnik brine o prihvatu pomoći koja će stići na područje grada i to prvenstveno preko zračne luke Dr. Franjo Tuđman. Prihvat pomoći organizirat će se putem Odbora za prihvat, koji se sastoji od voditelja Odbora i članova Odbora koji su ujedno i pripadnici postrojbe civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu.

Snage koje sudjeluju u organizaciji prijehva pomoći i njihove zadake prikazuje Tablica 50.

Tablica 50. Subjekti zaduženi za organizaciju prijehva pomoći

SUBJEKT	ZADAKE (MJERE)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Određuje mjesta i kapacitete prijehva pomoći na području grada Zagreba
Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	Vođenje prijehva pomoći na nivou grada Zagreba
Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Pomoćni poslovi vezani uz prihvat i distribuciju pomoći
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Zaprimanje materijalno-tehničkih sredstava, hrane, higijenskih potrepština
Caritas Zagrebačke nadbiskupije	Zaprimanje hrane i higijenskih potrepština
Udruge s područja grada Zagreba	Sudjelovanje u prijehvu i distribuciji pomoći

Tablica 51. Radnje i postupci tijekom prijehva i distribucije pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Procjenjivanje trenutne situacije u smislu mogućnosti angažiranja postojećih kapaciteta za prijem pomoći te potreba	Gradonačelnik	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
Traženje pomoći od Državnih robnih zaliha, osobito: lijekova i sanitetskog materijala; nafte i naftnih derivata, prehrambenih artikala	Gradonačelnik	Županijski centar 112 Zagreb
Organizacija prijehva pomoći na lokaciji Zračne luke Dr. Franjo Tuđman	Gradonačelnik Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Odbor za prihvat pomoći
Prihvatanje lijekova i sanitetskog materijala te daljnja distribucija	Odbor za prihvat pomoći	Stožer zdravstva Grada Zagreba Medicinsko osoblje ambulnata
Prihvatanje i distribucija prehrambenih artikala	Odbor za prihvat pomoći	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu Udruge građana

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
		Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb
Određivanje lokacija za prihvata pripadnika postrojbi civilne zaštite iz drugih gradova/država	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu komunalni redari

Zaključak

U slučaju razornog potresa sa velikim posljedicama stanovništvu Grada Zagreba dostavljat će se pomoć u ljudstvu za spašavanje i kasnije sanaciju, kao i materijalna i financijska pomoć organizacija i institucija, građana Republike Hrvatske te drugi oblici pomoći. Isto tako prihvaćat će se i međunarodna pomoć na lokaciji Zračne luke Dr. Franjo Tuđman. Nositelj prihvata pomoći je Odbor za prihvata pomoći odnosno postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu a nositelj distribucije pomoći je Hrvatski Crveni križ. Za organiziranje prihvata, distribucije i raspodjele lijekova zadužen je Stožer zdravstva Grada Zagreba. Operativne snage iz drugih mjesta koje će pružati pomoć u spašavanju neposredno po potresu, prihvaćat će i raspoređivati postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu i komunalni redari. Sva materijalna i druga pomoć će se evidentirati i privremeno uskladištiti - do raspodjele uz evidenciju iste. Sva zaprimljena pomoć na lokacijama prihvata pomoći dijelit će se transparentno i po prioritetima te će se objaviti što je sve potrebno i na kojim lokacijama se vrši podjela pomoći. U navedene aktivnosti se uključuju Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb, Centar za socijalnu skrb Zagreb, Caritas Zagrebačke nadbiskupije i druge humanitarne udruge.

2.2.16. Organizacija pružanja psihološke pomoći

U slučaju razornog potresa većini stanovnika trebat će određeni oblici psihološke pomoći, a osobito ranjivim skupinama i djeci, posebno stanovništvu kojima su srušeni domovi ili su svjedočili teškom stradanju svojih bližnjih odnosno susjeda.

U okviru zdravstvenih ambulanti te na prihvatnom mjestu zbrinjavanja evakuiranih ustrojiti će se timovi za psihosocijalnu pomoć sastavljeni od psihologa, zaposlenika Centara za socijalnu skrb, ekipa Hrvatskog Crvenog križa i udruga građana.

U Zagrebu će Mreža za psihološke krizne intervencije sastavljena od posebno osposobljenih i iskusnih stručnjaka specijaliziranih za pružanje psiholoških kriznih intervencija pružiti pomoć najtraumatiziranijim osobama. Njihova je uloga u psihosocijalnom zbrinjavanju nakon katastrofa i velikih nesreća prvenstveno pružanje potpore službama spašavanja i drugim osobama angažiranim u pružanju psihološke prve pomoći, pomoć u probiru pogođenih osoba koje su posebno snažno uznemirene i/ili visoko rizične za razvijanje mentalno-zdravstvenih problema i njihovo upućivanje u specijalizirane psihijatrijske ustanove te provedba kriznih intervencija s manjim brojem ciljnih grupa.

Osobe koje su pod povećanim rizikom da budu posebno jako uznemirene i imaju izrazite psihosocijalne teškoće nakon katastrofa su:

- Djeca i adolescenti (posebno bez roditeljske skrbi),
- Starije osobe ovisne o tuđoj pomoći,
- Osobe s prijašnjim zdravstvenim tegobama, kroničnim bolestima i posebnim potrebama,
- Osobe koje žive u teškim socijalnim prilikama i inače imaju male životne resurse,
- Osobe čiji život je bio dramatično ugrožen ili život njima važnih drugih osoba,

- Tjelesno ozlijeđeni (osobito teže ozlijeđeni),
- Osobe koje su svjedočile smrti drugih osoba i vidjeli unakažena tijela,
- Osobe s neproporcionalno i izrazito jakom reakcijom uznemirenosti i dezorganizacije,
- Osobe koje su iskusile višestruke gubitke bliskih osoba te gubitak imovine koja im je životno vrlo važna,
- Osobe koje žive u zajednici koja je pretrpjela izrazito veliko razaranje po snazi i opsegu,
- Osobe s vrlo ograničenim izvorima socijalne podrške i socijalno izolirane osobe,
- Osobe s povijesti ranijeg mentalnog poremećaja.

Organizaciju provedbe pružanja psihološke pomoći koordinira gradonačelnik na prijedlog Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i Stožera zdravstva odnosno nadležnih medicinskih ustanova.

Zaključak

Nositelj organizacije pružanja psihološke pomoći je Hrvatski Crveni križ koji na mjestima zbrinjavanja detektira najtraumatiziranije osobe te ih povezuje s udrugama građana specijaliziranim za pružanje psihološke prve pomoći poput Društva za psihološku pomoć. Psihološka pomoć će se organizirano pružiti i pripadnicima postrojbi civilne zaštite koliko to kapaciteti budu dopuštali.

2.2.17. Zadaće Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

Zadaće Stožera civilne zaštite Grada Zagreba u slučaju nastanka potresa na području Grada Zagreba su:

- utvrđuje opseg nesreće i težinu štetnih posljedica,
- informira se kod seizmološke službe o vjerojatnosti sekundarnih podrhtavanja tla,
- predlaže mjere za stanovništvo u slučaju sekundarnih podrhtavanja tla,
- analizira potreban angažman na organiziranom spašavanju zatrpanih,
- provjerava prisutnost potrebnih snaga na području grada Zagreba, odlučuje o dostatnosti snaga za spašavanje iz ruševina te predlaže gradonačelniku mobilizaciju snaga,
- analizira prioritete uključivanja funkcije kritične infrastrukture na isključenim dionicama,
- surađuje s pravnim osobama u svrhu što bržeg povratka u funkciju objekata kritične infrastrukture i objekata od javnog značaja,
- predlaže gradonačelniku uporabu dopunskih snaga za učinkovito gašenje požara, raščišćavanje prometnica i brzi povratak u funkciju objekata kritične infrastrukture odnosno objekata od javnog značaja,
- koordinira provedbu mjera medicinskog zbrinjavanja i potrebe angažiranja dopunske pomoći s više hijerarhijske razine,
- priprema obavijesti stanovništvu o evakuaciji i organizira provođenje evakuacije,
- obavlja nadzor i koordinaciju evakuacije,
- određuje potrebna prijevozna sredstva za provedbu evakuacije i listu posjednika sa podacima za pozivanje (vrsta, kapacitet prijevoza, adrese, telefoni i sl.),
- uz prethodnu suglasnost gradonačelnika šalje zahtjev za pružanjem pomoći od više hijerarhijske razine,
- određuje mjesta i kapacitete prihvata pomoći na području grada Zagreba,
- po nalogu gradonačelnika izvršava i druge potrebne zadaće.

Zadaće Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba su:

- prikuplja informacije od povjerenika civilne zaštite, posebno o lokacijama osoba s invaliditetom,
- dostavlja ključne informacije Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba o svim potrebama za dodatnim snagama,
- organizira ustroj mjesta za prihvat i zbrinjavanje stanovništva na području odgovornosti,
- imenuje upravitelje mjesta za prihvat i šatorskih naselja te koordinira i usmjerava njihovo djelovanje.

2.2.18. Pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći

Procjena spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći temelji se na najgorem scenariju koji je obrađen u Poglavlju 6.1. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) - potres jačine IX° MCS ljestvice vrlo male vjerojatnosti pojavljivanja.

Vrlo niska spremnost podrazumijeva da postojeći kapaciteti nisu dostatni pa je potrebno odmah tražiti pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Niska spremnost* odnosi se na sposobnost djelomičnog izvršavanja zadataka uz velike poteškoće (nedovoljno ljudi i opreme) pa je potrebno računati na pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Visoka spremnost* podrazumijeva optimalnu reakciju uz određene manje teškoće prilikom planiranja zamjene snaga ali visoku razinu samodostatnosti u izvršavanju zadataka civilne zaštite. *Vrlo visoka spremnost* podrazumijeva potpunu samodostatnost i u planiranju zamjenskih snaga odnosno mogućnost redovitog i pravodobnog izvršavanja svih zadaća.

Potrebno je naglasiti da razoran potres jačine IX° stupnjeva MCS ljestvice dovodi do rušenja više od 50% zgrada u zoni razornosti. Osim toga, čak i unatoč brojnosti i profesionalnosti ustrojnih snaga civilne zaštite u takvim situacijama javlja se ljudska vrlo razumljiva reakcija da se prvo ide pomagati bližnjima u nevolji, a tek zatim se pristupa organiziranom spašavanju drugih. Isto tako, određeni broj pripadnika snaga civilne zaštite pa i pripadnika profesionalnih snaga vatrogastva i policije će zbog navedenog događaja i rušenja objekata smrtno stradati ili biti ozlijeđen pa se na njih neće moći računati. Uslijed potresa bit će uništena i oprema od interesa za civilnu zaštitu kao i objekti kritične infrastrukture te to dodatno umanjuje operativne sposobnosti nakon događaja.

Zbog svega navedenog, razoran potres od IX° MCS ljestvice je prijetnja zbog koje se i u slučaju najbolje pripremljenosti i opremljenosti lokalnih snaga zaštite i spašavanja treba tražiti pomoć iz susjednih gradova i županija odnosno tražiti međunarodna pomoć. Potrebno je naglasiti da se radi o događaju izrazito male vjerojatnosti pojavljivanja.

Tablica 52. Mjere civilne zaštite u slučaju potresa jačine IX° MCS ljestvice i razine spremnosti

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POTRESA JAČINE IX ^o MCS LJESTVICE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost	NAPOMENA
	4	3	2	1	
Organizacija raščišćavanja	x				Unatoč vrlo dobroj organiziranosti i opremljenosti

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POTRESA JAČINE IX ⁰ MCS LJESTVICE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost	NAPOMENA
	4	3	2	1	
ruševina i spašavanja zatrpanih					specijalističkih postrojbi civilne zaštite za traganje i spašavanje iz ruševina zbog velikog broja zatrpanih osoba i srušenih objekata bit će potrebno zatražiti međunarodnu pomoć
Organizacija gašenja požara			x		Zbog brojnosti vatrogasnih snaga i dobrovoljnih vatrogasnih društava iz rubnih dijelova grada koji će manje stradati u potresu, smatra se da će uz određene poteškoće zadaci gašenja požara biti uspješno izvršeni
Organizacija regulacije prometa i osiguranje tijekom intervencija		x			Bit će potrebne dodatne policijske snage iz drugih policijskih uprava
Definiranje lokacija za odlaganje materijala, evakuacijskih koridora i zona za prihvat stanovništva te provođenje evakuacije			x		Lokacije i zone su definirane, procjenjuje se da će za provođenje evakuacije i prihvat stanovništva ljudski i materijalni kapaciteti biti dostatni
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	x				Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba, domovi zdravlja na području grada Zagreba, bolnice i klinike na području grada Zagreba kao i Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" unatoč stručnosti i dobroj organizaciji

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POTRESA JAČINE IX ⁰ MCS LJESTVICE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost	NAPOMENA
	4	3	2	1	
					zbog velikog broja mrtvih i ozlijeđenih osoba, kao i zbog rušenja ili teškog oštećenja glavnine zgrada zdravstvenih ustanova na području grada Zagreba te stradavanja dijela zaposlenika navedenih ustanova, svojim kapacitetima i sposobnostima neće se moći nositi sa situacijom pa će biti potrebno računati i na međunarodnu pomoć
Organizacija i pružanje veterinarske pomoći	x				Organizaciju i pružanje veterinarske pomoći provodit će Veterinarska stanica Grada Zagreba. Procjenjuje se manjak potrebnog kapaciteta i moguće oštećivanje objekta
Organizacija humane asanacije i identifikacije poginulih	x				Zbog velikog broja mrtvih osoba sukladno procjenama, kapaciteti neće biti dostatni pa će se morati tražiti dodatna pomoć
Organizacija higijensko - epidemiološke zaštite		x			Higijensko epidemiološku zaštitu provodit će zaposlenici Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo uz pomoć osposobljenih predstavnika građana koji će u okviru osobne i uzajamne zaštite

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POTRESA JAČINE IX ⁰ MCS LJESTVICE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost	NAPOMENA
	4	3	2	1	
					provoditi zadaće deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije. Zbog loše epidemiološke situacije nakon događaja takvih razmjera, bit će potrebna dodatna pomoć.
Organizacija osiguranja hrane i vode za piće			x		Sukladno Operativnim planovima pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu koje svoja skladišta imaju i u okolini grada Zagreba (dalje od epicentra potresa) te s obzirom na kapacitete vatrogasnih snaga (profesionalnih i dobrovoljnih) te Zagrebačkog holdinga d.o.o. sa svrhom dostave pitke vode, smatra se da je spremnost visoka
Organizacija prihvata pomoći			x		Obzirom na kapacitet i pripremljenost Ureda za upravljanje u hitnim situacijama kao i ostalih gradskih tijela, smatra se da je spremnost u ovoj kategoriji visoka
Organizacija asanacije terena			x		Obzirom na veličinu Zagrebačkog holdinga d.o.o. koji posjeduje iskustva i potrebnu mehanizaciju te činjenicu da se navedeno provodi nakon određenog vremena nakon samog događaja, odnosno

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POTRESA JAČINE IX ^o MCS LJESTVICE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost	NAPOMENA
	4	3	2	1	
					spašavanja i zbrinjavanja ozlijeđenih te pokapanja mrtvih, smatra se da je spremnost visoka

Zaključak

Pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći vidljiv je u Tablici 52.

Tablica 52. Pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća

SNAGA	Jak potres (od VI ^o do VIII ^o MCS)	Razoran potres (od VIII ^o do IX ^o MCS i više)
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	DOSTATNO	DOSTATNO
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	DOSTATNO	DOSTATNO
Vatrogasne postrojbe (profesionalne i dobrovoljne)	DOSTATNO	DOSTATNO
Povjerenici civilne zaštite	DOSTATNO	DOSTATNO
Koordinatori na lokaciji	DOSTATNO	DOSTATNO
Udruge s područja grada Zagreba	DOSTATNO	NEDOSTATNO
Koordinatori na lokaciji	DOSTATNO	DOSTATNO
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	DOSTATNO	NEDOSTATNO
Hrvatska gorska služba spašavanja	DOSTATNO	DOSTATNO
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	DOSTATNO	NEDOSTATNO
Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	DOSTATNO	NEDOSTATNO
Specijalistička postrojba civilne zaštite za traganje i spašavanje u ruševinama	DOSTATNO	NEDOSTATNO
Specijalistička postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu	DOSTATNO	DOSTATNO

2.2.19. Stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje

U Tablici 53. navedeno je stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje.

Tablica 53. Stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
ČELNE OSOBE				
Razina odgovornosti			x	
Razina osposobljenosti			x	
Razina uvježbanosti			x	
STOŽER				
Razina odgovornosti				x
Razina osposobljenosti			x	
Razina uvježbanosti			x	
KOORDINATORI NA LOKACIJI				
Razina odgovornosti		x		
Razina osposobljenosti		x		
Razina uvježbanosti		x		
POSTROJBE CIVILNE ZAŠTITE				
Stupanj popunjenosti ljudstvom			x	
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja			x	
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja			x	
Stupanj uvježbanosti			x	
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom			x	
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti			x	
Samodostatnost i logistička potpora				x
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>			x	
POVJERENICI CIVILNE ZAŠTITE				
Stupanj popunjenosti ljudstvom		x		
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja		x		
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja		x		
Stupanj uvježbanosti		x		
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom		x		

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti		x		
Samodostatnost i logistička potpora		x		
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>		x		
VATROGASTVO				
Stupanj popunjenosti ljudstvom			x	
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja				x
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja				x
Stupanj uvježbanosti				x
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom			x	
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti				x
Samodostatnost i logistička potpora				x
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>				x
HRVATSKI CRVENI KRIŽ - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb				
Stupanj popunjenosti ljudstvom			x	
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja			x	
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja			x	
Stupanj uvježbanosti				x
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom			x	
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti			x	
Samodostatnost i logistička potpora				x
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>			x	
HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA - STANICA ZAGREB				
Stupanj popunjenosti ljudstvom			x	
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja				x
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja				x
Stupanj uvježbanosti				x
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom			x	

PODRUČJE REAGIRANJA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti			x	
Samodostatnost i logistička potpora				x
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>			x	
OSTALI SUDIONICI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE				
Stupanj popunjenosti ljudstvom			x	
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja			x	
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja			x	
Stupanj uvježbanosti			x	
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom			x	
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti			x	
Samodostatnost i logistička potpora			x	
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>			x	
PRAVNE OSOBE OD INTERESA ZA SUSTAV CIVILNE ZAŠTITE				
Stupanj popunjenosti ljudstvom			x	
Stupanj spremnosti zapovjednog osoblja		x		
Stupanj osposobljenosti ljudstva i zapovjednog osoblja		x		
Stupanj uvježbanosti		x		
Stupanj opremljenosti materijalnim sredstvima i opremom		x		
Vremena mobilizacijske spremnosti/operativne gotovosti		x		
Samodostatnost i logistička potpora		x		
<u>Područje reagiranja - ZBIRNO</u>		x		

2.2.20. Kontakt podatci operativnih snaga i sudionika za provedbu plana

Kontakt podatci operativnih snaga i sudionika nalaze se u prilogu ovoga Plana i oni neće biti javno objavljeni radi zaštite osobnih podataka.

2.2.21. Način ostvarivanja komunikacija operativnog značaja - vertikalno i horizontalno

Zbog raznolikosti sudionika sustava civilne zaštite na području grada Zagreba i u Republici Hrvatskoj, trenutno se koriste brojni različiti komunikacijski sustavi:

- Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba koriste VHF sustav komunikacija,

- Ministarstvo unutarnjih poslova koristi UHF Tetra Motorola, kriptiranu,
- Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba koristi UHF Tetra Motorola sustav koji je dio sustava Ministarstva unutarnjih poslova,
- Hrvatski Crveni križ trenutno koristi radioamaterske frekvencije za krizne situacije,
- Zagrebački električni tramvaj d.o.o. koristi također UHF Tetra Motorola sustav koji nije kompatibilan s MUP-ovim,
- Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Zagreb koristi VHF i UHF sustav veza,
- pojedini dijelovi Zagrebačkog holdinga d.o.o. te Hrvatske vode koriste VHF sustav komunikacija,
- Opće postrojbe civilne zaštite Grada Zagreba koriste radioamaterske frekvencije.

Putem instalirane opreme u uspostavljenom operativno - komunikacijskom centru Ureda za upravljanje u hitnim situacijama povezani su sljedeći sustavi:

- Policijska uprava zagrebačka - Operativno-komunikacijski centar,
- Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba,
- Županijski centar 112 Zagreb,
- Ured za upravljanje u hitnim situacijama - UHF Tetra zaštićeni (enkriptirani) sustav, uspostavljena 1. radna grupa "Grad",
- Javna vatrogasna postrojba i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba - VHF analogni sustav
- fiksne telefonske linije hitnih službi i članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i gradskih četvrti Grada Zagreba
- mobilne telefonske linije hitnih službi i članova Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i gradskih četvrti Grada Zagreba.

Uz integraciju postojećih komunikacijskih sustava operativnih snaga civilne zaštite Grada Zagreba, Ured za upravljanje u hitnim situacijama uspostavio je i dva alternativna komunikacijska sustava utemeljena na satelitskoj tehnologiji i kratkom valu. Satelitski sustav se sastoji od šest terminalnih uređaja Thrane & Thrane koji su raspoređeni po operativno komunikacijskim centrima i to: Policijska uprava zagrebačka, Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba, Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba, MUP - Ravnateljstvo civilne zaštite, Nadzorno - komunikacijski centar u Balokovićevoj bb te dva mobilna uređaja s terenskim prijenosnim računalom smještenim u zaštitnom koferu namijenjenom za ekipe na terenu. Satelitski komunikacijski sustav je neophodan u slučajevima najgoreg katastrofalnog scenarija kada dođe do pada ili opterećenja prijenosa koji koristi zemaljsku infrastrukturu.

Sustav veza na kratkom valu predviđen je pretežito za strategijske veze Ureda za upravljanje u hitnim situacijama prema Ministarstvu unutarnjih poslova i Ministarstvu obrane Republike Hrvatske, a bazira se na CODAN-ovim uređajima koji se nalaze u Ravnateljstvu civilne zaštite - Područnom uredu Zagreb, operativno - komunikacijskom centru Ureda za upravljanje u hitnim situacijama u Balokovićevoj bb, dok su dva uređaja (manpack) pripremljena za Zagrebački radioamaterski savez.

Horizontalna komunikacija će se u pravilu uspostavljati u sektorima operativnog djelovanja bez problema zbog toga što za uspostavu komunikacije zbog međusobne blizine neće biti potrebni repetitori, a vertikalna komunikacija će se ostvarivati uz pomoć:

- satelitskih terminala,
- kratkog vala,
- radioamatera i radioamaterskih frekvencija

sve do saniranja oštećenja na telekomunikacijskim infrastrukturnim objektima kada će se uspostaviti redovnim načinima.

Svi koordinatori na lokaciji moraju imati satelitske terminale jer su oni glavna poveznica sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba te nadgledaju situaciju na terenu i moraju biti komunikacijski povezani sa svim najbitnijim dijelovima sustava. Komunikacijski povezani sa

Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba moraju biti i svi stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba za čiju će uspostavu veza biti zaduženi radio-amateri.

2.2.22. Ocjena samodostatnosti vlastitih operativnih snaga

Procjenjuje se da će u slučaju potresa jačine VIII° MCS ljestvice (25% zgrada teško oštećeno) koji se dogodio 1880. u Zagrebu raspoložive snage civilne zaštite biti dostatne za saniranje posljedica potresa, no u slučaju da se prema najgorem scenariju dogodi potres jačine IX° MCS ljestvice (preko 50% zgrada teško oštećeno) za što postoji vrlo mala vjerojatnost, procjenjuje se da postojeći kapaciteti ne bi bili dostatni te bi bilo potrebno zatražiti međunarodnu pomoć.

2.2.23. Način podnošenja zahtjeva za pomoć višim hijerarhijskim razinama

Zahtjev za pomoć višim hijerarhijskim razinama se podnosi Stožeru civilne zaštite Republike Hrvatske putem Županijskog centra 112 Zagreb usmeno u slučaju hitnosti (radio-veza, satelitski terminal, teklić) s naknadnim pismenim zahtjevom. U slučaju razornog potresa kada u čitavim gradskim četvrtima prevladavaju ruševine, bez odgode se traži međunarodna pomoć od mjerodavnog tijela zaduženog za upućivanje zahtjeva (Ministarstvo unutarnjih poslova- Ravnateljstvo civilne zaštite).

2.2.24. Prilozi

Svi podatci potrebni za operativno djelovanje nalaze se na grafičkim prikazima i kartama koje se nalaze u prilogu ovoga Plana.

2.3. MJERE I AKTIVNOSTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U SPAŠAVANJU OD TOPLINSKOG VALA I EPIDEMIJA I PANDEMIJA

Toplinski val

Toplinski val predstavlja dugotrajnije razdoblje izrazito toplog vremena i visokih temperatura, nerijetko praćenog i visokim postotkom vlage u zraku. Mjeri se u odnosu na uobičajene temperature za pojedino razdoblje određenog područja.

Toplinski valovi predstavljaju opasnost za stanovništvo uzrokujući zdravstvene smetnje i povećanu smrtnost. Posebno ugrožene skupine društva su mala djeca, kronični bolesnici, starije i nemoćne osobe, osobe koje rade na otvorenom prostoru (građevinski radnici, osobe zadužene za održavanje cesta i javnih površina i sl.). Nepovoljan učinak mogu uzrokovati toplinski valovi koji traju dulje vrijeme.

Toplinski valovi uzrokuju ozbiljne zdravstvene i socijalne posljedice. Vrlo je važno pravovremeno prepoznati simptome toplinskog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela. Kako bi se građani što bolje zaštitili, uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućina koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna. Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine: nema opasnosti, umjerena opasnost, velika opasnost i vrlo velika opasnost. Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih od toplinskih valova te su zbog toga vrlo bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina (rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr.).

Epidemije i pandemije - influenza

Epidemija je pojavljivanje većeg broja oboljelih od iste bolesti na istom području. Pandemija je epidemija koja se širi na jedno ili više područja, npr. na više kontinenata. Virus influence ili gripe uzrokuje svake godine veći ili manji pobol stanovništva pretežito u zimskom periodu u obliku epidemije. Bolest se manifestira teškim općim simptomima i pretežito

respiratornim smetnjama i razvojem eventualnih komplikacija pa čak i smrtnim ishodom. Bolest traje desetak dana, ponekad i duže. Pacijent tijekom bolesti nije radno sposoban. Virusi influence tijekom međupandemijskog razdoblja (epidemiološki je to razdoblje zadnjih nekoliko godina nakon posljednje epidemije), koji cirkuliraju među stanovništvom srodni su virusima iz proteklih pandemija. Svake 2-3 godine dolazi do selekcije sojeva koji se dovoljno razlikuju od virusa na koji u stanovništvu postoji visoka razina kolektivnog imuniteta te su sposobni uzrokovati epidemiju među stanovništvom.

Kada se uspostavi cirkulacija virusa s posve različitim podtipom osnovnog površinskog antigena na koji stanovništvo nema ranije stečena protutijela, nastane pandemija. Nekada se smatralo da se pandemije javljaju u pravilnim intervalima, no to mišljenje je prevladano. Vrijeme od otkrića novog podtipa virusa i punog razvoja pandemije može biti nedovoljno za razvoj cjepiva. Tipične epidemije gripe uzrokuju porast incidencije pneumonije, što se očituje većim brojem hospitalizacija i smrtnosti.

2.3.1. Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti

Toplinski val

Upozoravanje u slučaju pojave toplinskog vala provodi Državni hidrometeorološki zavod koji o tome obavještava Županijski centar 112 Zagreb, Ured za upravljanje u hitnim situacijama, ali i javnost. Svrha upozoravanja je pripremiti stanovništvo na opasne vremenske prilike koje će uslijediti, posebno starije osobe i kronične bolesnike. U slučaju dugotrajnog toplinskog vala ili osobito visokih temperatura (iznad 40 °C) koje će biti prisutne duže od jednog dana, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba se aktivira i postupa po planu djelovanja u slučaju pojave toplinskog vala. U slučaju prognoze koja predviđa takav razvoj događaja, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba se stavlja u stanje pripravnosti i počinje vršiti pripremu za provođenje mjera civilne zaštite u slučaju pojave toplinskih valova.

Tablica 54. Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti - toplinski val

Izvor	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Državni hidrometeorološki zavod	- upozorenje na toplinske valove koji mogu djelovati na zdravlje (temperatura zraka i trajanje)	- Županijski centar 112 Zagreb - Ured za upravljanje u hitnim situacijama	- u slučaju upozorenja da se približava posebno dugotrajan toplinski val ili prognoze da će jedan ili više dana zaredom temperatura zraka biti iznad 40 °C, stavljanje Stožera u stanje pripravnosti - u slučaju prognoze da će temperatura zraka biti iznad 40 °C duže od jednog dana, Stožer civilne zaštite se aktivira i postupa po planu djelovanja

Izvor	Sadržaj	Korisnici upozoravanja	Očekivane akcije
Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- preporuke za zaštitu od vrućina	građani Grada Zagreba	- postupanje stanovništva po uputama
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba putem Ureda za upravljanje u hitnim situacijama	- informiranje javnosti o mjerama postupanja i skupinama građana nad kojima će se provoditi mjere civilne zaštite - preporuke za zaštitu od vrućina	građani Grada Zagreba	- priprema građana na provođenje planiranih mjera - postupanje po uputama
Sredstva javnog informiranja	- prenošenje priopćenja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- građani Grada Zagreba	- postupanje stanovništva po uputama nadležnih službi

Epidemije i pandemije - influenza

Za upozoravanje u slučaju pojave epidemija i pandemija prema Nacionalnom planu pripremljenosti za pandemiju gripe (Zaključak Vlade Republike Hrvatske KLASA: 322-02/05-02/02, URBROJ: 5030108-05-07 od 26. listopada 2005.) i Planu aktivnosti Grada Zagreba za provođenje Nacionalnog plana pripremljenosti za pandemiju gripe zaduženi su:

- Hrvatski zavod za javno zdravstvo - epidemiološka služba
- Krizni stožer Ministarstva zdravstva
- Stožer zdravstva Grada Zagreba i
- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar".

Stožer zdravstva Grada Zagreba je samostalno radno tijelo osnovano s ciljem usklađivanja priprema i usmjeravanja aktivnosti za provedbu Nacionalnog plana pripremljenosti za pandemiju gripe. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira se nakon što Krizni stožer Ministarstva zdravstva na preporuku Svjetske zdravstvene organizacije proglasi stanje pandemije te se stavlja na raspolaganje Stožeru zdravstva Grada Zagreba isključivo u svrhu obavljanja logističkih poslova s ciljem suzbijanja pandemije (distribucija i dostava cjepiva, dostava i dijeljenje zaštitnih maski ranjivim skupinama stanovništva, održavanje karantena u nebolničkim ustanovama npr. socijalnim ustanovama i staračkim domovima i sl.) odnosno mobilizacije dodatnih smještajnih kapaciteta izvan bolničkih ustanova.

Tablica 55. Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti - epidemija i pandemija

Izvor	Sadržaj	Korisnici	Očekivane akcije
Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (ograničeno širenje virusa)	- informacije o izolaciji virusa, identifikaciji virusa ili serološkoj potvrdi gripe	- Ministarstvo zdravstva - Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" - javnost	- identifikacija i izolacija osoba sa simptomima gripe koje su doputovale iz zahvaćenog područja te uzimanje

Izvor	Sadržaj	Korisnici	Očekivane akcije
			uzoraka za virološku dijagnostiku - stavljanje u stanje pripravnosti Stožera zdravstva Grada Zagreba i provođenje aktivnosti na pripremi kapaciteta
Služba za epidemiologiju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (veća grupiranja oboljelih)	- informacije o širenju virusa	- Ministarstvo zdravstva - Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" - javnost	- krizni stožer Ministarstva zdravstva proglašava opasnost od nastanka pandemije te organizira komunikaciju s medijima i javnošću - aktiviranje Stožera zdravstva Grada Zagreba
Krizni Stožer Ministarstva zdravstva (povećana i trajna transmisija virusa u općoj populaciji)	- proglašavanje početka pandemije - informacije o širenju virusa i davanje smjernica za postupanje	- Stožer zdravstva Grada Zagreba - Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- postupanje po smjernicama - donošenje odluke o mjerama za sprječavanje i usporavanje širenja infekcije - proširenje bolničkih kapaciteta, kako opremom, brojem kreveta, tako i brojem zdravstvenih radnika
Stožer zdravstva Grada Zagreba	- mjere za sprječavanje i usporavanje širenja infekcije - naputci i zadaci za Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	- Ured za upravljanje u hitnim situacijama - Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	- logistička podrška u distribuciji i dostavi cjepiva i zaštitnih maski za ranjive skupine stanovništva - održavanje karantena u nebolničkim ustanovama - mobilizacija dodatnih smještajnih kapaciteta izvan bolničkih ustanova

Izvor	Sadržaj	Korisnici	Očekivane akcije
Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"	- potrebne informacije i savjeti za građane tijekom epidemije (informacije će se objavljivati putem sredstava javnog informiranja, prikladnih pisanih materijala i na web-stranicama Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar")	- javnost/građani	Primjereno ponašanje građana s ciljem smanjenja rizika prijenosa infekcije na druge

Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" obavlja kao dio svojih redovnih poslova i preventivne aktivnosti u svezi provedbe mjera za slučaj pojave epidemija. Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" je stručni voditelj i svih ostalih potrebnih aktivnosti na provedbi preventivnih mjera za slučajeve pojave epidemije na području grada Zagreba. Grad Zagreb će na taktičkoj razini pružiti logistički oslonac za provedbu svih preventivnih mjera, a pripreme radnje na primjeni preventivnih mjera provodi Stožer zdravstva Grada Zagreba. Organiziranje provedbe mjera u slučaju epidemija ponajprije se obavlja na strateškoj (državnoj) razini jer se očekuje da će epidemije nastati izvan granica Hrvatske i kad prijeđe granicu zahvatit će istovremeno više županija. Provedba preventivnih mjera koju provodi Grad Zagreb obavlja se po nalogu državnog Stožera zdravstva, sukladno Nacionalnom planu pripravnosti za određenu epidemiju na prijedlog i uz stručni nadzor Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar". Gradonačelnik nema neposredne ovlasti nad snagama zdravstva jer je tada cijelo zdravstvo po nalogu Vlade Republike Hrvatske i resornog ministra stavljeno u izvanredno stanje kojim upravlja Krizni stožer zdravstva Grada Zagreba.

Zaključak

U slučaju pojave toplinskih valova i izbijanja epidemija i pandemija glavnu ulogu u obavještanju javnosti ima Stožer zdravstva Grada Zagreba i Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" koji su najmjerodavnija tijela upravljanja tijekom navedenih situacija budući se radi o situacijama koje prvenstveno utječu na ljudsko zdravlje. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba može pružiti logističku potporu pri obavljanju navedenih aktivnosti (toplinski valovi) te izvršiti mobilizaciju određenih kapaciteta u slučaju zahtjeva Stožera zdravstva Grada Zagreba.

2.3.2. Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja iz ove kategorije ugroza

Toplinski val

Kod jačeg toplinskog vala moguća je dehidracija i pregrijavanje organizma, kako ljudi tako i životinja, što može dovesti do iscrpljenosti zbog vrućine ili toplinskog udara. U oba slučaja potrebna je liječnička pomoć, koju osiguravaju snage zdravstva. Preventivne mjere za

zaštitu od toplinskog vala su rana upozorenja te prilagođeno ponašanje stanovništva, posebice ugroženih skupina (starije osobe, bebe i mala djeca, osobe koje uzimaju određene lijekove, osobe oboljele od kroničnih bolesti, osobito dišnih i srčanih, osobe koje već imaju povišenu temperaturu zbog neke upale, osobe koje prekomjerno uživaju alkohol ili droge, osobe koje imaju problema s kretanjem, osobe koje su fizički aktivne, kao što su fizički radnici ili sportaši), zadržavanje u zatvorenim prostorijama i hladovini, neizlaganje suncu, uzimanje većih količina tekućine i dr.

Vezano uz aktivnosti Stožera civilne zaštite Grada Zagreba tijekom pojave toplinskih valova preventivno djelovanje možemo podijeliti na sljedeće aktivnosti: informiranje stanovništva (uz suradnju s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"), premještanje rizičnih skupina stanovništva u klimatizirane prostorije ili klimatski povoljnije područje (Sljeme - Medvednica) i osiguravanje i postavljanje generatora u klimatizirane objekte u kojima se nalaze rizične skupine (prvenstveno bolnice) u slučaju nestašice električne energije (situacija pojave toplinskih valova često zna biti povezana s dugotrajnim sušnim vremenom, a često je prisutna i situacija smanjenja proizvodnje električne energije tijekom ljetnih mjeseci).

Tablica 56. Mjere i aktivnosti u slučaju pojave dugotrajnog toplinskog vala na području Grada Zagreba

Segment	Mjere/aktivnosti
Informiranje	Provođenje informiranja stanovništva o mjerama iz Protokola o postupanju i preporukama za zaštitu od vrućine te provođenje edukacije stanovništva u provođenju samozaštite i uzajamne zaštite
Premještanje	Premještanje rizičnih skupina stanovništva u klimatizirane objekte. Organiziranje prijevoza rizičnih skupina stanovništva u klimatski povoljnije područje (Sljeme - Medvednica).
Logistika	Zdravstveno zbrinjavanje osoba Osiguravanje pitke vode u slučaju nestašice Osiguravanje i postavljanje generatora za proizvodnju električne energije u klimatizirane objekte u slučaju nestašice el. energije

Epidemije i pandemije - influenza

Higijensko epidemiološku zaštitu provodit će zaposlenici Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" zajedno sa zaposlenicima licenciranih tvrtki i inspeksijskim službama, uz pomoć ekipa građana. Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" ima operativni plan za postupanje u takvim situacijama, a kod katastrofe najvećeg obima zatražit će pomoć u provođenju protu-epidemioloških mjera, preventivnih i kurativnih, odnosno javno i ciljano će davati upute građanima za osobnu i uzajamnu pomoć, osobito za evakuaciju i zbrinjavanje (ljudi i životinja).

Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar", kao voditelj provedbe higijensko-epidemiološke zaštite, primjenjivat će:

- informiranje svih sudionika civilne zaštite o opasnostima kojima su izloženi i mjerama zaštite koje moraju provoditi sami, odnosno, mjerama koje provodi Stožer civilne zaštite Grada Zagreba,
- izoliranje svih osoba oboljelih zaraznom bolešću, a posebice bolestima uzročnicima epidemija,
- cijepljenje svih osoba koje su bile u kontaktu s oboljelim osobama određenih zaraznih bolesti te provoditi pojačan nadzor njihova zdravlja.

Aktivnosti Stožera civilne zaštite Grada Zagreba tijekom pojave epidemija i pandemija se odvijaju na osnovu naloga/uputa Stožera zdravstva Grada Zagreba kao najmjerodavnijeg tijela za upravljanje situacijom suzbijanja epidemija i pandemija. Stožer civilne zaštite Grada Zagreba se prvenstveno orijentira na osiguravanje logističkih kapaciteta koji predstavljaju potporu aktivnostima Stožera zdravstva Grada Zagreba (npr. nabava i distribucija zaštitnih maski za lice, osiguravanje ljudstva za provođenje karantena u nebolničkim ustanovama, podizanje kampa za smještaj oboljelih i sl.)

Tablica 57. Mjere i aktivnosti u slučaju pojave pandemije gripe

Segment	Mjere/aktivnosti
Edukacija i informiranje	Provedba preventivnih mjera i edukacija stanovništva
Prikupljanje informacija	Prikupljanje informacija o stanju na terenu vezano uz širenje zaraznih bolesti i o kapacitetima/popunjenosti objekata za pružanje zdravstvene zaštite
Smanjenje rizika	Provedba asanacije prostorija i dezinfekcije predmeta
Karantena	Izoliranje područja gdje je zaraza utvrđena te uvođenje mjere nadzora nad kretanjem stanovništva u i iz tih područja
Osiguravanje kapaciteta	Provođenje mobilizacije smještajnih kapaciteta za provedbu kurativnih mjera
	Izgradnja privremenog kampa za smještaj oboljelih
Logistika	Osiguravanje hrane i funkcija kritične infrastrukture
	Nabava i podjela zaštitne opreme (maski za lice)

Kurativne se mjere provode sukladno važećem Planu pripravnosti za odnosnu epidemiju i sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 130/17). Planom pripravnosti se predviđa broj oboljelih, broj oboljelih s težom kliničkom slikom, broj umrlih u epidemiji, predviđeno trajanje epidemije, način zbrinjavanja oboljelih osoba s težom kliničkom slikom te način postupanja sa osobama koje su bile u doticaju s oboljelim osobama. Također se propisuje način asanacije prostorija i dezinfekcije predmeta koje su bile u doticaju s oboljelim. U planu se navodi potreba i način izoliranja područja gdje je zaraza utvrđena te potreba uvođenja mjere nadzora nad kretanjem stanovništva u i iz tih područja. Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" obavlja stručni nadzor provedbe kurativnih mjera pri pojavi epidemija te potrebnih prilagodbi postojećih objekata, ekipiranja i osiguranja materijalnih sredstava za provedbu mjera. Provedbu kurativnih mjera obavljaju liječničke ekipe ustrojene sukladno Planu pripravnosti, a pod nadzorom Stožera

zdravstva Grada Zagreba. Stožer zdravstva Grada Zagreba upravlja provedbom kurativnih mjera pri epidemijama, surađuje s Kriznim stožerom zdravstva na državnoj razini, definira zahtjeve za logistički oslonac od strane Grada Zagreba, a u stručnom smislu djeluje nezavisno sukladno pravilima struke, Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 130/17) i nalogima ministra zdravstva.

Gradonačelnik nema neposrednu nadležnost nad provedbom kurativnih mjera, jer je to u nadležnosti Kriznog stožera zdravstva Grada Zagreba. Ipak, treba napomenuti da se provedba kurativnih mjera događa na operativnoj razini pa gradonačelnik ima pravo i dužnost skrbiti se o odgovarajućoj provedbi kurativnih mjera u slučaju epidemija. Gradonačelnik je dužan provesti mobilizaciju smještajnih kapaciteta za provedbu kurativnih mjera za potrebe Grada Zagreba, kao i ostalih potrebnih kapaciteta (priprema hrane, osiguranje funkcije kritične infrastrukture i sl.) u situaciji pojave epidemije.

Zaključak

U slučaju pojave toplinskog vala djelovanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba prvenstveno se bazira na osiguravanju uvjeta za privremeno premještanje najranjivijih skupina stanovništva ili u klimatizirane objekte javnih ustanova ili u klimatski povoljnije područje (organiziran prijevoz autobusima na Sljeme) te pružanje logističke podrške navedenom u što spada detektiranje pogodnih objekata za privremeno sklanjanje, popisivanje najugroženijih skupina ljudi, osiguravanje prijevoza i sl.

U slučaju pojave zaraza Stožer civilne zaštite Grada Zagreba se aktivira nakon što Krizni stožer Ministarstva zdravstva na preporuku Svjetske zdravstvene organizacije proglasi stanje pandemije te se stavlja na raspolaganje Stožeru zdravstva Grada Zagreba isključivo u svrhu obavljanja logističkih poslova s ciljem suzbijanja pandemije (dostava cjepiva, dostava i dijeljenje zaštitnih maski ranjivim skupinama stanovništva, održavanje karantena u nebolničkim ustanovama npr. socijalnim ustanovama i staračkim domovima i sl.) odnosno mobilizacije dodatnih smještajnih kapaciteta izvan bolničkih ustanova.

2.3.3. Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od svih vrsta ugroza unutar ove mjere civilne zaštite s utvrđenim zadaćama

Toplinski val

U Tablici 58. nalazi se popis zadaća, koordinatora i izvršitelja vezano uz mjere civilne zaštite koje će se provoditi u slučaju pojave toplinskih valova. Budući da toplinske valove često prati suša kao i povećana potrošnja električne energije zbog rada klima-uređaja tijekom stanja otežane proizvodnje električne energije zbog niskog vodostaja rijeka, u zadaćama su obuhvaćene i mjere osiguravanja vodoopskrbe i električne energije za najkritičnije skupine ljudi/objekte.

Tablica 58. Popis zadaća, koordinatora i izvršitelja vezano uz mjere civilne zaštite koje će se provoditi u slučaju pojave toplinskih valova

Zadaće	Koordinator	Izvršitelj
Pozivanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	gradonačelnik Grada Zagreba	Ured za upravljanje u hitnim situacijama
Prikupljanje podataka o adekvatnim klimatiziranim objektima za smještaj veće skupine ljudi	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba

Zadaci	Koordinator	Izvršitelj
Sastavljanje popisa najugroženijih skupina ljudi na koje se može primijeniti mjera sklanjanja u klimatizirane objekte tijekom trajanja toplinskog vala	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Raspored po objektima namijenjenim sklanjanju	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu Povjerenici civilne zaštite
Osiguravanje prijevoza ugroženih skupina stanovnika autobusima na Sljeme	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba temeljem naloga gradonačelnika	ZET d.o.o.
Podizanje privremenog kampa na Sljemenu (prostor za okrpju i boravak)	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu Postrojba civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba
Osiguravanje hrane za privremeno zbrinute	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Gradsko društvo Crvenog križa Grada Zagreba
Prikupljanje informacija o funkcioniranju vodoopskrbe	načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti
Upućivanje zahtjeva Vodoopskrbi i odvodnji za isporukom higijenski ispravne vode cisternama	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti
Angažiranje dobrovoljnih vatrogasnih društava na dostavi vode	zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba (član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba)	Zapovjednik angažiranih dobrovoljnih vatrogasnih društava, pripadnici dobrovoljnih vatrogasnih društava
Informiranje stanovništva o lokacijama distribucije pitke vode	načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici
Osiguravanje generatora za najkritičnije objekte	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti

Epidemije i pandemije - influenza

U Tablici 59. nalazi se popis zadataka, koordinatora i izvršitelja vezano uz mjere civilne zaštite koje će se provoditi u slučaju pojave pandemije gripe.

Tablica 59. Popis zadataka, koordinatora i izvršitelja vezano uz mjere civilne zaštite koje će se provoditi u slučaju pojave pandemije gripe

Zadaće	Koordinator	Izvršitelj
Pozivanje Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	gradonačelnik Grada Zagreba	Ured za upravljanje u hitnim situacijama
Prikupljanje informacija o stanju na terenu vezano uz širenje zaraznih bolesti	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Provedba preventivnih mjera i edukacija stanovništva	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Provođenje kurativnih mjera	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"
Prikupljanje informacija o kapacitetima/popunjenosti objekata za pružanje zdravstvene zaštite	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" Ravnatelji bolnica i domova zdravlja
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zalihama lijekova i sanitetskog materijala	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" Ravnatelji bolnica i domova zdravlja
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" Ravnatelji bolnica i domova zdravlja
Organizacija prijevoza zaraženih do bolnica	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba
Osiguravanje dodatnih kapaciteta u bolničkim ustanovama	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Bolničke ustanove
Mobilizacija smještajnih kapaciteta potrebnih za provedbu kurativnih mjera kao i ostalih potrebnih kapaciteta (priprema hrane i sl.) u situaciji pojave epidemije	Gradonačelnik na zahtjev Stožera zdravstva Grada Zagreba	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
Nabava i dostava cjepiva, dostava i dijeljenje zaštitnih maski ranjivim skupinama stanovništva	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba sukladno uputama Stožera zdravstva Grada Zagreba	Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu
Održavanje karantena u nebolničkim ustanovama	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba sukladno uputama Stožera zdravstva Grada Zagreba	Postrojba civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba

Zadaće	Koordinator	Izvršitelj
Provođenje asanacije	Stožer zdravstva Grada Zagreba	Ekipa za biološku zaštitu na državnoj razini
Prikupljanje informacija o stanju infrastrukture groblja u naseljima	Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba zadužen za komunalne djelatnosti
Identifikacija poginulih i utvrđivanje smrti (sudac, policijski službenik, liječnik i dr.)	ovlašteni mrtvozornici	

Nositelj provedbe svih mjera zaštite u slučaju epidemije je Stožer zdravstva Grada Zagreba, a terenski nadzor, koordinaciju i neposredno sudjelovanje u dijelu provedbe asanacije obavlja Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" i Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Pretežne aktivnosti u provedbi kurativnih mjera obavljaju timovi primarne zdravstvene zaštite, dok će se liječenje obavljati u bolničkim stacionarima uz angažman hitne medicinske pomoći.

Svaka epidemija ima svoje posebnosti pa se i pristup liječenju razlikuje od bolesti do bolesti. Najveće probleme bi zadale takozvane karantenske epidemije jer se niti lakši slučajevi ne mogu liječiti kod kuće, kako je to uobičajeno za epidemije gripe i neka druga oboljenja. Provedba obavezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije može biti u nekim slučajevima neučinkovita, zbog prisutnosti zajedničkih instalacija kanalizacije i eventualno drugih putova prijenosa i mjesta razmnožavanja uzročnika ili posrednika u prijenosu. U tim slučajevima moguće je da se gradske četvrti Grada Zagreba moraju smatrati kontaminiranim uzročnikom karantenske epidemije pa se moraju uskratiti i neka Ustavom zagarantirana prava stanovništvu, kao sloboda kretanja, što je u nadležnosti Vlade Republike Hrvatske. Za provedbu navedenih mjera često će se morati angažirati i vojska kako bi spriječili bijeg uplašenog stanovništva iz karantenskom epidemijom pogođenog područja.

Iz istih razloga mjesta za liječenje karantenske epidemije moraju biti potpuno odvojena od nezahvaćenih naselja ili njihovih dijelova. Pri tome treba onemogućiti svaku međusobnu vezu koja bi mogla uzrokovati prijenos epidemije na ostali nezahvaćeni dio područja, da se spriječe prirodne migracije posrednika u prijenosu te da se prijenosnici mogu uspješno kontrolirati provedbom obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije. Mora se također voditi i računa o prirodnim migracijama prijenosnika pa se kod odabira lokacija za liječenje karantenskih oboljenja i proglašenja područja moguće kontaminacije mora uvažiti i mišljenje Veterinarske stanice Grada Zagreba.

Asanacija kod epidemija obuhvaća pregled praznih kuća i stanova na cjelokupnom pogođenom području od strane za to posebno opremljenih i osposobljenih ekipa u cilju pronalaska, identifikacije, prijevoza i pogreba umrlih osoba te obvezne završne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije prostora i predmeta. Asanaciju pretraživanjem i identifikaciju provodi, pri pojavi određenih zaraznih bolesti, ekipa za biološku zaštitu tima za NBK zaštitu na državnoj razini te policijski službenici zbog identifikacije i uzimanja podataka o umrlom i lokaciji. Prijevoz umrlih i kontaminiranih predmeta smije se obaviti samo sanitetskim i posebno prilagođenim vozilima, koja se moraju potom potpuno dezinficirati. Umrle osobe se po obavljenoj identifikaciji zatvaraju u hermetizirane limene ljesove, a pokapanje vrše za to registrirane pravne osobe na propisan način.

2.3.4. Poveznice s relevantnim dokumentima i procedurama kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja

U slučaju pojave epidemija i pandemija postupa se po Nacionalnom planu pripremljenosti za pandemiju gripe (Zaključak Vlade Republike Hrvatske KLASA: 322-02/05-02/02, URBROJ: 5030108-05-07 od 26. listopada 2005.) i Planu aktivnosti Grada Zagreba za provođenje Nacionalnog plana pripremljenosti za pandemiju gripe. Za provođenje navedenih planova zaduženi su:

- Hrvatski zavod za javno zdravstvo - epidemiološka služba,
- Krizni stožer Ministarstva zdravstva,
- Stožer zdravstva Grada Zagreba i
- Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar".

2.3.5. Pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći

Toplinski val

Analiza sustava civilne zaštite u području reagiranja temelji se na najgorem scenariju koji je obrađen u Poglavlju 6.4. Procjene rizika od velikih nesreća (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) - dugotrajnog toplinskog vala na području Grada Zagreba iznimno velike vjerojatnosti pojavljivanja.

Vrlo niska spremnost podrazumijeva da postojeći kapaciteti nisu dostatni pa je potrebno odmah tražiti pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Niska spremnost* odnosi se na sposobnost djelomičnog izvršavanja zadataka uz velike poteškoće (nedovoljno ljudi i opreme) pa je potrebno računati na pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Visoka spremnost* podrazumijeva optimalnu reakciju uz određene manje teškoće prilikom planiranja zamjene snaga ali visoku razinu samodostatnosti u izvršavanju zadataka civilne zaštite. *Vrlo visoka spremnost* podrazumijeva potpunu samodostatnost i u planiranju zamjenskih snaga odnosno mogućnost redovitog i pravodobnog izvršavanja svih zadaća.

Tablica 60. Mjere civilne zaštite u slučaju pojave dugotrajnog toplinskog vala na području grada Zagreba

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POJAVE DUGOTRAJNOG TOPLINSKOG VALA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Premještanje rizičnih skupina stanovništva u klimatizirane objekte				x
Organiziranje prijevoza rizičnih skupina stanovništva u klimatski povoljnije područje (Sljeme - Medvednica)				x
Zdravstveno zbrinjavanje osoba			x	
Osiguravanje pitke vode u slučaju nestašice			x	
Osiguravanje i postavljanje generatora za proizvodnju			x	

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POJAVE DUGOTRAJNOG TOPLINSKOG VALA	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
električne energije u klimatizirane objekte u slučaju nestašice el. energije				
Provođenje informiranja stanovništva o mjerama iz protokola o postupanju i preporukama za zaštitu od vrućine te provođenje edukacije stanovništva u provođenju samozaštite i uzajamne zaštite				x

Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta, operativnih kapaciteta i stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta u slučaju pojave dugotrajnog toplinskog vala na području grada Zagreba procjenjuje se vrlo visokom.

Epidemije i pandemije - influenza

Analiza sustava civilne zaštite u području reagiranja temelji se na najgorem scenariju koji je obrađen u Poglavlju 6.5. Procjene rizika od velikih nesreća (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) - pandemija influence male vjerojatnosti pojavljivanja.

Vrlo niska spremnost podrazumijeva da postojeći kapaciteti nisu dostatni pa je potrebno odmah tražiti pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Niska spremnost* odnosi se na sposobnost djelomičnog izvršavanja zadataka uz velike poteškoće (nedovoljno ljudi i opreme) pa je potrebno računati na pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Visoka spremnost* podrazumijeva optimalnu reakciju uz određene manje teškoće prilikom planiranja zamjene snaga ali visoku razinu samodostatnosti u izvršavanju zadataka civilne zaštite. *Vrlo visoka spremnost* podrazumijeva potpunu samodostatnost i u planiranju zamjenskih snaga odnosno mogućnost redovitog i pravodobnog izvršavanja svih zadaća.

Tablica 61. Mjere civilne zaštite u slučaju pojave pandemije gripe na području grada Zagreba

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POJAVE PANDEMIJE GRIPE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Provedba preventivnih mjera i edukacija stanovništva				x
Nabava i podjela zaštitne opreme (maski)			x	
Provedba asanacije prostorija i dezinfekcije predmeta			x	
Izoliranje područja gdje je zaraza utvrđena te uvođenje mjere nadzora nad kretanjem stanovništva u i iz tih područja			x	

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POJAVE PANDEMIJE GRIPE	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Izgradnja privremenog kampa za smještaj oboljelih			x	
Logistička potpora Stožeru zdravstva Grada Zagreba				x
Provođenje mobilizacije smještajnih kapaciteta za provedbu kurativnih mjera			x	
Osiguravanje hrane i funkcija kritične infrastrukture			x	

Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta i stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i komunikacijskih kapaciteta u slučaju pojave epidemija i pandemija na području grada Zagreba procjenjuje se vrlo visokom, dok se spremnost operativnih kapaciteta procjenjuje visokom.

2.3.6. Stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje

Pregled stanja osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje nalazi se u poglavlju 2.2.19. ovoga Plana.

2.3.7. Kontakt podatci snaga i sudionika za provedbu plana

Kontakt podatci operativnih snaga i sudionika se nalaze u prilogu ovoga Plana i oni neće biti javno objavljeni zbog zaštite osobnih podataka.

2.3.8. Način ostvarivanja komunikacija operativnog značaja - vertikalno i horizontalno

Komunikacija operativnog značaja se u slučaju pojave toplinskih valova uglavnom ostvaruje na razinama Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i vlasnika/upravitelja klimatiziranih objekata za privremeno sklanjanje kao i vlasnika prijevoznih sredstava kojima će se vršiti organizirani prijevoz na područja s boljim uvjetima klime (Sljeme). Komunikacija će se ostvarivati redovitim načinima i sredstvima (telefoni, e-mailovi i sl.)

Komunikacija operativnog značaja će se u slučaju pojave pandemije gripe ostvarivati isključivo preko Stožera zdravstva Grada Zagreba i sukladno njihovim smjernicama uzimajući u obzir to da se radi o najstručnijem tijelu upravljanja krizama tog izvora.

2.3.9. Ocjena samodostatnosti vlastitih operativnih snaga

Postojeće snage civilne zaštite sa područja Grada Zagreba u slučaju pojave epidemija i pandemija i toplinskih valova bit će dovoljne u provođenju mjera civilne zaštite.

2.3.10. Način podnošenja zahtjeva za pomoć višim hijerarhijskim razinama

Zahtjev za pomoć višim hijerarhijskim razinama se podnosi putem Županijskog centra 112 Zagreb usmeno u slučaju hitnosti (radio-veza, satelitski terminal, teklić) s naknadnim pismenim zahtjevom. Procjenjuje se da pomoć viših hijerarhijskih razina u slučaju toplinskih valova neće biti potrebna, dok će se u slučaju pandemija postupati sukladno Planu aktivnosti Grada Zagreba za provođenje nacionalnog plana pripremljenosti za pandemiju gripe.

2.4. MJERE I AKTIVNOSTI SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U SPAŠAVANJU OD TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH NESREĆA S OPASNIM TVARIMA

NAPOMENA: Dijelovi Plana o postupanju i djelovanju u slučaju tehničko - tehnološke nesreće s opasnim tvarima u postrojenjima u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima temelje se, prije svega, na podacima iz *Operativnih planova pravnih osoba koje djelatnost obavljaju korištenjem opasnih tvari* koje su pravne osobe dužne izraditi sukladno članku 50. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 49/17). S obzirom da navedeni planovi u većini slučajeva još nisu izrađeni, gotovo je nemoguće u potpunosti slijediti sve elemente unutar ovog poglavlja. Budući da će se jednom godišnje vršiti ažuriranje ovoga Plana, ovo poglavlje će se nadopunjavati sukladno zaprimljenim podacima.

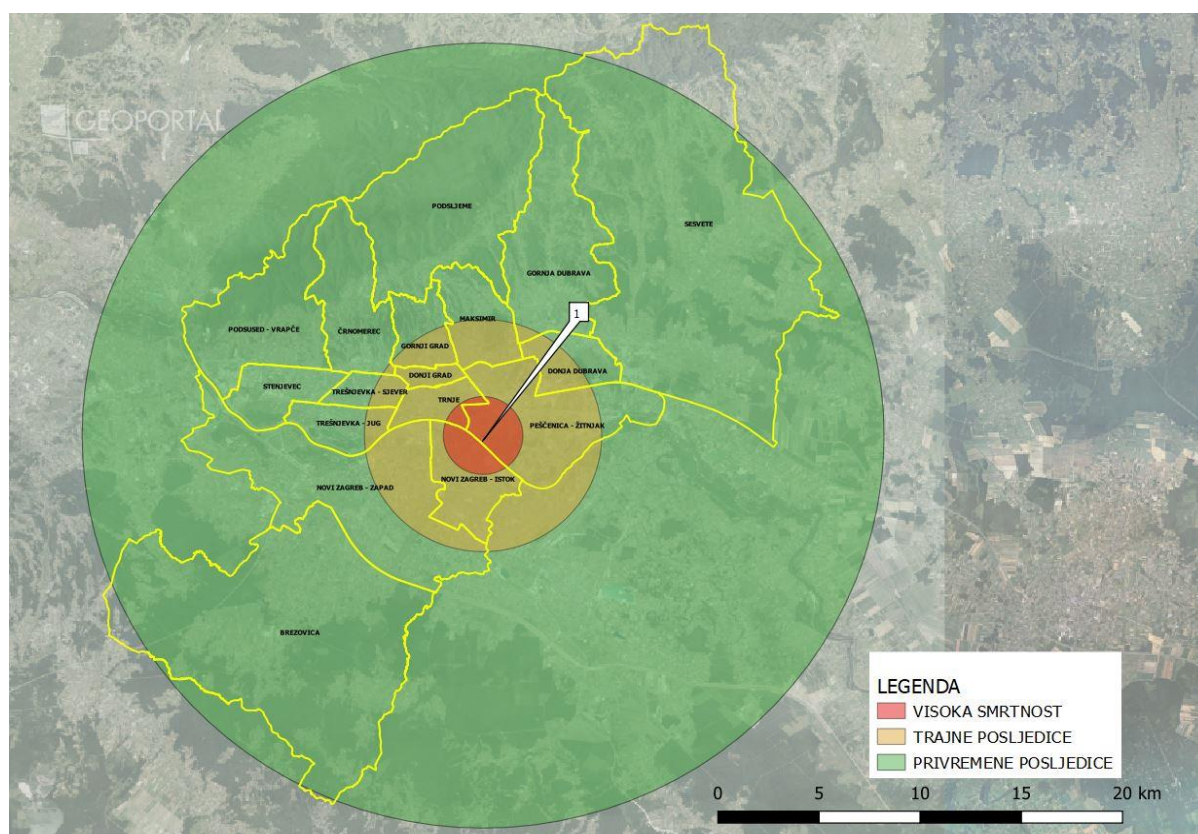
Mogućnost nastanka tehničko - tehnoloških nesreća za koje postoji opasnost prerastanja u veliku nesreću ili katastrofu ovisi o vrsti, koncentraciji i količini opasnih tvari na lokaciji. Posljedice i utjecaji ovakvih katastrofa na okolinu mogu biti raznovrsne. Najvažniji utjecaj koji mogu imati je ponajprije na život i zdravlje ljudi nastanjenih u bližoj i daljoj okolini, zatim na stanje u okolišu te na okolno gospodarstvo i objekte kritične infrastrukture. Jačina utjecaja katastrofe ovisi o vrsti, koncentraciji i količini opasnih tvari u postrojenju, geofizičkom položaju, njegovoj udaljenosti od najbližeg naselja te brzini reagiranja snaga zaštite i spašavanja.

Prema "*Registru postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari*" koji vodi Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, na području grada Zagreba postoji 95 lokacija na kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari, od toga 5 postrojenja na kojima postoji opasnost od pojave domino efekta. Od navedenih lokacija na kojima je moguća pojava domino efekta čak njih 4 smješteno je na području Gradske četvrti Peščenica - Žitnjak (odnosno na jugoistočnom području grada Zagreba). Po ukupnoj količini opasnih tvari (u tonama) na prvom mjestu je Pogon Termoelektrana-toplana Zagreb Hrvatske elektroprivrede (u daljnjem tekstu: TE-TO HEP) na lokaciji Kuševačka 10a (radi se o naftnim proizvodima koji se skladište u nadzemnom spremniku) i Pogon Elektrana - toplana Hrvatske elektroprivrede (u daljnjem tekstu: EL-TO HEP) na adresi Zagorska 1 (naftni proizvodi, kao i lako zapaljive, te kancerogene tvari i tvari opasne po okoliš).

Veličina radijusa doseganja ugroženosti u najgorem slučaju (maksimalni doseg učinka iznenadnog događaja u metrima) najveća je u slučaju akcidenta u postrojenju tvrtke HEP-Proizvodnja d.o.o. za proizvodnju električne i toplinske energije objekt TE-TO Zagreb (vrsta opasnosti- požar i eksplozija) i iznosi 5866 m za trajne posljedice i 19 820 m za privremene posljedice. Zona ugroženosti vidljiva je na Slici 1.

Većina subjekata u proizvodnom procesu na području grada Zagreba koristi klor, amonijak, kloridnu kiselinu, ukapljeni plin, prirodni plin i naftne derivate što predstavlja ozbiljnu prijetnju po okolno područje koja bi mogla nastati uslijed izlivanja većih količina opasnih tvari iz spremnika. Događaji koji bi mogli imati najizraženije posljedice po okoliš i stanovništvo odnose se na ispuštanje i požar naftnih proizvoda, zatim na eksploziju ili ispuštanje toksičnih tvari, vrlo lako zapaljivih tvari, tvari koje izazivaju teške opekotine, kancerogenih tvari, tvari opasnih za okoliš i sl. Kada je riječ o smještaju navedenih postrojenja, objekti smješteni u industrijskoj zoni Žitnjak uglavnom su okruženi drugim gospodarskim objektima, sa manjim udjelom stambenih objekata u njihovoj bližoj okolini. Oko pogona TE-TO Zagreb najugroženiji su stambeni objekti u Kuševačkoj i Mraclinskoj ulici, zatim dijelovi Ferenšćice, Resnika i Kozari Boka. Na području Trešnjevke uz objekt EL-TO najugroženije je područje grada blizu Zapadnog kolodvora. Najveći broj pravnih osoba koje koriste opasne tvari nalazi se na području Žitnjaka te je tamo najveća vjerojatnost za pojavu tehničko-tehnoloških katastrofa. Zbog navedenog, u ovome poglavlju će sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) naglasak biti na scenariju pojave domino efekta na području industrijske zone Žitnjak uslijed eksplozije ukapljenog naftnog plina.

Slika 1. Maksimalni doseg učinka iznenadnog događaja za objekt TE-TO Zagreb

Izvor: Ured za upravljanje u hitnim situacijama Grada Zagreba prema podacima iz Izvješća o sigurnosti

2.4.1. Identifikacija zadaća operativnih snaga civilne zaštite koje su nepokrivene operativnim planovima pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

Zadace koje nisu pokrivene postojećim Operativnim planovima fizičkih i pravnih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima su sljedeće:

- evakuacija građana u slučaju neposredne opasnosti od opasne tvari,
- regulacija prometa i osiguranje područja intervencije,
- zbrinjavanje evakuiranih osoba,
- zdravstveno zbrinjavanje povrijeđenih osoba,
- gašenje požara u slučaju nedostatnih snaga i vršenje dekontaminacije,
- uključivanje snaga za saniranje posljedica koje prelaze okvire pravne osobe.

2.4.2. Identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća

Budući da je tehničko-tehnološka nesreća s opasnim tvarima događaj koji se vrlo brzo razvija te da bi proteklo previše vremena u slučaju čekanja da se Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira kako bi se donosile potrebne mjere i odluke, veliki dio operativnih aktivnosti preuzet će redovne snage hitnih službi dok se određeni dijelovi operativnih snaga civilne zaštite najbliži izvoru neželjenog događaja ne aktiviraju odnosno mobiliziraju.

Aktivnosti koje se moraju žurno i bez odgode odvijati su:

- gašenje požara i sprječavanje daljnje eskalacije neželjenog događaja (zadužen vatrogasni zapovjednik na lokaciji);

- obavještanje stanovništva sirenama, razglasom, putem svih medija o smjerovima hitne evakuacije na temelju prikupljenih informacija o razvoju događaja (smjer i brzina vjetra te vrsta opasne tvari);
- blokiranje ulaska u zonu opasnosti i koordinacija pri provođenju evakuacije u smjerovima suprotnim širenju opasnog kontaminiranog oblaka;
- prihvata ozlijeđenih u zdravstvene ustanove.

Sve navedene aktivnosti provodit će redovne službe (vatrogasci - gašenje požara; policija - potpora procesu evakuacije i osiguranje; hitna pomoć - zdravstveno zbrinjavanje; Županijski centar 112 Zagreb i operater sirenama, a Ured za upravljanje u hitnim situacijama priopćenjima i na druge načine - informiranje stanovništva). Za provođenje navedenih mjera ključne su informacije o vrsti i načinu utjecaja izloženosti opasnim tvarima na ljudsko zdravlje kako bi se mogle planirati zdravstvene mjere te o meteorološkim uvjetima. Policija će sukladno navedenim informacijama odmah početi s usmjeravanjem evakuacije prema sigurnim zonama do trenutka dok Stožer civilne zaštite Grada Zagreba ne postane operativan.

U trenutku dojava o nastalom događaju, osim što se aktivira Stožer civilne zaštite Grada Zagreba, aktiviraju se Stožeri civilne zaštite i opće postrojbe civilne zaštite gradskih četvrti Peščenica - Žitnjak, Trnje, Novi Zagreb - istok, Donja Dubrava i Sesvete i povjerenici civilne zaštite s područja mjesnih odbora unutar navedenih gradskih četvrti što je žurnije moguće. Njihova zadaća je biti potpora procesu evakuacije i osiguranje privremenih mjesta za zbrinjavanje evakuiranog stanovništva do prestanka opasnosti (gašenja požara/prestanka istjecanja opasnih tvari).

U posljednjoj fazi nakon završetka evakuacije, zbrinjavanja i prestanka izloženosti građana opasnim tvarima kao produktima požara ili ispuštanja u atmosferu, žurno se pristupa sanaciji područja kako bi se spriječio negativan utjecaj na okoliš (saniranje zemljišta i sl. uz pomoć specijaliziranih tvrtki).

Tablica 62. Faze reakcije nakon nastanka tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima

FAZA	OPIS	SUDIONICI
I.	Ova faza odvija se odmah nakon nastanka prijetnje ili samog događaja prije nego što se Stožer civilne zaštite Grada Zagreba aktivira, a uključuje: gašenje požara, informiranje stanovništva (aktivacija sirena, prekid redovnog radio i TV programa), usmjeravanje procesa evakuacije, prihvata ozlijeđenih u zdravstvene ustanove. Redovne snage izvršavaju svoje redovite aktivnosti s izuzetkom I. postaje prometne policije koja na temelju meteoroloških informacija usmjerava proces evakuacije.	Vatrogasne snage (profesionalne i dobrovoljne) Hitna pomoć Policija Radio i TV postaje na području grada Zagreba na temelju informacija Ureda za upravljanje u hitnim situacijama

FAZA	OPIS	SUDIONICI
	U ovoj fazi snagama upravljaju zapovjednici redovnih službi.	
II.	<p>Ova faza odvija se nakon aktivacije Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i mobilizacije postrojbi civilne zaštite opće namjene. Odmah se pristupa pregledu objekata u ugroženoj zoni kako bi se iz nje izbacili preostali ugroženi, usmjerava se proces evakuacije te se na taj način pomaže prometnoj policiji, osigurava se zona zabrane pristupa, osiguravaju se mjesta za privremeni smještaj i zbrinjavanje stanovništva (podjela vode, obroka i sl.).</p> <p>U ovoj fazi sustavom civilne zaštite upravlja Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.</p>	<p>Stožer civilne zaštite Grada Zagreba Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba Povjerenici civilne zaštite</p>
III.	<p>Ova faza odvija se nakon faze spašavanja i zbrinjavanja odnosno nakon što je ugašen požar i nakon što su uklonjene prijetnje po zdravlje stanovništva. U navedenoj fazi vrši se sanacija i sprječava se daljnja ugroza okoliša zbog ispuštenih tvari. U toj fazi na zahtjev Stožera civilne zaštite Grada Zagreba aktiviraju se pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja, a navedenim snagama potporu mogu pružati postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba.</p> <p>U ovoj fazi sustavom civilne zaštite upravlja Stožer civilne</p>	<p>Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba</p>

FAZA	OPIS	SUDIONICI
	zaštite Grada Zagreba do završetka navedenih radnji.	

Tablica 63. Lokalni resursi za pokrivanje nepokrivenih zadaća

Segment	Snaga	Napomena
Gašenje požara	Vatrogasna postaja "Žitnjak" Dobrovoljna vatrogasna društva	Vatrogasna postaja "Žitnjak" sa sjedištem u Capraškoj ulici 2 smještena je tako da se iz nje može u propisanom vremenu od 15 minuta pokriti cjelokupno područje industrijske zone "Žitnjak". U slučaju nedostatnih snaga u gašenje požara uključuju se i ostale vatrogasne snage s područja Grada Zagreba
Evakuacija i samoevakuacija	Stanovništvo Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu Postrojbe civilne zaštite opće namjene gradskih četvrti Peščenica - Žitnjak, Trnje, Novi Zagreb - istok, Donja Dubrava i Sesvete i povjerenici civilne zaštite s područja mjesnih odbora unutar navedenih gradskih četvrti	Samoevakuacija stanovništva na temelju uputa odaslanih putem medija. Smjer evakuacije ovisi o vrsti događaja (moguća zona kontaminacije) i smjeru vjetra Postrojbe civilne zaštite opće namjene i Stožeri civilne zaštite se odmah po dojavu o događaju stavljaju na raspolaganje i organiziraju usmjeravanje procesa evakuacije prema sigurnim zonama posebno obraćajući pozornost na evakuaciju osoba s posebnim potrebama
Regulacija prometa i osiguranje područja	Policijska uprava zagrebačka I. postaja prometne policije	Sukladno dogovorenom protokolu, na temelju meteoroloških informacija blokiraju promet osobnim vozilima (osim vozilima hitnih službi) prema rizičnoj zoni te usmjeravaju promet od ugrožene zone prema zoni (strani svijeta) prema kojoj se ne kreće kontaminirani oblak opasne tvari
Zdravstveno zbrinjavanje	Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	Zbrinjava ozlijeđene u zdravstvenim ustanovama na

Segment	Snaga	Napomena
		području grada Zagreba. S obzirom na smještaj, niti jedna zdravstvena ustanova se ne nalazi unutar zone smrtnosti
Zbrinjavanje evakuiranih osoba	<p>Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku potporu</p> <p>Postrojbe civilne zaštite opće namjene gradskih četvrti Peščenica - Žitnjak, Trnje, Novi Zagreb - istok, Donja Dubrava i Sesvete i povjerenici civilne zaštite s područja mjesnih odbora unutar navedenih gradskih četvrti</p> <p>Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb</p>	Postrojbe civilne zaštite opće namjene i Stožeri civilne zaštite se odmah po dojavu o događaju stavljaju na raspolaganje i organiziraju popisivanje i privremeno zbrinjavanje evakuiranih osoba do prestanka opasnosti
Dekontaminacija/asanacija	Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u segmentu zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja	Aktiviraju se nakon što je požar ugašen te je prestala prijetnja od kontaminiranog oblaka s opasnim tvarima s ciljem uklanjanja prijetnji za okoliš i zdravlje
Informiranje stanovništva o mjerama zaštite	<p>Operater postrojenja u kojem se dogodio izvanredan događaj</p> <p>Županijski centar 112 Zagreb</p> <p>Ured za upravljanje u hitnim situacijama</p> <p>Stožer civilne zaštite Grada Zagreba</p>	<p>Od prvog trenutka saznanja o opasnom događaju potrebno je:</p> <p>-žurno aktivirati sirene na ugroženom području (postrojenje i Županijski centar 112 Zagreb)</p> <p>-prekinuti redovit radio i TV program na području grada Zagreba i informirati o mjerama evakuacije koje se provode (smjerovi evakuacije na temelju meteorološkog stanja - smjer i brzina vjetra)</p>

2.4.3. Utvrđivanje ekspertnog tima za provođenje stručne prosudbe mogućih posljedica izvanrednog događaja te predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih intervencija

Operater postrojenja s opasnim tvarima dužan je odrediti odgovorne osobe i stručne zaposlenike koji će biti najmjerodavniji za davanje sljedećih informacija Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba odmah nakon nastanka događaja:

- koji je maksimalni radijus ugroženosti,

- koje su štetne tvari ispuštene i koja je vrsta zdravstvenog rizika za građane
- koje je profilaktičke mjere potrebno poduzeti,
- kakav je mogući razvoj događaja,
- trenutne meteorološke podatke ukoliko postoji meteorološka stanica unutar područja postrojenja.

Od stručnih osoba koje nisu dio pravne osobe na raspolaganju gradonačelniku je prije svega zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe i načelnici policijskih postaja sa područja grada Zagreba. Uz njih, u ekspertnom timu će se nalaziti i dežurni meteorolog Državnog hidrometeorološkog zavoda koji će Stožer civilne zaštite Grada Zagreba informirati o detaljnim prognozama na ugroženom području (brzina i smjer vjetera, postotak vlage u zraku i sl.) jer će se na osnovu tih informacija planirati smjerovi provedbe evakuacije kao i dežurni zaposlenik Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - Službe za toksikologiju.

Ekspertni tim za provođenje stručne prosudbe mogućih posljedica izvanrednog događaja sačinjavat će:

- stručni tim pravne osobe vlasnika postrojenja u kojem je došlo do izvanrednog događaja,
- zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe,
- načelnici policijskih postaja,
- dežurni zaposlenik Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - Službe za toksikologiju,
- dežurni meteorolog Državnog hidrometeorološkog zavoda.

2.4.4. Obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće, pregled sposobnosti

Obaveze pravnih osoba s opasnim tvarima propisane su odgovarajućim zakonima i drugim podzakonskim aktima, te njihovom radnom i drugom dokumentacijom. Operateri imaju osposobljeno, opremljeno i uvježbano osoblje i adekvatan sustav nadzora i alarmiranja. Pravna osoba dužna je pravovremeno poduzeti sve dostatne mjere za lokalizaciju incidenta sa opasnim tvarima, a kod događanja istog, uz sve interventne snage i žurne službe (putem Županijskog centra 112 Zagreb) obavijestiti i Ured za upravljanje u hitnim situacijama (odnosno gradonačelnika), kako bi on, sa Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba i operativnim snagama, mogao poduzeti potrebne aktivnosti u zaštiti i spašavanju unutar i van perimetra postrojenja, odnosno pripremati i provoditi sve mjere uključivo i mjere civilne zaštite (zaklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje).

U slučaju akcidenta obveze pravne osobe s opasnim tvarima su:

- obavijestiti Županijski centar 112 Zagreb i policijsku postaju na broj 192 o nesreći s opasnom tvari i provedbi postupka zaštite na postrojenju;
- operater će Županijskom centru 112 Zagreb dati procjenu razvoja izvanrednog događaja, mogućnosti eskalacije krize van perimetra postrojenja, koje ugroze prijete te strukturu potrebne pomoći;
- Županijski centar 112 Zagreb će o izvanrednom događaju obavijestiti gradonačelnika Grada Zagreba/Stožer civilne zaštite Grada Zagreba i potrebne žurne službe koje će intervenirati;
- gradonačelnik će uz pomoć Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i Ureda za upravljanje u hitnim situacijama aktivirati sustav upozoravanja na opasnost i informirati javnost o događaju.

Zaključak

Obveze pravne osobe u kojoj je došlo do nesreće su:

- poduzeti sve mjere radi sprječavanja narastanja izvanrednog događaja

- pravovremeno i bez odgode obavijestiti Županijski centar 112 Zagreb i Ured za upravljanje u hitnim situacijama/gradonačelnika o događaju te poduzeti uzbunjivanje stanovništva vlastitim sirenama,
- pružiti sve potrebne informacije o događaju hitnim službama i Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba što uključuje podatak o količinama opasnih tvari, trenutnoj situaciji, razvoju događaja, mogućim dodatnim prijetnjama tijekom nastanka i razvoja incidenta odnosno postupka odgovora na njega.

Detaljnije spomenute postupke utvrđuje pravna osoba svojim Operativnim planom.

2.4.5. Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti zaštite i spašavanja

Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti zaštite i spašavanja vidljiv je u Tablici 64.

Tablica 64. Pregled pravnih osoba, redovnih službi i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje aktivnosti zaštite i spašavanja

SNAGA	AKTIVNOST
Stožer civilne zaštite Grada Zagreba	Analizira situaciju, osigurava vjerodostojne podatke o posljedicama događaja putem nadležnog vatrogasnog zapovjednika na mjestu intervencije te odlučuje o potrebnim mjerama i angažiranju operativnih snaga na području grada Zagreba uz prethodnu suglasnost gradonačelnika
Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba	Pomoć pri provedbi evakuacije stanovništva
Ekspertni tim	Provođenje stručne prosudbe mogućih posljedica izvanrednog događaja i predlaganje mjera civilne zaštite i tehničkih mjera
Koordinator na lokaciji	Koordinira provedbu mjera civilne zaštite na području intervencije
Vatrogasne snage (profesionalne i dobrovoljne) sa područja Grada Zagreba	Tehničke intervencije i gašenje požara, spašavanje osoba iz ugroženih objekata
Policijska uprava zagrebačka sa policijskim postajama i prometnom policijom	Regulacija prometa i osiguranje mjesta događaja te oštećenih i napuštenih objekata. Provedba prisilne evakuacije po nalogu voditelja intervencije na lokaciji ili načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba
Nastavni zavod za hitnu medicinu Grada Zagreba	Pružanje hitne medicinske pomoći životno ugroženim osobama
Bolnice	Medicinsko zbrinjavanje teško ozlijeđenih
Domovi zdravlja na području grada Zagreba	Pružanje trijaže i medicinske pomoći lakše ozlijeđenima, ambulantno liječenje
Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb	Ispomoć pri evakuaciji i zbrinjavanju osoba, trijaža i prva pomoć
Veterinarske stanice sa područja grada Zagreba	pružanje veterinarske pomoći i animalne asanacije

SNAGA	AKTIVNOST
Komunalna poduzeća sa područja grada Zagreba	čišćenje prometnica i kanala za odvodnju, vršenje zemljanih radova uklanjanja dekontaminiranog zemljišta i dijelova objekata
Pravne osobe ovlaštene za postupanje s opasnim tvarima	uključuju se u dekontaminaciju i čišćenje posljedica tehničko-tehnoloških nesreća
Postrojba civilne zaštite za tehničko-taktičku podršku	Provođenje evakuacije i privremenog premještanja stanovništva Osiguravanje hrane i lijekova za evakuirano stanovništvo
Postrojbe civilne zaštite opće namjene Grada Zagreba	Pomoćni poslovi pri provođenju evakuacije i privremenog premještanja stanovništva
Građevinske tvrtke s područja grada Zagreba	Provedba raščišćavanja oštećenih građevina. Uključuje po potrebi pomoćne snage.
Dežurni zaposlenik Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - Službe za toksikologiju	Predlaganje mjera za zaštitu stanovništva
Dežurni meteorolog Državnog hidrometeorološkog zavoda	Analiziranje meteorološke situacije i davanje prognoze na temelju koje se planiraju smjerovi evakuacije

Radnje i postupci po segmentima prikazani su u sljedećim tablicama.

Tablica 65. Reguliranje prometa i osiguranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima tehničko-tehnološke nesreće i zahvaćenom prostoru	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Županijski centar 112 Zagreb pravna osoba-imatelji opasnih tvari
Uspostavljanje komunikacije sa Policijskom upravom zagrebačkom, nadležnom policijskom postajom	član Stožera - predstavnik Policijske uprave zagrebačke	Policijska postaja
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojemu se dogodila nesreća	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Policijska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijelom prometnice na mjestima nekontroliranog ispuštanja opasnih tvari	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Policijska uprava prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za ograničenim kretanjem stanovništva na ugroženom području	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Policijska postaja prema svom Planu

Tablica 66. Gašenje požara

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Dojava o izbijanju požara na objektu	Pravna osoba imatelj opasnih tvari	Županijski centar 112 Zagreb Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba Pravna osoba, imatelj opasnih tvari
Aktiviranje Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba i dobrovoljnih vatrogasnih društava	Zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba i zapovjednici dobrovoljnih vatrogasnih društava	Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i dobrovoljna vatrogasna društva prema svom Planu
Procjena mogućnosti gašenja požara raspoloživim snagama Javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljnih vatrogasnih društava	Zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba i zapovjednici dobrovoljnih vatrogasnih društava	Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i dobrovoljna vatrogasna društva prema svom Planu
Upućivanje zahtjeva za angažiranjem dodatnih vatrogasnih snaga	zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba	Vatrogasna zajednica Grada Zagreba prema svom Planu

Organizacija sklanjanja ugroženog stanovništva

Ne planira se sklanjanje nego privremeno premještanje stanovništva do sanacije prostora.

Organizacija zbrinjavanja ugroženog stanovništva

U slučaju potrebe zbrinjavanja određenog broja osoba koje su medicinski obrađene, a nema potrebe za njihovom hospitalizacijom, nakon evakuacije, iste će se zbrinuti u objektima određenim za zbrinjavanje evakuiranih osoba.

Tablica 67. Organizacija pružanja prve medicinske pomoći

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjerima tehničko-tehnološke nesreće i zahvaćenom prostoru	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Županijski centar 112 Zagreb načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba Pravna osoba, imatelj opasnih tvari
Stavljanje u pripravnost zaposlenika zdravstvenih ustanova	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba nadležan za zdravstveno zbrinjavanje	Ravnatelji zdravstvenih ustanova
Upućivanje zahtjeva za sanitetskim prijevozom povrijeđenih	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba za zdravstveno zbrinjavanje
Upućivanje zaposlenika zdravstvenih ustanova na mjesto nesreće zbog pružanja prve pomoći	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Član Stožera civilne zaštite Grada Zagreba za zdravstveno zbrinjavanje, zaposlenici ambulanti

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
		Ravnatelji zdravstvenih ustanova

2.4.6. Pregled prometnica po kojima je dozvoljen prijevoz opasnih tvari

Cestovni promet

Sukladno Odluci o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenjima za prijevoz opasnih tvari javnim cestama (Narodne novine 114/12), za prijevoz opasnih tvari smiju se koristiti ovi pravci:

- A1 Zagreb - Karlovac - Bosiljevo - Split - Šestanovac - čvorište Vrgorac,
- A2 GP Macelj - Trakošćan - Krapina - Zagreb,
- A3 GP Bregana - Zagreb - Sl. Brod - GP Bajakovo,
- A4 GP Goričan - Varaždin - Zagreb.

Prijevoz opasnih tvari drugim cestama nije dozvoljen, osim u slučajevima opskrbe gospodarskih subjekata, benzinskih postaja i stanovništva.

Budući se na području Grada Zagreba nalazi veliki broj korisnika opasnih tvari do kojih se iste dovoze prometnicama koje nisu navedene Odlukom o određivanju parkirališnih mjesta i ograničenjima za prijevoz opasnih tvari javnim cestama (Narodne novine 114/12), za očekivati je da do nesreća može doći prilikom transporta ili pretakanja opasne tvari, čime bi bilo ugroženo stanovništvo i okoliš. Zbog prometnih nesreća može doći do eksplozija, požara, istjecanja opasnih tvari, te do kontaminiranja tla, vodotoka i zraka. Za okolno stanovništvo najopasnije bi bile prometne nesreće kod kojih dolazi do stvaranja ili istjecanja otrovnih plinova koji se šire zrakom.

Željeznički promet

Na ranžirnom kolodvoru Zagreb ne obavlja se pretovar opasnih tvari. Prema Zakonu o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine 79/07), svi sudionici u prijevozu (pošiljatelj, prijevoznik i primatelj opasne tvari), poduzimaju preventivne i sigurnosne mjere kojima se osigurava zaštita života i zdravlja ljudi, zaštita okoliša, materijalnih dobara i sigurnost prometa.

2.4.7. Popis morskih luka i luka na unutarnjim vodama u kojima se obavlja ukrcaj ili iskrcaj opasnih tvari

Na području grada Zagreba ne postoje morske niti luke na unutarnjim vodama na kojima se obavlja ukrcaj ili iskrcaj opasnih tvari.

2.4.8. Organizacija spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša, obveze drugih operativnih snaga i sudionika sustava civilne zaštite, kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite te djelovanje operativnih snaga u provođenju mjera civilne zaštite

Sve mjere samozaštite i kolektivne zaštite moraju biti pravovremene i žurno provedene. Da bi se stanovništvo sklonilo iz opasne zone treba biti upozoreno sirenom i preventivno upoznato s dovezima ugrožavanja i mjerama samozaštite (primijenjen APELL proces koji predviđa organiziranje tribina u ugroženim naseljima pri čemu mora prisustvovati i predstavnik operatera). U smrtnom dosegu moguće je da i u zatvoren prostor prodre ugrožavajuća koncentracija opasne tvari pa će trebati organizirati spašavanje stanovništva uporabom osobnih zaštitnih sredstava. Vatrogasne ekipe pri intervenciji moraju koristiti osobna zaštitna sredstva jer ulaze u kontaminirani prostor. Obzirom da su moguća jaka toplinska isijavanja i snažne eksplozije procedure se moraju provoditi po unaprijed predviđenim postupovnicima razrađenim za konkretnu situaciju.

U slučaju iznenadnog događaja u području postrojenja koji može prerasti u veliku nesreću postupa se na sljedeći način:

- pogonsko osoblje je dužno odmah obavijestiti Županijski centar 112 Zagreb, Javnu vatrogasnu postrojbu Grada Zagreba i oglasiti uzbunu vlastitom sirenom,
- zapovjednik Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba treba na osnovu primljenih informacija tijekom dolaska ekipe za intervenciju donijeti odluku o potrebi sklanjanja. Odmah po odluci o sklanjanju obavještava Županijski centar 112 Zagreb o potrebi aktiviranja sustava uzbunjivanja u ugroženim mjestima, te provedbi hitnih mjera prve pomoći i osiguranja područja od strane policije. Dalje nalaže djelovanje snaga sukladno svojim provedbenim aktima.
- Županijski centar 112 Zagreb odmah po dobivanju prethodne obavijesti obavještava Ured za upravljanje u hitnim situacijama o potrebi organiziranja provedbe mjera civilne zaštite na ugroženom području, a Ured za upravljanje u hitnim situacijama gradonačelnika.
- Gradonačelnik odmah po obavijesti obavještava načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i povjerenike civilne zaštite s ugroženog područja o pripremi zborišta, potrebi evakuacije stanovništva s osobitom brigom o ranjivim skupinama s ugroženog područja.
- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba procjenjuje situaciju te, po potrebi, iz zone smrtnog djelovanja, nalaže i prisilnu evakuaciju stanovništva. Preko povjerenika civilne zaštite obavještava sudionike sklanjanja o načinu provedbe mjera samozaštite. Organizira evakuaciju i zbrinjavanje stanovništva. Organizira medicinsko zbrinjavanje i spašavanje pogođenog stanovništva iz oštećenih kuća te poduzima potrebne mjere asanacije pogođenog područja.
- Policija se uključuje u provedbu mjera osiguranja područja i po nalogu voditelja vatrogasne intervencije odnosno načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba provodi prisilnu evakuaciju (sklanjanje).
- Operativne snage se uključuju sukladno odluci gradonačelnika, a koordinaciju djelovanja provodi Stožer civilne zaštite Grada Zagreba.

Organizaciju spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša, a nakon provedenog spašavanja ljudi (zaposlenika i stanovnika područja) provodit će:

- operater u čijem području odgovornosti je došlo do izvanrednog događaja s opasnim i štetnim tvarima,
- operativne snage civilne zaštite (Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba i dobrovoljna vatrogasna društva) i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne dužnosti,
- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba i Stožeri civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba,
- ekspertni tim,
- specijalizirane tvrtke za sanaciju takvih vrsta incidenata,
- stanovnici ugroženih područja provođenjem mjera osobne i uzajamne zaštite.

Stanovništvo na ugroženom području dužno je postupati po naputcima snaga civilne zaštite a osobito se pridržavati zabrane ulaska u kontaminiranu zonu te sudjelovati u procesu evakuacije sukladno uputama nadležnih tijela. Glavnina potrebnih radnji mora biti izvršena što žurnije, odmah nakon nastanka prijetnje koja može eskalirati ili opasnog događaja. Evakuaciju na početku provode i usmjeravaju snage Ministarstva unutarnjih poslova - Policijske uprave zagrebačke na temelju meteoroloških informacija o snazi i smjeru vjetera da bi se u navedene zadatke nakon aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i mobilizacije pripadnika, postupno uključivale snage civilne zaštite.

Najbitnije nakon nastanka događaja je pristupiti gašenju požara i suzbijanju posljedica, obavijestiti stanovništvo o potrebi žurne evakuacije svim sredstvima (sirene, radio i TV postaje), pravilno usmjeriti evakuaciju (od smjera vjetra koji nosi kontaminirani oblak, a ne prema njemu) te organizirati prihvata i medicinsku pomoć ugroženom stanovništvu. Uključivanjem snaga civilne zaštite pristupa se detaljnijoj provjeri ugrožene zone s ciljem da se iz nje izvuku osobe koje eventualno nisu poslušale naputke nadređenih te su ostale u zoni opasnosti.

Tablica 68. Koraci u početnim postupanjima kod incidenata s opasnim tvarima

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Uključivanje sirena za uzbunjivanje	Operater postrojenja s opasnim tvarima Županijski centar 112 Zagreb	Županijski centar 112 Zagreb
Obavješćavanje stanovništva o načinu postupanja u akcidentnoj situaciji	Županijski centar 112 Zagreb Ured za upravljanje u hitnim situacijama	Sredstva javnog priopćavanja (radio i TV) na području grada Zagreba
Prikupljanje ključnih informacija od operatera (koje su štetne tvari ispuštene i koliki je maksimalni radijus ugroženosti)	Županijski centar 112 Zagreb i Ured za upravljanje u hitnim situacijama do aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Operater postrojenja s opasnim tvarima
Praćenje meteorološke situacije i sukladno njoj planiranje smjerova evakuacije	Ministarstvo unutarnjih poslova i Ured za upravljanje u hitnim situacijama do aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Državni hidrometeorološki zavod
Prikupljanje informacija o razmjerima tehničko-tehnološke nesreće i zahvaćenom prostoru	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	pravna osoba, imatelj opasnih tvari
Uspostavljanje komunikacije s Policijskom upravom zagrebačkom radi provođenja evakuacije	član Stožera civilne zaštite - predstavnik Policijske uprave zagrebačke	Policijska uprava zagrebačka Stožer civilne zaštite Grada Zagreba
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prostora oko mjesta na kojem se dogodila nesreća	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Policijska uprava zagrebačka
Upućivanje zahtjeva za zabranom prometovanja prometnicama ili dijela prometnice na mjestima nekontroliranog ispuštanja opasnih tvari	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Policijska uprava zagrebačka
Upućivanje zahtjeva za ograničenim kretanjem	Načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba	Policijska uprava zagrebačka

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
stanovništva na ugroženom području		

2.4.9. Analiza postojećih operativnih planova pravnih i fizičkih osoba u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima

Analiza postojećih Operativnih planova pravnih osoba korisnika opasnih tvari nije moguća jer do izrade ovog Plana većina operatera nije izradila svoje Operativne planove.

2.4.10. Procedura za periodičko testiranje, analizu i reviziju plana djelovanja civilne zaštite, planove organiziranja vježbi i provjera spremnosti, uspostavljanje veza, obavješćivanja te ostalih aktivnosti

Ured za upravljanje u hitnim situacijama će sukladno postojećim pravilnicima provesti ažuriranje ovoga dokumenta jednom u godini. Jednom u tri godine će se provesti revizija ovog planskog dokumenta. Plan se, kao i postupanje po istom, periodički testira provođenjem vježbi civilne zaštite sukladno Planu vježbi civilne zaštite s ciljem provođenja uvježbavanja pojedinih dijelova Plana u smislu postupanja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, upravljačkih skupina postrojbi civilne zaštite Grada Zagreba u zamišljenoj situaciji određene katastrofe ili velike nesreće. Vrlo je bitno provesti upoznavanje s Planom predstavnike svih ključnih struktura grada Zagreba, operativne snage, žurne službe, operatere s opasnim tvarima i ostale, kako bi se i na taj način gradila sigurnosna kultura te kako bi čitavo društvo spremnije dočekalo neželjene situacije, znajući procedure, dužnosti i ovlasti.

2.4.11. Ustrojavanje dežurstva u stožeru civilne zaštite za prijem i prijenos informacija, pozivanje osoba, obavješćivanja i uzbunjivanja

Ured za upravljanje u hitnim situacijama konstantno održava pasivno dežurne timove u pripravnosti koji u slučaju zaprimanja informacije iz Županijskog centra 112 Zagreb izlaze na teren, koordiniraju aktivnosti i pružaju logističku potporu. Oni prvi diseminiraju informacije koje zaprimaju s terena i zapravo preuzimaju glavnu ulogu u koordinaciji na terenu do aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba.

U slučaju tehničko-tehnološke katastrofe operater je dužan proslijediti informaciju u Županijski centar 112 Zagreb te obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova i vatrogasce ukoliko je potrebna intervencija nekih od gotovih snaga. Ako akcident prelazi granice same pravne osobe, ista je dužna o tome obavijestiti Ured za upravljanje u hitnim situacijama Grada Zagreba, odnosno gradonačelnika, te mu podastrijeti sve informacije neophodne za informiranje javnosti u slučaju potrebe. Ustrojavanje operativnog dežurstva u Stožeru civilne zaštite Grada Zagreba svojom odlukom određuje gradonačelnik.

2.4.12. Upoznavanje stanovništva s postupcima u slučaju primjene dijela plana kojim je uređeno djelovanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i u prometu

Upoznavanje stanovništva se vrši na nekoliko razina:

- izdavanjem letaka koji se dijele kućanstvima na području grada Zagreba (nositelj navedene aktivnosti je Ured za upravljanje u hitnim situacijama),
- postavljanjem plakata i info panoa na javnim mjestima,
- organiziranjem predavanja u osnovnim i srednjim školama,

- organiziranjem tribina zajedno s operaterima koje su namijenjene lokalnom stanovništvu koje je najugroženije u slučaju nastanka nesreće u postrojenju s opasnim tvarima,
- medijskim praćenjem konferencija za novinare koje povremeno organizira Ured za upravljanje u hitnim situacijama.

Sukladno APELL procesu upoznavanje stanovništva s postupcima u slučaju primjene dijela Plana kojim je uređeno djelovanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u područjima postrojenja u kojima se obavlja proizvodnja, skladištenje, prerada, rukovanje, prijevoz, skupljanje i druge radnje s opasnim tvarima i u prometu provode zajednički jedinica lokalne samouprave i pravna osoba organizacijom tribina. Provedba upoznavanja stanovništva s navedenim je u nadležnosti nadležnog povjerenika civilne zaštite.

2.4.13. Plan izvješćivanja javnosti o nastanku izvanrednog događaja i poduzetim mjerama

Informiranje javnosti o iznenadnom događaju provodi se putem sredstava javnog priopćavanja na gradskom nivou uz pomoć lokalnih radio i TV postaja. U slučaju iznenadnog događaja javnost treba informirati o slijedećim bitnim činjenicama:

- gdje, kad i kakav se iznenadni događaj dogodio,
- postoji li prijetnja s mjesta iznenadnog događaja po zdravlje i živote ljudi,
- načinu postupanja prilikom iznenadnog događaja.

Izvješće o nastanku izvanrednog događaja sastavlja Stožer civilne zaštite Grada Zagreba. U izvješću se navodi što se dogodilo, granice dosega negativnih učinaka, mjere samozaštite i organizirane zaštite koje će se provesti zbog ublažavanja posljedica. Gradonačelnik će navedeno izvješće objaviti putem lokalnih sredstva javnog priopćavanja. Informiranje javnosti izvršavat će gradonačelnik sukladno zakonskim obvezama, a ono će biti istinito, pravovremeno i ciljano.

2.4.14. Financiranje provedbe dijela Plana djelovanja civilne zaštite koji se odnosi na nesreće s opasnim tvarima

Financijska sredstva za provođenje Plana osiguravaju se u proračunu Grada Zagreba. U redovnim proračunskim-planskim aktivnostima ili kroz pričuvu u proračunu za ovakve izvanredne događaje planiraju se nužna sredstva. Naknadu štete prouzročene incidentima s opasnim tvarima snose uzročnici odnosno operateri postrojenja s opasnim tvarima.

2.4.15. Pregled operativnih snaga sustava civilne zaštite s procjenom spremnosti za izvršavanje zadaća u velikoj nesreći

Analiza sustava civilne zaštite u području reagiranja temelji se na najgorem scenariju koji je obrađen u Poglavlju 6.3. Procjene rizika od velikih nesreća (Službeni glasnik Grada Zagreba 6/19) - pojava domino efekta na području industrijske zone Žitnjak uslijed eksplozije ukapljenog naftnog plina vrlo male vjerojatnosti pojavljivanja.

Vrlo niska spremnost podrazumijeva da postojeći kapaciteti nisu dostatni pa je potrebno odmah tražiti pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Niska spremnost* odnosi se na sposobnost djelomičnog izvršavanja zadataka uz velike poteškoće (nedovoljno ljudi i opreme) pa je potrebno računati na pomoć izvan zone pogođenog područja (druge županije/gradovi odnosno međunarodnu pomoć). *Visoka spremnost* podrazumijeva optimalnu reakciju uz određene manje teškoće prilikom planiranja zamjene snaga ali visoku razinu samodostatnosti u izvršavanju zadataka civilne zaštite. *Vrlo visoka spremnost* podrazumijeva potpunu samodostatnost i u planiranju zamjenskih snaga odnosno mogućnost redovitog i pravodobnog izvršavanja svih zadaća.

Tablica 69. Mjere civilne zaštite u slučaju pojave domino efekta na području industrijske zone Žitnjak

MJERE CIVILNE ZAŠTITE U SLUČAJU POJAVE DOMINO EFEKTA NA PODRUČJU INDUSTRIJSKE ZONE ŽITNJAK	Vrlo niska spremnost	Niska spremnost	Visoka spremnost	Vrlo visoka spremnost
	4	3	2	1
Evakuacija u slučaju neposredne opasnosti od opasne tvari			x	
Zbrinjavanje evakuiranih osoba			x	
Zdravstveno zbrinjavanje povrijeđenih osoba			x	
Gašenje požara i vršenje dekontaminacije			x	
Regulacija prometa i osiguranje područja intervencije				x
Čišćenje prometnica i kanala za odvodnju, vršenje zemljanih radova uklanjanja dekontaminiranog zemljišta i dijelova objekata			x	

Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta, operativnih kapaciteta i stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta u slučaju pojave domino efekta na području industrijske zone Žitnjak uslijed eksplozije ukapljenog naftnog plina procjenjuje se visokom.

2.4.16. Stanje osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje

Pregled stanja osposobljenosti i opremljenosti operativnih kapaciteta za reagiranje nalazi se u poglavlju 2.2.19. ovoga Plana.

2.4.17. Kontakt podatci snaga i sudionika za provedbu plana

Kontakt podaci snaga i sudionika se nalaze u prilogu ovoga Plana i oni neće biti javno objavljeni zbog zaštite osobnih podataka.

2.4.18. Način ostvarivanja komunikacija operativnog značaja - vertikalno i horizontalno

Komunikacija će se ostvarivati redovitim kanalima do aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba i mobilizacije potrebnih postrojbi civilne zaštite opće namjene kada će se uspostaviti i horizontalna komunikacija između Stožera civilne zaštite gradskih četvrti Grada Zagreba. Posebno bitno je žurno ostvariti komunikaciju s odgovornim osobama operatera koji upravlja postrojenjem s opasnim tvarima u kojem je došlo do incidenta, dežurnim zaposlenikom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo - Službe za toksikologiju i dežurnim meteorologom Državnog hidrometeorološkog zavoda. Nositelji komunikacije s navedenim dionicima su Županijski centar 112 Zagreb i Ured za upravljanje u hitnim situacijama do aktiviranja Stožera civilne zaštite Grada Zagreba. Navedene informacije se žurno moraju prenijeti Policijskoj upravi zagrebačkoj koja provodi evakuaciju do trenutka operativnosti Stožera civilne zaštite Grada Zagreba.

2.4.19. Ocjena samodostatnosti vlastitih operativnih snaga

Postojeće snage civilne zaštite sa područja Grada Zagreba u slučaju nastanka tehničko-tehnoloških nesreća bit će dovoljne u provođenju mjera civilne zaštite.

2.4.20. Način podnošenja zahtjeva za pomoć višim hijerarhijskim razinama

Zahtjev za pomoć višim hijerarhijskim razinama se podnosi preko Županijskog centra 112 Zagreb usmeno u slučaju hitnosti (radio-veza, satelitski terminal, teklić) s naknadnim pismenim zahtjevom. Procjenjuje se da pomoć viših hijerarhijskih razina u slučaju nastanka tehničko-tehnoloških nesreća neće biti potrebna.

2.4.21. Grafički prikazi

Svi podaci potrebni za operativno djelovanje su prikazani na kartama koje se nalaze u prilogu ovoga Plana.

3. NAČIN ZAHTIJEVANJA I PRUŽANJA POMOĆI IZMEĐU RAZLIČITIH HIJERARHIJSKIH RAZINA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U VELIKOJ NESREĆI I KATASTROFI

Zahtijevanje pomoći

U slučaju kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite Grada Zagreba i iskorišteni svi raspoloživi kapaciteti ili ako su oni nedostatni za učinkovitost spašavanja na području Grada Zagreba, načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba, po pribavljenoj prethodnoj suglasnosti gradonačelnika, šalje zahtjev za traženje pomoći načelniku Stožera civilne zaštite više hijerarhijske razine sukladno Pravilniku o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi (Narodne novine broj 37/16).

Zahtjev se podnosi samo u izvanrednim situacijama kada se analizom svih poduzetih operativnih aktivnosti sustava civilne zaštite Grada Zagreba u velikoj nesreći utvrdi stvarni manjak u potrebnim operativnim kapacitetima za učinkovito spašavanje u slučaju velike nesreće i katastrofe, utvrde izraženi veliki nedostaci u osposobljenosti ili opremljenosti te kompetencijama/stručnosti operativnih snaga koji značajno umanjuju njihovu operativnu spremnost za uspješno djelovanje u velikoj nesreći i kao zamjena lokalno angažiranih operativnih snaga nakon 24 sata njihovog besprekidnog djelovanja u velikoj nesreći, s time da se nakon odmora od 12 sati ponovno uključe u sanaciju posljedica izvanrednog događaja. Odgovor na zahtjev se mora dati u roku 3 sata od zaprimanja zahtjeva. Kada Grad Zagreb dobije pomoć s državne razine, obavezan je sa svojim operativnim snagama nastaviti s djelovanjem na sanaciji posljedica izvanrednog događaja.

Gradonačelnikovu suglasnost na prijedlog zahtjeva kojim se traži pomoć s državne razine načelnik Stožera civilne zaštite Grada Zagreba može iznimno, u slučaju hitnosti zatražiti i usmeno (neposredno osobnom komunikacijom, telefonski, radio vezom i na drugi raspoloživ način) o čemu se u dnevniku rada registrira službena zabilješka, a obvezno se dostavlja i u pismenom obliku u roku 3 sata od pribavljene usmene suglasnosti.

U slučaju svih događaja osim razornog potresa jačine IX° ili više stupnjeva MCS ljestvice, Stožer civilne zaštite Grada Zagreba naknadno nakon uvida u situaciju na terenu donosi odluku o traženju pomoći. U slučaju razornog potresa, odmah se bez čekanja traži dodatna pomoć s državne, ali i međunarodne razine budući da posljedice prelaze mogućnost i kapacitet odgovora zbog velikog broja objekata koji će biti srušeni. Smatra se da će u svim ostalim situacijama osim navedene (pa i jačeg potresa do VIII° stupnjeva MCS ljestvice) snage civilne zaštite biti dostatne te da pomoć s više razine neće biti potrebna ili će biti potrebna u manjoj mjeri.

Pružanje pomoći

Zahtjev za pružanjem pomoći neke druge jedinice lokalne (područne) regionalne samouprave na početku zaprima Ured za upravljanje u hitnim situacijama Grada Zagreba. Ured procjenjuje da li je zahtjev upućen sukladno Pravilniku o standardnim operativnim postupcima za pružanje pomoći nižoj hijerarhijskoj razini od strane više razine sustava civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi ("Narodne novine" broj 37/16). Ukoliko je zahtjev zaprimljen sukladno navedenom pravilniku, žurno se prosljeđuje načelniku ili zamjeniku načelnika Stožera civilne zaštite Grada Zagreba te oni procjenjuju opravdanost zahtjeva te u slučaju njegove opravdanosti/neopravdanosti, uz prethodnu suglasnost gradonačelnika Grada Zagreba, odobravaju ili ne odobravaju slanje tražene pomoći ili sukladno stvarnim okolnostima s tražiteljom pomoći dogovaraju pomoć koju mogu poslati/pružiti. Odgovor na zaprimljeni zahtjev mora se dati unutar 3 sata od zaprimanja istog.

4. OSIGURANJE SPECIFIČNIH POTREBA OSOBA S INVALIDITETOM

Grad Zagreb dužan je osigurati uzbunjivanje, evakuaciju i zbrinjavanje stanovnika sa specifičnim potrebama, osobito gluhih, slijepih, gluhoslijepih, polupokretnih i nepokretnih osoba.

Uzbunjivanje i obavješćivanje stanovništva je skretanje pozornosti na opasnost korištenjem propisanih znakova za uzbunjivanje te pružanje pravodobnih i nužnih informacija radi poduzimanja aktivnosti za učinkovitu zaštitu. Uzbunjivanje i obavješćivanje osoba s invaliditetom se mora provoditi svim dostupnim sredstvima. To uključuje zvučno upozoravanje (sirene, megafon, zvučne SMS poruke, radio - osobito bitno za slijepce i slabovidne), vizualno upozoravanje (SMS poruke, poruke na ekranu TV programa i prijemnika u kućanstvima - osobito bitno za gluhe i nagluhe) te djelatnost povjerenika koji će prema popisima posjećivati osobe s invaliditetom te ih izravno obavještavati o nastupajućoj opasnosti.

Evakuacija je postupak u kojem odgovorno tijelo vlasti provodi planirano i organizirano izmještanje stanovništva sa ugroženog na neugroženo, odnosno manje ugroženo područje, na vrijeme duže od 48 sati, uz organizirano zbrinjavanje evakuiranog stanovništva. Specifičnost u pristupu evakuaciji ranjivih skupina stanovništva bit će posebno opisana niže u ovome poglavlju, no bitno je istaknuti da se osobito moraju planirati i osigurati prijevozna sredstva prilagođena osobama s invaliditetom.

Zbrinjavanje stanovnika podrazumijeva osiguranje boravka, prehrane i najnužnije zdravstvene skrbi, a to osobito uključuje osiguravanje uvjeta za pristup takvim objektima osobama s invaliditetom. Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon velike nesreće i katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

Tablica 70. Specifične potrebe osoba s invaliditetom ovisno o zadaći (mjeri civilne zaštite)

R.B.	ZADAĆA (MJERA CIVILNE ZAŠTITE)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
1.	Uzbunjivanje	Obavješćavanje osoba s invaliditetom i osoba od	- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba

R.B.	ZADAĆA (MJERA CIVILNE ZAŠTITE)	OPERATIVNI POSTUPCI, KAPACITETI I OPERATIVNI DOPRINOS	IZVRŠITELJI
		pripomoći osobama sa invaliditetom (telefon, SMS, internet), zvučno (sirene, radio i TV program), vizualno (poruke na ekranu, SMS poruke, e-mailovi).	- Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb
2.	Evakuacija	Sanitetska vozila domova zdravlja - prema prebivalištu osoba s invaliditetom, obilazak povjerenika civilne zaštite osoba s invaliditetom, upućivanje na mjesta zbrinjavanja (uručivanje letka s uputom za evakuaciju, mjestu zbrinjavanja i rasporedu unutar objekta)	- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici - ZET d.o.o.
3.	Zbrinjavanje (privremeni smještaj)	Priprema objekata za prihvata i smještaj osoba s invaliditetom. Priprema rampi za nepokretne osobe, sanitarnih čvorova i dr.	- Stožer civilne zaštite Grada Zagreba - Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb - Udruge građana

Evakuacija ranjivih skupina stanovništva

Ranjive skupine stanovništva možemo definirati s obzirom na samostalnost djelovanja u kriznim situacijama odnosno sposobnost razumijevanja i samostalnog izvršavanja naputaka vezanih uz sam proces evakuacije. Po Zakonu o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (Narodne novine 64/01) invalidna je *"ona osoba koja ima trajno ograničenje, smanjenje ili gubitak sposobnosti izvršenja neke fizičke aktivnosti ili psihičke funkcije primjerene životnoj dobi, nastale kao posljedica oštećenja zdravlja"*. Iz navedene definicije vidljivo je da osobe s invaliditetom automatski pripadaju ranjivim skupinama tijekom procesa evakuacije jer uspješnost tog procesa ovisi o izvršenju fizičke aktivnosti (pokretljivost) i psihičke funkcije sukladne potrebama (sposobnost donošenja odluka primjerenih situaciji i uputama nadležnih).

Ranjive skupine na osnovu prije navedenoga možemo podijeliti na podskupinu koja ima problema s razumijevanjem uputa (mentalni problemi) i podskupinu koja se otežano kreće u prostoru ili je potpuno nepokretna (tjelesna invalidnost). Iako postoji i kombinacija tjelesne i mentalne invalidnosti, kod ove podjele je bitno da su takvi pojedinci bez pomoći drugih nemoćni odnosno potpuno ovise o drugima (u ovu skupinu spadaju i mala djeca, ali se presumira da su mala djeca pod stalnim nadzorom roditelja). Bitno je da znamo barem okvirno broj pojedinaca koji žive u nekom višestambenom objektu, a pripadaju nekoj od ranjivih skupina zbog lakšeg planiranja potrebnog ljudstva, prijevoznih sredstava namijenjenih

prijevozu invalida i sl. Za prikupljanje takvih podataka zbog nepostojanja potrebnih baza podataka, zaduženi su povjerenici civilne zaštite.

Potreban je različit pristup ranjivim skupinama pojedinaca prilikom evakuacije jer iako je posljedica ista (nemoć), način reakcije takvih pojedinaca se itekako razlikuje. Dok pojedinci s različitim mentalnim problemima mogu biti uznemireni, agresivni i neugodni te mogu remetiti javni red i mir pa se nad njima nekada moraju provesti i sredstva prisile jer ne razumiju složenost situacije ili situaciju tumače i doživljavaju na pogrešan način, tjelesni invalidi i slijepe i slabovidne osobe mogu kvalitetno surađivati s spašavateljima, ali bez pomoći drugih ne mogu biti evakuirane, a dodatna otežavajuća okolnost je često i ta da nekada invalidi nemaju lagan pristup zgradama u kojima žive (stepenice, preuski prolaz za kolica i sl.) pa bez značajne pomoći drugih, ali i optimalnih prijevoznih sredstava, njihova evakuacija iz ugrožene zone neće biti moguća.

Specifične potrebe ranjivih skupina tijekom evakuacije ovisno o kategorijama su:

a) Osobe s oštećenjem vida

Slabovidne i slijepe osobe su često vrlo samostalne u obavljanju svakodnevnih aktivnosti na način da se takve osobe kreću dobro poznatim rutama nekada uz pomoć bijelog štapa, a nekada psa vodiča. No u izvanrednim situacijama o njima se treba voditi posebna briga jer evakuaciju često prate i panične reakcije (posebno ako se katastrofa već dogodila npr. razoran potres) pa se slijepe i slabovidne osobe mogu naći usred meteža u kojem im je potrebna pomoć pribranih i trezvenih ljudi. U slučaju nastanka izvanrednog događaja mogu ga detektirati ili zvučnim putem (mediji, telefon, susjedi) ili osjetilnim putem (razoran potres), a sposobnost razumijevanja informacija je najčešće vrlo dobra kao i pokretljivost. Takve osobe najčešće same mogu napustiti objekt (osim u slučaju ako zgrada nije djelomično ili potpuno urušena ili ako se evakuacija mora odviti alternativnim putem npr. vatrogasne ljestve, požarne stube i sl.) te se njihov hendikep lako prepozna po bijelom štapu ili psu vodiču. Takve osobe će iz zgrade biti potrebno evakuirati u slučaju djelomičnog ili potpunog urušavanja, a u drugim situacijama osobe će same napustiti objekt, a zatim trebaju biti vođene od strane pripadnika snaga civilne zaštite ili povjerenika do autobusa za evakuaciju ili se treba pronaći neka osoba koja će takve osobe dalje voditi do sigurnog područja. Slijepim i slabovidnim osobama se mora na miran i staložen način objasniti situacija i nipošto ih se tijekom vođenja ne smije nasilno vući i potezati već samo blago usmjeravati kako bi se sačuvalo njihovo osobno dostojanstvo.

b) Osobe s oštećenjem sluha i govorno-glasovne komunikacije

Osobama s potpuno oštećenim sluhom (kojima ne pomažu slušni aparati) ili gluhonijemim osobama informacije o potrebi evakuacije mogu se prenijeti preko ekrana pametnih telefona (idealna situacija je da sve osobe oštećena sluha u području u kojem je planirana evakuacija dobiju SMS poruku s uputama), a te informacije mogu saznati i preko tekstualnih poruka na TV ekranu ili putem obavijesti na internetu. Oni ukoliko se potrebne informacije prenesu vizualnim putem te informacije razumiju i postupaju sukladno uputama, ali problem postoji u slučaju da se s takvim osobama pokuša uspostaviti glasovna komunikacija jer ih se može zamijeniti s autističnim osobama ili se može pomisliti da se radi o osobama koje su u teškom stanju šoka. No takve osobe će sigurno pokušati uspostaviti komunikaciju znakovnim jezikom i najčešće će im biti dovoljno pokazati smjer evakuacije da shvate gdje je potrebno ići. Osobe su ukoliko se informacije ispravno prenesu do njih potpuno samostalne i nije im potrebna dodatna pomoć. Više teškoća može predstavljati uspostavljanje komunikacije s osobama koje imaju oštećenje vida no one najčešće mogu komunicirati s okolinom na neki drugi način osim u slučaju da nisu sposobne razumjeti upute i značenje okolnosti koje su nastupile.

c) Osobe s oštećenjem lokomotornog i perifernoga živčanog sustava

Zakon o Hrvatskom registru o osobama s invaliditetom (Narodne novine 64/01) definira oštećenje lokomotornog i perifernoga živčanog sustava kao trajno oštećenje zbog kojeg osoba ne može samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi poput:

- nemogućnosti pokretanja tijela (hodanje, premještanje, ručna aktivnost) odnosno potrebna su određena ortopedska pomagala (proteze, aparati, štake ili invalidska kolica i dr.),
- nemogućnosti samostalnog održavanja osobne njege (kupanje, oblačenje, obuvanje ili obavljanje fizioloških potreba) ili nemogućnosti samostalnog pripremanja i uzimanja hrane,
- nemogućnosti samostalnog pokretanja tijela niti uz pomoć ortopedskih pomagala.

Iz navedenog je vidljivo da je takvim osobama potrebna konstantna njega i skrb te da su one potpuno nesamostalne bez pomoći drugih. Osobe s navedenim oštećenjima u pravilu razumiju poruke okoline i surađuju s njom, ali su nemoćne funkcionirati bez pomoći drugih jer nisu pokretljive ili su vrlo teško pokretljive. Tijekom procesa evakuacije potrebno je planirati prijevoz takvih osoba jer se one najčešće ne mogu evakuirati standardnim prijevoznim sredstvima. Teškoću prilikom evakuacije može predstavljati urušavanje pojedinih izlaza, potreba evakuacije teže pristupačnim požarnim stubama, boravak u zgradi s neadekvatnim pristupom za invalide ili boravak na višim katovima zgrada što u slučaju nestanka struje ili kvarova liftova predstavlja posebnu teškoću jer otežava i jako usporava sam proces evakuacije, posebno ako je osobu potrebno evakuirati s viših katova nebodera.

d) Osobe s oštećenjem središnjeg živčanog sustava

U pravilu evakuacija osoba s oštećenjem središnjeg živčanog sustava je slična evakuaciji osoba s oštećenjem lokomotornog i perifernoga živčanog sustava s tom razlikom što osobe koje pripadaju navedenoj kategoriji ranjivih skupina najčešće nisu svjesne situacije i ne razumiju ono što se oko njih događa ili situaciju doživljavaju, ali nisu sposobne uputiti nikakvu reakciju ili odgovor na podražaj okoline pa to predstavlja dodatnu teškoću u slučaju da takve osobe nisu zajedno sa svojim skrbnikom ili je skrbnik ozlijeđen ili odsutan. Vrlo bitno je da spašavatelji unaprijed znaju gdje se nalaze osobe koje potpuno ovise o pomoći drugih i to ne samo u kojoj zgradi već i na kojem katu i u kojem točno stanu jer u tom slučaju spašavatelji i povjerenici civilne zaštite mogu biti orijentirani na provjeru tih stanova i eventualno pružiti pomoć prilikom procesa evakuacije u slučaju potrebe otvaranja vrata, pridržavanja kolica i sl. Naravno potrebno je planirati adekvatan prijevoz i za osobe s ovom vrstom poteškoća.

e) Osobe s oštećenjem drugih organa i organskih sustava

Osobe s oštećenjem drugih organa i organskih sustava su specifična skupina koja u pravilu razumije upute i informacije vezane uz proces evakuacije, a takve osobe su često i dovoljno pokretne, ali su u nemogućnosti održavati život bez korištenja određenog uređaja, naprave ili postupka kao što je dijaliza, sonda, gastrostoma, kateter i dr. Njima život doslovno u svakom trenutku ovisi o dostupnosti lijekova ili medicinskih postupaka poput dijalize, pa se takvim ljudima u slučaju veće krizne situacije koja zahtijeva postojanje poljskih bolnica, moraju osigurati zalihe potrebnih lijekova i mogućnost provođenja postupaka o kojima im ovisi životi. Dakle kada je riječ o takvim osobama, potrebno je odmah nakon obavljene evakuacije osigurati potrebne medicinske uvjete ili u poljskoj bolnici ili takve osobe transportirati u neku bolnicu koja nije zahvaćena razornim događajem i koja se nalazi u sigurnoj zoni. Iako će te osobe sa sobom ponijeti tijekom evakuacije osnovne zalihe lijekova, može se dogoditi da zbog starosti, panike, brzine razvoja događaja ili urušavanja dijela zgrade/prostorija gdje se lijekovi nalaze navedeno ne ponesu, ali će pripadnike civilne zaštite svakako obavijestiti da su ostale bez lijekova, uređaja ili naprava o kojima im ovisi život. Kako bi se s logističko-medicinskog

aspekta pripremili na ovakve situacije, potrebno je u svakom trenutku znati koliko života osoba u određenom području ovisi o navedenim potrebama, te osigurati zalihe ili planirati premještanje takvih osoba u odgovarajuće bolnice. Isto tako potrebno je shvatiti ozbiljno osobe koje govore da sa sobom nisu ponijele lijekove o kojima im ovisi život ili da se spašavatelji upoznaju s glavnim lijekovima/postupcima kako bi nadređenima mogli reći da je tim osobama potrebno pružiti liječničku skrb jer mogu umrijeti.

f) Osobe s mentalnom retardacijom i autizmom

Intelektualno oštećenje je stanje u kojem je značajno otežano uključivanje u društveni život, a povezano je s zaustavljenim ili nedovršenim razvojem intelektualnog funkcioniranja. Autizam je stanje u kojem je došlo do poremećaja emocionalne stabilnosti, inteligencije, psihomotornih sposobnosti, verbalne i socijalne komunikacije. Osobe s mentalnom retardacijom i autizmom spadaju u ranjivu skupinu stanovništva tijekom evakuacije zato što ne razumiju upute, ozbiljnost situacije i cilj koji se evakuacijom želi postići. Neke od osoba s mentalnom retardacijom možda će i slijediti druge, ali autistične osobe bit će potrebno dodatno animirati. Najčešće se takve osobe nalaze zajedno s roditeljima ili skrbnicima, ali može se dogoditi da roditelja privremeno nema doma ili su ozlijeđeni pa će takve osobe trebati evakuirati bez njih. Treba im se pristupiti na način kojim se pristupa djeci, reći da će ih se spojiti s roditeljima, bližnjima, da se idu igrati i sl. Bitno je izbjeći otpor i nasilne reakcije koje mogu nastupiti u slučaju neadekvatnog pristupa takvim osobama. Budući da navedena skupina nema problema s mobilnošću, jedini problem može predstavljati nepristanak na evakuaciju i pružanje fizičkog otpora.

g) Osobe s teškim duševnim poremećajima

Krizna situacija i stres često su okidači koji aktiviraju nenormalne reakcije kod psihički labilnih osoba. Tijekom procesa evakuacije psihički labilne osobe lako je prepoznati po smušenosti, izgubljenosti, nepredvidivim i neracionalnim reakcijama, nepovezanim govoru i sl. Osobe s teškim duševnim poremećajima razlikuju se od osobe u stanju šoka po tome što mogu shvatiti ozbiljnost situacije i upute vezane uz proces evakuacije, a isto tako su i mobilne, ali te poruke mogu doživjeti na iskrivljen i pogrešan način pa mogu postati nepovjerljive, paranoične, na kraju i nasilne prema drugom stanovništvu i pripadnicima snaga civilne zaštite. Takve osobe potrebno je udaljiti od ostalih evakuiranih da ne unose nemir i nikako ih ne evakuirati s ostalim stanovništvom, već odvojeno (prema potrebi koristiti policijsko vozilo u slučaju jake agresije i sl). S dodatnim problemom se tijekom trijaže na području gdje ima dosta ozlijeđenih susreću i ekipe hitne pomoći jer neki neozlijeđeni ljudi će vikati i tražiti pomoć dok će oni možda teže ozlijeđeni i u životnoj opasnosti šutjeti i ako se njima prvo ne pristupi, takvi životi nažalost mogu biti izgubljeni. Zato i postoji pravilo da se prvo pristupa mirnim osobama, a tek zatim onima koje viču najglasnije.

h) Ostale kategorije ranjivih skupina

U ostale kategorije ranjivih skupina spadaju pojedinci koji mogu imati određenih problema tijekom evakuacije, a ne pripadaju jednoj od skupina s mentalnim i tjelesnim poteškoćama odnosno one osobe koje su zdrave, ali su trenutne okolnosti takve da reagiraju sporije, reagiraju neodgovorno ili ne razumiju upute. U tu skupinu spadaju mala djeca predškolske i osnovnoškolske dobi koja su često previše zaigrana da bi odgovornost prevladala, zatim osobe starije životne dobi koje su pokretne i zdrave, ali s vrlo sporim reakcijama što može otežati ili produžiti vrijeme potrebno da se maknu iz opasne zone i stranci koji ne razumiju jezik, a događaj još nije nastupio na području na kojem obitavaju tako da sami nisu shvatili da se događa nešto izvanredno. Vrtićku i školsku djecu može se usmjeriti ispravnom edukacijom na način da im se objasni pojam i svrha evakuacije, starijim osobama se može pristupiti tako da

ih se potiče i bodri da brže napuste opasno područje, a strancima može pomoći netko tko zna njihov jezik (problem predstavlja ako se radi o strancima koji ne razumiju engleski jezik, ali takve osobe se najčešće druže zajedno s onima koji razumiju i neki svjetski jezik). U rizičnom položaju su i trudnice u visokom stupnju trudnoće, ali njih se lako prepozna te im se treba pristupiti s osobitom pažnjom.

Povjerenik civilne zaštite bi trebao u svakom naselju popisati i mapirati stambene jedinice s lakim pristupom za invalide kao i one zgrade bez prikladnog pristupa za invalide. To će pomoći u planiranju broja osoba angažiranih na pomoći prilikom evakuacije, jer što je pristup teži, potrebno je da više osoba pomogne onima kojima je potrebno u tom procesu.

Postavljaju se sljedeći zahtjevi vezani uz informacije koje su nužne za kvalitetno planiranje evakuacije ranjivih skupina stanovništva:

- broj ranjivih skupina stanovništva po kategorijama oštećenja i prevladavajućih teškoća tijekom evakuacije,
- prostorni razmještaj ranjivih skupina stanovništva po kategorijama oštećenja i prevladavajućih teškoća tijekom evakuacije,
- mogućnost pristupa invalidnim osobama zgradi (omogućen, omogućen uz teškoće, onemogućen) - informacije dostupne nakon prikupljanja podataka od strane povjerenika civilne zaštite.

Zaključak

Informacije od važnosti za planiranje evakuacije ranjivih skupina stanovništva su sve one informacije koje govore o prostornom razmještaju kategorija ranjivih skupina, razlozima zbog kojih sa stanovišta evakuacije navedene kategorije stanovništva smatramo ranjivim skupinama, potrebnom pristupu s obzirom na specifičnost kategorija ranjivih skupina, postojećim prostornim i arhitektonskim barijerama u prostoru odnosno onima koje nisu posljedica neželjenog događaja (npr. razornog potresa) i sl. Navedeno će nam pomoći u planiranju operativne taktike i brojčane dostupnosti ljudskih i materijalnih resursa koji trebaju biti angažirani u svrhu evakuacije ranjivih skupina na način da se ne usporava i ne otežava tekući proces evakuacije ostalog stanovništva. Osim navedenog, moraju se planirati i prijevozna sredstva prilagođena osobama s invaliditetom kao i smještajni objekti kojima mogu imati pristup osobe s invaliditetom.

5. SADRŽAJ OPERATIVNIH PLANOVA PRAVNIH OSOBA OD INTERESA ZA CIVILNU ZAŠTITU

Pravne osobe operativnim planovima razrađuju način provođenja zadaća u sustavu civilne zaštite. Člankom 47. stavkom 1. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 49/17) propisano je da predstavničko tijelo jedinice lokalne (područne) regionalne samouprave odlukom određuje pravne osobe i njihove kapacitete ili samo dio kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama. Istim člankom stavkom 2. pravnim osobama se utvrđuju konkretne zadaće u sustavu civilne zaštite o kojima se obavještavaju na način da im se dostavi cjelovita odluka ili, u pravilu, izvod iz odluke.

U ovom poglavlju bit će utvrđene konkretne zadaće pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite iz Odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području Grada Zagreba s ciljem da se pravnim osobama olakša izrada Operativnih planova odnosno da im se daju smjernice.

Najbitniji podatci koje Stožer civilne zaštite Grada Zagreba na temelju Operativnih planova pravnih osoba od interesa za civilnu zaštitu mora imati su:

- koje odgovorne osobe kontaktirati u slučaju potrebe,

- koje kapacitete/usluge možemo očekivati da će biti pružene/isporučene u slučaju potrebe te
- na koji način će se unutar pravne osobe organizirati postizanje navedenog cilja.

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite radi lakšeg propisivanja obveza možemo podijeliti na sljedeće segmente ovisno o području djelatnosti:

- segment osiguravanja građevinske mehanizacije,
- segment osiguravanja zbrinjavanja i prijevoza,
- segment osiguravanja hrane i vode za piće,
- segment osiguravanja rada kritične infrastrukture,
- segment osiguravanja komunikacija,
- segment zdravstvenog zbrinjavanja,
- segment zaštite okoliša i saniranja posljedica onečišćenja (asanacija terena).

Zdravstveno zbrinjavanje tijekom velikih nesreća i katastrofa i pripadajući planovi s tom svrhom regulirani su drugim zakonima te je za realizaciju navedenog zadužen Stožer zdravstva Grada Zagreba.

Tablica 71. detaljnije opisuje zadaće koje trebaju biti definirane Operativnim planom pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite.

Tablica 71. Zadaće pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite

SEGMENT	ZADAĆA
Građevinska mehanizacija	<ul style="list-style-type: none"> - dostaviti imena i prezimena te kontakte odgovornih osoba zaduženih za komunikaciju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba koji će biti upoznati s obvezama tvrtke vezanim uz osiguravanje građevinske mehanizacije - broj ljudi i građevinske mehanizacije (po tipu, vrsti) pogodne za sprječavanje prodora vode i radove na vodozaštitnim građevinama koje je moguće osigurati - broj ljudi i građevinske mehanizacije (po tipu, vrsti) pogodne za raščišćavanje prometnih koridora i ruševina kao i za prijevoz građevinskog otpada do mjesta za zbrinjavanje koje je moguće osigurati
Zbrinjavanje i prijevoz	<ul style="list-style-type: none"> - dostaviti imena i prezimena te kontakte odgovornih osoba zaduženih za komunikaciju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba koji će biti upoznati s obvezama vezanim uz osiguravanje zbrinjavanja i prijevoza <p>Segment zbrinjavanja: broj kreveta na raspolaganju odmah i/ili nakon prenamjene prostora, broj osoba zadužen za prenamjenu i prilagodbu prostora, da li postoje prostori pogodni za zbrinjavanje osoba s invaliditetom, da li postoji mogućnost pripremanja hrane u kuhinjama i koliko obroka, da li je prostor grijan ili ne</p>

SEGMENT	ZADAČA
	<p>Segment prijevoza: broj autobusa i broj vozila za prijevoz osoba s invaliditetom na raspolaganju zbog potrebe provođenja evakuacije s navođenjem kapaciteta (broj sjedala)</p>
Hrana i voda za piće	<ul style="list-style-type: none"> - dostaviti imena i prezimena te kontakte odgovornih osoba zaduženih za komunikaciju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba koji će biti upoznati s obvezama tvrtke vezanim uz osiguravanje hrane i vode za piće - procijeniti koliko se može osigurati porcija suhih obroka dnevno obzirom na kapacitete logističkog centra - procijeniti koliko se može osigurati porcija toplih obroka dnevno obzirom na kapacitete kuhinja (ukoliko postoje u poslovnim jedinicama) - procijeniti koliko se pekarskih proizvoda može osigurati dnevno obzirom na kapacitete pekarnica u objektima - procijeniti koliko se može osigurati litara pitke vode tjedno <p>Procjenu je potrebno izvršiti s obzirom na prosječno stanje zaliha u logističkom centru i kapaciteta objekata za pripremu hrane. Budući da bi razoran potres mogao privremeno onesposobiti i kapacitete poslovnih jedinica na području grada Zagreba, u procjenu nije loše uključiti i kapacitete koje tvrtke posjeduju u gradovima susjednih županija (npr. Karlovac, Sisak, Kutina, Bjelovar).</p>
Rad kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - dostaviti imena i prezimena te kontakte odgovornih osoba zaduženih za komunikaciju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba koji će biti upoznati s obvezama tvrtke vezanim uz osiguravanje rada kritične infrastrukture (primarno elektroopskrba, vodoopskrba, plinoopskrba) - definirati timove za hitne intervencije u slučaju velike nesreće i katastrofe (ukupan broj ljudi na raspolaganju, broj ljudi u timu sukladno napravljenj sektorizaciji područja).

SEGMENT	ZADAĆA
	<p>Pri planiranju uzima se u obzir da je na području grada Zagreba izvan funkcije preko 70% mreža kritične infrastrukture. Vlasnici mreža koji imaju podružnice u drugim gradovima npr. HEP d.d. trebaju planirati popunjavanje timova ljudima iz okolnih županija. Izvršiti načelnu procjenu vremena ponovne uspostave funkcionalnosti mreža. Planirati ukoliko je moguće redundantne sustave kako bi se izbjegao prekid opskrbe primarnim korisnicima (npr. bolnice, telekomunikacijski objekti, važne državne ustanove i sl.).</p>
Komunikacije	<ul style="list-style-type: none"> - dostaviti imena i prezimena te kontakte odgovornih osoba zaduženih za komunikaciju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba koji će biti upoznati s obvezama tvrtke vezanim uz osiguravanje komunikacijske povezanosti FM radio, TV i/ili GSM signalima - osiguravanje rada rezervnih FM odašiljača u slučaju onesposobljavanja glavnih odašiljača s ciljem informiranja stanovništva (broj rezervnih odašiljača na raspolaganju, planirane lokacije i načini stavljanja u funkciju) - osiguravanje satelitskih reportažnih kola za prijenos signala iz Stožera civilne zaštite Grada Zagreba (tko je zadužen za dostavu vozila na lokaciju Stožera civilne zaštite Grada Zagreba) - plan osposobljavanja rada GSM mreže (broj ljudi i timova angažiran na uspostavi mreže s navođenjem prioriteta - najbitnijih objekata)
Zdravstveno zbrinjavanje	<ul style="list-style-type: none"> - odgovorne osobe za kontakt - broj dodatnih ležajeva koji se mogu osigurati u slučaju krizne situacije - količina najnužnijih lijekova koju je moguće osigurati
Analiza zraka, tla i vode i saniranje posljedica onečišćenja (asanacija)	<ul style="list-style-type: none"> - dostaviti imena i prezimena te kontakte odgovornih osoba zaduženih za komunikaciju s Stožerom civilne zaštite Grada Zagreba koji će biti upoznati s obvezama tvrtke vezanim uz osiguravanje analize zraka, tla i vode i saniranje posljedica onečišćenja - procjena operativnih kapaciteta (sposobnosti) s navođenjem opreme koja se može koristiti/staviti na raspolaganje (broj

SEGMENT	ZADAĆA
	ljudi/popis opreme/potrebno vrijeme saniranja ovisno o djelatnosti ukoliko je moguće procijeniti)

Zaključak

Iz Operativnog plana pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite mora biti vidljivo na koje kapacitete Stožer civilne zaštite Grada Zagreba može računati od strane pravne osobe i na koji način će unutar pravne osobe biti organizirano postizanje toga cilja (tko je za što odgovoran i što se sve radi kako bi navedeni cilj u slučaju zahtjeva Stožera civilne zaštite Grada Zagreba bio brzo i uspješno ostvaren).

Prema članku 36. stavku 7. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine 82/15 i 118/18) stvarno nastali troškovi djelovanja pravnih osoba kao posljedice provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite podmiruju se iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna Republike Hrvatske.

6. GRAFIČKI DIO

Popis karata koje su sastavni dio ovoga Plana:

- Karta 1. Prikaz vodotoka (rijeke, potoci i jezera na području Grada Zagreba)
- Karta 2. Prikaz zemljišnog pokrova
- Karta 3. Karta klizišta (prikaz površine obuhvaćene klizištima)
- Karta 4. Karta potresnih područja i zona nestabilnog tla
- Karta 5. Prikaz gustoće naseljenosti
- Karta 6. Prikaz zaštićenih kulturnih vrijednosti na području Grada Zagreba
- Karta 7. Prikaz zaštićenih prirodnih vrijednosti
- Karta 8. Prikaz vodoopskrbnih objekata
- Karta 9. Prikaz poljoprivrednih površina
- Karta 10. Prikaz lokacija postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari i opasnih izvora
- Karta 11. Prikaz objekata u kojima može biti ugrožen velik broj ljudi
- Karta 12. Prikaz zdravstvenih kapaciteta
- Karta 13. Prikaz cestovne i željezničke infrastrukture s naglašenijim prikazom mostova, vijadukata, tunela i prometnih čvorišta
- Karta 14. Prikaz energetskih sustava, dalekovoda i transformatorskih stanica
- Karta 15. Prikaz telekomunikacijskih sustava (lokacije GSM, FM radio i TV odašiljača)
- Karta 16. Prikaz hidrotehničkih sustava
- Karta 17. Prikaz naftovoda i plinovoda
- Karta 18. Prikaz lokacija zračnih luka, aerodroma namijenjenih za slijetanje ultra-lakih aviona i letjelica i lokacija pogodnih za slijetanje helikoptera
- Karta 19. Lokacije objekata pogodnih za sklanjanje (osnovne i srednje škole)
- Karta 20. Prikaz evakuacijskih puteva u slučaju poplave i pristupnih puteva za intervencije
- Karta 21. Prikaz potencijalnih izvora rizika za nastanak velike nesreće i katastrofe
- Karta 22. Prikaz mjesta privremenog odlaganja građevinskog otpada i koridora za raščišćavanje
- Karta 23. Prikaz koridora za evakuaciju i evakuacijskih površina
- Karta 24. Prikaz mobilizacijskih zbornih mjesta
- Karta 25. Prikaz lokacija za smještaj stanovništva i skloništa
- Karta 26. Prikaz mjesta za ukop poginulih ljudi, mjesta za ukop uginulih životinja i odlagališta namirnica nepodobnih za konzumaciju

ZAVRŠNE ODREDBE

Prilozi su sastavni dio Plana, ali se ne objavljuju.

Karte su sastavni dio Plana te će biti objavljene na web-stranici Grada Zagreba.

Ovaj će Plan biti objavljen u Službenom glasniku Grada Zagreba.

KLASA: 804-04/19-01/3

URBROJ: 251-03-02-19-2

Zagreb, 30. 7. 2019.

Gradonačelnik

Grada Zagreba

Milan Bandić, dipl. politolog, v. r.